

KONSULTACJE SPOŁECZNE

POWIEDZ NAM, JAK...

JAKIE ZMIANY
W STATUTACH RAD OSIEDLI?

RAPORT

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	3
Co było przedmiotem konsultacji?	3
Jaki był kontekst konsultacji?	4
PRZEBIEG KONSULTACJI	5
Podsumowanie spotkań konsultacyjnych	5
Podsumowanie e-formularza	5
Nadesłane uchwały Rad i Zarządów Osiedli	5
ZESTAWIENIE OPINII	6
Zestawienie opinii dotyczących zmiany statutów rad osiedli	7
Zestawienie pozostałych opinii	137
PODSUMOWANIE	148
Co dalej?	148
INFORMACJA O REALIZATORACH	149

WPROWADZENIE

Co było przedmiotem konsultacji?

Przedmiotem konsultacji był projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia dotyczący zmiany statutów rad osiedli jako jednostek pomocniczych gminy Wrocław. Wnioskodawcą projektu uchwały oraz samych konsultacji była Komisja Osiedli, Partycypacji, Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego Rady Miejskiej Wrocławia.

Jedną z najważniejszych proponowanych zmian jest skrócenie kadencji rad osiedli z pięciu do czterech lat. Zmiana ta wynika z doświadczeń wskazujących, że krótsza kadencja sprzyja utrzymaniu aktywności społecznej radnych, którzy pełnią swoje funkcje nieodpłatnie. Ma to również ułatwić włączanie nowych osób w działalność osiedlową oraz zwiększyć dynamikę funkcjonowania rad, przy jednoczesnym zachowaniu ciągłości ich działania.

Projekt uchwały wprowadza także wymóg osiągnięcia minimalnego progu frekwencji wyborczej na poziomie 4% uprawnionych do głosowania jako warunku ważności wyborów rady osiedla. Rozwiązanie to ma na celu wzmocnienie społecznego mandatu rad osiedli oraz zapewnienie, że będą one reprezentować rzeczywiste zainteresowanie mieszkańców sprawami lokalnymi. Ponadto proponuje się wydłużenie do 180 dni terminu na wyznaczenie daty wyborów po zakończeniu kadencji, co umożliwi lepsze przygotowanie procedur wyborczych i zapewni sprawną organizację procesu wyborczego.

Pozostałe zmiany mają charakter porządkujący i doprecyzowujący. Obejmują one m.in. zasady organizacji sesji i posiedzeń, procedury rezygnacji i zastępstw w organach osiedla, prowadzenie korespondencji oraz kwestie związane z gospodarką finansową, w tym planowaniem i sprawozdawczością. Celem tych

zmian jest zwiększenie przejrzystości, ujednolicenie zasad funkcjonowania rad osiedli oraz usprawnienie ich współpracy z miastem.

Jaki był kontekst konsultacji?

Zbliżający się koniec kadencji rad osiedli stanowił okazję do podsumowania doświadczeń oraz wskazania zmian, które mogą usprawnić ich funkcjonowanie w odpowiedzi na potrzeby mieszkańców i praktykę działania.

Proponowane zmiany w uchwale mają na celu zwiększenie efektywności i stabilności działania rad osiedli oraz lepsze dostosowanie przepisów do ich społecznego charakteru. Konsultacje stanowią kolejny etap dialogu z mieszkańcami i radnymi, umożliwiając opiniowanie zaproponowanych rozwiązań.

Statut rad osiedli stanowi podstawowy akt prawny nadawany przez Radę Miejską Wrocławia, który reguluje organizację oraz zasady funkcjonowania rad osiedli, a także określa ich relacje i współpracę z władzami miasta Wrocław. Dokument ten precyzuje m.in. zasady wyboru radnych, długość kadencji organów osiedla, zakres ich kompetencji oraz tryb podejmowania uchwał. Określa również sposób działania rady osiedla oraz zasady reprezentowania i artykułowania interesów mieszkańców wobec władz miejskich. Dzięki temu statut wyznacza ramy prawne dla działalności osiedli i stanowi podstawę ich funkcjonowania w strukturze samorządu lokalnego.

PRZEBIEG KONSULTACJI

- Start: 24 lutego 2026 r.
- Spotkanie z przewodniczącymi rad osiedli: 25 lutego 2026 r.
- E –spotkanie konsultacyjne: 3 marca 2026 r.
- Dyżur konsultacyjny: 9 marca 2026 r.
- E –formularz opinii: 24 lutego – 10 marca 2026 r.

Podsumowanie spotkań konsultacyjnych

W ramach konsultacji odbyła się seria spotkań. Spotkanie z przewodniczącymi rad osiedli (poświęcone również konsultowanej tematyce), E –spotkanie konsultacyjne (prezentacja, dyskusja, możliwość zgłaszania opinii) oraz dyżur konsultacyjny (podczas którego można było przekazać opinie). Łącznie w zaproponowanych spotkaniach konsultacyjnych udział wzięło **39** osób.

Podsumowanie e–formularza

E –formularz opinii udostępniony był na stronie konsultacji w terminie od 24 lutego – 10 marca 2026 r. W tym czasie przez e–formularz wpłynęło **121** opinii.

Nadesłane uchwały Rad lub Zarządów Osiedli

W trakcie konsultacji społecznych otrzymaliśmy **8** uchwał Rad lub Zarządów Osiedli: Grabiszyn–Grabiszyniek, Huby, Krzyki–Partynice, Muchobór Mały, Nowy Dwór, Pawłowice, Powstańców Śląskich, Sołtysowice). Są to te uchwały, które przeszły drogę formalną i dotarły do nas do czasu zakończenia prac nad raportem. Pozostałe, jeśli takie będą dostarczone, zostaną przekazane bezpośrednio do Komisji Rady Miejskiej Wrocławia.

ZESTAWIENIE OPINII

Poniższa tabela zawiera zbiorcze zestawienie opinii jakie pojawiły się:

- w przesłanych e-formularzach;
- zostały zgłoszone podczas trzech spotkań (spotkania stacjonarnego z Przewodniczącymi Zarządów Osiedli, e-spotkania i dyżuru);
- w ośmiu uchwałach Rad Osiedli.

Wszystkie opinie oraz zapisy uchwał zostały zebrane w załączniku, który stanowi integralną część raportu.

Odpowiedzi realizatorów konsultacji (Departament Spraw Społecznych UM Wrocławia, Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego) zamieszczone w tabeli stanowią komentarz do opinii lub wyjaśnienie.

Część poruszanych i przedstawionych kwestii nie była ściśle związana z tematem konsultacji. Mogą one stanowić bazę wiedzy, potrzeb, inspiracji do wykorzystania w dalszych pracach Komisji Osiedli, Partycypacji, Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego Rady Miejskiej, związanych z funkcjonowaniem rad osiedli.

Raport z przeprowadzonych konsultacji zostanie przekazany Przewodniczącej Rady Miejskiej, a dalej Komisji Osiedli, Partycypacji, Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego Rady Miejskiej, a przedstawione w raporcie opinie będą miały wpływ na ostateczną postać proponowanych zmian w statutach osiedli.

Zestawienie opinii dotyczących zmiany statutów rad osiedli

I. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
1.	Zamiast sankcji w postaci likwidacji rad osiedli za niską frekwencję stosować zachęty, np. większe fundusze przy dobrej frekwencji.	Zgodnie z intencją wnioskodawcy, propozycja dotycząca wprowadzenia progu frekwencji nie ma na celu likwidacji rad osiedli. Wręcz przeciwnie, jej podstawowym celem jest wprowadzenie obligatoryjnego wymogu głosowania do rad osiedli i zapewnienie minimalnej legitymacji społecznej dla ukonstytuowanych rad osiedli. Podobne rozwiązania dotyczące progu frekwencji stosowano lub stosuje się w Tychach, Gdańsku, Szczecinie. Ostateczna decyzję odnośnie treści zmiany podejmie wnioskodawca po zakończeniu konsultacji.
2.	Propozycja, by nie przedłużać kadencji, lecz wykorzystać czas do końca roku na przekazanie wiedzy i dokumentacji (know –how) nowej Radzie	Proponowane zmiany w statutach RO nie wydłużają kadencji RO. Czas przewidziany na zmiany ustroju RO poprzez statuty przewidziany jest przepisami ustawy i co do

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
		zasady kończy się na 6 miesięcy przed rozpoczęciem kadencji RO.
3.	Propozycja, by najpierw wykazać potrzebę istnienia Rad Osiedli, a dopiero później rozważać konsekwencje w postaci ich likwidacji z powodu braku frekwencji przy wyborach	Zgodnie z intencją wnioskodawcy, propozycja dotycząca wprowadzenia progu frekwencji nie ma na celu likwidacji rad osiedli. Wręcz przeciwnie, jej podstawowym celem jest wprowadzenie obligatoryjnego wymogu głosowania do rad osiedli i zapewnienie minimalnej legitymacji społecznej dla ukonstytuowanych rad osiedli. Podobne rozwiązania dotyczące progu frekwencji stosowano lub stosuje się w Tychach, Gdańsku, Szczecinie.
4.	Frekwencja na wyborach do rad osiedli to "loteria" i wiele zdarzeń może na nią wpłynąć, znacząco ją obniżając	Argumenty różnego rodzaju były przedmiotem analizy wnioskodawców proponowanego zapisu, co miało wpływ na przyjęcie progu wyborczego poniżej poziomu przeciętnego dla frekwencji w

I. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
		ostatnich wyborach do rad osiedli.
5.	4% jako graniczny punkt powołania RO. Może początkowo zmotywować mieszkańców do pójścia do urn, ale jest też znacznie więcej obszarów ryzyka. Dla przykładu, jeżeli w dniu wyborów będzie wyjątkowo kiepska pogoda, nagle może się okazać, że w połowie miasta nie powstają Rady Osiedli. To jest po prostu zbyt niebezpieczny dla demokracji pomysł.	Dziękujemy za wyrażenie opinii w tej sprawie. Argumenty różnego rodzaju były przedmiotem analizy wnioskodawców co do proponowanego zapisu, co miało wpływ na przyjęcie progu wyborczego poniżej poziomu przeciętnego dla frekwencji w ostatnich wyborach do rad osiedli.
6.	Wspomaganie rad osiedli budżetowo w kampanię profrekwencyjną.	UM będzie aktywnie wspierał profrekwencyjnie wybory do rad osiedli, promując ideę samorządu osiedlowego i działając na rzecz udziału w wyborach, bez wskazywania jakiegokolwiek konkretnego kandydata.
7.	Dotyczy pkt 15a. Półroczny termin na	Argumenty za wydłużeniem do 180 dni terminu wyborów

I. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	ogłoszenie kolejnych wyborów może w praktyce doprowadzić do sytuacji, w której przez ponad pół roku sprawami osiedla zajmować się będzie wyłącznie Zarząd Osiedla. To Rada Osiedla reprezentuje i odzwierciedla głos mieszkańców. W Zarządzie często brakuje reprezentacji mniejszych, niekiedy opozycyjnych wobec większości, grup radnych.	przedstawiono w uzasadnieniu projektu uchwały. Zgodnie z intencją propozycja zmiany zapisów umożliwi przeprowadzenie wyborów do rad osiedli na kolejną kadencję wiosną 2027 roku; wybory w tym okresie odbywały się niezmiennie do 2017 roku wyłącznie, umożliwiając nowo wybranym organom osiedli na przejęcie obowiązków statutowych poza okresem sprawozdawczym oraz zapewniając możliwość przeprowadzenia inwentaryzacji zdawczo-odbiorczej oraz szkoleń dla nowo wybranych radnych w sposób nieutrudniający sprawowania przez nich mandatów.
8.	Dotyczy pkt 15c. Wprowadzenie progu frekwencyjnego absolutnie mija się z celem, gdy kampania frekwencyjna i organizacja wyborów do jednostki pomocniczej zależy	Dziękujemy za wyrażenie opinii. Doświadczenie wskazuje, że kampania na rzecz wyborów (profrekwencyjna) do rad osiedli prowadzona jest przez różnych interesariuszy, poprzez różne

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	od miasta, a nie od tej jednostki. W przypadku niepowołania rady, całkowitą odpowiedzialnością za niską frekwencję trzeba by obarczyć miasto, a jego działania doprowadzają do sytuacji, gdy zaangażowany mieszkaniec chcący być radnym nie może realizować swoich celów.	kanały informacji, nie tylko przez miasto, ma więc charakter społeczny.
9.	Dotyczy § 35. Ustalenie minimalnego progu 4% frekwencji i brak podziału mandatów w jego wyniku sprawi, że rady osiedla będą jeszcze bardziej marginalizowane. Jest to skandal i błąd znajomości specyfiki naszego miasta. Już teraz brak jest chętnych do działania w ramach rad osiedli, a zmiany dotyczące braku wyborów przy liczbie kandydatów odpowiadającej liczbie mandatów wcale nie zachęci ludzi do angażowania się. Społeczności lokalne potrzebują rad osiedli.	Zgodnie z intencją wnioskodawcy, propozycja dotycząca wprowadzenia progu frekwencji nie ma na celu likwidacji rad osiedli. Wręcz przeciwnie, jej podstawowym celem jest wprowadzenie obligatoryjnego wymogu głosowania do rad osiedli i zapewnienie minimalnej legitymacji społecznej dla ukonstytuowanych rad osiedli. Podobne rozwiązania dotyczące progu frekwencji stosowano lub stosuje się w Tychach, Gdańsku, Szczecinie.

I. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
10.	Punkt 15, podpunkt c. Proponowane rozwiązanie (próg 4%) zaburza demokrację oddolną. Zamiast stosować działania profrekwencyjne, stosuje się mechanizmy wykluczające część społeczności z posiadania reprezentacji. Kara powinna zostać zamieniona na zachętę, np. dodatkowy budżet po przekroczeniu progu frekwencji.	Dziękujemy za wyrażenie opinii. Zgodnie z intencją wnioskodawcy, propozycja dotycząca wprowadzenia progu frekwencji nie ma na celu likwidacji rad osiedli. Wręcz przeciwnie, jej podstawowym celem jest wprowadzenie obligatoryjnego wymogu głosowania do rad osiedli i zapewnienie minimalnej legitymacji społecznej dla ukonstytuowanych rad osiedli. Podobne rozwiązania dotyczące progu frekwencji stosowano lub stosuje się w Tychach, Gdańsku, Szczecinie.
11.	Procesy gentryfikacji w centrum miasta powodują spadek liczby stałych mieszkańców. Wprowadzenie progu frekwencyjnego może doprowadzić do sytuacji, w której rady osiedli w takich miejscach jak Nadodrże, Stare Miasto, Ołbin czy Plac	Dziękujemy za wyrażenie opinii. Argumenty różnego rodzaju były przedmiotem analizy wnioskodawców proponowanego zapisu, co miało wpływ na przyjęcie progu wyborczego poniżej poziomu przeciętnego dla frekwencji w ostatnich wyborach do rad osiedli.

I. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	Grunwaldzki nie zostaną w ogóle wyłonię.	
12.	Przy obecnym poziomie wiedzy mieszkańców o funkcjonowaniu rad osiedli istnieje ryzyko, że próg frekwencyjny doprowadzi do niewyłonienia wielu rad. Wiele mieszkańców nie ma świadomości, że takie wybory są organizowane.	Rady Osiedli funkcjonują we Wrocławiu od początku lat 90. XX wieku. To zdecydowanie czas wystarczający na ich zakorzenienie się w społecznej świadomości. Przed wyborami prowadzona będzie kampania na rzecz wyborów (profrekwencyjna) do rad osiedli przez szerokie grono interesariuszy.
13.	Obecnie panuje chaos informacyjny dotyczący terminów wyborów do rad osiedli. Brak czytelnego i odpowiednio wcześniej ogłaszanego harmonogramu utrudnia mieszkańcom udział w wyborach.	Ostatnie wybory do rad osiedli na pięcioletnią kadencję odbyły się 17 października 2021. Termin najbliższych wyborów określa Rada Miejska, a kalendarz wyborczy zgodnie z ordynacją określa Miejska Komisja Wyborcza.
14.	Wprowadzenie progu frekwencyjnego nie prowadzi do zwiększenia uczestnictwa mieszkańców, lecz stwarza ryzyko, że w wielu osiedlach	Dziękujemy za wyrażenie opinii. Zgodnie z intencją wnioskodawców, propozycja dotycząca wprowadzenia progu frekwencji nie ma na celu

I. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	rada w ogóle nie zostanie powołana, co naszym zdaniem stanowi ukryty cel tej reformy. Dodatkowo propozycja ta uderza w osiedla centralne, starzejące się, z określoną strukturą demograficzną oraz wysokim poziomem mieszkańców „tymczasowych”, studentów, pracowników i osób, które nie są związane z miastem a tym bardziej z osiedlem. Zadziwia fakt, że miasto, zaniepokojone niską frekwencją, w żaden sposób nie planuje zarządzić tym zagadnieniem, poprzez podjęcie działań profrekwencyjnych. Propozycja ta depcze powszechne i demokratyczne wybory, mając za nic głosy osób, które udadzą się do lokali wyborczych. Dodatkowo czynnikiem losowym, który może mieć istotny wpływ na brak osiągnięcia	likwidacji rad osiedli. Wręcz przeciwnie, jej podstawowym celem jest wprowadzenie obligatoryjnego wymogu głosowania do rad osiedli i zapewnienie minimalnej legitymacji społecznej dla ukonstytuowanych rad osiedli. Podobne rozwiązania dotyczące progu frekwencji stosowano lub stosuje się w Tychach, Gdańsku, Szczecinie. W kwestii wysokości samego progu argumenty różnego rodzaju były przedmiotem analizy wnioskodawców proponowanego zapisu, co miało wpływ na przyjęcie progu wyborczego poniżej poziomu przeciętnego dla frekwencji w ostatnich wyborach do rad osiedli.

I. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	wymaganego progu – jest pogoda, która w drastycznych przypadkach może pozbawić osiedla ich rad.	
15.	w § 59 po ust. 2 dodaje się ust. 3 w brzmieniu: „3. Podział mandatów następuje wyłącznie w przypadku, gdy w wyborach na terenie Osiedla wzięło udział co najmniej 4% osób uprawnionych do głosowania.”; – wprowadzenie tego przepisu wygląda na celowe niedopuszczenie do funkcjonowania jednej z najbardziej aktywnych i potrzebnych RO – Stare Miasto, która ze względu na specyfikę osiedla ma małe szanse na dobrą frekwencję.	Przy proponowaniu wysokości progu frekwencyjnego argumenty różnego rodzaju były przedmiotem analizy wnioskodawców proponowanego zapisu, co miało wpływ na przyjęcie wartości 4%, czyli poniżej poziomu przeciętnego dla frekwencji w ostatnich wyborach do rad osiedli, zatem także przy uwzględnieniu specyfiki osiedli śródmiejskich. Ostateczną decyzję w tym względzie wnioskodawca podejmie po zakończeniu konsultacji.
16.	Pasują mi wszystkie zaproponowane zmiany, w szczególności skrócenie kadencji radnych.	Dziękujemy za opinię.
17.	Par 6 ust. 1 zd. 1 Ordynacji Wyborczej "Wybory do Rady	Propozycja zmiany zapisów umożliwi przeprowadzenie

I. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	Osiedla zarządza się nie później niż na 30 dni przed upływem kadencji Rady Osiedla" zmienić na "Wybory do Rady Osiedla zarządza się nie później niż w dniu upływu kadencji Rady Osiedla". Uzasadnienie: w przypadku wydłużenia terminu do przeprowadzenia wyborów termin zarządzenia wyborów powinien zostać dopasowany	wyborów do rad osiedli na kolejną kadencję wiosną 2027 roku; wybory w tym okresie odbywały się niezmiennie do 2017 roku włącznie, umożliwiając nowo wybranym organom osiedli na przejęcie obowiązków statutowych poza okresem sprawozdawczym oraz zapewniając możliwość przeprowadzenia inwentaryzacji zdawczo-odbiorczej oraz szkoleń dla nowo wybranych radnych w sposób nieutrudniający sprawowania przez nich mandatów.
18.	Wprowadzenie progu 4% frekwencji spowoduje brak powołania rad osiedli położonych w centrum miasta. Nie ma żadnej możliwości osiągnięcia tego progu w naszym osiedlu. Większość mieszkań jest tu wynajęta, mieszkańcy nie są zameldowani – mimo chęci i docenienia pracy radnych, nie mogą	Przy proponowaniu wysokości progu frekwencyjnego argumenty różnego rodzaju były przedmiotem analizy wnioskodawców proponowanego zapisu, co miało wpływ na przyjęcie wartości 4%, czyli poniżej poziomu przeciętnego dla frekwencji w ostatnich wyborach do rad osiedli, zatem także przy

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	głosować. Nie można wymagać od tych, czasami chwilowych mieszkańców załatwiania formalności koniecznych do oddania głosu – nie są to przecież wybory rangi parlamentarnej czy prezydenckiej. Jednak ludzie ci chcieliby mieszkać w osiedlu, o które ktoś się troszczy, wiele spotkań nt. problemów osiedla mamy podczas dyżurów w radzie czy też po prostu na ulicy. Przyjęcie progu 4% jest cynicznym hamulcem do podjęcia próby kandydowania – po co się starać, zawracać głowę mieszkańcom.	uwzględnieniu specyfiki osiedli śródmiejskich. Ostateczną decyzję w tym względzie wnioskodawca podejmie po zakończeniu konsultacji.
19.	Miasto w niewystarczającym stopniu informuje i promuje wybory do rad osiedli. W efekcie duża część mieszkańców Wrocławia nie ma wiedzy o ich istnieniu ani o możliwości udziału w głosowaniu.	Rady Osiedli funkcjonują we Wrocławiu od początku lat 90. XX wieku. To zdecydowanie czas wystarczający na ich zakorzenienie się w społecznej świadomości. Przed wyborami prowadzona będzie kampania na rzecz wyborów (profrekwencyjna) do rad osiedli

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
		przez szerokie grono interesariuszy.
20.	c) w § 59 po ust. 2 dodaje się ust. 3 w brzmieniu: „3. Podział mandatów następuje wyłącznie w przypadku, gdy w wyborach na terenie Osiedla wzięło udział co najmniej 4% osób uprawnionych do głosowania.”; Brak opisanego mechanizmu rozpisania wyborów do Rady Osiedla na wypadek nie uzyskania frekwencji 4% przez cały okres trwania kadencji osłabia samorządność osiedlową i jest długoterminową, niesprawiedliwą karą dla mieszkańców osiedla, które nie uzyskało minimalnej frekwencji wyborczej. Proponuję dodanie mechanizmu jaki istnieje w Szczecinie, czyli możliwość złożenia wniosku przez mieszkańców o ponowne	Dziękujemy za opinię. Wyniki raportu z konsultacji i zgłaszane opinie będą miały wpływ na ostateczną postać projektu uchwały.

I. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	rozpisanie wyborów.	
21.	Wymóg osiągnięcia minimalnego progu frekwencji w wysokości 4% uprawnionych do głosowania. Jestem przeciwko temu zapisowi. Jako, że funkcja radnego osiedlowego jest uważana za pełnioną społecznie, wymaganie prowadzenia profesjonalnej kampanii wyborczej przez kandydatów (ulotki, billboardy, płatne ogłoszenia w mediach społ. etc.) z ich prywatnych środków, jest groteskowym pomysłem ludzi oderwanych od rzeczywistości. Można wprowadzić taki zapis, jeśli diety radnych osiedlowych będą podniesione do poziomu minimum 1/2 diety radnego miejskiego	Dziękujemy za wyrażenie opinii. Przed wyborami prowadzona będzie kampania na rzecz wyborów (profrekwencyjna) do rad osiedli przez szerokie grono interesariuszy.
22.	Najbardziej szkodliwym i jawnie antydemokratycznym elementem projektu jest wprowadzenie progu	Dziękujemy za opinię. Przy proponowaniu wysokości progu frekwencyjnego argumenty

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	frekwencyjnego na poziomie 4%. Tego rodzaju bariera jest sprzeczna z samą istotą demokracji lokalnej. W efekcie jej wprowadzenia całe osiedla o niższej historycznej frekwencji zostaną całkowicie pozbawione jakiegokolwiek demokratycznie wybranej reprezentacji. Nie jest to wzmocnienie mandatu – jest to zamordyzm wyborczy wobec tych części miasta, w których mieszkańcy z różnych powodów (wiek, struktura społeczna, brak wiary w sens działania rad) głosują rzadziej. 4% to próg arbitralny, oderwany od realiów i mający charakter wyłącznie represyjny wobec słabszych osiedli.	różnego rodzaju były przedmiotem analizy wnioskodawców proponowanego zapisu, co miało wpływ na przyjęcie wartości 4%, czyli poniżej poziomu przeciętnego dla frekwencji w ostatnich wyborach do rad osiedli, zatem także przy uwzględnieniu specyfiki osiedli śródmiejskich. Ostateczną decyzję w tym względzie wnioskodawca podejmie po zakończeniu konsultacji.
23.	Ordynacja wyborcza w wyborach do rad osiedli jest dla wielu mieszkańców nieczytelna. Okręgi i komisje wyborcze różnią się od tych stosowanych w wyborach	Dziękujemy za opinię.

I. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	parlamentarnych, co prowadzi do dezorientacji i zniechęca część osób do oddania głosu.	
24.	Niska frekwencja wynika również z ograniczonych kompetencji rad osiedli. Instytucje pozbawione realnego wpływu na decyzje publiczne nie budzą dużego zainteresowania obywateli.	Dziękujemy za opinię. Frekwencja w wyborach do Rad Osiedli jest bardzo zróżnicowana – w ostatnich wyborach najliczniej zagłosowali mieszkańcy osiedli Kuźniki (19,08 proc.), Żerniki (16,71 proc.), Kowale (16,17 proc.), Wojszyce (16,07 proc.), Oporów (14,67 proc.), Strachocin –Swojczyce –Wojnów (14,17 proc.), Zacisze –Zalesie –Szczytniki (14,16 proc.), Jerzmanowo –Jarnołów –Strachowice –Osiniec (13,49 proc.), Widawa (12,63 proc.), Lipa Piotrowska (10,74 proc.) i Księżę (10,05 proc.). Najniższą frekwencję odnotowano na osiedlach Huby (2,08 proc.), Powstańców Śląskich (2,35 proc.), Przedmieście Świdnickie (2,67

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
		proc.), Stare Miasto (2,85 proc.) i Gaj (2,90 proc.).
25.	c) w § 59 po ust. 2 dodaje się ust. 3 w brzmieniu: „3. Podział mandatów następuje wyłącznie w przypadku, gdy w wyborach na terenie Osiedla wzięło udział co najmniej 4% osób uprawnionych do głosowania.”; Sprzeciw za odgórne karanie za niską frekwencję, choć reprezentuję osiedle, gdzie frekwencja była najwyższa. Co z przypadkiem, gdy jest kilka obwodów do głosowania, i jeden osiągnie próg – jego mieszkańcy zostaną ukarani za bierność mieszkańców innego obwodu i być pozbawieni swojej reprezentacji.	Zgodnie z projektem ustalony próg frekwencji dotyczy całego Osiedla.
26.	Dotyczy 15. w § 59 po ust. 2 dodaje się ust. 3 fatalne zarządzanie budżetami WBO, FO przed urząd miejski	Dziękujemy za opinię.

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	zwiększa się wypalanie radnych, spada poczucie sprawczości, zatem podnoszenie % udziału mieszkańców w wyborach jest niezrozumieniem co się dzieje na osiedlach.	
27.	Fragment "Podział mandatów następuje wyłącznie w przypadku, gdy w wyborach na terenie Osiedla wzięło udział co najmniej 4% osób uprawnionych do głosowania". Jest to zapis szkodliwy dla rad osiedli przy obecnej strukturze partycypacji. W ostatnich wyborach do rad osiedli w Szczecinie w 2025 przy progu 5% 1/3 mieszkańców pozostała bez reprezentacji, w szczególności w centrum miasta. Przy frekwencji podobnej jak w roku 2021 we Wrocławiu nastąpi podobna sytuacja, czyli osiedla w środku miasta od Ołbina do Gaju pozostaną bez rad. Z	Dziękujemy za opinię. Przy proponowaniu wysokości progu frekwencyjnego argumenty różnego rodzaju były przedmiotem analizy wnioskodawców proponowanego zapisu, co miało wpływ na przyjęcie wartości 4%, czyli poniżej poziomu przeciętnego dla frekwencji w ostatnich wyborach do rad osiedli, zatem także przy uwzględnieniu specyfiki osiedli śródmiejskich. Ostateczną decyzję w tym względzie wnioskodawca podejmie po zakończeniu konsultacji.

I. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	jednej strony są to osiedla o dużym poziomie nieaktualnych zameldowań, choćby przez wyprowadzki do domków na przedmieściach bez przemeldowania, a z drugiej są to osiedla, które są istotne dla nie tylko dla mieszkańców, ale też przejezdnych (typowe dla centrum miasta) – taka rada osiedla dba o np. zabieganie o nasadzenia, które stanowią o jakości życia nie tylko swoich wyborców.	
28.	Wprowadzenie progu 4% (zmiana par 59 statutu) – próg frekwencyjny w wyborach powszechnych nie funkcjonuje polskiej demokracji. Uważamy, że wprowadzenie takiego progu, który miałby warunkować utworzenie rady na danym osiedlu to marnowanie istniejącego potencjału. Należy dążyć do aktywizacji mieszkańców, zapewnienia	Dziękujemy za opinię. Zgodnie z intencją wnioskodawców próg frekwencji działa prodemokratycznie i służy zapewnieniu minimalnego standardu społecznej legitymacji dla wybranych rad osiedli.

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	lepszey frekwencji poprzez wzmacnianie kompetencji rad osiedli (o co nie tylko my postulujemy od lat, widząc bierność magistratu i Rady Miejskiej w tym obszarze) i promowanie tej idei samorządności a nie karać Wrocławianki i Wrocławian za brak należytej frekwencji. Jeszcze raz zwracamy uwagę – to nie jest referendum.	
29.	Jednoczenie zainteresowanie wyborami do rad osiedli jest niskie z uwagi na małą sprawczość. Pozbawianie możliwości sprawowania mandatu przez radnych wybranych głosami grupy kilkuset osób (w przypadku dużych osiedli to będzie poniżej 4 procent) jest to uderzenie w rady osiedli i ma na celu wyłącznie ograniczenie ich liczebności. Jest to brak szacunku dla ludzi którym się chce i którzy podjęli się działalności	Dziękujemy za opinię. Zgodnie z intencją wnioskodawców próg frekwencji służy zapewnieniu minimalnego standardu społecznej legitymacji dla wybranych rad osiedli, nie zaś ich likwidacji. Przy proponowaniu wysokości progu frekwencyjnego argumenty różnego rodzaju były przedmiotem analizy wnioskodawców proponowanego zapisu, co miało wpływ na przyjęcie wartości 4%, czyli poniżej

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	społecznej a także tych którzy zdecydowali się głosować.	poziomu przeciętnego dla frekwencji w ostatnich wyborach do rad osiedli. Ostateczną decyzję w tym względzie wnioskodawca podejmie po zakończeniu konsultacji.
30.	§1 punkt 15. Próg frekwencyjny 4% to ukryta próba likwidacji Rad Osiedli. Ten zapis powinien zostać zlikwidowany.	Dziękujemy za opinię. Zgodnie z intencją wnioskodawców próg frekwencji służy zapewnieniu minimalnego standardu społecznej legitymacji dla wybranych rad osiedli, nie zaś ich likwidacji. Przy proponowaniu wysokości progu frekwencyjnego argumenty różnego rodzaju były przedmiotem analizy wnioskodawców proponowanego zapisu, co miało wpływ na przyjęcie wartości 4%, czyli poniżej poziomu przeciętnego dla frekwencji w ostatnich wyborach do rad osiedli. Ostateczną decyzję w tym względzie wnioskodawca podejmie po zakończeniu konsultacji.

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
31.	Wymóg 4% frekwencji wyborczej odbiera mieszkańcom realny wpływ na współdecydowanie w swojej własnej sprawie. To, że frekwencja była niska, nie oznacza, że mieszkańcy zrezygnowali z możliwości inicjowania i wpływania na sprawy ich dotyczące, poprzez właśnie Radę Osiedla, z którą mają bezpośredni, najłatwiejszy kontakt, chociażby facebooku.	Dziękujemy za opinię. Zgodnie z intencją wnioskodawców próg frekwencji służy zapewnieniu minimalnego standardu społecznej legitymacji dla wybranych rad osiedli, nie zaś ich likwidacji. Przy proponowaniu wysokości progu frekwencyjnego argumenty różnego rodzaju były przedmiotem analizy wnioskodawców proponowanego zapisu, co miało wpływ na przyjęcie wartości 4%, czyli poniżej poziomu przeciętnego dla frekwencji w ostatnich wyborach do rad osiedli. Ostateczną decyzję w tym względzie wnioskodawca podejmie po zakończeniu konsultacji.
32.	Nieutworzenie rady osiedla wobec nieprzekroczenia progu 4% oznaczałby także zmarnowanie wypracowanego przez lata kapitału – identyfikacji, siedziby/majątku oraz	Dziękujemy za opinię.

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	prowadziłoby do nierównowagi praw mieszkańców miasta (mieszkańcy z podstawową reprezentacją w postaci rady osiedla i grupa takiej reprezentacji pozbawiona).	
33.	Próg wyborczy. Ta zmiana w poważny sposób ograniczy a raczej uniemożliwi powstanie Rad Osiedlowych w tych częściach miasta, gdzie zamieszkują osoby wynajmujące lokale mieszkalne. Niezależnie od najlepiej przeprowadzonej kampanii informacyjnej osoba przebywająca na tzw. wynajmie nigdy nie będzie zainteresowana głosowaniem do Rad Osiedli, ponieważ nie identyfikuje się z danym terenem. A przecież chodzi o rozwiązywanie lokalnych problemów, które są najlepiej rozpoznawane przez mieszkańców i ich przedstawicieli. Uważam, że	Dziękujemy za opinię. Zgodnie z intencją wnioskodawców próg frekwencji służy zapewnieniu minimalnego standardu społecznej legitymacji dla wybranych rad osiedli, nie zaś ich likwidacji. Przy proponowaniu wysokości progu frekwencyjnego argumenty różnego rodzaju były przedmiotem analizy wnioskodawców proponowanego zapisu, co miało wpływ na przyjęcie wartości 4%, czyli poniżej poziomu przeciętnego dla frekwencji w ostatnich wyborach do rad osiedli. Ostateczną decyzję w tym względzie

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	przedstawione propozycje zmian mają na celu poważne ograniczenie samorządności lokalnej, która jest podstawą Demokracji i sukcesu Małych Ojczyzn	wnioskodawca podejmie po zakończeniu konsultacji.
34.	Wymóg liczby kandydatów większej od liczby miejsc i osiągnięcia 4% frekwencji jest zbyt wymagający; na co najmniej kilku osiedlach nieosiągalny. W obecnym zróżnicowaniu Osiedli (bardzo małe, gdzie ograniczona liczba zaangażowanych osób oraz śródmiejskie, gdzie ciężko o zaangażowaną społeczność lokalną) i przy niskiej sprawczości rad osiedli (mały katalog kompetencji i znaczące opóźnienia w realizowaniu Funduszu Osiedlowego) ciężko zmobilizować mieszkańców do udziału w wyborach. By zwiększyć frekwencję potrzebujemy kompleksowej reformy i "marchewki", a nie	Dziękujemy za wyrażone opinie. Przy proponowaniu wysokości progu frekwencyjnego argumenty różnego rodzaju były przedmiotem analizy wnioskodawców proponowanego zapisu, co miało wpływ na przyjęcie wartości 4%, czyli poniżej poziomu przeciętnego dla frekwencji w ostatnich wyborach do rad osiedli. Ostateczną decyzję w tym względzie wnioskodawca podejmie po zakończeniu konsultacji. Informacja o rozpoczęciu i prowadzeniu konsultacji była podawana do publicznej wiadomości m.in. na portalu wroclaw.pl, także bezpośrednio na posiedzeniu Komisji ds Osiedli i na spotkaniu

I. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	"kija" (np. frekwencja powiązana z wysokością budżetu Osiedla lub środków w Funduszu Osiedlowym). Ponadto niniejsze konsultacje odbieram jako urągające standardom partycypacji społecznej: ogłoszone w dniu rozpoczęcia, z brakiem informacji w najpopularniejszych kanałach (wroclaw.pl, profile Wrocław [Wroclove], Biuro prasowe UM Wrocławia) i niewygodnym formularzem. Kluczowe, powyższe zmiany to ograniczenie reprezentacji mieszkańców i próba sabotażu ustroju osiedlowego we Wrocławiu.	Departamentu Spraw Społecznych z Przewodniczącymi Zarządów Osiedli.
35.	Wymagana frekwencja nie jest sprawiedliwym zapisem, powinno się szanować głos ludzi zaangażowanych w głosowanie. Szczególnie jeśli jest ich niewielu, należy ich wysłuchać.	Dziękujemy za wyrażone opinie. Przy proponowaniu wysokości progu frekwencyjnego argumenty różnego rodzaju były przedmiotem analizy wnioskodawców proponowanego zapisu, co miało wpływ na przyjęcie

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
		wartości 4%, czyli poniżej poziomu przeciętnego dla frekwencji w ostatnich wyborach do rad osiedli. Ostateczną decyzję w tym względzie wnioskodawca podejmie po zakończeniu konsultacji.
36.	Zmiany powinny zostać wprowadzone w kompleksowej reformie Rad Osiedli – o ile nie dotyczą uszczegółowienia statutu i potrzeby zmiany przepisów aby skrócić kadencję do 4 lat. Zmiany dotyczące frekwencji czy braku powoływania Radę osiedla powinny nastąpić w kolejnej kadencji po wprowadzeniu reformy tak aby odbyła się jedna cała kadencja po całościowej reformie, czyli po kadencji 2026 –2030 (jak zostanie skrócona). Zastępca Przewodniczącego Zarządu Osiedla powinien mieć wskazany jasny pakiet przysługujących mu	Wprowadzenie zapisów odnoszących się do wypełniania przez Wiceprzewodniczącego Zarządu Osiedla kompetencji Przewodniczącego Zarządu wynika z konieczności uregulowania na poziomie statutu zasad funkcjonowania organu wykonawczego w okresie nieobecności Przewodniczącego; przejęcie kompetencji oznacza możliwość wypełniania przez organ osiedla swoich zadań statutowych także w przypadku nieobecności Przewodniczącego.

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	uprawnnień w zastępowaniu Przewodniczącego Zarządu Osiedla. Należy uszczegółowić co będzie się działo jak Przewodniczącego Zarządu Osiedla nie przygotowuje uchwał – nie jest to jasno zapisane.	
37.	Zamiast progu gruba premia finansowa do budżetu lub funduszu osiedlowego za dobry wynik.	Dziękujemy za opinię.
38.	Miejsca o których będę pisać to zmiany w § 35, § 59, § 64, § 66, mówiące o wprowadzeniu ograniczeń ważności wyborów i powołaniu rad w wyniku niewystarczającej frekwencji lub liczby kandydatów. Uważam że zaproponowane zmiany są, z braku lepszego słowa, skandaliczne. O ile rozumiem ideę że rady osiedla powinny być reprezentatywne. I aby to zrobić wybory powinny mieć jak największą frekwencję i odpowiedni wybór	Dziękujemy za opinię. Zgodnie z intencją wnioskodawców próg frekwencji służy zapewnieniu minimalnego standardu społecznej legitymacji dla wybranych rad osiedli, nie zaś ich likwidacji. Przy proponowaniu wysokości progu frekwencyjnego argumenty różnego rodzaju były przedmiotem analizy wnioskodawców proponowanego zapisu, co miało wpływ na przyjęcie wartości 4%, czyli poniżej poziomu przeciętnego dla

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	kandydatów. Niestety zaproponowane rozwiązanie (zwłaszcza biorąc pod uwagę § 66) przypomina amputację złamanej nogi. Zlikwidowanie niemałej liczby rad osiedli w naszym mieście tylko zmniejszy zaufanie mieszkańców do tej formy partycypacji społecznej i finalnie jeszcze bardziej zmniejszy udział obywateli w kolejnych wyborach do jednostek pomocniczych. Apeluje do radnych o odrzucenie tego projektu który zamiast polepszyć działanie RO doprowadzi do ich demontażu.	frekwencji w ostatnich wyborach do rad osiedli. Ostateczną decyzję w tym względzie wnioskodawca podejmie po zakończeniu konsultacji.
39.	Uznaniowość terminów wyborów – dopuszczenie przeprowadzania wyborów do sześciu miesięcy po zakończeniu kadencji stwarza ryzyko arbitralnych i potencjalnie politycznych decyzji.	Propozycja zmiany zapisów umożliwi przeprowadzenie wyborów do rad osiedli na kolejną kadencję wiosną 2027 roku; wybory w tym okresie odbywały się niezmiennie do 2017 roku włącznie, umożliwiając nowo wybranym organom osiedli przejęcie obowiązków

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
		statutowych poza okresem sprawozdawczym oraz zapewniając możliwość przeprowadzenia inwentaryzacji zdawczo –odbiorczej oraz szkoleń dla nowo wybranych radnych w sposób nieutrudniający sprawowania przez nich mandatów.
40.	Nadmiernie restrykcyjny próg frekwencji wyborczej – wprowadzenie progu 4% frekwencji, połączone z zapisem uniemożliwiającym przeprowadzenie ponownych wyborów, może prowadzić do trwałego pozbawienia mieszkańców reprezentacji osiedlowej, co jest znacząco godzące w lokalną demokrację i pozbawia mieszkańców współdecydowania o własnej okolicy na kilka lat.	Przy proponowaniu wysokości progu frekwencyjnego argumenty różnego rodzaju były przedmiotem analizy wnioskodawców proponowanego zapisu, co miało wpływ na przyjęcie wartości 4%, czyli poniżej poziomu przeciętnego dla frekwencji w ostatnich wyborach do rad osiedli. Ostateczną decyzję w tym względzie wnioskodawca podejmie po zakończeniu konsultacji.
41.	W przypadku liczby kandydatów równej liczbie radnych Rada powinna być	Dziękujemy za opinię. Ostateczną decyzję w tym względzie wnioskodawca

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	powołana. Na małych Osiedlach często trudno zebrać wystarczającą liczbę kandydatów i tak sformułowany przepis utrudni powoływanie Rad.	podejmie po zakończeniu konsultacji.
42.	Kandydaci na radnych zwykle odwalają większość roboty profrekwencyjnej za Miasto i uświadamiają mieszkańców o istnieniu rad osiedli, to jeszcze zwiększa się ryzyko, przy którym ta praca miałaby pójść na marne, bo w przypadku nieosiągnięcia progu 4% RO w ogóle nie zostaje utworzona.	Dziękujemy za opinię.
43.	Biorąc pod uwagę frekwencję we wcześniejszych wyborach do rad osiedli propozycja tej zmiany jest nie tylko irracjonalna, ale też skrajnie szkodliwa dla samorządności.	Dziękujemy za opinię. Intencją wnioskodawców było wzmocnienie mandatu społecznego RO.
44.	Dotyczy punktu 15e. Należy go zmienić oraz dodać nowe podpunkty. 4. W przypadku stwierdzenia	Dziękujemy za opinię i propozycję. Ostateczną decyzję w tym względzie wnioskodawca

I. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	nieważności wyborów, o którym mowa w § 64 ust. 2 pkt 4, ponowne wybory do Rady Osiedla zarządza się w terminie nie dłuższym niż 60 dni. Kandydaci zgłoszeni w pierwszym terminie zostają automatycznie zarejestrowani jako kandydaci w ponownych wyborach. 5. Jeżeli liczba kandydatów w ponownych wyborach jest mniejsza niż liczba dostępnych mandatów, każdy z radnych Rady Miejskiej Wrocławia obecnej i poprzedniej kadencji, zamieszkały na terenie danego Osiedla, zostanie automatycznie zarejestrowany jako kandydat do Rady Osiedla. Od decyzji nie przysługuje prawo odmowy 6. Jeżeli pomimo zastosowania 5. liczba kandydatów w ponownych wyborach jest mniejsza niż	podejmie po zakończeniu konsultacji.

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	liczba dostępnych miejsc komisja wyborcza rejestruje jako kandydatów osoby pełniące obowiązki funkcje powiązane wprost z urzędem prezydenta miasta (prezydent, wiceprezydent, skarbnik, sekretarz, pełnomocnik, doradca), zamieszkałe na terenie danego Osiedla jako kandydatów do Rady Osiedla 7. Wycofanie rejestracji opisanej w 6. możliwe jest wyłącznie w przypadku utraty prawa wybieralności lub pisemnego wniosku złożonego w ciągu 3 dni roboczych od dnia zarejestrowania. Do czasu wyborów osoby te zachowują dotychczasowy status, także w przypadku potencjalnej kolizji uprawnień. 8. W przypadku, gdy Radny Rady Miejskiej zostanie wybrany na Radnego Osiedla, w żadnej z nich nie może	

I. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	pełnić funkcji przewodniczącego, bądź wiceprzewodniczącego" – ma mieć czas i możliwości na realizację zadań dla obu. 9. W przypadku, gdy wynik głosowania wskazuje na objęcie mandatu Radnego Osiedla przez osobę wskazaną w 6. kandydat w trybie natychmiastowym zrzeka się obecnie pełnionej funkcji wskazanej w 6. i staje się Radnym Osiedla." – skoro nie zrezygnował to akceptował konsekwencje, wola ludu jest święta. 10. W przypadku ponownego stwierdzenia nieważności wyborów przeprowadzonych na podstawie § 64 ust. 2 pkt 4 kierowane jest pismo do ministra właściwego do spraw administracji publicznej w celu uruchomienia procedury przewidzianej w art. 97 ustawy o samorządzie gminnym.	

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
45.	Problematyczne jest wprowadzenie progu frekwencyjnego na poziomie 4%. Przy całkowitym braku działań profrekwencyjnych ze strony miasta rozwiązanie to może doprowadzić do niewyłonienia znacznej części rad osiedli. Zamiast wzmacniać partycypację mieszkańców, przepis ten może w praktyce ograniczyć funkcjonowanie rad, dlatego powinien zostać usunięty z projektu. Projekt nie rozwiązuje również problemu udziału w wyborach osób faktycznie mieszkających w mieście, lecz nieposiadających meldunku stałego na terenie danego osiedla. Dotyczy to w szczególności studentów oraz osób wynajmujących mieszkania, które realnie mieszkają, pracują i płacą podatki we Wrocławiu. Brak możliwości udziału tych	Dziękujemy za opinię. Przy proponowaniu wysokości progu frekwencyjnego argumenty różnego rodzaju były przedmiotem analizy wnioskodawców proponowanego zapisu, co miało wpływ na przyjęcie wartości 4%, czyli poniżej poziomu przeciętnego dla frekwencji w ostatnich wyborach do rad osiedli. Ostateczną decyzję w tym względzie wnioskodawca podejmie po zakończeniu konsultacji. Miasto i szeroko rozumiany interes wariat, także społeczny, prowadzi każdorazowo działania i kampanię profrekwencyjną przez wyborami do Rad Osiedli.

I. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	mieszkańców w wyborach dodatkowo ogranicza reprezentatywność rad osiedli.	
46.	Punkt 15 c) zmiana dotycząca załącznika nr 2 – \$59 – dodanie ust 3 nie powinno być wprowadzana. Wprowadzenie minimalnej frekwencji 4% uprawnionych do głosowania jest swego rodzaju karą, dla osiedli o niskiej frekwencji. Należy zadbać różnymi sposobami o popularyzację rad osiedli, czy zwracać uwagę na lokalny patriotyzm czy postawę obywatelską. "Likwidacja tych osiedli" tylko pogorszy sytuację i zaprzepaści pracę dotychczasowych radnych.	Wprowadzenie progu frekwencyjnego służy ustanowieniu legitymacji społecznej dla rad osiedli, nie zaś ich likwidacji. Przy proponowaniu wysokości progu frekwencyjnego argumenty różnego rodzaju były przedmiotem analizy wnioskodawców proponowanego zapisu, co miało wpływ na przyjęcie wartości 4%, czyli poniżej poziomu przeciętnego dla frekwencji w ostatnich wyborach do rad osiedli. Ostateczną decyzję w tym względzie wnioskodawca podejmie po zakończeniu konsultacji.
47.	Wprowadzenie progu 4% frekwencji jako warunku istnienia Rady Osiedla może prowadzić do pozbawienia mieszkańców reprezentacji	Dziękujemy za opinię. Przy proponowaniu wysokości progu frekwencyjnego argumenty różnego rodzaju były przedmiotem analizy

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	na całą kadencję. Jest to rozwiązanie bardziej restrykcyjne niż w wielu wyborach samorządowych. Odpowiedzialność za niską frekwencję przerzucana jest na osiedla, pomijając realny wpływ miasta na poziom zaangażowania mieszkańców.	wnioskodawców proponowanego zapisu, co miało wpływ na przyjęcie wartości 4%, czyli poniżej poziomu przeciętnego dla frekwencji w ostatnich wyborach do rad osiedli. Ostateczną decyzję w tym względzie wnioskodawca podejmie po zakończeniu konsultacji. Miasto i szeroko rozumiany interesariat, także społeczny, prowadzi każdorazowo działania i kampanię profrekwencyjną przez wyborami do Rad Osiedli.
48.	Dotyczy 4) w § 13 ust. 2 otrzymuje brzmienie: „2. Kadencja Rady trwa 4 lata, licząc od dnia wyborów.”; Kadencja Rad Osiedli powinna być dokładnie taka sama jak kadencja Rady Miasta. Nie ma żadnego racjonalnego powodu, dla którego długość ta miałaby się różnić. Najlepiej by też było żeby wybory do RO odbywały się	Dziękujemy za opinię. Przedłożona propozycja skrócenia kadencji RO do 4 lat była wprowadzona m.in na wniosek śordowiska osiedlowego. Przeprowadzenie równoczesnych wyborów do Rady Miasta i Rad Osiedli nie jest w obecnym stanie prawnym możliwe.

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	razem z wyborami samorządowymi, co by zagwarantować wysoką frekwencję.	
49.	Przepis jest sprzeczny z § 35 ust. 3, który dopuszcza istnienie rad osiedli bez przeprowadzenia wyborów. Oznacza to, że przy małej liczbie kandydatów rada może funkcjonować przy frekwencji 0%, natomiast gdy zgłosi się więcej chętnych, wprowadza się sztuczny próg 4%, co jest niekonsekwentne i wskazuje, że wnioskodawca nie jest faktycznie zainteresowany reprezentatywnością rad	Projekt przewiduje zmianę brzmienia § 35 ust. 3, wprowadzając zapisy uzupełniające dot. nieprzeprowadzania wyborów do Rady w sytuacji, gdy liczba kandydatów byłaby mniejsza lub równa liczbie mandatów, co oznaczałoby ukształtowanie składu Rady na poziomie równym lub niższym niż 100% liczby radnych.
50.	Uzasadnienie uchwały – diagnoza przyczyn niskiej frekwencji i aktywności mieszkańców. Najpoważniejszy zarzut dotyczy filozofii całej reformy. Niska frekwencja w wyborach do rad osiedli nie jest zjawiskiem przypadkowym –	Dziękujemy za opinię. Diagnoza przyczyn niskiej frekwencji jest miejscem formułowania zróżnicowanych opinii. Statut nie przewiduje zapisów dotyczących działań profrekwencyjnych.

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	jest między innymi skutkiem wieloletnich zaniedbań po stronie miasta. Mieszkańcy angażujący się w lokalne sprawy przez lata doświadczali kilkuletnich opóźnień w realizacji środków z funduszy osiedlowych, braku realnego wpływu rad na decyzje miejskie oraz rosnącej biurokratyzacji działania organów osiedla bez poszerzenia ich kompetencji. Projekt uchwały nie odnosi się do tych przyczyn i nie przewiduje żadnych działań profrekwencyjnych. Wprowadzenie progu frekwencyjnego w takiej sytuacji oznacza, że miasto karze mieszkańców za skutki własnych zaniedbań.	
51.	Wprowadzenie progu 4% frekwencji jako warunku istnienia Rady Osiedla może prowadzić do pozbawienia mieszkańców reprezentacji na całą kadencję. Jest to	Dziękujemy za opinię. Przy proponowaniu wysokości progu frekwencyjnego argumenty różnego rodzaju były przedmiotem analizy wnioskodawców

I. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	rozwiązanie bardziej restrykcyjne niż w przypadku wielu wyborów samorządowych, a odpowiedzialność za niską frekwencję przerzuca się na osiedla, pomijając realny wpływ miasta na poziom zaangażowania mieszkańców.	proponowanego zapisu, co miało wpływ na przyjęcie wartości 4%, czyli poniżej poziomu przeciętnego dla frekwencji w ostatnich wyborach do rad osiedli. Ostateczną decyzję w tym względzie wnioskodawca podejmie po zakończeniu konsultacji.
52.	Jak pokazują doświadczenia z wcześniejszych wyborów do rad osiedli, osiągnięcie czteroprocentowego progu wyborczego lub zgłoszenie się liczby kandydatów większej od liczby mandatów może być szczególnie trudne na osiedlach śródmiejskich, gdzie trudno o silną lokalną tożsamość, a struktura ludności jest zmienna i w dużej części tworzona przez studentów czy migrantów. Wzrost frekwencji względem lat poprzednich może być również trudny wobec braku wyraźnego wzrostu widoczności i sprawczości	Dziękujemy za opinię. Przy proponowaniu wysokości progu frekwencyjnego argumenty różnego rodzaju były przedmiotem analizy wnioskodawców proponowanego zapisu, co miało wpływ na przyjęcie wartości 4%, czyli poniżej poziomu przeciętnego dla frekwencji w ostatnich wyborach do rad osiedli. Ostateczną decyzję w tym względzie wnioskodawca podejmie po zakończeniu konsultacji.

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	osiedlowych samorządów, w tym opóźnień w realizacji inwestycji w ramach Funduszu Osiedlowego. Lepszym rozwiązaniem byłoby powiązanie frekwencji w wyborach do rad osiedli ze środkami na inwestycje na konkretnym osiedlu, poprzez wprowadzenie zasady: im większa frekwencja, tym większe środki w Funduszu Osiedlowym danej jednostki (frekwencja dopisana do aktualnego wzoru wyliczania kwot w Funduszu Osiedlowym).	
53.	uzasadnieniu projektu błędnie określono relację przyczynowo –skutkową. Istotą działalności rad osiedli jest budowanie poczucia sprawczości mieszkańców oraz wzmacnianie ich zaangażowania w sprawy lokalne. Podwyższenie progu frekwencji wyborczej nie	Dziękujemy za opinię. Przy proponowaniu wysokości progu frekwencyjnego argumenty różnego rodzaju były przedmiotem analizy wnioskodawców proponowanego zapisu, co miało wpływ na przyjęcie wartości 4%, czyli poniżej poziomu przeciętnego dla

I. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	będzie sprzyjać realizacji tych celów. Dotychczasowe rozwiązania umożliwiały dostosowanie procesu wyborczego w poszczególnych okręgach do rzeczywistego potencjału społecznego i aktywności mieszkańców.	frekwencji w ostatnich wyborach do rad osiedli. Ostateczną decyzję w tym względzie wnioskodawca podejmie po zakończeniu konsultacji.
54.	Postulat na zmianę zapisu o frekwencji, w zakresie jego możliwości wprowadzenia, wysokość powinna objąć max 3% jeśli większość Rad Osiedli wyrazi na to zgodę.	Dziękujemy za opinię. Ostateczną decyzję w tym względzie wnioskodawca podejmie po zakończeniu konsultacji.
55.	4% to granica na wielu centralnych Osiedlach śródmiejskich w zasadzie nie do osiągnięcia. Nie z powodu lenistwa czy innych przywar ich radnych, lecz wynikająca z dobrze rozpoznanych również w naukowych opracowaniach zleczanych przez miasto – uwarunkowań socjologicznych,	Dziękujemy za opinię. Przy proponowaniu wysokości progu frekwencyjnego argumenty różnego rodzaju były przedmiotem analizy wnioskodawców proponowanego zapisu, co miało wpływ na przyjęcie wartości 4%, czyli poniżej poziomu przeciętnego dla frekwencji w ostatnich wyborach

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	demograficznych i społecznych. Wnioskodawcy nie przedstawili jednocześnie jakichkolwiek badań wskazujących na prawdopodobieństwo i szanse osiągnięcia takiej frekwencji na poszczególnych Osiedlach. Próg ustanowiony został na podstawie widzimisię wnioskodawców.	do rad osiedli. Ostateczną decyzję w tym względzie wnioskodawca podejmie po zakończeniu konsultacji.
56.	Uzasadnienie uchwały nie zawiera żadnych danych o historycznej frekwencji w poszczególnych osiedlach. Nie wiadomo zatem, ile osiedli w poprzednich wyborach osiągnęłoby ten próg, a ile nie. Z dostępnych informacji wynika, że część osiedli nie osiągnęłaby wymaganego poziomu. Podejmowanie decyzji o mechanizmie mogącym prowadzić do faktycznej likwidacji rad osiedli, bez	Dziękujemy za opinię. Dziękujemy za opinię. Przy proponowaniu wysokości progu frekwencyjnego argumenty różnego rodzaju były przedmiotem analizy wnioskodawców proponowanego zapisu, co miało wpływ na przyjęcie wartości 4%, czyli poniżej poziomu przeciętnego dla frekwencji w ostatnich wyborach do rad osiedli. Ostateczną decyzję w tym względzie

I. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	analizy danych historycznych, jest działaniem nieodpowiedzialnym. Wnoszę o opublikowanie danych frekwencyjnych z ostatnich wyborów osiedlowych oraz o usunięcie proponowanego mechanizmu.	wnioskodawca podejmie po zakończeniu konsultacji. Frekwencja w wyborach do Rad Osiedli jest bardzo zróżnicowana – w ostatnich wyborach najliczniej zagłosowali mieszkańcy osiedli Kuźniki (19,08 proc.), Żerniki (16,71 proc.), Kowale (16,17 proc.), Wojszyce (16,07 proc.), Oporów (14,67 proc.), Strachocin –Swojczyce –Wojnów (14,17 proc.), Zacisze –Zalesie –Szczytniki (14,16 proc.), Jerzmanowo –Jarnołów –Strachowice –Osiniec (13,49 proc.), Widawa (12,63 proc.), Lipa Piotrowska (10,74 proc.) i Księżę (10,05 proc.). Najniższą frekwencję odnotowano na osiedlach Huby (2,08 proc.), Powstańców Śląskich (2,35 proc.), Przedmieście Świdnickie (2,67 proc.), Stare Miasto (2,85 proc.) i Gaj (2,90 proc.).
57.	Jeśli dziś ktoś mówi, że to tylko „4%”, to warto uczciwie	Dziękujemy za opinię. Wskazana analiza dowodzi potencjału do

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	powiedzieć mieszkańcom: w 2021 roku ten zapis odebrałby im Radę Osiedla. 216.781 zameldowanych (a wedle miejskich badań w rzeczywistości nawet o ok. 30% więcej) Wrocławianek i Wrocławian zostałoby pozbawione swojej reprezentacji. Wskazany próg sprawiłby również, że setki lub tysiące głosów de facto trafiłyby do śmietnika. Rozwiązanie takie jest antydemokratyczne, odbiera mieszkankom i mieszkańcom czynne, a osobom kandydującym bierne prawo wyborcze. Stoi w sprzeczności z zasadą równych wyborów.	łatwego przekroczenia wskazanego progu wyborczego.
58.	Przy stosunkowo niskiej ogólnomiejskiej frekwencji wprowadzanie wbrew pozorom wysokiego (sięgającego 2/3 wyniku z lat 2017 i 2021, ale już wyższa od przeciętnej frekwencji z 2009	Dziękujemy za opinię. Przy proponowaniu wysokości progu frekwencyjnego argumenty różnego rodzaju były przedmiotem analizy wnioskodawców proponowanego zapisu, co

I. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	czy 2013) progę to gra w ruletkę. Wystarczy, aby dzień wyborów był chłodny, wietrzny i deszczowy (co zniechęci mieszkańców do wyjścia z domu) lub wręcz przeciwnie: słoneczny i ciepły (co sprzyja weekendowym wyjazdom za miasto) i wybory mogą okazać się nieważne nawet na Osiedlach, które mogą wydawać się „bezpieczne”.	miało wpływ na przyjęcie wartości 4%, czyli poniżej poziomu przeciętnego dla frekwencji w ostatnich wyborach do rad osiedli. Ostateczną decyzję w tym względzie wnioskodawca podejmie po zakończeniu konsultacji.
59.	Próg 4 proc. to skandal. Wiadomo przeciwko komu jest ustanawiany. Chcecie po cichu zlikwidować kilka rad i rozmontować system osiedlowy we Wrocławiu. Dobrze wiadomo, że na Hubach, Gajowicach, Przedmieściu i wielu innych osiedlach nie będzie 4 proc.	Dziękujemy za opinię. Wprowadzenie progę frekwencyjnego służy ustanowieniu legitymacji społecznej dla rad osiedli, nie zaś ich likwidacji. Przy proponowaniu wysokości progę frekwencyjnego argumenty różnego rodzaju były przedmiotem analizy wnioskodawców proponowanego zapisu, co miało wpływ na przyjęcie wartości 4%, czyli poniżej

I. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
		poziomu przeciętnego dla frekwencji w ostatnich wyborach do rad osiedli. Ostateczną decyzję w tym względzie wnioskodawca podejmie po zakończeniu konsultacji.
60.	W załączniku nr 2 wprowadza się następujące zmiany: a) w § 6 ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. Wybory do Rady Osiedla zarządza się nie później niż na 30 dni przed upływem kadencji Rady Osiedla. Datę wyborów wyznacza się na dzień wolny od pracy, przypadający w ciągu 180 dni po upływie kadencji Rady Osiedla, z zastrzeżeniem § 80.”; 180 dni to bardzo dużo, w mojej ocenie za dużo. Uważam, że wybory powinny odbyć się maksymalnie 30 dni od zakończenia poprzedniej kadencji.	Propozycja zmiany zapisów umożliwi przeprowadzenie wyborów do rad osiedli na kolejną kadencję wiosną 2027 roku; wybory w tym okresie odbywały się niezmiennie do 2017 roku włącznie, umożliwiając nowo wybranym organom osiedli przejęcie obowiązków statutowych poza okresem sprawozdawczym oraz zapewniając możliwość przeprowadzenia inwentaryzacji zdawczo – odbiorczej oraz szkoleń dla nowo wybranych radnych w sposób nieutrudniający sprawowania przez nich mandatów.

I. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
61.	Magistrat nie dopuszcza Osiedli do udziału w miejskiej debacie publicznej. Aby mieszkańcy chcieli iść do urn, trzeba im pokazywać, do czego służą Osiedla oraz jak wiele zawdzięczają im w codziennym życiu. Miasto musi wykreować modę na Osiedla, jeśli chce im stawiać jakiegokolwiek progi.	Dziękujemy za opinię.
62.	Sprzeciw wobec frekwencji wyborczej 4% zamiast tego obcinać budżet niż nie powoływać rady. Ewentualnie organizowanie wyborów po raz drugi.	Dziękujemy za opinię. Ostateczną decyzję w tym względzie wnioskodawca podejmie po zakończeniu konsultacji.
63.	Brak wyborów na osiedlu (z powodu równej liczby kandydatów i mandatów) nie musi oznaczać braku poparcia – może świadczyć o pozytywnej ocenie dotychczasowych radnych.	Dziękujemy za opinię.

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
64.	W przeszłości dochodziło do zgłaszania tzw. „osób –słupów” wyłącznie w celu przeprowadzenia wyborów (większa liczba kandydatów niż mandatów) – istnieje obawa przed powtórzeniem takiej sytuacji.	Dziękujemy za opinię.
65.	Ustęp 1. w paragrafie 20. który brzmi “Radny reprezentuje mieszkańców Osiedla.” Jest to zmiana bardzo szkodliwa dla Radnych Osiedli.	Propozycja uchylenia dotychczasowego zapisu § 20 ust. 1 wynika z chęci uregulowania kwestii reprezentacji mieszkańców Osiedla przez organy Osiedla, pozostawiając (ust. 2) po stronie radnego utrzymywanie więzi z mieszkańcami oraz przyjmowanie postulatów i wniosków oraz ich przedstawianie organom Osiedla do rozpatrzenia.
66.	Osłabienie funkcji reprezentowania mieszkańców – usunięcie zapisów o reprezentowaniu mieszkańców przez Radę Osiedla ogranicza rolę Rad	Zapis § 3 ust. 2 Statutu wskazujący na rolę Rady Osiedla jako reprezentanta mieszkańców Osiedla wobec organów Miasta nie jest przedmiotem proponowanych zmian.

I. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	Osiedli jako głosu lokalnych wspólnot.	
67.	Wnioskuje o pozostawienie zapisów dotyczących reprezentowania mieszkańców przez Radnych lub na wzór Statutu Wrocławia par.11 ust. 2 zamianę słowa mieszkańców na wyborców. Całkowite usunięcie ust. 1 narusza godność Radnych Osiedlowych jak funkcji wybieralnej przez mieszkańców osiedla / wyborców. W proponowany ust. 5 wnioskuję o dopisanie ewentualnej zgody Rady Osiedla w formie uchwały.	Zapis § 3 ust. 2 Statutu wskazuje na rolę Rady Osiedla jako reprezentanta mieszkańców Osiedla wobec organów Miasta; zapisy § 20 ust. 2 wskazują natomiast na rolę radnego w relacjach z mieszkańcami i możliwość występowania do organów osiedla z postulatami i wnioskami otrzymywanymi od mieszkańców, a ich uzupełnieniem są zapisy § 23 ust. 1 Statutu.
68.	Dotyczy punktu 15. Uważam, że uchylenie przepisu mówiącego o tym, że radny reprezentuje mieszkańców Osiedla jest antyobywatelskie, sprzeczne z rotą ślubowania radnego osiedlowego. Radny osiedlowy to członek organu samorządu pomocniczego w	Zapis § 3 ust. 2 Statutu wskazuje na rolę Rady Osiedla jako reprezentanta mieszkańców Osiedla wobec organów Miasta; zapisy § 20 ust. 2 wskazują natomiast na rolę radnego w relacjach z mieszkańcami i możliwość występowania do

I. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	mieście, który pełni funkcję łącznika między mieszkańcami a władzami miasta (Radą Miejską, Prezydentem). Jego głównym zadaniem jest dbanie o sprawy lokalnej społeczności i poprawa jakości życia w najbliższym otoczeniu. Reprezentuje mieszkańców: zbiera od nich postulaty, wnioski i skargi przedstawia je organom miasta. Radny jest zobowiązany do podejmowania działań wynikających z mandatu, czyli reprezentowania mieszkańców danego terytorium i dbania o ich dobro oraz dobro wspólnoty lokalnej. Nikt w żaden sposób nie może ograniczać jego obywatelskiej postawy, radny odpowiada tylko przed wyborcami. Statut nie może być sprzeczny z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, takimi jak np.	organów osiedla z postulatami i wnioskami otrzymywanymi od mieszkańców, a ich uzupełnieniem są zapisy § 23 ust. 1 Statutu.

I. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	Konstytucja. Zgodnie z art. 63 Konstytucji RP, każdy ma prawo składać petycje, wnioski i skargi w interesie publicznym, własnym lub innej osoby (za jej zgodą) do organów władzy publicznej oraz organizacji społecznych wykonujących zadania zlecone. Radni nie są pracownikami Urzędu Miasta, nie wiąże ich żadna formalna umowa, mandat wykonują społecznie tylko na podstawie uzyskania go w powszechnych wyborach i złożonej roty przysięgi. Radny powinien być integratorem wspólnoty osiedlowej.	
69.	Usunięcie zapisów o reprezentowaniu mieszkańców osiedla Rezygnacja z zapisów o reprezentowaniu mieszkańców osiedla osłabia rolę Rad Osiedli jako głosu lokalnej wspólnoty i przesuwają ich funkcję w stronę ciała	Zapis § 3 ust. 2 Statutu wskazuje na rolę Rady Osiedla jako reprezentanta mieszkańców Osiedla wobec organów Miasta; zapisy § 20 ust. 2 wskazują natomiast na rolę radnego w relacjach z mieszkańcami i możliwość występowania do organów osiedla z postulatami i

I. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	bardziej zależnego od administracji niż od woli mieszkańców.	wnioskami otrzymywanymi od mieszkańców, a ich uzupełnieniem są zapisy § 23 ust. 1 Statutu.
70.	Rezygnacja z zapisów o reprezentowaniu mieszkańców osiedla osłabia rolę Rad Osiedli jako głosu lokalnej wspólnoty i przesuwają ich funkcję w stronę ciała bardziej zależnego od administracji niż od woli mieszkańców.	Projekt zakłada uchylene jedynie zapisów § 20 ust. 1, pozostawiając zapisy m.in. § 3 ust. 2 o reprezentowaniu mieszkańców Osiedla wobec organów Miasta przez Radę Osiedla jako organ stanowiący jednostki pomocniczej (realizujący swoje uprawnienia w formie uchwał).
71.	Usunięcie przepisu mówiącego o tym, że radny reprezentuje Mieszkańców to jałowe, niepotrzebne działanie mające na celu zniechęcenie radnych do społecznego działania na rzecz Mieszkańców. Nieświadomi swoich praw radni przestają działać na rzecz wspólnot i dlatego dochodzi we Wrocławiu do tak licznych wygaszeń przez Radę Miasta	Zapis § 3 ust. 2 Statutu wskazuje na rolę Rady Osiedla jako reprezentanta mieszkańców Osiedla wobec organów Miasta; zapisy § 20 ust. 2 wskazują natomiast na rolę radnego w relacjach z mieszkańcami i możliwość występowania do organów osiedla z postulatami i wnioskami otrzymywanymi od mieszkańców, a ich uzupełnieniem są zapisy § 23 ust. 1 Statutu.

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	mandatu radnego osiedlowego. Zawarte w Statucie normy mają jedynie charakter postulacyjny, a poddanie się im przez radnych osiedlowych ma charakter dobrowolny.	
72.	Paragraf 45 pkt 2 powinno być w nim wymienione jak odmieniać prawidłowo nazwy organów osiedla. (Spójność nazewnictwa w dokumentach osiedli i na pieczętkach w osiedlach)	Odmiana nazw organów osiedla wynika bezpośrednio z zasad pisowni języka polskiego i nie wymaga uregulowania na poziomie zapisów statutowych.
73.	Wygazzenie mandatu radnego powinno być bezpośrednio w statucie, a nie w załączniku do niego. Radni Osiedla powinni mieć w statucie zapisane wysokości poszczególnych diet.	Wygazanie mandatu w trakcie kadencji jest elementem procesu wyborczego, stąd w treści statutu (§ 24) pojawia się wyłącznie zapis o charakterze ogólnym wraz z odwołaniem do szczegółowych zapisów w tym zakresie w ordynacji wyborczej do rad osiedli, stanowiącej załącznik do statutu. Statut osiedla wskazuje na prawo radnego do diety (§ 23 ust.

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
		3), wskazując jednocześnie, że szczegółowe uregulowania w tym zakresie określa odrębna uchwała Rady Miejskiej Wrocławia.
74.	Uchwały Rady Miasta dotyczące ustroju osiedli powinny być zastąpione jedną uchwałą nadającą statut osiedla. (Wszystko w statucie osiedla.) Powinien zostać powołany dziennik uchwał wrocławskich rad osiedli oraz dziennik zarządzeń Wrocławskiego Centrum Rozwoju Społecznego.	Planowany proces cyfryzacji obsługi jednostek pomocniczych ma m.in. wprowadzić rozwiązanie w postaci archiwum uchwał organów osiedli, a także zawierać niezbędne akty prawne, regulujące bieżące funkcjonowanie osiedli (w tym np. stosowne zarządzenia Dyrektora jednostki obsługującej osiedla).
75.	Nie ma sensu tworzenie list obecności, skoro brak w momencie, gdy radny opuści sesję, wpisuje do protokołu.	Protokół z sesji rady bądź posiedzeń zarządu stanowi dokument potwierdzający przebieg sesji lub posiedzenia i opisując okoliczności towarzyszące m.in. poszczególnym głosowaniom, wskazując na liczbę radnych uczestniczących w nim; lista obecności pozostaje natomiast dokumentem, w ramach

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
		którego radni własnoręcznie (z wyjątkami proponowanymi do uwzględnienia w projekcie zmian statutów) potwierdzają swój udział w sesji lub posiedzeniu.
76.	Proponowane regulacje dopuszczają przeprowadzanie wyborów w dowolnym terminie, nawet do sześciu miesięcy po zakończeniu kadencji. Tworzy to nieakceptowalną przestrzeń do uznaniowego, a potencjalnie politycznego, sterowania lokalnym procesem wyborczym.	Propozycja zmiany zapisów umożliwi przeprowadzenie wyborów do rad osiedli na kolejną kadencję wiosną 2027 roku; wybory w tym okresie odbywały się niezmiennie do 2017 roku włącznie, umożliwiając nowo wybranym organom osiedli przejęcie obowiązków statutowych poza okresem sprawozdawczym oraz zapewniając możliwość przeprowadzenia inwentaryzacji zdawczo–odbiorczej oraz szkoleń dla nowo wybranych radnych w sposób nieutrudniający sprawowania przez nich mandatów.
77.	180 dni między wyborami do rad osiedli a rozwiązaniem rad osiedli wydaje się być	Propozycja zmiany zapisów umożliwi przeprowadzenie wyborów do rad osiedli na

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	niesprawiedliwe gdy rady nie mają uchwalonych diet	kolejną kadencję wiosną 2027 roku; wybory w tym okresie odbywały się niezmiennie do 2017 roku włącznie, umożliwiając nowo wybranym organom osiedli przejęcie obowiązków statutowych poza okresem sprawozdawczym oraz zapewniając możliwość przeprowadzenia inwentaryzacji zdawczo–odbiorczej oraz szkoleń dla nowo wybranych radnych w sposób nieutrudniający sprawowania przez nich mandatów.
78.	Wyznaczenie daty wyborów w ciągu 180 dni po upływie kadencji Rady Osiedla wprowadza możliwość znaczącego sterowania datą wyborów i może pozostawić Osiedle bez pełnej reprezentacji na okres pół roku.	Propozycja zmiany zapisów umożliwi przeprowadzenie wyborów do rad osiedli na kolejną kadencję wiosną 2027 roku; wybory w tym okresie odbywały się niezmiennie do 2017 roku włącznie, umożliwiając nowo wybranym organom osiedli przejęcie obowiązków statutowych poza okresem sprawozdawczym oraz zapewniając możliwość

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
		przeprowadzenia inwentaryzacji zdawczo-odbiorczej oraz szkoleń dla nowo wybranych radnych w sposób nieutrudniający sprawowania przez nich mandatów.
79.	Wnioskuje o pozostawienie okresu ustalenia daty wyborów 60 dni. b) wnioskuję o pozostawienie doczasowych starych zapisów statutowych. c) d) e) Wnioskuje o wykreślenie proponowanych nowych zapisów i pozostawienie dotychczasowych. Ad paragraf 2 Wnioskuje o wprowadzenie stosowanych zapisów w statucie osiedli pozwalających Zarządom Osiedli w okresie do powołania nowych Rad / Zarządów pełnić wszystkie funkcje Rady Osiedla w tym wnioskowanie i opiniowanie. Proszę o korektę aby było to możliwe już w najbliższym okresie pomiędzy	Propozycja zmiany zapisów umożliwi przeprowadzenie wyborów do rad osiedli na kolejną kadencję wiosną 2027 roku; wybory w tym okresie odbywały się niezmiennie do 2017 roku włącznie, umożliwiając nowo wybranym organom osiedli na przejęcie obowiązków statutowych poza okresem sprawozdawczym oraz zapewniając możliwość przeprowadzenia inwentaryzacji zdawczo-odbiorczej oraz szkoleń dla nowo wybranych radnych w sposób nieutrudniający sprawowania przez nich mandatów.

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	zakończeniem funkcjonowania obecnej Rady a powołaniem nowej.	
80.	„2. Kadencja Rady trwa 4 lata, licząc od dnia wyborów.”; Skrócenie kadencji zwiększy koszty funkcjonowania rad (częstsze wybory, zmiany e-maili, etc) i zmniejszy poczucie stabilności radnych, argumentacja na temat rotacji jest chybiona, gdyż właśnie dłuższa kadencja zapewnia naturalną wymianę części Rady i czasami znalezienie nowych, chętnych do pracy osób, przy zapewnieniu większej stabilności planowania i realizacji zadań przez radnych pracujących całą kadencję	Dziękujemy za opinię. Propozycja skrócenia kadencji Rad Osiedli do 4 lat, czyli powrotu do wcześniejszego rozwiązania, była zgłaszana m.in. przez środowiska osiedlowe.
81.	Krytycznie oceniam propozycję wydłużenia maksymalnego terminu wyznaczenia wyborów do 180 dni od zakończenia kadencji. To rozwiązanie absurdałne i szkodliwe. Już teraz zarządy	Propozycja zmiany zapisów umożliwi przeprowadzenie wyborów do rad osiedli na kolejną kadencję wiosną 2027 roku; wybory w tym okresie odbywały się niezmiennie do

I. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	osiedli są przeciążone, niedofinansowane i wypalone. Dodatkowe pół roku zawieszenia realnej reprezentacji osiedlowej oznacza paraliż decyzyjny, brak możliwości reagowania na bieżące potrzeby mieszkańców i dalsze osłabienie zaufania do samorządu osiedlowego. 180 dni bez rady to pół roku bezradności osiedla wobec urzędu i de facto czas administracyjnego zawieszenia demokracji lokalnej.	2017 roku włącznie, umożliwiając nowo wybranym organom osiedli przejęcie obowiązków statutowych poza okresem sprawozdawczym oraz zapewniając możliwość przeprowadzenia inwentaryzacji zdawczo-odbiorczej oraz szkoleń dla nowo wybranych radnych w sposób nieutrudniający sprawowania przez nich mandatów.
82.	Dot. zmian w załączniku nr 2 do uchwały – § 6 ust. 1 Termin 180 dni jest nadmiernie długi i może sprzyjać różnego rodzaju manipulacjom politycznym. Jednocześnie w praktyce wydłuża on pięcioletnią kadencję, która – zgodnie z projektem uchwały – już sama w sobie jest zbyt długa.	Propozycja zmiany zapisów umożliwi przeprowadzenie wyborów do rad osiedli na kolejną kadencję wiosną 2027 roku; wybory w tym okresie odbywały się niezmiennie do 2017 roku włącznie, umożliwiając nowo wybranym organom osiedli przejęcie obowiązków statutowych poza okresem sprawozdawczym oraz

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
		zapewniając możliwość przeprowadzenia inwentaryzacji zdawczo–odbiorczej oraz szkoleń dla nowo wybranych radnych w sposób nieutrudniający sprawowania przez nich mandatów.
83.	15) w załączniku nr 2 wprowadza się następujące zmiany: a) w § 6 ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. Wybory do Rady Osiedla zarządza się nie później niż na 30 dni przed upływem kadencji Rady Osiedla. Datę wyborów wyznacza się na dzień wolny od pracy, przypadający w ciągu 180 dni po upływie kadencji Rady Osiedla, z zastrzeżeniem § 80. kontrowersyjna propozycja – dotyczące wydłużenia kadencji zarządu osiedla o okres do 180 dni do czasu wyznaczenia wyborów. Tak długi okres należy uznać za	Propozycja zmiany zapisów umożliwi przeprowadzenie wyborów do rad osiedli na kolejną kadencję wiosną 2027 roku; wybory w tym okresie odbywały się niezmiennie do 2017 roku włącznie, umożliwiając nowo wybranym organom osiedli przejęcie obowiązków statutowych poza okresem sprawozdawczym oraz zapewniając możliwość przeprowadzenia inwentaryzacji zdawczo –odbiorczej oraz szkoleń dla nowo wybranych radnych w sposób nieutrudniający sprawowania przez nich mandatów.

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	rażąco nadmierny. W praktyce oznacza to możliwość funkcjonowania organu wykonawczego przez pół roku po zakończeniu kadencji rady osiedla, co de facto przedłuża ich kadencję do aktualnie 5,5 roku a po ewentualnych zmianach do 4,5 roku. Nie znajduję uzasadnienia dla ogłoszenia wyborów w terminie do pół roku po zakończeniu kadencji.	
84.	Dot. „§ 13. 2. Kadencja Rady trwa 5 lat, licząc od dnia wyborów.” Wnioskuje o skrócenie kadencji do okresu 4 lat. Pięcioletnia kadencja jest zbyt długa dla organów o charakterze społecznym, w których członkowie pełnią swoje funkcje bez wynagrodzenia, a często muszą godzić działalność samorządową z obowiązkami zawodowymi i rodzinnymi. W ciągu pięciu lat może dojść do	Proponowana zmiana zapisów § 13 ust. 2 odnosi się właśnie do kwestii skrócenia kadencji do 4 lat.

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	znacznych zmian w życiu osobistym, miejscu zamieszkania lub pracy radnych, co prowadzi do spadku aktywności, wypalenia oraz licznych rezygnacji w trakcie kadencji. Skrócenie kadencji do 4 lat pozwoli zwiększyć rotację i dopływ nowych osób z energią, pomysłami i zaangażowaniem, co pozytywnie wpłynie na jakość pracy Rad Osiedli. Krótsza kadencja to także większa elastyczność w dostosowywaniu struktur i programów działań do zmieniających się potrzeb społeczności lokalnej. W wielu miastach w Polsce kadencje jednostek pomocniczych trwają 4 lata, co jest standardem adekwatnym do społecznego charakteru tej funkcji	
85.	Paragraf 1 pkt 15 lit. C uchwały nowelizującej – dot. 4% progu	Podobne rozwiązania dotyczące progu frekwencji stosowano lub

I. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	frekwencji. W żadnych wyborach w Polsce nie ma progu frekwencyjnego – jest on jedynie w referendach, dlatego zaskakującym jest dodanie takiego progu w wyborach do rad osiedli we Wrocławiu. Takie rozwiązanie jest niekonstytucyjne i niedemokratyczne i powinno zostać usunięte z projektu nowelizacji, ponieważ godzi w podstawowe wartości jakimi są wolność wyboru, a ponadto mogą być demotywujące dla obywateli i zniechęcające do wzięcia udziału w wyborach, na zasadzie „skoro mój głos może być nie wzięty pod uwagę to po co głosować”.	stosuje się w Tychach, Gdańsku, Szczecinie. Ostateczną decyzję odnośnie treści zmiany podejmie wnioskodawca po zakończeniu konsultacji.
86.	Arbitralność terminów wyborów do Rad Osiedli Proponowane regulacje dopuszczają przeprowadzanie wyborów w dowolnym terminie, nawet do sześciu miesięcy po zakończeniu kadencji. Tworzy to	Propozycja zmiany zapisów umożliwi przeprowadzenie wyborów do rad osiedli na kolejną kadencję wiosną 2027 roku; wybory w tym okresie odbywały się niezmiennie do 2017 roku włącznie, umożliwiając nowo wybranym organom

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	nieakceptowalną przestrzeń do uznaniowego, a potencjalnie także politycznego sterowania lokalnym procesem wyborczym.	osiedli przejęcie obowiązków statutowych poza okresem sprawozdawczym oraz zapewniając możliwość przeprowadzenia inwentaryzacji zdawczo–odbiorczej oraz szkoleń dla nowo wybranych radnych w sposób nieutrudniający sprawowania przez nich mandatów.
87.	Okres 180 dni od zakończenia kadencji rady jako czas na wyznaczenie terminu wyborów jest zbyt długi i może pogłębić problem wypalenia obecnych radnych. Wyznaczenie daty wyborów zsynchronizowanej z terminami obowiązków sprawozdawczych organów osiedli mogłoby obowiązywać dla organów przyszłej kadencji, a kadencja trwałaby w praktyce około 4,5 roku.	Propozycja zmiany zapisów umożliwi przeprowadzenie wyborów do rad osiedli na kolejną kadencję wiosną 2027 roku; wybory w tym okresie odbywały się niezmiennie do 2017 roku włącznie, umożliwiając nowo wybranym organom osiedli przejęcie obowiązków statutowych poza okresem sprawozdawczym oraz zapewniając możliwość przeprowadzenia inwentaryzacji zdawczo–odbiorczej oraz szkoleń dla nowo wybranych radnych w sposób nieutrudniający

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
		sprawowania przez nich mandatów.
88.	§29, ustęp 2 ważne aby podczas nie funkcjonowania rady osiedla, zarząd mógł składać sprawozdania, lub zastępować całkowicie radę	Obecny zapis statutów osiedli wskazuje, iż zarządy osiedli w okresie pomiędzy końcem kadencji a wyborami nowych rad osiedli przejmują kompetencję organu stanowiącego w zakresie uchwalania i zmiany planu finansowego; rozszerzenie tej kompetencji o pozostałe zadania realizowane wyłącznie przez radę wymaga wprowadzenia uzupełniającej zmiany w statutach.
89.	Niepokój budzi także proponowany termin przeprowadzenia wyborów. Przewidziany w projekcie okres do 180 dni na ich organizację, powiększony o czas potrzebny na zwołanie pierwszej sesji rady, może w praktyce oznaczać ponad pół roku funkcjonowania osiedli bez rad. W tym czasie nie będzie organu zdolnego do	Zgodnie z zapisami § 29 ust. 1 Zarząd Osiedla wybrany przez Radę Osiedla działa do czasu wyboru nowego Zarządu, a zgodnie z § 29 ust. 2 po upływie kadencji Rady kompetencje, o których mowa w § 14 ust. 2 pkt 2 (uchwalanie i zmiana planu finansowego), wykonuje Zarząd do dnia wyborów Rady nowej kadencji; Zarząd Osiedla w tym okresie zachowuje więc swoje

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	podejmowania podstawowych decyzji dotyczących życia lokalnej społeczności, takich jak uchwalenie planu finansowego czy organizacja wydarzeń dla mieszkańców. W związku z tym należałoby rozważyć skrócenie tego terminu albo wprowadzenie rozwiązania polegającego na przedłużeniu działania dotychczasowych rad do momentu wyboru nowych.	uprawnienia jako organu wykonawczego (w zakresie realizacji zadań Osiedla), jak również uzyskuje prawo do uchwalania i dokonywania zmian w planie finansowym Osiedla.
90.	Wprowadzenie terminu 14 dni na uchwalenie planu finansowego od otrzymania informacji o kwocie tworzy mało realną, a na pewno niekomfortową sytuację, gdy rada będzie musiała spotykać się w okresie świątecznym (np. uchwała budżetowa miasta w 2025 roku została przyjęta 19 grudnia).	Propozycja skrócenia czasu na uchwalenie planu finansowego przez Radę Osiedla wynika z faktu, iż czas oczekiwania przez jednostkę organizacyjną Miasta wskazaną do obsługi osiedli na otrzymanie kompletu dokumentacji w tym zakresie od samorządów osiedli wynosi obecnie do ok. 5 tygodni (21 dni na uchwalenie i 14 dni na dostarczenie dokumentów); praktyka wskazuje przy tym, że

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
		informacja o konieczności procedowania uchwalenia planu finansowego przez Radę Osiedla jest przekazywana przez jednostkę obsługującą osiedla ok. 15 stycznia, a więc po okresie świąteczno-noworocznym.
91.	Od października wiele na osiedlach jeszcze się dzieje. gdy pracować będą tylko Zarządy odpowiedzialność za np. organizację wydarzeń świątecznych zostanie przerzucona na Zarządy. Jest to bardzo niefortunne.	Zarząd Osiedla jest organem wykonawczym (§ 25 ust. 1), a więc jego statutowa rola oznacza właśnie m.in. realizację bieżących działań podejmowanych przez jednostkę pomocniczą na rzecz mieszkańców, zarówno w trakcie kadencji Rady Osiedla jak również w okresie między jej zakończeniem a wyborem nowej Rady; Zarząd Osiedla w tym okresie zachowuje więc swoje uprawnienia jako organu wykonawczego (w zakresie realizacji zadań Osiedla), jak również uzyskuje prawo do uchwalania i dokonywania zmian w planie finansowym Osiedla.

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
92.	4 –letnia kadencja to krok w dobrą stronę, jednocześnie jestem przeciwny możliwości przeprowadzenia wyborów w ciągu 180 dni od upływu kadencji. Radni miejscy mieli dość czasu, by przeprowadzić kompleksową reformę rad osiedli Wrocławia.	Propozycja zmiany zapisów umożliwi przeprowadzenie wyborów do rad osiedli na kolejną kadencję wiosną 2027 roku; wybory w tym okresie odbywały się niezmiennie do 2017 roku włącznie, umożliwiając nowo wybranym organom osiedli przejęcie obowiązków statutowych poza okresem sprawozdawczym oraz zapewniając możliwość przeprowadzenia inwentaryzacji zdawczo–odbiorczej oraz szkoleń dla nowo wybranych radnych w sposób nieutrudniający sprawowania przez nich mandatów.
93.	Sensownym i wartym poparcia elementem proponowanych zmian jest skrócenie kadencji rad osiedli do 4 lat. Ta regulacja odpowiada realiom społecznym–funkcje osiedlowe pełnione są społecznie, a pięcioletni okres w praktyce prowadzi do	Odpowiadając na głosy środowiska osiedlowego, przedkładany projekt zawiera w § 13 ust. 2 propozycję skrócenia kadencji do 4 lat (i powrót do rozwiązania sprzed 2021 roku).

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	wypalenia i stagnacji. Czteroletnia kadencja sprzyja większej rotacji, włączeniu nowych osób i dynamice działania.	
94.	Uważam, że należy utrzymać kadencję 5 letnia ze względu na fakt, iż samorząd gminy również ma 5.letnią kadencję. Takie pytanie do autorów – a ile tych 5 –letnich kadencji było? jedna pełna i ta obecna, wydłużenie kadencji zostało spowodowane wydłużeniem kadencji radnych miejskich.	Dziękujemy za opinię. Wniosek o skrócenie kadencji do 4 lat, czyli powrotu do wcześniejszego rozwiązania był formułowany m.in. przez środowiska osiedlowe.
95.	Wnioskodawcy proponują wydłużenie obecnej kadencji, podczas gdy obecna kadencja jest już znacznie dłuższa niż proponowane 4 lata – obawiam się że spowoduje to wielokrotnie zwiększone “wypalenie” społeczników i stracenie tego kapitału ludzkiego.	Propozycja zmiany zapisów umożliwi przeprowadzenie wyborów do rad osiedli na kolejną kadencję wiosną 2027 roku; wybory w tym okresie odbywały się niezmiennie do 2017 roku włącznie, umożliwiając nowo wybranym organom osiedli przejęcie obowiązków statutowych poza okresem sprawozdawczym oraz zapewniając możliwość

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
		przeprowadzenia inwentaryzacji zdawczo–odbiorczej oraz szkoleń dla nowo wybranych radnych w sposób nieutrudniający sprawowania przez nich mandatów.
96.	Dlaczego propozycje zmian nie obejmuje obowiązkowych transmisji sesji i komisji oraz trybu hybrydowego odbywania sesji? Sesje rad osiedli nierzadko odbywają się w pomieszczeniach które zupełnie nie są dostosowane do gości, to kolejny czynnik który zniechęca mieszkańców do aktywnego udziału w spotkaniu.	Wprowadzenie obowiązku transmisji sesji Rad bądź posiedzeń Zarządów i komisji pozostaje uzależnione od możliwości technicznych i może być analizowane w ramach podejmowanych działań związanych z cyfryzacją obsługi osiedli; prowadzenie sesji w formie innej niż stacjonarna (zdalnie, hybrydowo) było możliwe w oparciu o zapisy art. 15zxx ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych; odwołanie

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
		obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii spowodowało brak możliwości dalszego procedowania sesji w innej formie niż stacjonarna.
97.	Zmiana w § 15 – funkcje przewodniczącego i wiceprzewodniczącego. Niejasne pozostaje, co w sytuacji, gdy zarówno przewodniczący, jak i wiceprzewodniczący złożą rezygnację. Proponuję pozostawić obecny zapis, który pozwala zachować ciągłość działania Rady Osiedla.	Propozycja wprowadzenia zmian części zapisów § 15 odnosi się wyłącznie do sytuacji rezygnacji jednej z osób i dalszego procedowania w tym zakresie; proponowana zmiana oznacza, że pisemna rezygnacja oznacza zakończenie sprawowania funkcji w dniu złożenia rezygnacji, bez konieczności podejmowania uchwały Rady Osiedla w sprawie przyjęcia takiej rezygnacji (która pozostaje wyrażeniem woli zainteresowanego); kolejnym krokiem jest wówczas wybór Przewodniczącego lub Wiceprzewodniczącego Rady na tej samej lub kolejnej sesji z zachowaniem trybu głosowania, o którym mowa w § 15 ust. 2

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
		(obecnie statut nie określa sytuacji z rezygnacją Wiceprzewodniczącego Rady oraz nie precyzuje trybu wyboru Przewodniczącego i Wiceprzewodniczącego Rady po złożeniu rezygnacji).
98.	Dotyczy „§ 30. 3. Do wyłącznej właściwości Przewodniczącego Zarządu należy: 2) reprezentowanie Osiedla, w szczególności wobec organów i jednostek organizacyjnych Miasta;” Nie wszyscy Przewodniczący Zarządów dysponują wystarczającą ilością czasu, wiedzą czy doświadczeniem, aby uczestniczyć we wszystkich spotkaniach lub prowadzić każdą sprawę reprezentacyjną. Wprowadzenie możliwości formalnego upoważnienia poszczególnych członków Zarządu do reprezentowania Osiedla w określonych sprawach pozwoli na bardziej	Zapis § 30 ust. 3 pkt 2 statutu osiedla nie oznacza braku możliwości procedowania przez innych radnych działań zleconych stosownymi uchwałami Rady Osiedla, w tym zgodnie z § 22 ust. 2 w ramach uprawnienia Rady Osiedla do zlecenia radnemu przed podjęciem rozstrzygnięcia przeprowadzenia szczegółowego postępowania w określonej sprawie i przedstawienie wynikających z niego wniosków lub opinii.

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	elastyczne i efektywne działanie. Taki zapis nie tylko usprawni reprezentację interesów osiedla wobec Miasta, ale również wzmocni współodpowiedzialność członków Zarządu za decyzje i komunikację zewnętrzną. Jest to rozwiązanie praktyczne, zgodne z zasadami pomocniczości i decentralizacji, zwiększające efektywność pracy organu wykonawczego Osiedla.	
99.	Dot. „§ 30. 3. Do wyłącznej właściwości Przewodniczącego Zarządu należy: 2) reprezentowanie Osiedla, w szczególności wobec organów i jednostek organizacyjnych Miasta;” Nie wszyscy Przewodniczący Zarządów dysponują wystarczającą ilością czasu, wiedzą czy doświadczeniem, aby uczestniczyć we wszystkich spotkaniach lub	Zapis § 30 ust. 3 pkt 2 statutu osiedla nie oznacza braku możliwości procedowania przez innych radnych działań zleconych stosownymi uchwałami Rady Osiedla, w tym zgodnie z § 22 ust. 2 w ramach uprawnienia Rady Osiedla do zlecenia radnemu przed podjęciem rozstrzygnięcia przeprowadzenia szczegółowego postępowania w określonej sprawie i

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	prować każdą sprawę reprezentacyjną. Wprowadzenie możliwości formalnego upoważniania poszczególnych członków Zarządu do reprezentowania Osiedla w określonych sprawach pozwoli na bardziej elastyczne i efektywne działanie. Taki zapis nie tylko usprawni reprezentację interesów osiedla wobec Miasta, ale również wzmocni współodpowiedzialność członków Zarządu za decyzje i komunikację zewnętrzną. Jest to rozwiązanie praktyczne, zgodne z zasadami pomocniczości i decentralizacji, zwiększające efektywność pracy organu wykonawczego Osiedla.	przedstawienie wynikających z niego wniosków lub opinii.
100.	Paragraf 25 pkt 2. ust. 3 wyklucza się z paragrafem 30 pkt 3 ust. 2. czyli w katalogu uprawnień zastrzeżonych dla Zarządu oraz katalogu uprawnień zastrzeżonych dla	Kompetencja Zarządu Osiedla wskazana w § 25 ust. 2 pkt 3 stanowi odwołanie do szerszego grona podmiotów, w stosunku do których reprezentację Osiedla powierza się organowi.

I. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	Przewodniczącego Zarządu Osiedla.	wykonawczemu a nie wyłącznie jego Przewodniczącemu.
101.	Punkt 10 zmiana §20b postulat o doprecyzowanie terminu zastępowania Przewodniczącego Zarządu Osiedla przez jego zastępcę po 7 dniach nieobecności.	Propozycja jest możliwa do zapisania w projekcie zmian statutu, niemniej jednak wprowadzenie takiego zapisu wymagałoby określenia, w jaki sposób byłby liczony 7-dniowy termin.
102.	Rozszerzenia kompetencji sekretarzy aby móc wspomóc Przewodniczących.	W toku dyskusji i prac nad zmianami w Statucie WCRS zaproponował szerszą rolę Sekretarza (m.in. doprecyzowanie zadań w zakresie udostępniania dokumentacji oraz informacji publicznej). Propozycje podziału zadań nie zostały zasadniczo uwzględnione z powodu rozbieżnych opinii w tej materii.
103.	Dotyczy „§ 30. 1. Zarząd obraduje na posiedzeniach zwoływanych przez Przewodniczącego Zarządu w miarę potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz w miesiącu.”	Zgodnie z § 8 ust. 1 statutu osiedla organy Osiedla realizują swoje uprawnienia w formie uchwał, a ponadto zgodnie z ust. 5 tegoż paragrafu Zarząd, jeżeli statut nie stanowi inaczej, może

I. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	Wnioskuje o wykreślenie zapisów dotyczących konieczności zwoływania posiedzeń Zarządu co miesiąc. Zapis o obowiązku odbywania posiedzeń Zarządu co najmniej raz w miesiącu jest w praktyce martwy i nie odzwierciedla rzeczywistego sposobu pracy wielu Zarządów. W dobie powszechnego korzystania z komunikacji elektronicznej (e-mail, komunikatory, platformy współpracy) bieżące sprawy są skutecznie załatwiane bez konieczności formalnych spotkań. Wymóg comiesięcznych posiedzeń generuje niepotrzebną biurokrację, obciążenie czasowe i sprawozdawcze, nie przekładając się na efektywność działania. Pozostawienie decyzji o częstotliwości posiedzeń w gestii Zarządu umożliwia dostosowanie pracy do	realizować uprawnienia w formie pisemnych wniosków i zgłoszeń; w obu przypadkach realizacja kompetencji (uprawnień) organu wykonawczego musi stanowić wyraz decyzji kolegialnej, podjętej w ramach posiedzenia tego organu, co nie wyklucza prowadzenia doraźnych działań bieżących.

I. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	rzeczywistych potrzeb i specyfiki danego osiedla, przy zachowaniu zasady jawności i odpowiedzialności.	
104.	3. Brak corocznego sprawozdania dla Rady Miejskiej Wrocławia (zmiana par 39 statutu) – uważamy, że projektowana sankcja za brak złożenia sprawozdania dla RM Wrocławia w terminie, czyli możliwość rozwiązania rady poprzez organ nadzoru nie jest – tak jak przedstawiają autorzy projektu zmiana porządkową a kluczową, Organ nadzoru dostaje arbitralne prawo do rozwiązania rady osiedla za brak raportu a w naszej ocenie taki środek (wobec faktu, że rady osiedla pełnią swoją rolę z mandatu społecznego) jest rażąco dotkliwy. Rozumiemy sens dyscyplinowania rad w tym obszarze, lecz należy dążyć do	Dziękujemy za opinię. Brak raportu z działalności Rady Osiedla nie jest kwestią arbitralną. Ostateczną decyzję w tym względzie wnioskodawca podejmie po zakończeniu konsultacji.

I. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	tego innymi środkami.	
105.	Comiesięczne wymagane zebrania zarządu nie powinny być wymagane statutowo, ponieważ kontakt zarządu ze sobą jest ciągłym w praktyce mogłyby odbywać się raz na kwartał.	Zgodnie z § 8 ust. 1 statutu osiedla organy Osiedla realizują swoje uprawnienia w formie uchwał, a ponadto zgodnie z ust. 5 tegoż paragrafu Zarząd, jeżeli statut nie stanowi inaczej, może realizować uprawnienia w formie pisemnych wniosków i zgłoszeń; w obu przypadkach realizacja kompetencji (uprawnień) organu wykonawczego musi stanowić wyraz decyzji kolegialnej, podjętej w ramach posiedzenia tego organu, co nie wyklucza prowadzenia doraźnych działań bieżących.
106.	Punkt 6 zmiana w §16 to martwe prawo. Często uchwały przygotowuje Przewodniczący Rady Osiedla, komisje radnych lub grupy radnych.	Proponowany zapis ma na celu określenie relacji pomiędzy Przewodniczącym Zarządu (organu wykonawczego jednostki) i Przewodniczącym Rady (organu stanowiącego), wzorowany na rozwiązaniu tożsamym na poziomie samorządu gminy; z dotychczasowej praktyki i

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
		informacji przekazywanych przez samorządy osiedli wynikało, że najczęściej projekty uchwał przygotowuje Zarząd Osiedla jako organ działający permanentnie, a Przewodniczący Zarządu przedkładał je Przewodniczącemu Rady, wnosząc o zwołanie sesji.
107.	par. 16 – błędnie zakłada, że uchwały trafiają do PZO od radnych lub że PZO jest twórcą wszystkich uchwał. W praktyce wielu radnych proponuje samemu uchwały, przesyłając je do całego składu RO lub PRO, co więcej zapis ten nie uwzględnia proponowania uchwał przez PRO. Jeśli jego intencją jest wzmocnienie roli PZO w procesie tworzenia porządku obrad (tj. żadna uchwała nie wchodzi na sesję bez wiedzy PZO), to trzeba to ująć inaczej.	Inicjatywę uchwałodawczą, zgodnie z zapisami Statutu Osiedla, posiada grupa radnych stanowiąca co najmniej $\frac{1}{4}$ ustawowego składu organu; Statut nie przewiduje indywidualnego wnioskowania projektu uchwał przez radnego; propozycja ma na celu uporządkowanie procesu przygotowywania dokumentacji związanej z sesjami rady osiedla.

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
108.	Przygotowywanie list obecności można przenieść do protokołu, może być to funkcja sekretarza.	Protokół z sesji rady bądź posiedzeń zarządu stanowi dokument potwierdzający przebieg sesji lub posiedzenia i wskazując okoliczności podczas poszczególnych głosowań wskazywać na liczbę radnych uczestniczących w głosowaniu; lista obecności pozostaje natomiast dokumentem, w ramach którego radni własnoręcznie (z wyjątkami proponowanymi do uwzględnienia w projekcie zmian statutów) potwierdzają swój udział w sesji lub posiedzeniu.
109.	Zrezygnowanie obowiązkowych sesji zarządu – w praktyce nie jest to w ogóle potrzebne, zarządy są w komunikacji bieżącej, konieczność protokołowania spotkań i uchwał jest tworzeniem fikcji.	Zgodnie z § 8 ust. 1 statutu osiedla organy Osiedla realizują swoje uprawnienia w formie uchwał, a ponadto zgodnie z ust. 5 tegoż paragrafu Zarząd, jeżeli statut nie stanowi inaczej, może realizować uprawnienia w formie pisemnych wniosków i zgłoszeń; w obu przypadkach realizacja kompetencji (uprawnień)

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
		organu wykonawczego musi stanowić wyraz decyzji kolegialnej, podjętej w ramach posiedzenia tego organu, co nie wyklucza prowadzenia doraźnych działań bieżących.
110.	Po ust. 5 dodaje się ust. 6 w brzmieniu: „6. Organy Osiedla mogą kierować korespondencją, w zakresie swoich kompetencji, do organów oraz instytucji zewnętrznych za pośrednictwem właściwego merytorycznie wydziału Urzędu Miejskiego Wrocławia lub właściwej merytorycznie jednostki organizacyjnej Miasta.”; istotna zmiana w zakresie kompetencji, ograniczająca możliwości zarówno rady jak i zarządu, uniemożliwiająca de facto normalną komunikację z miastem.	Propozycja wprowadzenia zapisu § 7 ust. 6 wynika z woli uregulowania kwestii komunikacji pomiędzy jednostkami pomocniczymi Miasta a podmiotami i instytucjami publicznymi spoza struktur organizacyjnych Gminy Wrocław; w takich przypadkach, korespondencja powinna uwzględniać jednostki merytoryczne Miasta (np. Departamenty i Wydziały Urzędu Miejskiego, jednostki organizacyjne Gminy), pozostające organami reprezentującymi Gminę w konkretnych merytorycznie sprawach.
111.	Ad 3) Wnioskuje o wykreślenie proponowanego	Proponowana zmiana w zakresie § 7 ust. 6 odnosi się do

I. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	ust. 6 w zakresie obowiązku kierowania korespondencji zewnętrznej jedynie za pośrednictwem jednostek Urzędu Miasta. Powyższe zapisy blokują Radzie Osiedla sprawne interweniowanie w sytuacjach pilnych związanych np. współpracy z dzielnicowym Policji, funkcjonowania urzędów pocztowych, czy też spraw związanych z liniami kolejowymi. Warto też podkreślić, że tego typu regulacje uniemożliwiłyby Radom Osiedli społeczne działania w takich tematach jak Zielony Klin Południa Wrocławia, w którym to właśnie przedstawiciele RO prowadzili apolityczny i skuteczny dialog z jednostkami zewnętrznymi pomimo politycznego konfliktu Urzędu Miasta Wrocławia z Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa oraz	doprecyzowania formy komunikacji organów osiedli jako jednostek pomocniczych Miasta z podmiotami zewnętrznymi, które ze względu na swój status prawny nie powinny kierować korespondencji, których adresatami nie są jednostki miejskie; w takich przypadkach, korespondencja powinna uwzględniać jednostki merytoryczne Miasta (np. Departamenty i Wydziały Urzędu Miejskiego, jednostki organizacyjne Gminy), pozostające organami reprezentującymi Gminę w konkretnych merytorycznie sprawach.

I. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	Władzami Krajowymi.	
112.	W § 7: a) ust. 3 otrzymuje brzmienie: „6. Organy Osiedla mogą kierować korespondencję, w zakresie swoich kompetencji, do organów oraz instytucji zewnętrznych za pośrednictwem właściwego merytorycznie wydziału Urzędu Miejskiego Wrocławia lub właściwej merytorycznie jednostki organizacyjnej Miasta.”; usunąć wpis. Rady Osiedla działają dużo bardziej efektywnie, gdy mogą się kontaktować bezpośrednio z instytucjami zewnętrznymi.	Propozycja wprowadzenia zapisu § 7 ust. 6 wynika z woli uregulowania kwestii komunikacji pomiędzy jednostkami pomocniczymi Miasta a podmiotami i instytucjami publicznymi spoza struktur organizacyjnych Gminy Wrocław; w takich przypadkach, korespondencja powinna uwzględniać jednostki merytoryczne Miasta (np. Departamenty i Wydziały Urzędu Miejskiego, jednostki organizacyjne Gminy), pozostające organami reprezentującymi Gminę w konkretnych merytorycznie sprawach.
113.	Dotyczy §7 punkt b. Wymóg prowadzenia korespondencji za pośrednictwem właściwego merytorycznie wydziału (obecnie WCRS) jest dla mnie niezrozumiały. Daje on możliwość kontrolowania	Propozycja wprowadzenia zapisu § 7 ust. 6 wynika z woli uregulowania kwestii komunikacji pomiędzy jednostkami pomocniczymi Miasta a podmiotami i instytucjami publicznymi spoza

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	momentu przekazania korespondencji do organu lub instytucji zewnętrznej. W trakcie kadencji zdarzały się sytuacje, w których dochodziło do tymczasowego „zagubienia” korespondencji albo przypadkowego pominięcia jednego z adresatów.	struktur organizacyjnych Gminy Wrocław; w takich przypadkach, korespondencja powinna uwzględniać jednostki merytoryczne Miasta (np. Departamenty i Wydziały Urzędu Miejskiego, jednostki organizacyjne Gminy), pozostające organami reprezentującymi Gminę w konkretnych merytorycznie sprawach.
114.	§7, następujący zapis: „6. Organy Osiedla mogą kierować korespondencją, w zakresie swoich kompetencji, do organów oraz instytucji zewnętrznych za pośrednictwem właściwego merytorycznie wydziału Urzędu Miejskiego Wrocławia lub właściwej merytorycznie jednostki organizacyjnej Miasta;” Jest to zapis potencjalnie paraliżujący możliwości działania Rady, ponieważ wymaga kierowania całej	Propozycja wprowadzenia zapisu § 7 ust. 6 wynika z woli uregulowania kwestii komunikacji pomiędzy jednostkami pomocniczymi Miasta a podmiotami i instytucjami publicznymi spoza struktur organizacyjnych Gminy Wrocław; w takich przypadkach, korespondencja powinna uwzględniać jednostki merytoryczne Miasta (np. Departamenty i Wydziały Urzędu Miejskiego, jednostki organizacyjne Gminy),

I. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	korrespondencji za pośrednictwem UM, który jak wynika z naszego doświadczenia nie jest zbyt szybki i konsekwentny w realizowaniu postulatów i próśb RO. Do tego przy interpretacji, mówiącej iż jedyną osobą, która może podpisać korespondencję w imieniu RO jest Przewodniczący Zarządu, jest to również zapis paraliżujący działanie radnych i tłumiący ich inicjatywę.	pozostające organami reprezentującymi Gminę w konkretnych merytorycznie sprawach.
115.	Wnoszę o wprowadzenie do statutu Osiedli ograniczenia liczby kadencji Radnych Osiedla do maksymalnie dwóch następujących po sobie kadencji. Proponowane brzmienie: „Radny Osiedla może sprawować mandat nie więcej niż przez dwie następujące po sobie kadencje.” Ponieważ wprowadzenie limitu kadencyjności	Dziękujemy za opinię.

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	stanowiłoby mechanizm równoważący, sprzyjający rotacji, otwartości życia publicznego oraz zapobiegający utrwalaniu się tych samych osób na stanowiskach. Rozwiązanie to wzmacnia przejrzystość i zaufanie do instytucji lokalnych.	
116.	Dotyczy załącznika nr 2, pkt 15 lit. c – § 59 ust. 3 (próg frekwencji 4%). Proponowany przepis nie rozwiązuje podstawowych problemów funkcjonowania rad osiedli, a w praktyce może doprowadzić do dalszego osłabienia tej instytucji. Rada Osiedla ma bardzo ograniczone kompetencje, niewielki budżet i w wielu przypadkach jej stanowiska nie spotykają się z realną reakcją ze strony jednostek miejskich. W efekcie jej znaczenie w oczach mieszkańców jest niewielkie,	Dziękujemy za opinię. Zgodnie z intencją wnioskodawców próg frekwencji służy zapewnieniu minimalnego standardu społecznej legitymacji dla wybranych rad osiedli, nie zaś ich marginalizacji. Przy proponowaniu wysokości progu frekwencyjnego argumenty różnego rodzaju były przedmiotem analizy wnioskodawców proponowanego zapisu, co miało wpływ na przyjęcie wartości 4%, czyli poniżej poziomu przeciętnego dla frekwencji w ostatnich wyborach do rad osiedli. Ostateczną

I. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	co skutkuje niską frekwencją wyborczą. Niska frekwencja bywa następnie wykorzystywana jako argument za marginalizowaniem roli rad osiedli, co ponownie prowadzi do dalszego ograniczania ich znaczenia.	decyzję w tym względzie wnioskodawca podejmie po zakończeniu konsultacji.
117.	Dotyczy § 7: b) po ust. 5 dodaje się ust. 6. Ograniczanie i kontrola niezależności zapytań Rady Osiedla jest skrajnie niedemokratycznym rozwiązaniem.	Propozycja wprowadzenia zapisu § 7 ust. 6 wynika z woli uregulowania kwestii komunikacji pomiędzy jednostkami pomocniczymi Miasta a podmiotami i instytucjami publicznymi spoza struktur organizacyjnych Gminy Wrocław; w takich przypadkach, korespondencja powinna uwzględniać jednostki merytoryczne Miasta (np. Departamenty i Wydziały Urzędu Miejskiego, jednostki organizacyjne Gminy), pozostające organami reprezentującymi Gminę w konkretnych merytorycznie sprawach.

I. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
118.	Obowiązek kierowania całej korespondencji wyłącznie za pośrednictwem właściwych komórek Urzędu Miejskiego znacząco ogranicza samodzielność Rad Osiedli, zmniejsza ich sprawczość oraz wydłuża proces komunikacji z instytucjami zewnętrznymi.	Propozycja wprowadzenia zapisu § 7 ust. 6 wynika z woli uregulowania kwestii komunikacji pomiędzy jednostkami pomocniczymi Miasta a podmiotami i instytucjami publicznymi spoza struktur organizacyjnych Gminy Wrocław; w takich przypadkach, korespondencja powinna uwzględniać jednostki merytoryczne Miasta (np. Departamenty i Wydziały Urzędu Miejskiego, jednostki organizacyjne Gminy), pozostające organami reprezentującymi Gminę w konkretnych merytorycznie sprawach.
119.	Szyk zdania w ust. 3a należy zmienić dla jasności: „Przewodniczący Zarządu przedkłada Przewodniczącemu projekty uchwał.”	Obecna propozycja również wydaje się być czytelna.
120.	Ust. 1 – projekt planu finansowego po 15 listopada	Dot. ust. 1: jednostka obsługująca osiedla jest

I. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	jest niezgodny z obowiązującymi terminami. Prezydent co roku przedkłada Radzie projekt budżetu do 15 listopada. Ust. 3–należy wyjaśnić przesłanki skrócenia terminu uchwalenia planu finansowego z 21 dni do 14 dni.	zobowiązana do przedłożenia Prezydentowi kompletu materiałów dotyczących projektów planów finansowych jednostek pomocniczych, stąd propozycja korekty dotychczasowych zapisów; ponadto, proponowana zmiana wprowadza statutowo rozwiązanie, w ramach którego niezłożenie przez Zarząd Osiedla we wskazanym terminie projektu planu finansowego jest tożsame z możliwością przekazania przez jednostkę obsługującą osiedla materiałów planistycznych w innej formie; dot. ust. 3: po otrzymaniu przez organy Osiedla informacji o ostatecznych kwotach wydatków na zwołanie sesji Rady i przyjęcie planu finansowego (w treści identycznej z przygotowanym wcześniej projektem planu finansowego) organ stanowiący ma 14 dni, a następnie Przewodniczący Zarządu Osiedla ma 14 dni na dostarczenie

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
		kompletu dokumentów z sesji na jednostki obsługującej (§ 30 ust. 3 pkt 3); łącznie czas na uzyskanie przez jednostkę obsługującą informacji o przyjęciu planu finansowego przez osiedle wynieść może do 28 dni zamiast dotychczasowych 35 dni (21 dni na podjęcie uchwały i 14 dni na dostarczenie dokumentacji).
121.	Postuluje się utrzymanie obowiązujących 21 dni na uchwalenie planu. Plan uchwalany jest w trakcie okresu świąteczno–noworocznego, skrócenie tego terminu negatywnie wpłynie na jakość pracy Rady Osiedla.	Propozycja skrócenia czasu na uchwalenie planu finansowego przez Radę Osiedla wynika z faktu, iż czas oczekiwania przez jednostkę organizacyjną Miasta wskazaną do obsługi osiedli na otrzymanie kompletu dokumentacji w tym zakresie od samorządów osiedli wynosi obecnie do ok. 5 tygodni (21 dni na uchwalenie i 14 dni na dostarczenie dokumentów).
122.	Czternastodniowy termin jest zbyt krótki, zwłaszcza gdy uchwała budżetowa przyjmowana jest w grudniu,	Propozycja skrócenia czasu na uchwalenie planu finansowego przez Radę Osiedla wynika z faktu, iż czas oczekiwania przez

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	w okresie poprzedzającym święta. W takim czasie zwołanie sesji Rady Osiedla oraz zapewnienie wymaganego kworum może okazać się bardzo trudne.	jednostkę organizacyjną Miasta wskazaną do obsługi osiedli na otrzymanie kompletu dokumentacji w tym zakresie od samorządów osiedli wynosi obecnie do ok. 5 tygodni (21 dni na uchwalenie i 14 dni na dostarczenie dokumentów).
123.	W proponowany lit. ba) oraz ust. 8–9 wnioskuje o dopisanie, możliwości weryfikacji kworum przez sekretarza lub wyznaczonego protokolanta. Proponowane zapisy pozwalają odciążyć pracę Przewodniczących. Wnioskuje o wykreślenie zapisów dotyczących godzinowej weryfikacji opuszczenia sesji przez poszczególnych Radnych, gdyż takie rygorystyczne warunki nie są stosowane nawet w sytuacji obrad Rady Miasta.	Zgodnie z zapisami Statutu weryfikacja kworum niezbędnego do procedowania projektów uchwał w ramach sesji rady osiedla pozostaje kompetencją prowadzącego sesję (Przewodniczącego lub Wiceprzewodniczącego Rady); weryfikacja listy radnych, którzy opuszczą sesję przed jej końcem, jest warunkiem do prawidłowego określenia kworum w konkretnym momencie trwania sesji (w tym procesu głosowania nad projektami uchwał).
124.	Ograniczony do 14 dni termin na przyjęcie przez radę	Propozycja skrócenia czasu na uchwalenie planu finansowego

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	ostatecznej kwoty wydatków jest nadmiernie skrócony – biorąc pod uwagę miesięczne cykle posiedzeń rady (i obowiązek posiedzeń co kwartał) ten 14 dniowy termin jest kuriozalny.	przez Radę Osiedla wynika z faktu, iż czas oczekiwania przez jednostkę organizacyjną Miasta wskazaną do obsługi osiedli na otrzymanie kompletu dokumentacji w tym zakresie od samorządów osiedli wynosi obecnie do ok. 5 tygodni (21 dni na uchwalenie i 14 dni na dostarczenie dokumentów).
125.	Zamiast realnego wzmocnienia kompetencji osiedli projekt przewiduje możliwość rozwiązania Rady Osiedla w przypadku nawet minimalnych uchybień formalnych, takich jak jednodniowe opóźnienie w złożeniu sprawozdania. Decyzja ta pozostaje w gestii organów miejskich, podczas gdy miasto nie ponosi żadnych konsekwencji za wieloletnie opóźnienia w realizacji projektów Funduszu Osiedlowego.	Dziękujemy za opinię. Kwestia braku Raportu z działalności Rady Osiedla nie może być traktowana jako minimalne uchybienie formalne. Tempo realizacji zadań z Funduszu Osiedlowego jest przedmiotem stałego monitoringu zadań i bieżącej informacji podawanej na cyklicznych spotkaniach DSS z Przewodniczącymi Zarządów Osiedli.

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
126.	Projekt nie wprowadza żadnych z wcześniej deklarowanych rozwiązań, takich jak udział przedstawicieli osiedli w pracach komisji Rady Miejskiej, realny wpływ na wysokość i tempo wdrażania Funduszu Osiedlowego, wzmocniona inicjatywa uchwałodawcza, skuteczne mechanizmy konsultacyjne czy system diet dla radnych osiedlowych.	Dziękujemy za opinię. Kwestia udziału przedstawicieli RO w pracach Komisji oraz posiedzeń Rady Miejskiej jest przedmiotem odrębnych propozycji ze strony Przewodniczącej Rady Miejskiej, konsultowanych ze środowiskiem osiedlowym. Tempo realizacji zadań z Funduszu Osiedlowego jest przedmiotem stałego monitoringu zadań i bieżącej informacji podawanej na cyklicznych spotkaniach DSS z PZO. Kwestia diet była przedmiotem inicjatywy uchwałodawczej Osiedli, która była przedstawiana na sesji Rady Miejskiej i stała się przedmiotem debaty.
127.	Brak realnego wzmocnienia kompetencji Rad Osiedli – projekt nie wprowadza zapowiadanych rozwiązań, i kompleksowych reform, takich jak udział przedstawicieli osiedli w pracach komisji Rady	Dziękujemy za opinię. Kwestia udziału przedstawicieli RO w pracach Komisji oraz posiedzeń Rady Miejskiej jest przedmiotem odrębnych propozycji ze strony Przewodniczącej Rady Miejskiej, konsultowanych

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	Miejskiej, realny wpływ na Fundusz Osiedlowy, wzmocniona inicjatywa uchwałodawcza czy system diet.	ze środowiskiem osiedlowym. Tempo realizacji zadań z Funduszu Osiedlowego jest przedmiotem stałego monitoringu zadań i bieżącej informacji podawanej mejlowo do PZO. Kwestia diet była przedmiotem inicjatywy uchwałodawczej, która była przedstawiana na sesji Rady Miejskiej i stała się przedmiotem debaty.
128.	Pilna cyfryzacja osiedli: cyfrowy rejestr uchwał, pism i odpowiedzi; obowiązkowe transmisje sesji i komisji w trybie hybrydowym; jednolita platforma komunikacji i konsultacji z mieszkańcami.	Prowadzone są prace nad przygotowaniem niezbędnego narzędzia wspierającego cyfrową obsługę osiedli (w tym m.in. tworzenie niezbędnej dokumentacji, podpisywanie podpisami elektronicznymi, przekazywanie dokumentacji w wersji cyfrowej do jednostki obsługującej); rozwiązania w zakresie transmisji sesji Rady i posiedzeń Zarządu oraz komisji pozostają uzależnione od możliwości technicznych i mogą być analizowane w ramach

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
		podejmowanych działań związanych z cyfryzacją obsługi osiedli, przy czym należy pamiętać, że prowadzenie sesji w formie innej niż stacjonarna (zdalnie, hybrydowo) było możliwe w oparciu o zapisy art. 15zzx ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych; odwołanie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii spowodowało brak możliwości dalszego procedowania sesji w innej formie niż stacjonarna.
129.	Brak w projekcie rozwiązań cyfryzacyjnych w 2026 r. Projekt w żaden sposób nie adresuje ponownie zgłaszanej od lat pilnej potrzeby likwidacji uciążliwej	Prowadzone są prace związane z przygotowaniem i wdrażaniem rozwiązań w zakresie cyfryzacji obsługi jednostek pomocniczych (w tym m.in. w zakresie

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	papierowej biurokracji poprzez cyfryzację obiegu dokumentów (i ogólnie procesów komunikacji pomiędzy magistratem a radami osiedli). Pozostawienie w projekcie wymogu posługiwania się przez osoby funkcyjne (zarząd osiedla i przewodniczących oraz wiceprzewodniczących rad osiedli) pieczęciami uważamy za żart w 2026 r.	tworzenia niezbędnej dokumentacji, podpisywania jej podpisami elektronicznymi, przekazywania dokumentacji w wersji cyfrowej do jednostki obsługującej).
130.	Wzmocnienie kompetencji, sprawczości i znaczenia osiedli: mechanizm „interpelacji” z gwarantowanym terminem odpowiedzi; udział przedstawicieli osiedli w komisjach i sesjach Rady Miejskiej; dostęp do lokali gminnych oraz bezpłatnej pomocy prawnej.	Dziękujemy za opinię, która wykracza poza zakres obecnie proponowanej aktualizacji statutów Osiedli i powinna być przedmiotem dalszych prac Komisji i Rady Miejskiej.
131.	Stabilne finanse osiedli: przejrzysty algorytm podziału środków; utworzenie	Dziękujemy za opinię, która wykracza poza zakres obecnie

I. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	Funduszu Infrastruktury Osiedlowej; wprowadzenie diet dla Radnych Osiedlowych finansowanych z budżetu gminy.	proponowanej aktualizacji statutów Osiedli i powinna być przedmiotem dalszych prac Komisji i Rady Miejskiej.
132.	Punkt 15 a) zmiana dotycząca załącznika nr 2 – \$6 – zmiana ust 1 nie powinna być wprowadzana. Przedłużenie maksymalnego terminu wyborów Rady Osiedli do 180 dni po upływie kadencji spowoduje, że pracujący w tym czasie Zarząd Osiedla zostanie obciążony pracą wykonywaną przez pozostałych członków rady nawet na okres połowy roku. Należy zauważyć, że obecna kadencja jest 5 letnia, dłuższa niż poprzednia. W wielu radach można zauważyć wypalenie pracą społeczną, wielu radnych rezygnuje z mandatów, niektóre rady mają problem z uzyskaniem kworum.	Propozycja zmiany zapisów umożliwi przeprowadzenie wyborów do rad osiedli na kolejną kadencję wiosną 2027 roku; wybory w tym okresie odbywały się niezmiennie do 2017 roku włącznie, umożliwiając nowo wybranym organom osiedli przejęcie obowiązków statutowych poza okresem sprawozdawczym oraz zapewniając możliwość przeprowadzenia inwentaryzacji zdawczo-odbiorczej oraz szkoleń dla nowo wybranych radnych w sposób nieutrudniający sprawowania przez nich mandatów.

I. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
133.	Uszczegółowić co to jest kworum ponieważ wynikają z tego spory.	Obecnie obowiązujący zapis wskazuje, że połowa składu organu jest równoznaczna z kworum niezbędnym do procedowania projektów uchwał.
134.	Obniżyć wymagane kworum na 40%.	Dziękujemy za opinię.
135.	Wystarczy w statucie wpisać zasady kworum podczas głosowania i obecności radnych podczas całej sesji;	Obecnie obowiązujący zapis wskazuje, że połowa składu organu jest równoznaczna z kworum niezbędnym do procedowania projektów uchwał; propozycja uzupełnienia treści Statutu o zapis § 17 ust. 1 pkt 3 lit. b ma na celu doprecyzowanie weryfikacji kworum na poszczególnych etapach realizacji porządku obrad sesji.
136.	Rady osiedla nie rozumieją czemu mają głosować za sprawozdaniami finansowymi.	Procedura związana ze sprawozdawczością finansową organu wykonawczego względem organu stanowiącego jest nieodłącznym elementem funkcjonowania struktur

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
		samorządowych, umożliwiając radnym – członkom organu stanowiącego – możliwość weryfikacji procesu dysponowania środkami finansowymi (którymi Zarząd Osiedla dysponuje na podstawie planu finansowego uchwalonego przez Radę Osiedla) oraz wyrażenia swojej opinii w formie głosowania nad przyjęciem bądź odrzuceniem sprawozdania finansowego (rocznego lub półrocznego).
137.	Punkt 10 zmiana §39 zamiast zaproponowanej sankcji, propozycja blokowania środków.	Kwestia braku Sprawozdania z działalności Osiedla nie może być traktowana jako drobne uchybienie formalne. Ostateczną decyzję co do zapisów w tym względzie wnioskodawca podejmie po zakończeniu konsultacji.
138.	Punkt 12 zmiana §35 wydłużenie uchwalenie planu finansowania po 21 dniach a nie 14.	Propozycja skrócenia czasu na uchwalenie planu finansowego przez Radę Osiedla wynika z faktu, iż czas oczekiwania przez jednostkę organizacyjną Miasta

I. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
		wskazaną do obsługi osiedli na otrzymanie kompletu dokumentacji w tym zakresie od samorządów osiedli wynosi obecnie do ok. 5 tygodni (21 dni na uchwalenie i 14 dni na dostarczenie dokumentów).
139.	8) w § 20: po ust. 5 dodałbym ust. 6 w brzmieniu: Radny nie może być członkiem stowarzyszenia, które wygrało przetarg na prowadzenie Centrum Aktywności Lokalnej na danym osiedlu.	Taki zapis mógłby stanowić ograniczenie praw obywatelskich, łącząc sprawowanie mandatu radnego z innymi aktywnościami społecznymi.
140.	Punkt 8 zmiana w §20, radny mógłby za konkretną pracę dostać wynagrodzenie ramach umowy cywilnoprawnej, ewentualnie niech takie umowy będą przechodzić przez głosowanie całej rady.	Proponowane rozwiązanie ma na celu wprowadzenie przejrzystości dysponowania środkami finansowymi w ramach budżetu Osiedla i zapobiegać pojawiającym się zastrzeżeniom o "samozatrudnianie się" radnych.
141.	Wprowadzenie mechanizmów represyjnych zamiast wsparcia Zamiast realnego wzmocnienia kompetencji	Kwestia braku Sprawozdania z działalności Osiedla nie może być traktowana jako drobne uchybienie formalne. Ostateczną

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	osiedli projekt przewiduje możliwość rozwiązania Rady Osiedla w przypadku nawet drobnych uchybień formalnych, takich jak jednodniowe opóźnienie w złożeniu sprawozdania. Decyzja ta pozostaje w gestii organów miejskich, podczas gdy miasto nie ponosi żadnych konsekwencji za wieloletnie opóźnienia w realizacji np. projektów Funduszu Osiedlowego.	decyzję co do zapisów w tym względzie wnioskodawca podejmie po zakończeniu konsultacji.
142.	Projekt nie wprowadza żadnych z wcześniej deklarowanych rozwiązań, takich jak udział przedstawicieli osiedli w pracach komisji Rady Miejskiej, realny wpływ na wysokość i tempo wdrażania Funduszu Osiedlowego, wzmocniona inicjatywa uchwałodawcza, skuteczne mechanizmy konsultacyjne czy system diet dla radnych osiedlowych.	Dziękujemy za opinię, która wykracza poza zakres obecnie proponowanej aktualizacji statutów Osiedli i powinna być przedmiotem dalszych prac Komisji i Rady Miejskiej.

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
143.	Postuluję wdrożenie rzeczywistej, kompleksowej reformy osiedli, obejmującej w szczególności: Kompleksową reformę osiedli • rzetelną analizę potrzebnych zmian, • szerokie konsultacje z mieszkankami, mieszkańcami i Radami Osiedli, • pełną transparentność prac Zespołu ds. Reformy Osiedli. Pilną cyfryzację osiedli • cyfrowy rejestr uchwał, pism i odpowiedzi, • obowiązkowe transmisje sesji i komisji oraz tryb hybrydowy, • jednolitą platformę komunikacji i konsultacji z mieszkańcami. Wzmocnienie kompetencji, sprawczości i znaczenia osiedli • mechanizm „interpelacji” z gwarantowanym terminem odpowiedzi, • udział przedstawicieli osiedli w komisjach i sesjach Rady	Dziękujemy za opinię. Nad kwestiami tzw. szerokiej reformy pracował Zespół ds reformy Osiedli Wrocławia. W toku prac zrealizowano m.in. szerokie badania ankietowe z udziałem mieszkańców Wrocławia, jak też prowadzone były konsultacje złożonych przez Zespół propozycji, które są dostępne publicznie na stronach BIP Urzędu. Szereg zmian inicjowanych w toku prac Zespołu obecnie jest realizowanych. M.in. prowadzone są prace nad przygotowaniem niezbędnego narzędzia wspierającego cyfrową obsługę osiedli (w tym m.in. tworzenie niezbędnej dokumentacji, podpisywanie podpisami elektronicznymi, przekazywanie dokumentacji w wersji cyfrowej do jednostki obsługującej); rozwiązania w zakresie transmisji sesji Rady i posiedzeń Zarządu oraz komisji pozostają uzależnione od możliwości

I. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	Miejskiej, •dostęp do lokali gminnych oraz bezpłatnej pomocy prawnej. Stabilne finanse osiedli •przejrzysty algorytm podziału środków, •utworzenie Funduszu Infrastruktury Osiedlowej, •wprowadzenie diet dla Radnych Osiedlowych finansowanych z budżetu gminy. Wnoszę o natychmiastowe wstrzymanie prac nad procedowanymi zmianami statutów oraz o rozpoczęcie rzeczywistego, partnerskiego dialogu z przedstawicielami osiedli i mieszkańcami. Tylko kompleksowa reforma, przygotowana w sposób transparentny i we współpracy z lokalnymi społecznościami, może realnie wzmocnić osiedla i odbudować zaufanie do	technicznych i mogą być analizowane w ramach podejmowanych działań związanych z cyfryzacją obsługi osiedli. Pragniemy ponadto zwrócić uwagę, że prowadzony dialog w ramach prac Zespołu, którego skład społeczny był wyłoniony w sposób przejrzysty i transparentny nie doprowadził do konsensusu w kwestii podstawowych zadań rad Osiedli, w tym liczby jednostek pomocniczych ujawniając zasadnicze różnice zdań w kwestii reformy systemowej.

I. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	lokalnej demokracji	
144.	Język całości dokumentu znów nie uwzględnia zasiadania kobiet w organach Osiedla! Postrzegam to jako krok wstecz.	Dziękujemy za opinię.
145.	3. Przewodniczący zwołuje sesję i ustala porządek obrad oraz przedstawia ewentualne projekty uchwał. Celem ustalenia porządku obrad Przewodniczący przeprowadza konsultacje z Przewodniczącym Zarządu oraz przewodniczącymi Komisji. Do zawiadomienia o zwołaniu sesji dołącza się porządek obrad wraz z projektami uchwał." Ten punkt jest nielogiczny. Wpierw używane jest słowo "ewentualne", po czym zobowiązuje się do wysyłania projektów uchwał. Należy usunąć słowo "ewentualne".	Sformułowanie "ewentualne" uwzględnia sytuację, w której procedowanie projektów uchwał nie jest przewidywane, a przeprowadzenie sesji w określonym terminie pozostaje w bezpośrednim związku z obowiązkiem wynikającym z zapisów § 16 ust. 1 Statutu; uzupełnienie porządku obrad o projekty uchwał przedłożone Przewodniczącemu Rady może nastąpić po otwarciu zwołanej sesji.

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
146.	Nowe propozycje są nie do przyjęcia, bo ograniczają kompetencje rad osiedli, osłabiają funkcje reprezentowania mieszkańców, ograniczają możliwość komunikacji rad osiedla z innymi podmiotami, wprowadzają mechanizmy sankcyjnej pod blachy mi pretekstami wobec rad osiedli, zamiast ich wspierać, restrykcyjny próg frekwencji przy wyborach. Uważam, że taki kierunek w zmianach w statucie rad osiedli jest nie do przyjęcia, bo podważa sens istnienia rad osiedli.	Dziękujemy za opinię. Przyjęte rozwiązania zgodnie z intencją wnioskodawców rozstrzygają wiele niejasności w praktycznym funkcjonowaniu Rad Osiedli, w zgodzie z przepisami prawa. Proóg frekwencji wyborczej to proponowane rozwiązanie, które służy wzmocnieniu społecznego mandatu Rad Osiedli.
147.	Postuluję dodanie do projektu Uchwały Rady Miejskiej punktu zobowiązującego Zarząd Rady Osiedla do publikacji w BIP i stronie internetowej Rady Osiedla (jeśli istnieje) uchwał podjętych podczas sesji rady osiedla w czasie do 14 dni od momentu	Trwające prace nad rozwiązaniami w zakresie narzędzia wspierającego cyfryzacji obsługi osiedli mają za zadanie również wypracowanie mechanizmu automatycznego publikowania uchwał organów osiedli w przestrzeni ogólnodostępnej dla mieszkańców.

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	uchwalenia uchwały.	
148.	W § 44 ust. 2 otrzymuje brzmienie: „2. Prezydent, odrębnym zarządzeniem, może określić szczegółowe zasady współdziałania jednostek Miasta z organami Osiedla.”; Wskazany punkt daje potężną dowolność Prezydentowi Miasta w kształtowaniu zasad współpracy jednostek Miasta z organami Osiedla, co powinno być regulowane przez Radę Miejską. Wnioskuje o usunięcie tego punktu.	Dotychczasowe brzmienie zapisu wskazywało, że Prezydent określić może zasady współdziałania jednostek miejskich z Radą Osiedla; proponowana zmiana ma za zadanie wprowadzenie regulacji pozwalającej na współdziałanie Prezydenta i jego służb z wszystkimi organami osiedla, odnosząc się do stosowanej obecnie praktyki w tym względzie.
149.	Zmiany postulowane, które powinny zostać dodane: – natychmiastowe wprowadzenie diet, - systemowo ich powiązanie z dietami radnych miejskich; – przeniesienie ciężaru opisu finansowego rachunków do WCRS (jednostki miejskiej); - pozostawienie w kompetencjach Zarządów	Dziękujemy za opinię, która wykracza poza zakres obecnie proponowanej aktualizacji statutów Osiedli i powinna być przedmiotem dalszych prac Komisji i Rady Miejskiej. Przypominamy także, że obecnie są wdrożone lub wdrażane będą role i zadania, jak tzw. menedżerowie osiedli czy

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	opisu merytorycznego; – wprowadzenie menedżerów zadań osiedlowych jako etatowych pracowników miejskich do prowadzenia bieżącej obsługi administracyjnej Osiedli (do dyskusji, zakres ich funkcjonowania w siedzibie Rady – np. 1–2 razy w tygodniu; w miejsce Skarbnika i Sekretarza); – tym samym, niekonieczne powoływanie funkcji Skarbnika i Sekretarza (może pozostać dobrowolne). Za dużo funkcji w RO, które często obsadzane są dla samego ich obsadzenia. Ich zadania i tak często wykonuje PZO lub WZO; – wprowadzenie możliwości zawieszenia w pełnieniu mandatu radnego za rażące uchybienia itp.	cyfrowe osiedla, które wychodzą naprzeciw zgłaszanym oczekiwaniom środowiska.
150.	Wyrażam stanowczy sprzeciw wobec procedowanych propozycji zmian w statutach	Dziękujemy za opinię. Należy zaznaczyć, że obecnie procedowane zmiany statutowe

I. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	wrocławskich osiedli dotyczących funkcjonowania Rad Osiedli. Przedstawione rozwiązania nie tylko nie realizują wcześniej zapowiadanych kierunków reformy, lecz stanowią ich zaprzeczenie i realne zagrożenie dla lokalnej demokracji. Propozycje te pozostają w sprzeczności z publicznymi deklaracjami składanymi przez przedstawicieli władz miasta, w których zapowiadano kompleksową reformę osiedli, obejmującą wzmocnienie ich kompetencji, zwiększenie sprawczości Rad Osiedli oraz partnerskie traktowanie lokalnych wspólnot. Tymczasem procedowane obecnie zmiany mają charakter wycinkowy i fragmentaryczny. Nie towarzyszy im żadna spójna wizja systemowa ani	w intencji wnioskodawców zasadniczo mają charakter bieżący i pragmatyczny, w żadnym przypadku nie stanowią tzw. całościowej reformy, która jest przedmiotem debaty także w Radzie Miejskiej. Przypominamy także, że obecnie są wdrożone lub wdrażane będą role i zadania, m.in.: menedżerowie osiedli, cyfrowe osiedla, zwiększona kwota następnej edycji Funduszu Osiedlowego czy zwiększony monitoring jego realizacji, wychodzą naprzeciw zgłaszanym oczekiwaniom środowiska.

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	harmonogram dalszych prac nad reformą osiedli. Brakuje informacji o kolejnych etapach oraz o docelowym modelu funkcjonowania osiedli. Taki sposób procedowania budzi uzasadnione obawy co do rzeczywistych intencji projektodawców i podważa zaufanie środowiska osiedlowego do deklarowanego dialogu.	
151.	§ 7 statutu osiedla – zasady opiniowania przez radę osiedla. Projekt uchwały nie wzmacnia kompetencji opiniodawczych rad osiedli. Wprowadzone zmiany mają głównie charakter proceduralny i porządkujący, nie zwiększając realnego wpływu rad osiedli na decyzje podejmowane przez organy Miasta. Statut powinien rozszerzać katalog spraw, w których organy Miasta mają	Proponowana zmiana w zakresie związanym z § 7 Statutu, dotycząca procedury opiniowania, odnosi się wyłącznie do zmiany porządkującej zapis ust. 3.

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	obowiązek zasięgania opinii rady osiedla, w szczególności w sprawach dotyczących planowania przestrzennego, inwestycji miejskich, zmian organizacji ruchu oraz lokalizacji inwestycji publicznych na terenie osiedla. Realne kompetencje opiniodawcze są jednym z podstawowych instrumentów wpływu mieszkańców na sprawy lokalne. Brak ich wzmocnienia oznacza utrzymanie obecnego modelu, w którym rola rad osiedli jest ograniczona.	
152.	§ 32 i § 35 statutu osiedla – gospodarka finansowa osiedla. Projekt uchwały nie przewiduje zwiększenia środków finansowych pozostających w dyspozycji rad osiedli ani nie wprowadza nowych mechanizmów ich ustalania. Dla zapewnienia realnej	Proponowane zmiany w zakresie zapisów § 32 i § 35 Statutu odnoszą się wyłącznie do rozwiązań funkcjonalnych i związane są z obowiązkami Skarbnika Osiedla, a także określeniem procedury związanej z uchwalaniem przez organ wykonawczy projektu planu finansowego i przez organ

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	sprawczości rad osiedli konieczne jest zwiększenie budżetów osiedli. Środki te powinny być określone w sposób przejrzysty i przewidywalny, np. poprzez mechanizm oparty o liczbę mieszkańców osiedla oraz stałą kwotę bazową. Bez odpowiednich środków finansowych rady osiedli nie mają możliwości realizowania lokalnych inicjatyw i skutecznego reagowania na potrzeby mieszkańców.	stanowiący planu finansowego Osiedla.
153.	§ 7 ust. 6 oraz § 44 statutu osiedla – współpraca jednostek miejskich z organami osiedla. Projekt uchwały nie wprowadza rozwiązań wzmacniających pozycję rad osiedli w relacjach z jednostkami organizacyjnymi Miasta. Jednostki miejskie powinny mieć obowiązek współpracy z radami osiedli oraz udzielania odpowiedzi na wnioski i	Proponowana zmiana w zakresie § 7 ust. 6 odnosi się do doprecyzowania formy komunikacji organów osiedli jako jednostek pomocniczych Miasta z podmiotami zewnętrznymi, które ze względu na swój status prawny nie powinny kierować korespondencji, których adresatami nie są jednostki miejskie; w przypadku proponowanej korekty § 44

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	postulaty rad w określonym terminie. Brak takich mechanizmów powoduje, że inicjatywy rad osiedli często pozostają bez odpowiedzi lub bez realnego wpływu na działania administracji miejskiej.	zmiana dotyczy wyłącznie poszerzenia grona organów osiedli, zasady współpracy z którymi może określić Prezydent (dotychczasowy zapis wskazywał wyłącznie na Radę Osiedla).
154.	Brak odpowiednich regulacji w projekcie statutu. Projekt uchwały nie zawiera rozwiązań wzmacniających udział rad osiedli w procesie konsultacji społecznych. Rady osiedli powinny być traktowane jako podstawowy partner konsultacyjny w sprawach dotyczących ich obszaru, a ich stanowisko powinno być publikowane wraz z raportem z konsultacji. Praktyka ostatnich konsultacji dotyczących statutów osiedli pokazuje, że rola rad osiedli w tym procesie jest niewystarczająca.	Dziękujemy za wyrażoną opinię. Rady osiedli są informowane o nowych konsultacjach oraz o raportach z konsultacji. Zachęcamy też rady do wyrażania wyraźnego stanowiska w konkretnych sprawach w postaci uchwał.
155.	§ 44 statutu osiedla – współdziałanie jednostek	Proponowana korekta § 44 dotyczy wyłącznie poszerzenia

I. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	miasta z organami osiedla. Projekt uchwały nie przewiduje obowiązku informowania rad osiedli na wczesnym etapie planowania inwestycji lub zmian organizacyjnych dotyczących ich obszaru. Wprowadzenie takiego obowiązku zwiększyłoby przejrzystość procesu decyzyjnego oraz umożliwiło rzeczywisty udział mieszkańców w procesie planowania rozwoju miasta.	grona organów osiedli, zasady współpracy z którymi może określić Prezydent (dotychczasowy zapis wskazywał wyłącznie na Radę Osiedla).
156.	Załącznik nr 2 do statutu – § 59 ust. 3 oraz § 64 ust. 2 pkt 4. Projekt uchwały nie przewiduje obowiązku informowania rad osiedli na wczesnym etapie planowania inwestycji lub zmian organizacyjnych dotyczących ich obszaru. Wprowadzenie takiego obowiązku zwiększyłoby przejrzystość procesu decyzyjnego oraz umożliwiło	Uwaga nie odnosi się do żadnego z przywołanych zapisów załącznika nr 2 do Statutu Osiedla.

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	rzeczywisty udział mieszkańców w procesie planowania rozwoju miasta.	
157.	§ 5 statutu osiedla – zasady działania osiedla. Projekt uchwały nie wzmacnia ustrojowej roli rad osiedli jako reprezentacji mieszkańców. Statut powinien jednoznacznie wskazywać, że rady osiedli są podstawowym forum reprezentacji mieszkańców na poziomie lokalnym oraz partnerem Miasta w prowadzeniu polityki lokalnej.	Proponowane zmiany nie są bezpośrednio związane z zapisami § 5 Statutu.
158.	Projekt uchwały koncentruje się przede wszystkim na zmianach organizacyjnych i proceduralnych, nie wprowadzając rozwiązań zwiększających zakres kompetencji rad osiedli. W dłuższej perspektywie statut powinien wspierać proces decentralizacji zarządzania miastem poprzez przekazywanie radom osiedli	Proponowane zmiany w zakresie organizacji i działania organów osiedli mają na celu uporządkowanie funkcjonalności w oparciu o dotychczasową współpracę z osiedlami.

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	większych kompetencji w zakresie spraw lokalnych.	
159.	Po ust. 5 dodaje się ust. 6 w brzmieniu: „6. Organy Osiedla mogą kierować korespondencją, w zakresie swoich kompetencji, do organów oraz instytucji zewnętrznych za pośrednictwem właściwego merytorycznie wydziału Urzędu Miejskiego Wrocławia lub właściwej merytorycznie jednostki organizacyjnej Miasta.”; Brakuje kluczowego zobowiązania w drugą stronę: Organy Miasta informują Organy Osiedla o wszelkich decyzjach dot. Osiedla.	Proponowana zmiana w zakresie § 7 ust. 6 odnosi się do doprecyzowania formy komunikacji organów osiedli jako jednostek pomocniczych Miasta z podmiotami zewnętrznymi, które ze względu na swój status prawny nie powinny kierować korespondencji, których adresatami nie są jednostki miejskie.
160.	To nie prawo, a obowiązek Prezydenta, aby dobrze zdefiniować współpracę na linii Miasto–Osiedla. Jednostki osiedla powinny mieć pełną i aktualną wiedzę o działaniach Miasta na terenie Osiedla, aby prawidłowo wypełniać swoją	Dziękujemy za opinię. Istota propozycji jest oddana w proponowanej zmianie. Ostateczną decyzję co do zapisów w tym względzie wnioskodawca podejmie po zakończeniu konsultacji.

I. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	rolę względem mieszkańców. Propozycja: „2. Prezydent, odrębnym zarządzeniem, określa szczegółowe zasady współdziałania jednostek Miasta z organami Osiedla.”.	
161.	Wnoszę o natychmiastowe wstrzymanie prac nad obecnym projektem, który nosi znamiona celowego działania na szkodę samorządności lokalnej. Szkodliwymi zapisami są: – brak określonego sposobu pracy RO pomiędzy końcem kadencji a rozpoczęciem działania rady w nowej kadencji (tu może być luka aż 7 miesięcy) – wymagana frekwencja 4% (1/3 rad osiedli nie powstałaby) Projekt nie uwzględnia: – mieszkańców niezameldowanych (np. studentów, osób wynajmujących które rzeczywiście mieszkają w mieście)	Dziękujemy za opinię. Przy proponowaniu wysokości progu frekwencyjnego argumenty różnego rodzaju były przedmiotem analizy wnioskodawców proponowanego zapisu, co miało wpływ na przyjęcie wartości 4%, czyli poniżej poziomu przeciętnego dla frekwencji w ostatnich wyborach do rad osiedli. Ostateczną decyzję w tym względzie wnioskodawca podejmie po zakończeniu konsultacji. Ponadto podkreślić należy, że proces cyfryzacji osiedli w sposób praktyczny się rozpoczął i jego kolejne etapy będą sukcesywnie wdrażane w najbliższych miesiącach.

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	– rzetelnej analizy potrzeb mieszkańców oraz rad osiedli (brak porządných konsultacji i ankiet na osiedlach – potrzeby cyfryzacji osiedli (brakuje cyfrowego rejestru takiego jaki jest w przypadku rady miejskiej).	
162.	Rady Osiedla są traktowane jako przeszkody lub intruzi w dobrze funkcjonującym ciele Miasta Wrocławia. Doświadczenia społeczności lokalnych wskazywałyby na konieczność zwiększenia, a nie zmniejszenia liczby jednostek reprezentujących poszczególne połączone wspólnymi problemami tereny.	Dziękujemy za opinię.
163.	Ograniczenie autonomii komunikacyjnej Rad Osiedli Obowiązek kierowania całej korespondencji wyłącznie za pośrednictwem właściwych komórek Urzędu Miejskiego znacząco ogranicza samodzielność Rad Osiedli,	Proponowana zmiana w zakresie § 7 ust. 6 odnosi się do doprecyzowania formy komunikacji organów osiedli jako jednostek pomocniczych Miasta z podmiotami zewnętrznymi, które ze względu na swój status prawny nie

I. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	zmniejsza ich sprawczość oraz wydłuża proces komunikacji z instytucjami zewnętrznymi. Brak realizacji zapowiadanych kompetencji. Projekt nie wprowadza żadnych z wcześniej deklarowanych rozwiązań, takich jak udział przedstawicieli osiedli w pracach komisji Rady Miejskiej, realny wpływ na wysokość i tempo wdrażania Funduszu Osiedlowego, wzmocniona inicjatywa uchwałodawcza, skuteczne mechanizmy konsultacyjne czy system diet dla radnych osiedlowych. Usunięcie zapisów o reprezentowaniu mieszkańców osiedla Rezygnacja z zapisów o reprezentowaniu mieszkańców osiedla osłabia rolę Rad Osiedli jako głosu lokalnej wspólnoty i przesuwa ich funkcję w stronę ciała bardziej zależnego od	powinny kierować korespondencji, których adresatami nie są jednostki miejskie. Niepodlegający proponowanym zmianom zapis § 3 ust. 2 Statutu wskazuje na rolę Rady Osiedla jako reprezentanta mieszkańców Osiedla wobec organów Miasta; zapisy § 20 ust. 2 wskazują natomiast na rolę radnego w relacjach z mieszkańcami i możliwość występowania do organów osiedla z postulatami i wnioskami otrzymywanymi od mieszkańców, a ich uzupełnieniem są zapisy § 23 ust. 1 Statutu.

I. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	administracji niż od woli mieszkańców.	
164.	W obecnym kształcie projekt nie wzmacnia osiedli – osłabia je, ogranicza demokrację lokalną i pogłębia alienację mieszkańców wobec samorządu.	Dziękujemy za opinię. Intencją wnioskodawców było doprecyzowanie sposobu organizacji pracy Rad Osiedli oraz wzmocnienie ich mandatu społecznego.
165.	Pewna dowolność i Niedoregulowanie strony formalnej to kwestia intencjonalna: Rady Osiedli jako struktura społeczna funkcjonują w ramach dobrowolnej pracy wolontaryjnej radnych. Pozostawienie niektórych kwestii do swobodnego ustalenia w ramach dobrej praktyki w danej RO nie jest błędem, lecz przemyślanym zabiegiem. Antycypuje on, że składy i ich kompetencje mogą być znacząco różne w ramach każdego z osiedli.	Dziękujemy za opinię.
166.	Zmiana jest sprzeczna z ideą społeczności lokalnych. Należałoby raczej zapewnić	Dziękujemy za opinię. Intencją wnioskodawców było

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	finansowanie na rozpropagowanie informacji o radzie osiedlowej, jej zadaniach, oraz odbywającym się głosowaniu, żeby zachęcić mieszkańców do głosowania.	doprecyzowanie sposobu organizacji pracy Rad Osiedli oraz wzmocnienie ich mandatu społecznego. Rady Osiedli funkcjonują w Mieście z górą 35 lat. To dostateczny czas na ich zakorzenienie w społecznej świadomości. Ostatnie zmiany w zakresie podkreślenia roli Rad to m.in. delegowanie redaktorów portalu wroclaw.pl do opieki medialnej i współpracy z Radami Osiedli w komunikowaniu przez nich spraw najważniejszych. Informacje będące efektem tej współpracy można znaleźć na stronie: www.wroclaw.pl/dla-mieszkanca/wroclawskie-osiedla
167.	Zasady współdziałania jednostek Miasta z organami Osiedla.”; Pojęcie nieostre dające Prezydentowi nieograniczone uprawnienia w kształtowaniu samorządu osiedlowego lub ograniczeniu jego aktywności.	Propozycja zmiany zapisu § 44 ust. 2 odnosi się wyłącznie do wskazania organów Osiedla, a nie jedynie Rady Osiedla jako podmiotów współpracujących z Prezydentem, nie zmieniając dotychczasowego brzmienia zapisu w pozostałym zakresie.

I. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
168.	Wnioskuje o korektę w zakresie po przyjęciu porządku obrad w którym kolejnym punktem jest obligatoryjnie złożenie ślubowania przez nowych radnych.	Propozycja zmiany zapisu ma na celu umożliwienie radnemu objęcie mandatu jeszcze przed przyjęciem porządku obrad, umożliwiając mu tym samym w pełni udział w sesji rady osiedla, w tym głosowanie nad ewentualną zmianą porządku obrad oraz wliczanie radnego do kworum niezbędnego do przeprowadzania głosowań.
169.	W §2 proponowanym ustępie 1 wnioskuje o wpisanie przez „dyrekcję” jednostki organizacyjnej Miasta.	Proponowany zapis prawidłowo określa podmiot wskazany przez Prezydenta do prowadzenia działań w zakresie obsługi osiedli.
170.	Wnioskuje o wprowadzenie zapisów związanych podjęciem procedur jedynie w sytuacji niedostarczenia sprawozdania pomimo upomnienia w ciągu kolejnych 30 dni.	Dziękujemy za opinię. Ostateczną decyzję co do zapisów w tym względzie wnioskodawca podejmie po zakończeniu konsultacji.
171.	Dot. „§ 5. 3. Organy Osiedla w zakresie swojego działania, w granicach obowiązujących przepisów prawa, mają	Dziękujemy za opinię. Zapisy statutu Rad Osiedli nie mogą obejmować spraw w zakresie regulaminu organizacyjnego

I. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	dostęp do wszelkich materiałów i informacji znajdujących się w posiadaniu jednostek organizacyjnych Miasta.” Wnioskuje o dodanie do tej treści statutu, zapisów związanych z określeniem maksymalnego terminu udostępnienia materiałów i informacji przez Miasto. Obecny zapis nie określa terminu udostępnienia informacji przez jednostki organizacyjne Miasta, co w praktyce prowadzi do przewlekłości postępowań i utrudnia Radom Osiedli skuteczne wykonywanie swoich zadań. W wielu przypadkach brak odpowiedzi w rozsądnym czasie uniemożliwia podejmowanie decyzji lub reagowanie na problemy mieszkańców w odpowiednim momencie. Wprowadzenie terminu np. 30 dni zapewni przejrzystość i	Urzędu Miasta w tym np. terminu obiegu pism. Przywołany zapis nie jest przedmiotem proponowanych zmian.

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	przewidywalność procedur, a jednocześnie jest zgodne ze standardami przewidzianymi w ustawie o dostępie do informacji publicznej oraz w Kodeksie postępowania administracyjnego. Takie rozwiązanie zwiększy efektywność współpracy pomiędzy Miastem a Osiedlami i wzmocni podmiotowość jednostek pomocniczych.	
172.	Dot. „§ 23. 1. Radny ma prawo składania interpelacji, wniosków i zapytań wyłącznie do organów Osiedla.” Możliwość wysyłania wniosków jedynie przez RO jest zrozumiałe natomiast proszę o korektę statutu w zakresie umożliwienia samodzielnego wysyłania przez Radnych zapytań o udzielenie informacji wprost do organów Miasta. Obowiązujący zapis ogranicza możliwość kierowania	Radny, pełniąc mandat i utrzymując więź z mieszkańcami Osiedla, przedkłada je organom Osiedla (w tym w oparciu o zapisy § 23 ust. 1), które to organy stanowią reprezentację mieszkańców Osiedla względem organów Miasta i jednostek organizacyjnych, zgodnie z zakresem kompetencji określonych przez Statut.

I. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	zapytań wyłącznie do organów Osiedla, co w praktyce prowadzi do niepotrzebnego obciążenia Zarządów i wydłuża proces uzyskiwania informacji. Każdy mieszkaniowiec gminy – na mocy ustawy o dostępie do informacji publicznej – ma prawo zwracać się bezpośrednio do organów Miasta z pytaniami o informacje publiczne. Ograniczanie tego prawa w odniesieniu do radnych osiedlowych jest nieuzasadnione i może być postrzegane jako ograniczenie ich funkcji kontrolnych i reprezentacyjnych. Wprowadzenie możliwości samodzielnego występowania radnych do jednostek miejskich usprawni pracę Rad, przyspieszy przepływ informacji i umożliwi sprawniejszą reakcję na	

I. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	potrzeby mieszkańców, jednocześnie zachowując przejrzystość działań.	
173.	Dot. „§ 23. 3. Radnemu przysługuje dieta na zasadach określonych w uchwałach Rady Miejskiej.” oraz „§ 26. 4. Członkom Zarządu przysługuje dieta na zasadach określonych w uchwale Rady Miejskiej.” Wnioskuje o wydzielenie diety Radnych z budżetu osiedla i ustalenie jednolitych stawek dla poszczególnych funkcji wypłacanych bezpośrednio z budżetu gminy. W obecnym systemie diety dla radnych osiedlowych są finansowane z budżetu poszczególnych osiedli, co powoduje nierówności pomiędzy jednostkami – zwłaszcza w sytuacji, gdy ich budżety różnią się znacznie. Ujednolicenie zasad i włączenie finansowania diet bezpośrednio do budżetu	Przywołane zapisy nie stanowią przedmiotu proponowanych zmian.

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	Miasta pozwoli na zapewnienie równego traktowania wszystkich radnych osiedlowych, niezależnie od wielkości i zamożności danego osiedla. Takie rozwiązanie zwiększy przejrzystość finansową, uprości rozliczenia i pozwoli osiedlom w pełni przeznaczać swoje środki na działania lokalne, inwestycje i projekty społeczne. Jest to również krok w kierunku profesjonalizacji pracy Rad Osiedli i podkreślenia ich znaczenia w strukturze samorządowej Wrocławia.	
174.	Dot. „§ 30. 1. Zarząd obraduje na posiedzeniach zwoływanych przez Przewodniczącego Zarządu w miarę potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz w miesiącu.” Wnioskuje o wykreślenie zapisów dotyczących konieczności zwoływania posiedzeń Zarządu co	Zgodnie z § 8 ust. 1 statutu osiedla organy Osiedla realizują swoje uprawnienia w formie uchwał, a ponadto zgodnie z ust. 5 tegoż paragrafu Zarząd, jeżeli statut nie stanowi inaczej, może realizować uprawnienia w formie pisemnych wniosków i zgłoszeń; w obu przypadkach realizacja kompetencji (uprawnień)

I. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	miesiąc. Zapis o obowiązku odbywania posiedzeń Zarządu co najmniej raz w miesiącu jest w praktyce martwy i nie odzwierciedla rzeczywistego sposobu pracy wielu Zarządów. W dobie powszechnego korzystania z komunikacji elektronicznej (e-mail, komunikatory, platformy współpracy) bieżące sprawy są skutecznie załatwiane bez konieczności formalnych spotkań. Wymóg comiesięcznych posiedzeń generuje niepotrzebną biurokrację, obciążenie czasowe i sprawozdawcze, nie przekładając się na efektywność działania. Pozostawienie decyzji o częstotliwości posiedzeń w gestii Zarządu umożliwi dostosowanie pracy do rzeczywistych potrzeb i specyfiki danego osiedla, przy zachowaniu zasady jawności i odpowiedzialności	organu wykonawczego musi stanowić wyraz decyzji kolegialnej, podjętej w ramach posiedzenia tego organu, co nie wyklucza prowadzenia doraźnych działań bieżących.

I. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
175.	Dot. „§ 42. 5. W razie rozwiązania organów Osiedla w przypadkach, o których mowa w ust. 1 –3, Prezydent może powołać zarząd tymczasowy Osiedla, składający się z 3 –5 osób, do czasu wyboru Rady na kolejną kadencję.” Wnioskuje o korektę. Obecny zapis nadaje wyłączne prawo powołania zarządu tymczasowego Prezydentowi Miasta. Wprowadzenie współudziału Rady Miejskiej w tej decyzji zwiększy demokratyczną legitymację takiego organu i ograniczy możliwość uznaniowego działania. Rada Miejska, jako organ stanowiący gminy, powinna mieć udział w procesie powoływania zarządów tymczasowych, zwłaszcza że to ona sprawuje nadzór nad funkcjonowaniem jednostek pomocniczych. Proponowany zapis	Przywołane przepisy nie stanowią przedmiotu proponowanych zmian.

I. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	(„Prezydent powołuje zarząd tymczasowy na wniosek lub za zgodą Rady Miejskiej”) zapewni większą przejrzystość, równowagę kompetencyjną i kontrolę demokratyczną nad decyzjami o istotnym znaczeniu dla społeczności lokalnych.	
176.	Wnioskuje o wprowadzenie do statutu nowych zapisów uniemożliwiających jednoczesne łączenie funkcji Radnego Osiedlowego oraz Radnego Miejskiego. Łączenie funkcji Radnego Osiedlowego z funkcją Radnego Miejskiego może prowadzić do konfliktu interesów i naruszenia zasady równowagi pomiędzy poziomem samorządu lokalnego a jednostkami pomocniczymi. Radny Miejski posiada wpływ na uchwały dotyczące finansów, zadań i kompetencji Rad Osiedli, a jednoczesne zasiadanie w	Dziękujemy za opinię. Proponowane zapisy nie stanowią przedmiotu proponowanych zmian.

I. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	Radzie Osiedla może prowadzić do sytuacji, w której jedna osoba nadzoruje lub ocenia decyzje, w których sama uczestniczy. Wprowadzenie zakazu łączenia tych funkcji pozwoli zachować niezależność i transparentność działań obu szczebli samorządu. Takie rozwiązania obowiązują w niektórych gminach w Polsce, co potwierdza ich zgodność z zasadami etyki publicznej i dobrego zarządzania. Wyrażam stanowczy sprzeciw wobec procedowanych propozycji zmian w statutach wrocławskich osiedli dotyczących funkcjonowania Rad Osiedli. Przedstawione rozwiązania nie tylko nie realizują wcześniej zapowiadanych kierunków reformy, lecz stanowią ich zaprzeczenie i realne zagrożenie dla lokalnej	

I. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	demokracji. Propozycje te pozostają w sprzeczności z publicznymi deklaracjami składanymi przez przedstawicieli władz miasta, w których zapowiadano kompleksową reformę osiedli, obejmującą wzmocnienie ich kompetencji, zwiększenie sprawczości Rad Osiedli oraz partnerskie traktowanie lokalnych wspólnot. Tymczasem procedowane obecnie zmiany mają charakter wycinkowy i fragmentaryczny. Nie towarzyszy im żadna spójna wizja systemowa ani harmonogram dalszych prac nad reformą osiedli. Brakuje informacji o kolejnych etapach oraz o docelowym modelu funkcjonowania osiedli. Taki sposób procedowania budzi uzasadnione obawy co do rzeczywistych intencji	

I. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	projektodawców i podważa zaufanie środowiska osiedlowego do deklarowanego dialogu.	
177.	Zaproponowane przepisy uznać można za sprzeczny z ustawą o samorządzie gminnym, stosując per analogiam zapisy art. 36 (w związku z brakiem zapisów normujących w art. 37), do czego w ostatnim okresie powstała utrwalona linia orzecznicza.	Dziękujemy za opinię. Treść uwagi dotyczy progu frekwencji 4%. Celem wniosku nie było wprowadzenie narzędzia likwidującego osiedle, ale przede wszystkim wzmocnienie mandatu społecznego. Ostateczną decyzję co do zapisów w tym względzie wnioskodawca podejmie po zakończeniu konsultacji.
178.	Postulat o wydanie przez Prezydenta Miasta zarządzenia podobnego do zarządzenia Prezydenta Poznania nr 25/2024/K.	W przedłożonej propozycji zmian taką możliwość stwarza przepis w § 44 ust. 2.

Zestawienie pozostałych opinii

I. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
1.	Konsultacje powinny obejmować również	W konsultacjach mogli brać udział wszyscy mieszkańcy i wszystkie

I. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	mieszkańców, nie tylko przedstawicieli Rad Osiedli.	mieszkanki Wrocławia. Informacja o konsultacjach była publiczna, zamieszczona na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej, serwisu informacyjnego wroclaw.pl, w mediach społecznościowych jak Facebook.
2.	Wniosek o wydłużenie terminu konsultacji – obecny czas nie pozwala na skuteczne poinformowanie wszystkich zainteresowanych i przeprowadzenie szerokiej debaty publicznej.	Czas przewidziany na przeprowadzenie konsultacji – 14 dni jest identyczny do tego jaki przewidziano na konsultacje zmian statutowych w roku 2021, które odbyły się pomiędzy 5 a 19 marca 2021 roku.
3.	Konsultacje powinny mieć w większym stopniu charakter stacjonarny.	W procesach konsultacyjnych stosujemy różne formy spotkań, również stacjonarną. Taką postacią miał dyżur konsultacyjny, w Urzędzie Miejskim Wrocławia przy ulicy Pomorskiej 53. Każdy zainteresowany mógł przyjść, porozmawiać, zadać pytanie, a przede wszystkim zgłosić opinię.
4.	Proponowane zmiany nie mają odwzorowania w raporcie z konsultacji	Głosy i opinie przedstawione w "Ankiecie Statutowej" były zróżnicowane i w wielu

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	"Rekomendacje Zespołu ds. reformy Osiedli do prac nad statutem Rad Osiedli Wrocławia na podstawie „Ankiety Statutowej”", nie wyrażają więc one woli radnych.	przypadkach wykraczały poza zamysł i cel bieżącej – pragmatycznej aktualizacji statutu. Pozostałe opinie i propozycje mogą stanowić przedmiot dalszych prac wnioskodawców nad zagadnieniem reformy osiedlowej.
5.	Proszę o stosowanie jednolitego zapisu albo piszemy Osiedle, Rada, itd. dużą literą albo małą. Znaki interpunkcyjne proszę stosować ze zrozumieniem, bo zbyt często przecinek stawiany jest w środku zdania, całkowicie zmieniając jego prawny sens.	Zastosowanie wielkich i małych liter w określeniach "osiedle lub Osiedle", "rada lub Rada" wynikają ze znaczenia poszczególnych określeń, a więc w przypadku odwołania się do konkretnego Osiedla lub Rady Osiedla stosowane są wielkie litery, natomiast w przypadku odwołania do osiedli jako jednostek pomocniczych Miasta i rad osiedli jako ich organów stanowiących, stosowana jest pisownia małymi literami.
6.	Propozycje zmian mają charakter wycinkowy i fragmentaryczny. Nie towarzyszy im żadna spójna wizja systemowa ani harmonogram dalszych prac. Brakuje informacji o	Proponowane zmiany, których wnioskodawcą jest Departament Spraw Społecznych oraz Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego, mają charakter wyłącznie pragmatyczny i wynikają

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	kolejnych etapach oraz o docelowym modelu funkcjonowania osiedli. Taki sposób procedowania budzi uzasadnione obawy co do rzeczywistych intencji projektodawców i podważa zaufanie środowiska osiedlowego do deklarowanego dialogu.	z analizy bieżącej obsługi samorządów osiedli; zmiany te mają na celu uporządkowanie rozwiązań funkcjonalnych w ramach bieżącego działania organów Osiedli.
7.	Wnoszę o natychmiastowe wstrzymanie prac nad procedowanymi zmianami statutów oraz o rozpoczęcie rzeczywistego, partnerskiego dialogu z przedstawicielami osiedli i mieszkańcami. Tylko kompleksowa reforma, przygotowana w sposób transparentny i we współpracy z lokalnymi społecznościami, może realnie wzmocnić osiedla i odbudować zaufanie do lokalnej demokracji.	Dziękujemy za opinię. Nad kwestiami tzw. szerokiej reformy pracował Zespół ds reformy Osiedli Wrocławia. W toku prac zrealizowano m.in. szerokie badania ankietowe z udziałem mieszkańców Wrocławia, jak też prowadzone były konsultacje złożonych przez Zespół propozycji, które są dostępne publicznie na stronach BIP Urzędu. Pragniemy ponadto zwrócić uwagę, że prowadzony dialog w ramach prac Zespołu, którego skład społeczny był wyłoniony w sposób przejrzysty i transparentny nie doprowadził do konsensusu w kwestii podstawowych zadań rad Osiedli, w tym liczby jednostek

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
		pomocniczych ujawniając zasadnicze różnice zdań w kwestii reformy systemowej.
8.	Rady osiedla powinny funkcjonować tak jak rady osiedla w Poznaniu.	Dziękujemy za opinię. Kierunkowe zmiany dalszych etapów reformy, w tym w tzw. modelu poznańskim są brane pod uwagę i dyskutowane przez wnioskodawców.
9.	Postulat aby Komisja Osiedli, Partycypacji, Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego Rady Miejskiej Wrocławia w dalszych pracach nad zmianami statutów osiedli uwzględniła potrzebę uproszczenia języka prawnego, tak aby był on przejrzysty, zrozumiały dla mieszkańców, zwięzły oraz pozbawiony nadmiernego żargonu prawniczego.	Dziękujemy za opinię.
10.	Reforma mająca nadać Osiedlom wysoką sprawczość i decyzyjność odsuwana jest w czasie. Od poprzednich wyborów nie	Dziękujemy za opinię. W kwestii zmian pragniemy wskazać ostatnie tylko działania, jak rozpoczęcie prac nad cyfryzacją osiedli, które są w toku, powiększenie kwoty Funduszu

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	zmieniło się w zasadzie nic, co mogłoby skłonić mieszkańców do tłumionego ruszenia do urn.	Osiedlowego oraz wzmocnienie monitoringu całego procesu, aby przyspieszyć realizację zadań oraz wprowadzenie menedżerów osiedli.
11.	Sukcesy i osiągnięcia Osiedli nie są komunikowane przez miejskiej kanały medialne, a wręcz zdarzają się przypadki ich przywłaszczania sobie przez magistrat lub radnych miejskich. Nawet inwestycje Funduszu Osiedlowego nie doczekały się właściwego oznakowania. Osiedla w przekazie miejskim są w zasadzie nieobecne, pomimo że uczestniczą niemalże we wszystkich procesach odbywających się na ich terenie.	Dziękujemy za opinię. Ostatnie zmiany w zakresie podkreślenia roli Rad to m.in. delegowanie redaktorów portalu wroclaw.pl do opieki medialnej i współpracy z Radami Osiedli w komunikowaniu przez nich spraw najważniejszych. Informacje będące efektem tej współpracy można znaleźć na stronie www.wroclaw.pl/dla-mieszkanca/wroclawskie-osiedla
12.	Cały projekt uchwały – tryb konsultacji społecznych. Projekt zmian dotyczący organizacji i funkcjonowania 48 jednostek pomocniczych gminy został poddany konsultacjom w czasie nie	Czas przewidziany na przeprowadzenie konsultacji – 14 dni – jest identycznym do tego jaki przewidziano na konsultacje zmian statutowych w roku 2021, które

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	adekwatnym do jego rangi i złożoności.	odbyły się pomiędzy 5 a 19 marca 2021 roku.
13.	Rady osiedla zostały pominięte przy pracach komisyjnych, to właśnie organy osiedlowe mają największą wiedzę, jak reformować osiedla.	Przedstawiciele Rad Osiedli wybrani ze swojego grona byli uczestnikami prac Zespołu ds Reformy Osiedli, ponadto wypowiadają się czynnie w toku bieżących konsultacji nad proponowanymi zapisami.
14.	Zgłaszam zastrzeżenia do trybu i sposobu prowadzenia konsultacji. Przede wszystkim, dobrą praktyką konsultacji społecznych jest zapowiedzieć z około miesięcznym wyprzedzeniem, iż konsultacje określonego projektu będą mieć miejsce. W tym wypadku projekt ogłoszono 18.02.2026 r., zaś konsultacje, dopiero po pierwszych głosach krytyki projektu, tj. 24.02.2026 r.	Dziękujemy za opinię. Czas przewidziany na przeprowadzenie konsultacji – 14 dni – jest identyczny do tego jaki przewidziano na konsultacje zmian statutowych w roku 2021, które odbyły się pomiędzy 5 a 19 marca 2021 roku. Nie spotkaliśmy się z praktyką zapowiadania z miesięcznym wyprzedzeniem konsultacji, raczej z naszej wiedzy wynika, że optymalny jest tygodniowy czas zapowiedzi.
15.	Wątpliwości budzi sam przebieg spotkania konsultacyjnego online, w	Podczas spotkania byli dostępni przedstawiciele Departamentu Spraw Społecznych oraz

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	którym główni autorzy zmian z ramienia Rady Miejskiej nie wzięli udziału. Spotkanie zostało gwałtownie zakończone przed planowanym czasem, po pojawieniu się kolejnych pytań.	Wrocławskiego Centrum Rozwoju Społecznego. Spotkania konsultacyjne służą głównie zbieraniu opinii. Przedstawiciele Rady Miejskiej Wrocławia byli obecni podczas dyżuru konsultacyjnego oraz podczas spotkania Przewodniczących Zarządów Osiedli z Departamentem Spraw Społecznych. Spotkanie zostało zakończone, związku z brakiem pytań na czacie. Moderator przed zakończeniem spotkania, zachęcał osoby uczestniczące do zadawania pytań lub pisanie opinii, jednak przed zakończeniem spotkania żadne nowe się nie pojawiły.
16.	Wnosimy o uzupełnienie konsultacji o publiczny zestaw pytań i odpowiedzi, publikację pełnego nagrania oraz jasne uzasadnienie kluczowych rozwiązań.	E-spotkanie nie było nagrywane, natomiast wszystkie opinie z e-spotkania znalazły się w załączniku do raportu.
17.	Usunąć Rady Osiedla. Przywrócić dzielnice i	Dziękujemy za przesłaną opinię, chociaż nie podzielamy jej.

I. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	zatrudnić na umowę o pracę. Socjalizm dawno minął. Bez pieniędzy nie ma dobrze wykonanej pracy. Działalność charytatywna nie powinna dotyczyć działalności pomocniczych podmiotów.	
18.	Procedura została zorganizowana pośpiesznie, „na kolanie”, z rażącym lekceważeniem standardów rzetelnej debaty publicznej. Zamiast stacjonarnych, otwartych spotkań, na których mieszkańcy mogliby bezpośrednio konfrontować pomysłodawców zmian, ograniczono się do e –spotkań – formy wygodnej dla urzędników, a nie dla obywateli. Co najbardziej kompromitujące – żaden z radnych miejskich będących inicjatorami tych zmian nie znalazł w sobie odwagi, by pojawić się i odpowiedzieć na trudne pytania. Wybrano idiotyczny, krótki termin	W procesach konsultacyjnych stosujemy różne formy spotkań, również formę stacjonarną. Taką formę miał dyżur konsultacyjny, w Urzędzie Miejskim Wrocławia przy ul. Pomorskiej 53. Każdy zainteresowany mógł przyjść, porozmawiać, zadać pytanie, a przede wszystkim zgłosić opinię. Podczas dyżuru byli obecni wszyscy przedstawiciele jednostek, które uczestniczyły przy pisaniu projektu konsultowanej uchwały – Departamentu Spraw Społecznych, Wrocławskiego Centrum Rozwoju Społecznego oraz Rady Miejskiej Wrocławia. Przedstawiciel Rady Miejskiej Wrocławia był obecny również podczas spotkania

l. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	konsultacji, który uniemożliwia rzetelne zapoznanie się ze społecznością osiedlową z projektem i wypracowanie sensownych kontrpropozycji.	Przewodniczących Zarządów Osiedli z Departamentem Spraw Społecznych. Spotkania zdalne z naszego doświadczenia są przede wszystkim wygodniejsze dla mieszkank i mieszkańców – nie wymagają dodatkowego czasu na dojazd do miejsca spotkania, są dostępne z każdego dogodnego miejsca, pozwalają uczestniczyć w spotkaniu konsultacyjnym podczas wykonywania innych obowiązków domowych – np. opieki nad dziećmi.
19.	Do dziś nie uzyskano żadnej informacji zwrotnej dotyczącej tego, co stało się z uwagami zgłaszanymi w poprzednich konsultacjach i dyskusjach nad statutami. Brak transparentności w tym zakresie każe poważnie podejrzewać, że cały proces ma charakter fasadowy, a proponowana „reforma” jest od początku skazana na	Głosy i opinie przedstawione w “Ankiecie Statutowej” były zróżnicowane i w wielu przypadkach wykraczały poza zamysł i cel bieżącej – pragmatycznej aktualizacji statutu. Pozostałe uwagi i propozycje mogą stanowić przedmiot dalszych prac wnioskodawców nad zagadnieniem reformy osiedlowej. Wszelkie efekty prac w tym raport i wypowiedzi z

I. p.	Opinia	Komentarz Departamentu Spraw Społecznych
	niepowodzenie i realizowana celowo w sposób wadliwy, byle tylko przepchnąć kontrowersyjne zapisy.	Ankiety statutowej dostępne są na stronie: https://bip.um.wroc.pl/artyku/824/61824/zesp%20ds-reformy-jednostek-pomocniczych-wroclawia-2022-2025

PODSUMOWANIE

Zestawienie opinii wraz z komentarzami oraz załącznik do raportu stanowią **kompleksowy przegląd tematów i kwestii**, na które zwracano uwagę podczas przeprowadzonych konsultacji.

Opracowanie to pozwala przedstawić najważniejsze zagadnienia poruszane przez uczestników, wskazując zarówno najczęściej pojawiające się wątki, jak i bardziej szczegółowe opinie dotyczące omawianej uchwały. Dzięki temu możliwe jest uchwycenie ogólnych tendencji w zgłaszanych opiniach oraz zidentyfikowanie obszarów wymagających dalszej analizy, doprecyzowania lub podjęcia kolejnych działań w ramach reformy rad osiedli.

Zestawienie to odzwierciedla również różnorodność perspektyw przedstawionych przez osoby uczestniczące w konsultacjach, co stanowi cenne źródło informacji przy dalszym planowaniu i podejmowaniu decyzji związanych z omawianym zagadnieniem.

Co dalej?

Raport w tej postaci **zostanie przekazany inicjatorom konsultacji** – Komisji Osiedli, Partycypacji, Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego Rady Miejskiej Wrocławia do dalszego procedowania na drodze inicjatywy uchwałodawczej.

Bardzo dziękujemy wszystkim mieszkankom i mieszkańcom, a w szczególności przedstawicielom i przedstawicielkom Rad Osiedli za udział w konsultacjach. Wasz głos jest ważny!

INFORMACJA O REALIZATORACH

Organizator konsultacji: Wydział Partycypacji Społecznej Urzędu Miejskiego Wrocławia

Inicjator konsultacji: Komisja Osiedli, Partycypacji, Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego Rady Miejskiej Wrocławia.

Wsparcie merytoryczne: Departament Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego Wrocławia, Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego

Opracowanie raportu: Wydział Partycypacji Społecznej Urzędu Miejskiego Wrocławia, Departament Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego Wrocławia, Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego.

Wrocław miasto spotkań

Wrocław, 13.03.2026 r.

Jakie zmiany w statutach Rad Osiedli?

Załączniki do raportu z konsultacji społecznych

Załącznik nr 1 – spotkanie z przewodniczącymi zarządów rad osiedla	2
Załącznik nr 2 – Notatka ze e-spotkania	3
Załącznik nr 3 – Notatka z dyżuru konsultacyjnego	6
Załącznik nr 4 – Zestawienie e-formularza opinii	8
Załącznik nr 5 – Opinie przesłane mailowo oraz uchwały Rad Osiedli	117

Załącznik nr 1 – spotkanie z przewodniczącymi zarządów rad osiedla

Data spotkania: 25 lutego 2026 r., godz. 17.30

Miejsce spotkania: Arsenał Miejski, Antoniego Cieszyńskiego 9.

Liczba osób uczestniczących: 22

W trakcie dyskusji postawiono następujące pytania:

- Konsultacje powinny obejmować również mieszkańców, nie tylko przedstawicieli Rad Osiedli.
- Wniosek o wydłużenie terminu konsultacji – obecny czas nie pozwala na skuteczne poinformowanie wszystkich zainteresowanych i przeprowadzenie szerokiej debaty publicznej.
- Konsultacje powinny mieć w większym stopniu charakter stacjonarny.
- Zamiast sankcji w postaci likwidacji rad osiedli za niską frekwencję stosować zachęty, np. większe fundusze przy dobrej frekwencji.
- Propozycja, by najpierw wykazać potrzebę istnienia Rad Osiedli, a dopiero później rozważać konsekwencje w postaci ich likwidacji.
- Propozycja, by nie przedłużać kadencji, lecz wykorzystać czas do końca roku na przekazanie wiedzy i dokumentacji (know-how) nowej Radzie
- W przeszłości dochodziło do zgłaszania tzw. „osób-słupów” wyłącznie w celu przeprowadzenia wyborów (większa liczba kandydatów niż mandatów) – istnieje obawa przed powtórzeniem takiej sytuacji.

- Brak wyborów na osiedlu (z powodu równej liczby kandydatów i mandatów) nie musi oznaczać braku poparcia – może świadczyć o pozytywnej ocenie dotychczasowych radnych.
- Frekwencja na wyborach to “loteria” i wiele zdarzeń może na nią wpłynąć, znacząco ją obniżając.

Załącznik nr 2 – Notatka ze e-spotkania

Data spotkania: 3.03.2026 r., godz. 17.30

Miejsce: platforma clickmeeting

Liczba osób uczestniczących: 12

W trakcie spaceru zostały poruszone następujące kwestie:

- Sprzeciw wobec wprowadzeniu minimalnej frekwencji. Czysto teoretycznie, jeżeli podobne zapisy byłyby wprowadzone nie tylko w stosunku do Rad Osiedli ale ogółu działań związanych z opiniowaniem przez mieszkańców, w tym konsultacyjnych niewiele takich konsultacji było by ważnych
- Wspomaganie rad osiedli budżetowo w kampanię profrekwencyjną.
- 4% jako graniczny punkt powołania RO. Może początkowo zmotywować mieszkańców do pójścia do urn, ale jest też znacznie więcej obszarów ryzyka. Dla przykładu, jeżeli w dniu wyborów będzie wyjątkowo kiepska pogoda, nagle może się okazać, że w połowie miasta nie powstają Rady Osiedli. To jest po prostu zbyt niebezpieczny dla demokracji pomysł.
- Ustęp 1. w paragrafie 20. który brzmi “Radny reprezentuje mieszkańców Osiedla.” Jest to zmiana bardzo szkodliwa dla Radnych Osiedli.

- Paragraf 25 pkt 2. ust. 3 wyklucza się z paragrafem 30 pkt 3 ust. 2. czyli w katalogu uprawnień zastrzeżonych dla Zarządu oraz katalogu uprawnień zastrzeżonych dla Przewodniczącego Zarządu Osiedla.
- Par. 45 pkt 2 powinno być w nim wymienione jak odmieniać prawidłowo nazwy organów osiedla. (Spójność nazewnictwa w dokumentach osiedli i na pieczętkach w osiedlach.)
- Wygaszenie mandatu radnego powinno być bezpośrednio w statucie, a nie w załączniku do niego. Radni Osiedla powinni mieć w statucie zapisane wysokości poszczególnych diet.
- Uchwały Rady Miasta dotyczące ustroju osiedli powinny być zastąpione jedną uchwałą nadającą statut osiedla. (Wszystko w statucie osiedla.) Powinien zostać powołany dziennik uchwał wrocławskich rad osiedli oraz dziennik zarządzeń WCRS-u.
- Nie ma sensu tworzenie list obecności, skoro brak w momencie gdy rady opuści sesję, to się to wpisuje do protokołu.
- 180 dni między wyborami do rad osiedli a rozwiązaniem rad osiedli wydaje się być niesprawiedliwe gdy rady nie mają uchwalonych diet.
- Wnioskodawcy proponują wydłużenie obecnej kadencji, podczas gdy obecna kadencja jest już znacznie dłuższa niż proponowane 4 lata – obawiam się że spowoduje to wielokrotnie zwiększone “wypalenie” społeczników i stracenie tego kapitału ludzkiego.
- Dlaczego propozycje zmian nie obejmuje obowiązkowych transmisji sesji i komisji oraz trybu hybrydowego odbywania sesji? Sesje rad osiedli nierzadko odbywają się w pomieszczeniach które zupełnie nie są dostosowane do gości, to kolejny czynnik który zniechęca mieszkańców do aktywnego udziału w spotkaniach.

- Usunięcie przepisu mówiącego o tym, że radny reprezentuje Mieszkańców to jałowe, niepotrzebne działanie mające na celu zniechęcenie radnych do społecznego działania na rzecz Mieszkańców. Nie świadomi swoich praw radni przestają działać na rzecz wspólnot i dlatego dochodzi we Wrocławiu do tak licznych wygaszeń przez Radę Miasta mandatu radnego osiedlowego. Zawarte w Statucie normy mają jedynie charakter postulacyjny, a poddanie się im przez radnych osiedlowych ma charakter dobrowolny.
- Od października wiele na osiedlach jeszcze się dzieje. gdy pracować będą tylko Zarządy odpowiedzialność za np. organizację wydarzeń świątecznych zostanie przerzucona na Zarządy. Jest to bardzo niefortunne.
- Dot. „§ 30. 3. Do wyłącznej właściwości Przewodniczącego Zarządu należy: 2) reprezentowanie Osiedla, w szczególności wobec organów i jednostek organizacyjnych Miasta;” Nie wszyscy Przewodniczący Zarządów dysponują wystarczającą ilością czasu, wiedzą czy doświadczeniem, aby uczestniczyć we wszystkich spotkaniach lub prowadzić każdą sprawę reprezentacyjną. Wprowadzenie możliwości formalnego upoważnienia poszczególnych członków Zarządu do reprezentowania Osiedla w określonych sprawach pozwoli na bardziej elastyczne i efektywne działanie. Taki zapis nie tylko usprawni reprezentację interesów osiedla wobec Miasta, ale również wzmocni współodpowiedzialność członków Zarządu za decyzje i komunikację zewnętrzną. Jest to rozwiązanie praktyczne, zgodne z zasadami pomocniczości i decentralizacji, zwiększające efektywność pracy organu wykonawczego Osiedla.
- Dot. „§ 30. 1. Zarząd obraduje na posiedzeniach zwoływanych przez Przewodniczącego Zarządu w miarę potrzeb, jednak nie rzadziej niż

raz w miesiącu.” Wnioskuje o wykreślenie zapisów dotyczących konieczności zwoływania posiedzeń Zarządu co miesiąc. Zapis o obowiązku odbywania posiedzeń Zarządu co najmniej raz w miesiącu jest w praktyce martwy i nie odzwierciedla rzeczywistego sposobu pracy wielu Zarządów. W dobie powszechnego korzystania z komunikacji elektronicznej (e-mail, komunikatory, platformy współpracy) bieżące sprawy są skutecznie załatwiane bez konieczności formalnych spotkań. Wymóg comiesięcznych posiedzeń generuje niepotrzebną biurokrację, obciążenie czasowe i sprawozdawcze, nie przekładając się na efektywność działania. Pozostawienie decyzji o częstotliwości posiedzeń w gestii Zarządu umożliwia dostosowanie pracy do rzeczywistych potrzeb i specyfiki danego osiedla, przy zachowaniu zasady jawności i odpowiedzialności.

- Zrezygnowanie obowiązkowych sesji zarządu – w praktyce nie jest to w ogóle potrzebne, zarządy są w komunikacji bieżącej, konieczność protokołowania spotkań i uchwał jest tworzeniem fikcji.
- Rozszerzenia kompetencji sekretarzy aby móc wspomóc Przewodniczących.

Załącznik nr 3 – Notatka z dyżuru konsultacyjnego

Data spotkania: 9.03.2026 r., godz. 17.30

Miejsce: Urząd Miejski Wrocławia, Wydział Partycypacji Społecznej,
Pomorska 53

Liczba osób uczestniczących: 5

- Definicje prawne zawarte w zmianach statutów są w porządku.
- Poparcia dla sposobu działania rad osiedli jak w Poznaniu

- Punkt 6 zmiana w §16 to martwe prawo. Często uchwały przygotowuje Przewodniczący Rady Osiedla, komisje radnych lub grupy radnych.
- Uszczegółowić co to jest quorum ponieważ wynikają z tego spory.
- Przygotowywanie list obecności można przenieść do protokołu, może być to funkcja sekretarza.
- wystarczy w statucie wpisać zasady quorum podczas głosowania i obecności radnych podczas całej sesji;
- Punkt 8 zmiana w §20, radny mógłby za konkretną pracę dostać wynagrodzenie ramach umowy cywilnoprawnej, ewentualnie niech takie umowy będą przechodzić przez głosowanie całej rady.
- Punkt 10 zmiana §20b postulat o doprecyzowanie terminu zastępowania Przewodniczącego Zarządu Osiedla przez jego zastępcę po 7 dniach nieobecności.
- Punkt 12 zmiana §35 wydłużenie uchwalenie planu finansowania po 21 dniach a nie 14.
- Punkt 10 zmiana §39 zamiast zaproponowanej sankcji, propozycja blokowania środków.
- §29, ustęp 2 ważne aby podczas nie funkcjonowania rady osiedla, zarząd mógł składać sprawozdania, lub zastępować całkowicie radę.
- Sprzeciw wobec frekwencji wyborczej 4% zamiast tego obcinać budżet niż nie powoływać rady. Ewentualnie organizowanie wyborów po raz drugi.
- Comiesięczne wymagane zebrania zarządu nie powinny być wymagane statutowo, ponieważ kontakt zarządu ze sobą jest ciągłym w praktyce mogłyby odbywać się raz na kwartał.
- Powinno przyspieszyć procedurę wygaszania mandatów i przyspieszyć procedurę przyjęcia nowej osoby do rady osiedla.
- Obniżyć wymagane quorum na 40%

- Rady osiedla nie rozumieją czemu mają głosować za sprawozdaniami finansowymi.

Załącznik nr 4 – Zestawienie e-formularza opinii

Pytanie brzmiało: Podaj miejsce w dokumencie, do którego się odnosisz i zapisz swoją opinię na temat tego fragmentu.

Zachowano pisownię oryginalną.

L.p.	Opinia
1	Zmiana 3 w §7 pkt b. Wymóg prowadzenia korespondencji za pośrednictwem właściwego merytorycznie wydziału (czyli obecnie WCRS) jest dla mnie niezrozumiały. Daje on możliwość kontroli nad tym kiedy dana korespondencja zostanie przesłana do organu/instytucji zewnętrznej. W czasie kadencji miały miejsce sytuacje, kiedy następowało tymczasowe "zagubienie" korespondencji lub jeden z odbiorców został przypadkowo pominięty.
2	Pkt 15 podpunkt a. Półroczny termin na ogłoszenie kolejnych wyborów w efekcie może spowodować, że przez ponad pół roku obsługą osiedla zajmować będzie się wyłącznie Zarząd Osiedla. To cała radę reprezentuje i odzwierciedla głos mieszkańców osiedla. W zarządzie często brak reprezentacji mniejszych często będących opozycyjnymi grup radnych.
3	pkt 15 podpunkt c. Wprowadzenie progu frekwencyjnego absolutnie mija się z celem, gdy kampania frekwencyjna i organizacja wyborów do jednostki pomocniczej zależy od miasta, a nie od tej jednostki. W przypadku niepowołania rady, całkowitą odpowiedzialnością za niską frekwencję trzeba by obarczyć miasto, a jego działania doprowadzają do sytuacji, gdy zaangażowany mieszkaniec chcący być radnym nie

	może realizować swoich celów.
4	Proponowane zmiany nie mają odwzorowania w raporcie z konsultacji "Rekomendacje Zespołu ds. reformy Osiedli do prac nad statutem Rad Osiedli Wrocławia na podstawie „Ankiety Statutowej”", nie wyrażają więc one woli radnych.
5	4-letnia kadencja to krok w dobrą stronę, jednocześnie jestem przeciwny możliwości przeprowadzenia wyborów w ciągu 180 dni od upływu kadencji o, której jestem przeciwny. Oceniam negatywnie całe konsultacje po haniebnym słowach radnych miejskich na niedawnej sesji Rady Miejskiej Wrocławia w punkcie dot. debaty nad dietami dla radnych osiedlowych, gdzie porównano nas do symulantów, przedstawiono nieodające realnej sytuacji w radach wycinek statystyk, podważono to, co robimy i nasze kompetencje – słowem, pokazano nasze miejsce w szeregu. Po takim zachowaniu miejskich radnych nie uważam za stosowne więcej wypowiadać się o tym projekcie zmian w statutach osiedli.
6	§ 35. Ustalenie minimalnego progu 4% frekwencji i brak podziału mandatów w jego wyniku sprawi, że rady osiedla będą jeszcze bardziej marginalizowane. Jest to skandal i błąd znajomości specyfiki naszego miasta. Już teraz brak jest chętnych do działania w ramach rad osiedli, a zmiany dotyczące braku wyborów przy liczbie kandydatów odpowiadającej liczbie mandatów wcale nie zachęci ludzi do angażowania się. Społeczności lokalne potrzebują rad osiedli.
7	Punkt 15, podpunkt c. Proponowane rozwiązanie (próg 4%) zaburza demokrację oddolną. Zamiast stosować działania profrekwencyjne, stosuje się mechanizmy wykluczające część społeczności z posiadania reprezentacji. Kara powinna zostać zamieniona na zachętę, np. dodatkowy budżet po przekroczeniu progu frekwencji.

8	Zmiany w załączniku nr 2, pkt 15 lit. c: w § 59 po ust. 2 dodaje się ust. 3 w brzmieniu: „3. Podział mandatów następuje wyłącznie w przypadku, gdy w wyborach na terenie Osiedla wzięło udział co najmniej 4% osób uprawnionych do głosowania.” Wskazuję, że powyższe rozwiązanie stanowi nieakceptowalne rozwiązanie, które zmierza do pozbawienia społeczności lokalnych głosu w debacie nad przyszłością jej najbliższego otoczenia. Nie zgadzam się na to, aby wprowadzić minimalny próg wynoszący 4% głosów ponieważ: 1) procesy gentryfikacji centrum miasta wywoływane przez rażąco nieodpowiedzialną politykę miasta doprowadzają do sytuacji, że rady osiedli kluczowych dla obrazu naszego miasta mogą zostać nie wyłonię z racji na brak stałych mieszkańców – chodzi tu o rady takich osiedli jak Nadodrze, Stare Miasto, Ołbin, Plac Grunwaldzki. 2) wprowadzenie progu wyborczego przy długotrwałej ostatniej kadencji Rady może doprowadzić do sytuacji, w której większość rad osiedli nie zostanie w ogóle wyłonią ponieważ mieszkańcy nie mają nawet świadomości wybieralności rad osiedli 3) panuje chaos związany z harmonogramem wyborów do rad osiedli – nikt nie wie kiedy wybory się odbędą 4) miasto nie promuje wyborów do rad osiedli przez co większość mieszkańców Wrocławia nie ma pojęcia o tym, że takie wybory są organizowane 5) ordynacja wyborcza w wyborach do rad osiedli jest bardzo trudna dla mieszkańców Wrocławia ponieważ okręgi wyborcze czy komisje wyborcze różnią się względem wyborów parlamentarnych, co prowadzi do chaosu i utrudniania oddawania głosów – wiele osób rezygnuje nie mogąc znaleźć swojego lokalu wyborczego lub nie mogąc głosować w swojej dotychczasowej komisji wyborczej.
---	---

	Problematiczna jest także kwestia ogólnie niskiej frekwencji w wyborach parlamentarnych lub prezydenckich. Rady osiedli, które są pozbawione realnych kompetencji w podejmowaniu jakichkolwiek decyzji nie budzą zainteresowania obywateli. Dla magistratu rady powinny być natomiast ośrodkiem kluczowym w sprawowaniu władzy ponieważ: 1) radni przeważnie mają największy kontakt ze swoim osiedlem, posiadają wiedzę o naglących problemach, dzięki czemu odciążają urząd miasta od części obowiązków i ułatwiają realizowanie gospodarki komunalnej; 2) radni mogą być adresatami niezadowolenia mieszkańców z podejmowanych decyzji miasta, które były podjęte po konsultacjach z Radą, dzięki czemu włodarze miasta zyskują politycznie na takim stanie rzeczy; 3) radni pracują wolontariacko, dzięki czemu miasto nie ponosi znaczących nakładów na pracę, którą będą musieli wykonywać dodatkowi pracownicy urzędu miasta.
9	4) w § 13 ust. 2 otrzymuje brzmienie: „2. Kadencja Rady trwa 4 lata, licząc od dnia wyborów.”; Wnoszę o wprowadzenie do statutu Osiedli ograniczenia liczby kadencji Radnych Osiedla do maksymalnie dwóch następujących po sobie kadencji. Proponowane brzmienie: „Radny Osiedla może sprawować mandat nie więcej niż przez dwie następujące po sobie kadencje.” Uzasadnienie: Wprowadzenie limitu kadencyjności stanowiłoby mechanizm równoważący, sprzyjający rotacji, otwartości życia publicznego oraz zapobiegający utrwalaniu się tych samych osób na stanowiskach. Rozwiązanie to wzmacnia przejrzystość i zaufanie do instytucji

	lokalnych.
10	Nie odpowiada na podstawowe problemy to znaczy zakłęty krąg: Rada osiedla nic nie może (nie jest słuchana przez miasto, ma niewielki samodzielny budżet) → nie ma znaczenia → nikt na nią nie głosuje i jest niska frekwencja → miasto nie uważa rad za wartę brania pod uwagę → i cykl się powtarza W "reformie" brak jest dodatkowych uprawnień (nadal będzie minimalny budżet, jednostki miejskie nie będą odpowiadać na uchwały i listy, brak diet dla radnych), nic co zwiększy frekwencję wyborów (synchronizacja z wyborami samorządowymi), za to większe wymogi. Prosty przepis by zabić RO. To jest "wygaszanie popytu" jak na kolei w latach '90
11	1. 3) w § 7: b) po ust. 5 dodaje się ust. 6 2. c) w § 59 po ust. 2 dodaje się ust. 3 Ad. 1 – ograniczanie i kontrola niezależności zapytań RO – skrajnie niedemokratyczne Ad. 2 – poprzez fatalne zarządzanie budżetami WBO, FO etc., arogancją urzędników wobec mieszkańców – wykształcono społeczność bierne, wypalone, z małym poczuciem sprawczości, zatem podnoszenie % udziału mieszkańców w wyborach jest zwykłym cynizmem i ewidentnym niezrozumieniem tego co dzieje się na osiedlach
12	„3. Podział mandatów następuje wyłącznie w przypadku, gdy w wyborach na terenie Osiedla wzięło udział co najmniej 4% osób uprawnionych do głosowania.”; Biorąc pod uwagę frekwencję we wcześniejszych wyborach do rad osiedli propozycja tej zmiany jest nie tylko irracjonalna, ale też skrajnie szkodliwa dla samorządności.
13	Punkt 15 e. – zmiana treści i dodanie podpunktów:

ust. 2 zostaje, ale dodaje się zapis, że dotyczy to wyłącznie sytuacji ponownych wyborów przeprowadzonych na podstawie § 64 ust. 2 pkt 4 "4. W przypadku stwierdzenia nieważności wyborów, o którym mowa w § 64 ust. 2 pkt 4, ponowne wybory do Rady Osiedla zarządza się w terminie nie dłuższym niż 60 dni. Kandydaci zgłoszeni w pierwszym terminie, zostają automatycznie zarejestrowani jako kandydaci w ponownych wyborach." – uproszczenie procedury "5. Jeżeli liczba kandydatów w ponownych wyborach jest mniejsza niż liczba dostępnych miejsc, każdy z radnych Rady Miejskiej Wrocławia obecnej i poprzedniej kadencji, zamieszkały na terenie danego Osiedla automatycznie rejestrowany jest jako kandydat do Rady Osiedla. Od decyzji nie przysługuje prawo odmowy." – ograniczenie powtórnej klęski cz.1, nie zaburza to kompetencji. "6. Jeżeli pomimo zastosowania 5. liczba kandydatów w ponownych wyborach jest mniejsza niż liczba dostępnych miejsc komisja wyborcza rejestruje jako kandydatów osoby pełniące obowiązki funkcje powiązane wprost z urzędem prezydenta miasta (prezydent, wiceprezydent, skarbnik, sekretarz, pełnomocnik, doradca), zamieszkałe na terenie danego Osiedla jako kandydatów do Rady Osiedla." – ograniczenie ryzyka powtórnej klęski cz.2 "7. Wycofanie rejestracji opisanej w 6. możliwe jest wyłącznie w przypadku utraty prawa wybieralności lub pisemnego wniosku złożonego w ciągu 3 dni roboczych od dnia zarejestrowania. Do czasu wyborów osoby te zachowują dotychczasowy status, także w przypadku potencjalnej kolizji uprawnień." – skrócenie terminów "8. W przypadku, gdy Radny Rady Miejskiej zostanie wybrany na Radnego Osiedla, w żadnej z nich nie może pełnić funkcji przewodniczącego, bądź wiceprzewodniczącego" – ma mieć czas i możliwości na realizację zadań dla obu

	"9. W przypadku, gdy wynik głosowania wskazuje na objęcie mandatu Radnego Osiedla przez osobę wskazaną w 6. kandydat w trybie natychmiastowym zrzeka się obecnie pełnionej funkcji wskazanej w 6. i staje się Radnym Osiedla." – skoro nie zrezygnował to akceptował konsekwencje, wola ludu jest święta. 10. W przypadku stwierdzenia nieważności wyborów przeprowadzonych na podstawie § 64 ust. 2 pkt 4 kierowane jest pismo do ministra właściwego do spraw administracji publicznej w celu uruchomienia Art. 97 Ustawy o samorządzie gminnym" – cóż, skoro jest problem i nie został rozwiązany, idealnie spełnia to opis tego Art. "W razie nierokującego nadziei na szybką poprawę i przedłużającego się braku skuteczności w wykonywaniu zadań publicznych przez organy gminy"
14	w § 20: a) uchyla się ust. 1 Uważam, że uchylenie przepisu mówiącego o tym, że radny reprezentuje mieszkańców Osiedla jest antyobywatelskie, sprzeczne z rotą ślubowania radnego osiedlowego. Radny osiedlowy to członek organu samorządu pomocniczego w mieście, który pełni funkcję łącznika między mieszkańcami a władzami miasta (Radą Miejską, Prezydentem). Jego głównym zadaniem jest dbanie o sprawy lokalnej społeczności i poprawa jakości życia w najbliższym otoczeniu. Reprezentuje mieszkańców: zbiera od nich postulaty, wnioski i skargi przedstawia je organom miasta. Radny jest zobowiązany do podejmowania działań wynikających z mandatu, czyli reprezentowania mieszkańców danego terytorium i dbania o ich dobro oraz dobro wspólnoty lokalnej. Nikt w żaden sposób nie może ograniczać jego obywatelskiej postawy, radny odpowiada tylko przed wyborcami. Statut nie może

	być sprzeczny z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, takimi jak np. Konstytucja. Zgodnie z art. 63 Konstytucji RP, każdy ma prawo składać petycje, wnioski i skargi w interesie publicznym, własnym lub innej osoby (za jej zgodą) do organów władzy publicznej oraz organizacji społecznych wykonujących zadania zlecone. Radni nie są pracownikami Urzędu Miasta, nie wiąże ich żadna formalna umowa, mandat wykonują społecznie tylko na podstawie uzyskania go w powszechnych wyborach i złożonej roty przysięgi. Radny powinien być integratorem wspólnoty osiedlowej . Ja jestem członkiem rady osiedla , której sesje odbywają się bardzo rzadko, np. w 2025 roku Przewodniczący rady zwołał tylko 6 sesji. Inne spotkania się nie odbywają, wewnątrz rady nie ma żadnej komunikacji, nie ma wymiany żadnej korespondencji. Taki stan rzeczy dostrzegają Mieszkańcy Osiedla dlatego do radnych zwracają się często z wnioskami o podjęcie interwencji do organu administracji w jakiejś sprawie dotyczącej osiedla ponieważ tak szybciej sprawa trafi do organów samorządu miejskiego. Stoję na stanowisku, że usunięcie przepisu mówiącego o tym, że radny reprezentuje Mieszkańców to jałowe, niepotrzebne działanie mające na celu zniechęcenie radnych do społecznego działania na rzecz Mieszkańców . Nie świadomi swoich praw radni przestają działać na rzecz wspólnot i dlatego dochodzi we Wrocławiu do tak licznych wygaszeń przez Radę Miasta mandatu radnego osiedlowego. Zawarte w Statucie normy mają jedynie charakter postulacyjny, a poddanie się im przez radnych osiedlowych ma charakter dobrowolny.
15	podpunkty dotyczące:

– progu frekwencji
– terminu wyborów
– brak zapisów dotyczących diet radnych,
– brak zapisów dotyczących realnego zarządu/sprawczości

* Próg 4% frekwencji, przy całkowitym braku działań profrekwencyjnych jest działaniem na szkodę rad osiedli i powinien zostać usunięty z projektu – spowoduje brak 1/3 rad osiedli. Zapis ten, ze względu na jego szkodliwość powinien zostać natychmiast usunięty

* Sporo mieszkańców miasta (np. studenci) czy osoby wynajmujące nie jest zameldowanych na pobyt stały na terenie wrocławskich osiedli i projekt zmian nadal im nie umożliwia głosowania. – powinno się umożliwić głosowanie osobom, które realnie mieszkają, pracują i płacą podatki we Wrocławiu

* niepokojący jest fragment dotyczący terminu wyborów (180 dni? + 30 dni na pierwszą sesję? to ponad pół roku bez rad osiedli i nie ma kto uchwalić planu budżetowego, zorganizować pikniku, dofinansować seniorów) – tu rekomendowałbym albo przedłużenie działania dotychczasowego składu RO, albo skrócenie terminu do wyborów i pierwszej sesji

* rady osiedli nie mają obecnie wpływu decyzyjnego – wielokrotnie negatywnie opiniowaliśmy np koncesje na alkohol (właściciel nie panujący nad pijanymi klientami, rozróby etc) i nadal koncesję lokal otrzymywał. Tu wskazana by była dwustopniowa struktura rady miejskiej i rad osiedli/względnie dzielnic co się dobrze sprawdza w Warszawie (w momencie tworzenia rad dzielnic Warszawa była mniejsza niż obecnie Wrocław) – nadanie realnej sprawczości radom jest niezbędne.

Podsumowując – w obecnej formie dokument jest formą aktywnego, celowego działania na szkodę zarówno samorządności,

	rad osiedli jak i samych mieszkańców.
16	4) w § 13 ust. 2 otrzymuje brzmienie: „2. Kadencja Rady trwa 4 lata, licząc od dnia wyborów.”; Kadencja Rad Osiedli powinna być dokładnie taka sama jak kadencja Rady Miasta. Nie ma żadnego racjonalnego powodu, dla którego długość ta miałaby się różnić. Najlepiej by też było żeby wybory do RO odbywały się razem z wyborami samorządowymi, co by zagwarantowało wysoką frekwencję.
17	c) w § 59 po ust. 2 dodaje się ust. 3 w brzmieniu: „3. Podział mandatów następuje wyłącznie w przypadku, gdy w wyborach na terenie Osiedla wzięło udział co najmniej 4% osób uprawnionych do głosowania.”; Wprowadzenie progu wyborczego jest niebezpiecznym mechanizmem, który może doprowadzić do braku funkcjonowania RO na wielu osiedlach. Miasto nie robi nic, żeby zadbać o rozpoznawalność RO. W komunikatach urzędów i mediach miejskich z premedytacją wielokrotnie pomija się RO jako uczestników różnych procesów. Kandydaci na radnych nie mają żadnych środków na promocję wśród mieszkańców i wpływu na frekwencję, a właśnie na nich ma spoczywać odpowiedzialność za brak działań miasta w tej kwestii. Dodatkowo punkt ten jest sprzeczny z § 35 ust 3, w którym dopuszcza się istnienie RO bez zorganizowania wyborów. Wynika z niego więc, że jak jest mało kandydatów, to można wybrać RO z 0%, ale jak już jest więcej chętnych to musi być 4%. Jest to ewidentna niekonsekwencja, która pokazuje, że wnioskodawca wcale nie jest zainteresowany tym, żeby RO była odpowiednio reprezentatywna. W proponowanych zmianach nie ma też żadnych propozycji, które by w razie braku wyboru RO zapewniały odpowiednią reprezentację

	mieszkańców w mieście. Wynika z tego, że miasto nie jest kompletnie tym zainteresowane i uznaje RO jako problem, który najlepiej żeby nie istniał niż jako pomoc w funkcjonowaniu miasta.
18	Ul. MARSZAŁKA J.PIŁSUDSKIEGO obszar od ul.Świdnickiej do Dworca Głównego Brak działań naprawczych. Wrocław wita turystów żułami, butelkami po alkoholu w okolicznych bramach. Na zdewastowanych podwórkach szczury i libacje alkoholowe , fekalia. Dudniące nowe tramwaje jeżdżące po niewyciszonym torowisku posadowionym na kostce brukowej , która naprawiana jest cyklicznie tylko w godzinach nocnych.
19	Generalna uwaga – proszę o stosowanie jednolitego zapisu albo piszemy Osiedle, Rada, itd. dużą literą albo małą. Znaki interpunkcyjne proszę stosować ze zrozumieniem, bo zbyt często przecinek stawiany jest w środku zdania, całkowicie zmieniając jego prawny sens I. zm. w § 13 dot. skrócenia kadencji – uważam, że należy utrzymać kadencję 5 letnią ze względu na fakt, iż samorząd gminy również ma 5.letnią kadencję. Takie pytanie do autorów – a ile tych 5–letnich kadencji było? jedna pełna i ta obecna, wydłużenie kadencji zostało spowodowane wydłużeniem kadencji radnych miejskich. Dlaczego nam chcecie skracać kadencje?!!! zostawić obowiązujący zapis II. zm. w § 15 – co w sytuacji kiedy i przewodniczący i wiceprzewodniczący składają rezygnację? zostawić zapis III. zm. w § 16 zapis ust. 3a – należy zmienić szyk zdania na: "Przewodniczący Zarządu przedkłada Przewodniczącemu projekty uchwał." IV. zm. w § 35 dot. zapisu ust. 1 – czyli plan finansowy projekt zostanie przygotowany po 15 listopada? pytam się, bo do dnia 15.11 każdego roku prezydent przedkłada Radzie projekt budżetu... to po pierwsze.

	A drugie – dot. zapisu w ust. 3 – jakie są przesłanki do skrócenia z 21 dni do 14 uchwalenia planu finansowego? V. zm. w § 35 tire 3 – nie wiem czy autorzy tych zmian znają historię tych zapisów, ale w pierwszej wersji był zapis o 50% kandydatów w stosunku do liczby mandatów. zmiany następowały na wniosek PiS – poprzez 75% do 100% liczby kandydatów na radnych osiedlowych. Te zmiany spowodują to, że z mapy Wrocławia zniknie kilka rad osiedli i pewnie o to chodzi. Wbrew argumentom autorów jest to zapis dyskryminacyjny i ograniczający prawo wyboru mieszkańców Wrocławia. bezsensowny, dyskryminacyjny zapis, zaprzeczający ideom demokracji VI. zm. w § 59 nowy ust. 3 – zapis do progach frekwencyjnych w naszym porządku prawnym dotyczy tylko i wyłącznie referendum. Póki co, wybory do rad osiedli nie mają znamion referendum, dlatego jest sprzeczne z obowiązującym porządkiem prawnym. Ponadto taki zapis ogranicza prawa i swobody obywatelskie i sprowadza demokrację do autokracji. a gdyby w ustawie o samorządzie gminnym chciano wprowadzić zapis, że wybory są ważne pod warunkiem uczestniczenia w nich 50% uprawnionych do głosowania, to co? Państwo autorzy nie protestowalibyście? wątpię.... poza tym, jak widzę, Państwo autorzy tych zmian nie macie pojęcia o historii wyborów do rad osiedli..... Pragnę więc państwo przypomnieć, że pierwszy wybory odbywały się w latach 1993–94 w różnych miesiącach. Kolejne miały już ustalony czas – był to marzec – ze względu na datę przyjęcia ustawy o samorządzie gminnym (8 marca 1990 roku). i tak było przez kolejne kadencje, np. wybory w 2009 roku odbyły się 9 marca, wybory w 2013 roku – 19 maja, a w roku 2017 – 23 kwietnia. przesunięcie terminu na jesień spowodowane było pandemią i związanym z tym faktem wydłużeniem kadencji, o czym
--	--

	to autorzy tych zmian powinni doskonale wiedzieć, a jeśli nie wiedzą, to znaczy że nie mają żadnego pojęcia o samorządności mieszkańców, jego historii i są za jego likwidacją bo do tego zmierza większość zaproponowanych zmian. i wcale nie mają na celu ułatwienia życia radnym osiedlowym, tylko niektórym urzędnikom w magistracie i żeby nie było wątpliwości – z samorządem mieszkańców jestem związana od początku jego powstania, przez kilka kadencji byłam w Radzie Miejskiej Wrocławia, obecnie jestem w Radzie Osiedla. to, co państwo proponujecie, to powolna likwidacja samorządu mieszkańców. Od 1990 roku wiadomym jest, że rady osiedla są traktowane przez wszystkich prezydentów Wrocławia jako zło konieczne i rączkami bezwolnych radnych te skromne kompetencje są radom odbierane. A jak nie można ich odebrać, to trzeba je zlikwidować
20	– Brak realnego wzmocnienia kompetencji Rad Osiedli – projekt nie wprowadza zapowiadanych rozwiązań, i kompleksowych reform, takich jak udział przedstawicieli osiedli w pracach komisji Rady Miejskiej, realny wpływ na Fundusz Osiedlowy, wzmocniona inicjatywa uchwałodawcza czy system diet. – Osłabienie funkcji reprezentowania mieszkańców – usunięcie zapisów o reprezentowaniu mieszkańców przez Radę Osiedla ogranicza rolę Rad Osiedli jako głosu lokalnych wspólnot. – Ograniczenie autonomii komunikacyjnej – obowiązek prowadzenia korespondencji wyłącznie za pośrednictwem Urzędu Miejskiego zmniejsza samodzielność i sprawczość Rad Osiedli oraz działanie zgodnie z oczekiwaniami mieszkańców. – Wprowadzenie mechanizmów sankcyjnych zamiast wsparcia – projekt przewiduje możliwość rozwiązania Rady Osiedla nawet w przypadku drobnych uchybień formalnych, takich jak niewielkie

opóźnienia w realizacji obowiązków sprawozdawczych, podczas gdy miasto nie ponosi żadnych konsekwencji za wieloletnie opóźnienia w realizacji własnych zobowiązań wobec osiedli, w tym związanych z wdrażaniem Funduszu Osiedlowego.

– Nadmiernie restrykcyjny próg frekwencji wyborczej – wprowadzenie progu 4% frekwencji, połączone z zapisem uniemożliwiającym przeprowadzenie ponownych wyborów, może prowadzić do trwałego pozbawienia mieszkańców reprezentacji osiedlowej, co jest znacząco godzące w lokalną demokrację i pozbawia mieszkańców współdecydowania o własnej okolicy na kilka lat.

– Uznaniowość terminów wyborów – dopuszczenie przeprowadzania wyborów do sześciu miesięcy po zakończeniu kadencji stwarza ryzyko arbitralnych i potencjalnie politycznych decyzji.

– Brak realnego wzmocnienia kompetencji Rad Osiedli – projekt nie wprowadza zapowiadanych rozwiązań, i kompleksowych reform, takich jak udział przedstawicieli osiedli w pracach komisji Rady Miejskiej, realny wpływ na Fundusz Osiedlowy, wzmocniona inicjatywa uchwałodawcza czy system diet.

– Osłabienie funkcji reprezentowania mieszkańców – usunięcie zapisów o reprezentowaniu mieszkańców przez Radę Osiedla ogranicza rolę Rad Osiedli jako głosu lokalnych wspólnot.

– Ograniczenie autonomii komunikacyjnej – obowiązek prowadzenia korespondencji wyłącznie za pośrednictwem Urzędu Miejskiego zmniejsza samodzielność i sprawczość Rad Osiedli oraz działanie zgodnie z oczekiwaniami mieszkańców.

– Wprowadzenie mechanizmów sankcyjnych zamiast wsparcia – projekt przewiduje możliwość rozwiązania Rady Osiedla nawet w przypadku drobnych uchybień formalnych, takich jak niewielkie opóźnienia w realizacji obowiązków sprawozdawczych, podczas gdy

	miasto nie ponosi żadnych konsekwencji za wieloletnie opóźnienia w realizacji własnych zobowiązań wobec osiedli, w tym związanych z wdrażaniem Funduszu Osiedlowego. – Nadmiernie restrykcyjny próg frekwencji wyborczej – wprowadzenie progu 4% frekwencji, połączone z zapisem uniemożliwiającym przeprowadzenie ponownych wyborów, może prowadzić do trwałego pozbawienia mieszkańców reprezentacji osiedlowej, co jest znacząco godzące w lokalną demokrację i pozbawia mieszkańców współdecydowania o własnej okolicy na kilka lat. – Uznaniowość terminów wyborów – dopuszczenie przeprowadzania wyborów do sześciu miesięcy po zakończeniu kadencji stwarza ryzyko arbitralnych i potencjalnie politycznych decyzji.
21	Wyrażam stanowczy sprzeciw wobec procedowanych propozycji zmian w statutach wrocławskich osiedli dotyczących funkcjonowania Rad Osiedli. Przedstawione rozwiązania nie tylko nie realizują wcześniej zapowiadanych kierunków reformy, lecz stanowią ich zaprzeczenie i realne zagrożenie dla lokalnej demokracji. Propozycje te pozostają w sprzeczności z publicznymi deklaracjami składanymi przez przedstawicieli władz miasta, w których zapowiadano kompleksową reformę osiedli, obejmującą wzmocnienie ich kompetencji, zwiększenie sprawczości Rad Osiedli oraz partnerskie traktowanie lokalnych wspólnot. Tymczasem procedowane obecnie zmiany mają charakter wycinkowy i fragmentaryczny. Nie towarzyszy im żadna spójna wizja systemowa ani harmonogram dalszych prac nad reformą osiedli. Brakuje informacji o kolejnych etapach oraz o docelowym modelu funkcjonowania osiedli. Taki sposób procedowania budzi uzasadnione obawy co do rzeczywistych intencji projektodawców i podważa zaufanie środowiska osiedlowego do deklarowanego

dialogu.

Najważniejsze zastrzeżenia:

- Arbitralność terminów wyborów do Rad Osiedli

Proponowane regulacje dopuszczają przeprowadzanie wyborów w dowolnym terminie, nawet do sześciu miesięcy po zakończeniu kadencji. Tworzy to nieakceptowalną przestrzeń do uznaniowego, a potencjalnie także politycznego, sterowania lokalnym procesem wyborczym.

- Wprowadzenie mechanizmów represyjnych zamiast wsparcia

- Zamiast realnego wzmocnienia kompetencji osiedli projekt przewiduje możliwość rozwiązania Rady Osiedla w przypadku nawet minimalnych uchybień formalnych, takich jak jednodniowe opóźnienie w złożeniu sprawozdania. Decyzja ta pozostaje w gestii organów miejskich, podczas gdy miasto nie ponosi żadnych konsekwencji za wieloletnie opóźnienia w realizacji np. projektów Funduszu Osiedlowego.

- Karanie osiedli za niską frekwencję wyborczą

- Wprowadzenie progu 4% frekwencji jako warunku istnienia Rady Osiedla może prowadzić do pozbawienia mieszkańców reprezentacji na całą kadencję. Jest to rozwiązanie bardziej restrykcyjne niż w przypadku wielu wyborów samorządowych, a odpowiedzialność za niską frekwencję przerzuca się na osiedla, pomijając realny wpływ miasta na poziom zaangażowania mieszkańców.

- Ograniczenie autonomii komunikacyjnej Rad Osiedli

- Obowiązek kierowania całej korespondencji wyłącznie za pośrednictwem właściwych komórek Urzędu Miejskiego znacząco ogranicza samodzielność Rad Osiedli, zmniejsza ich sprawczość oraz wydłuża proces komunikacji z instytucjami zewnętrznymi.

- Brak realizacji zapowiadanych kompetencji

- Projekt nie wprowadza żadnych z wcześniej deklarowanych

rozwiązań, takich jak udział przedstawicieli osiedli w pracach komisji Rady Miejskiej, realny wpływ na wysokość i tempo wdrażania Funduszu Osiedlowego, wzmocniona inicjatywa uchwałodawcza, skuteczne mechanizmy konsultacyjne czy system diet dla radnych osiedlowych.

– Usunięcie zapisów o reprezentowaniu mieszkańców osiedla – Rezygnacja z zapisów o reprezentowaniu mieszkańców osiedla osłabia rolę Rad Osiedli jako głosu lokalnej wspólnoty i przesuwają ich funkcję w stronę ciała bardziej zależnego od administracji niż od woli mieszkańców.

Postulaty dotyczące reformy osiedli:

– Postuluję wdrożenie rzeczywistej, kompleksowej reformy osiedli, obejmującej w szczególności:

Kompleksową reformę osiedli

rzetelną analizę potrzebnych zmian,

szerokie konsultacje z mieszkankami, mieszkańcami i Radami Osiedli,

pełną transparentność prac Zespołu ds. Reformy Osiedli.

– Pilną cyfryzację osiedli

cyfrowy rejestr uchwał, pism i odpowiedzi,

obowiązkowe transmisje sesji i komisji oraz tryb hybrydowy,

jednolitą platformę komunikacji i konsultacji z mieszkańcami.

– Wzmocnienie kompetencji, sprawczości i znaczenia osiedli
mechanizm „interpelacji” z gwarantowanym terminem odpowiedzi,
udział przedstawicieli osiedli w komisjach i sesjach Rady Miejskiej,
dostęp do lokali gminnych oraz bezpłatnej pomocy prawnej.

– Stabilne finanse osiedli

przejrzysty algorytm podziału środków,

utworzenie Funduszu Infrastruktury Osiedlowej,

wprowadzenie diet dla Radnych Osiedlowych finansowanych z

	budżetu gminy. Wnoszę o natychmiastowe wstrzymanie prac nad procedowanymi zmianami statutów oraz o rozpoczęcie rzeczywistego, partnerskiego dialogu z przedstawicielami osiedli i mieszkańcami. Tylko kompleksowa reforma, przygotowana w sposób transparentny i we współpracy z lokalnymi społecznościami, może realnie wzmocnić osiedla i odbudować zaufanie do lokalnej demokracji. Wyrażam stanowczy sprzeciw wobec procedowanych propozycji zmian w statutach wrocławskich osiedli dotyczących funkcjonowania Rad Osiedli. Przedstawione rozwiązania nie tylko nie realizują wcześniej zapowiadanych kierunków reformy, lecz stanowią ich zaprzeczenie i realne zagrożenie dla lokalnej demokracji. Propozycje te pozostają w sprzeczności z publicznymi deklaracjami składanymi przez przedstawicieli władz miasta, w których zapowiadano kompleksową reformę osiedli, obejmującą wzmocnienie ich kompetencji, zwiększenie sprawczości Rad Osiedli oraz partnerskie traktowanie lokalnych wspólnot. Tymczasem procedowane obecnie zmiany mają charakter wycinkowy i fragmentaryczny. Nie towarzyszy im żadna spójna wizja systemowa ani harmonogram dalszych prac nad reformą osiedli. Brakuje informacji o kolejnych etapach oraz o docelowym modelu funkcjonowania osiedli. Taki sposób procedowania budzi uzasadnione obawy co do rzeczywistych intencji projektodawców i podważa zaufanie środowiska osiedlowego do deklarowanego dialogu. Najważniejsze zastrzeżenia: – Arbitralność terminów wyborów do Rad Osiedli Proponowane regulacje dopuszczają przeprowadzanie wyborów w dowolnym terminie, nawet do sześciu miesięcy po zakończeniu kadencji. Tworzy to nieakceptowalną przestrzeń do uznaniowego, a
--	--

	potencjalnie także politycznego, sterowania lokalnym procesem wyborczym. – Wprowadzenie mechanizmów represyjnych zamiast wsparcia – Zamiast realnego wzmocnienia kompetencji osiedli projekt przewiduje możliwość rozwiązania Rady Osiedla w przypadku nawet minimalnych uchybień formalnych, takich jak jednodniowe opóźnienie w złożeniu sprawozdania. Decyzja ta pozostaje w gestii organów miejskich, podczas gdy miasto nie ponosi żadnych konsekwencji za wieloletnie opóźnienia w realizacji np. projektów Funduszu Osiedlowego. – Karanie osiedli za niską frekwencję wyborczą – Wprowadzenie progu 4% frekwencji jako warunku istnienia Rady Osiedla może prowadzić do pozbawienia mieszkańców reprezentacji na całą kadencję. Jest to rozwiązanie bardziej restrykcyjne niż w przypadku wielu wyborów samorządowych, a odpowiedzialność za niską frekwencję przerzuca się na osiedla, pomijając realny wpływ miasta na poziom zaangażowania mieszkańców. – Ograniczenie autonomii komunikacyjnej Rad Osiedli – Obowiązek kierowania całej korespondencji wyłącznie za pośrednictwem właściwych komórek Urzędu Miejskiego znacząco ogranicza samodzielność Rad Osiedli, zmniejsza ich sprawczość oraz wydłuża proces komunikacji z instytucjami zewnętrznymi. – Brak realizacji zapowiadanych kompetencji – Projekt nie wprowadza żadnych z wcześniej deklarowanych rozwiązań, takich jak udział przedstawicieli osiedli w pracach komisji Rady Miejskiej, realny wpływ na wysokość i tempo wdrażania Funduszu Osiedlowego, wzmocniona inicjatywa uchwałodawcza, skuteczne mechanizmy konsultacyjne czy system diet dla radnych osiedlowych. – Usunięcie zapisów o reprezentowaniu mieszkańców osiedla –
--	--

	Rezygnacja z zapisów o reprezentowaniu mieszkańców osiedla osłabia rolę Rad Osiedli jako głosu lokalnej wspólnoty i przesuwają ich funkcję w stronę ciała bardziej zależnego od administracji niż od woli mieszkańców. Postulaty dotyczące reformy osiedli: – Postuluję wdrożenie rzeczywistej, kompleksowej reformy osiedli, obejmującej w szczególności: Kompleksową reformę osiedli rzetelną analizę potrzebnych zmian, szerokie konsultacje z mieszkankami, mieszkańcami i Radami Osiedli, pełną transparentność prac Zespołu ds. Reformy Osiedli. – Pilną cyfryzację osiedli cyfrowy rejestr uchwał, pism i odpowiedzi, obowiązkowe transmisje sesji i komisji oraz tryb hybrydowy, jednolitą platformę komunikacji i konsultacji z mieszkańcami. – Wzmocnienie kompetencji, sprawczości i znaczenia osiedli mechanizm „interpelacji” z gwarantowanym terminem odpowiedzi, udział przedstawicieli osiedli w komisjach i sesjach Rady Miejskiej, dostęp do lokali gminnych oraz bezpłatnej pomocy prawnej. – Stabilne finanse osiedli przejrzysty algorytm podziału środków, utworzenie Funduszu Infrastruktury Osiedlowej, wprowadzenie diet dla Radnych Osiedlowych finansowanych z budżetu gminy. Wnoszę o natychmiastowe wstrzymanie prac nad procedowanymi zmianami statutów oraz o rozpoczęcie rzeczywistego, partnerskiego dialogu z przedstawicielami osiedli i mieszkańcami. Tylko kompleksowa reforma, przygotowana w sposób transparentny i we współpracy z lokalnymi społecznościami, może realnie wzmocnić
--	--

	osiedla i odbudować zaufanie do lokalnej demokracji.
22	Pasują mi wszystkie zaproponowane zmiany, w szczególności skrócenie kadencji radnych.
23	– Brak realnego wzmocnienia kompetencji Rad Osiedli – projekt nie wprowadza zapowiadanych rozwiązań, i kompleksowych reform, takich jak udział przedstawicieli osiedli w pracach komisji Rady Miejskiej, realny wpływ na Fundusz Osiedlowy, wzmocniona inicjatywa uchwałodawcza czy system diet. – Osłabienie funkcji reprezentowania mieszkańców – usunięcie zapisów o reprezentowaniu mieszkańców przez Radę Osiedla ogranicza rolę Rad Osiedli jako głosu lokalnych wspólnot. – Ograniczenie autonomii komunikacyjnej – obowiązek prowadzenia korespondencji wyłącznie za pośrednictwem Urzędu Miejskiego zmniejsza samodzielność i sprawczość Rad Osiedli oraz działanie zgodnie z oczekiwaniami mieszkańców. – Wprowadzenie mechanizmów sankcyjnych zamiast wsparcia – projekt przewiduje możliwość rozwiązania Rady Osiedla nawet w przypadku drobnych uchybień formalnych, takich jak niewielkie opóźnienia w realizacji obowiązków sprawozdawczych, podczas gdy miasto nie ponosi żadnych konsekwencji za wieloletnie opóźnienia w realizacji własnych zobowiązań wobec osiedli, w tym związanych z wdrażaniem Funduszu Osiedlowego. – Nadmiernie restrykcyjny próg frekwencji wyborczej – wprowadzenie progu 4% frekwencji, połączone z zapisem uniemożliwiającym przeprowadzenie ponownych wyborów, może prowadzić do trwałego pozbawienia mieszkańców reprezentacji osiedlowej, co jest znacząco godzące w lokalną demokrację i pozbawia mieszkańców współdecydowania o własnej okolicy na kilka lat. – Uznaniowość terminów wyborów – dopuszczenie przeprowadzania

	wyborów do sześciu miesięcy po zakończeniu kadencji stwarza ryzyko arbitralnych i potencjalnie politycznych decyzji.
24	Stwierdzam kategorycznie, że wprowadzenie progu 4% frekwencji spowoduje brak powołania rad osiedli położonych w centrum miasta. Nie ma żadnej możliwości osiągnięcia tego progu w naszym osiedlu. Większość mieszkań jest tu wynajęta, mieszkańcy nie są zameldowani – mimo chęci i docenienia pracy radnych, nie mogą głosować. Nie można wymagać od tych, czasami chwilowych mieszkańców załatwiania formalności koniecznych do oddania głosu – nie są to przecież wybory rangi parlamentarnej czy prezydenckiej. Jednak ludzie ci chcieliby mieszkać w osiedlu, o które ktoś się troszczy, wiele spotkań nt. problemów osiedla mamy podczas dyżurów w radzie czy też po prostu na ulicy. Przyjęcie progu 4% jest cynicznym hamulcem do podjęcia próby kandydowania – po co się starać, zawracać głowę mieszkańcom. Nie mogę uwierzyć, że Departament Spraw Społecznych UM chcący początkowo przeprowadzić kompletną reformę osiedli, nie proponując zmiany granic osiedli śródmiejskich – teraz de facto rady tych osiedli kasuje. Czy taki był zamysł?
25	8) w § 20: po ust. 5 dodałbym ust. 6 w brzmieniu: Radny nie może być członkiem stowarzyszenia, które wygrało przetarg na prowadzenie Centrum Aktywności Lokalnej na danym osiedlu.
26	w załączniku nr 2 wprowadza się następujące zmiany: a) w § 6 ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. Wybory do Rady Osiedla zarządza się nie później niż na 30 dni przed upływem kadencji Rady Osiedla. Datę wyborów wyznacza się na dzień wolny od pracy, przypadający w ciągu 180 dni po upływie kadencji Rady Osiedla, z zastrzeżeniem § 80.”; 180 dni to bardzo dużo, w mojej ocenie za dużo. Uważam, że wybory

	powinny odbyć się maksymalnie 30 dni od zakończenia poprzedniej kadencji .
27	A/ „6. Organy Osiedla mogą kierować korespondencję, w zakresie swoich kompetencji, do organów oraz instytucji zewnętrznych za pośrednictwem właściwego merytorycznie wydziału Urzędu Miejskiego Wrocławia lub właściwej merytorycznie jednostki organizacyjnej Miasta.” B/ „2. Kadencja Rady trwa 4 lata, licząc od dnia wyborów.” C/ „3a. Projekty uchwał Przewodniczącemu przedkłada Przewodniczący Zarządu.” D/ „ba) sprawdzenie przez Przewodniczącego lub osobę prowadzącą sesję Rady kworum niezbędnego do poddania projektu uchwały oraz wniosków o zmianę projektu uchwały pod głosowanie;”; E/ „8. Za każdym razem przed rozpoczęciem sesji Rady sporządza się pisemną listę obecności radnych na sesji, zawierającą odręczny podpis radnych uczestniczących w sesji. W przypadku osób z niepełnosprawnością, niemogących samodzielnie pisać, na liście obecności dopuszczalna jest adnotacja Przewodniczącego lub osoby prowadzącej sesję o udziale radnego w sesji Rady. F/ „9. W przypadku przybycia radnego na sesję po jej rozpoczęciu lub opuszczenia sesję przed jej zakończeniem, prowadzący obrady dokonuje stosownej adnotacji na liście obecności wraz z godziną przybycia bądź opuszczenia sesji przez radnego.”; G/ 8) w § 20 a) uchyla się ust. 1, H/ „5. Radny nie może pozostawać z Osiedlem w stosunku prawnym o charakterze odpłatnym ani otrzymywać wynagrodzenia z tytułu umów cywilnoprawnych finansowanych ze środków będących w dyspozycji Osiedla.”; I/ „3. Skarbnik kontrasygnuje dokumenty, które dotyczą planowania oraz realizacji planu finansowego Osiedla, w tym takie, które mogą

	spowodować powstanie zobowiązań finansowych.”; J/ „1. Zarząd opracowuje projekt planu finansowego Osiedla w oparciu o wyodrębnione w projekcie budżetu Miasta środki oraz przedkłada go Prezydentowi za pośrednictwem jednostki organizacyjnej Miasta obsługującej Osiedle, zgodnie z terminem wskazanym w korespondencji jednostki. W przypadku niezłożenia przez Osiedle projektu planu finansowego we wskazanym terminie, jednostka organizacyjna Miasta obsługująca Osiedle przyjmuje jako projekt planu finansowego Osiedla na kolejny rok plan finansowy Osiedla w roku bieżącym.”, K/ „3. Rada uchwala plan finansowy terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia otrzymania informacji o ostatecznych kwotach wydatków Osiedla przyjętych w uchwale budżetowej.”; L/ „4. Niedopełnienie przez Radę obowiązku przyjęcia i złożenia sprawozdania z zachowaniem terminu, o którym mowa w ust. 3, stanowi rażące naruszenie Statutu i podlega ocenie przez organy nadzoru. Fakt niewykonania obowiązku, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym może stanowić podstawę do zastosowania środków nadzorczych przewidzianych w Statucie, w tym w szczególności procedury, o której mowa w § 42.”; M/ b) w § 35 – uchyla się ust. 2, N/ „3. Jeżeli pomimo postępowania, o którym mowa w ust. 1, w danym okręgu wyborczym liczba zgłoszonych kandydatów jest równa lub mniejsza niż liczba mandatów, wskutek czego skład Rady ukształtowany zostałby na poziomie równym lub niższym niż 100% liczby radnych, wyborów do Rady nie przeprowadza się.” O/ „4. Przepisy ust. 3 stosuje się także w przypadku zmiany liczby kandydatów na skutek zdarzeń, o których mowa w § 36 ust. 1.”; P/ „3. Podział mandatów następuje wyłącznie w przypadku, gdy w
--	---

	wyborach na terenie Osiedla wzięło udział co najmniej 4% osób uprawnionych do głosowania.”; R/ „4) stwierdzeniu nieważności wyborów w Osiedlu w przypadku nieosiągnięcia progu, o którym mowa w § 59 ust. 3.”; S/ „4. W przypadku stwierdzenia nieważności wyborów, o którym mowa w § 64 ust. 2 pkt 4, ponownych wyborów do Rady Osiedla nie zarządza się.” A/ Korespondencja powinna być przekazywana za pośrednictwem albo jednostki obsługującej Osiedle, albo komórki UMW właściwej do spraw Osiedli (obecnie DROP). Należy doszczegółowić procedurę. Jaki termin dla miasta na przekazanie korespondencji Osiedla? Jakie konsekwencje poniosą osoby, które przetrzymają, nie przeکاżą lub bezprawnie zaingerują w treść korespondencji? B/ Jestem przeciwny. Kadencja Rad Osiedli nie powinna różnić się od kadencji pozostałych szczebli samorządu. Postulat skrócenia kadencji wynika z prywatnych, subiektywnych poglądów wnioskodawców. Dyskusja nad takim ruchem powinna być poprzedzona zasięgnięciem opinii wszystkich Zarządów i Rad Osiedli w postaci uchwał. Czasu przed kolejną kadencją mamy na to wystarczająco wiele. C/ Przedstawiony przepis wchodzi bezpośrednio w kolizję z uprawnieniami komisji RO, Zarządu oraz grup radnych (par. 16 ust. 6 i 7, par. 18 ust. 7) D/ Zamiast takiego zapisu proponowałbym modyfikację par. 16 ust. 8 poprzez dodanie do niego zdania drugiego o treści „Przepis wyrażony w zdaniu poprzednim stosuje się analogicznie w przypadku utraty kworum w trakcie trwania sesji” lub dodanie ust. 8a „W przypadku utraty kworum w trakcie trwania sesji obrady mogą być kontynuowane, jednak bez możliwości podejmowania uchwał”.
--	---

	E/ 1. Wykreśliłbym słowa „za każdym razem” – zbędne. 2. Proponuję korektę „W przypadku osób z niepełnosprawnością uniemożliwiającą samodzielne podpisanie się oraz w przypadku omyłkowego braku podpisu osoby obecnej na sesji dopuszcza się naniesienie stosownej adnotacji na liście obecności przez Przewodniczącego lub osobę prowadzącą sesję” – z wieloletniego doświadczenia wynika, że zdarzają się sytuacje, gdy radny/a zapomni się podpisać (zwłaszcza w sytuacji spóźnienia się na początek sesji) F/ Jestem przeciw – będzie to czyniło listę obecności nieczytelną. Proponuje, aby tego typu adnotacje umieszczane były w protokole z obrad. G/ Zamach na ten zapis jest skandaliczny! H/ Zapis sprzeczny z par. 23 ust. 3 oraz 26 ust. 4, jak również uchwałami Rady Miejskiej dot. diet radnych osiedlowych oraz Statutem Wrocławia. Zapis sprzeczny z zasadą swobody działalności gospodarczej. Wnioskodawca zapisu kieruje się swoją prywatną fiksją dotyczącą tych kwestii. Nie można oczekiwać od radnych wykonywania czynności wykraczających poza statutowe obowiązki radnego w sposób nieodpłatny. Za pracę należy się płaca. Częstokroć usługa wykonywana na rzecz Osiedla przez radną/ego jest znacząco tańsza od ofert rynkowych, jak również precyzyjnie dopasowana do potrzeb odbiorcy (co również wpływałoby na cenę w warunkach rynkowych). Ograniczenie tej możliwości mogłoby w efekcie doprowadzić do większych, niż konieczne, wydatków Osiedla – ergo: niegospodarności. I/ Bubel prawny. Sytuacje, które „mogą spowodować powstanie zobowiązań finansowych” to np. pobranie faktury pro forma czy złożenie wniosku o zawarcie umowy cywilnoprawnej (sprzątaczką,
--	---

	prowadzenie warsztatów, koordynatorka klubu seniora etc.). Ponadto powstające oprogramowanie księgowie wymuszone przez wprowadzenie KSeF nawet nie przewiduje udziału Skarbnika. Kontrasygnata w przypadku dokumentów dotyczących planowania planu finansowego to zbędna czynność biurokratyczna (i potencjalne kolejne miejsce do popełniania błędu) – dokumenty te przyjmowane są w drodze uchwały. J/ Należy doszczegółowić termin – 21 dni (analogia systemowa do opiniowania). K/ Skrócenie terminu nie jest dobrym pomysłem. Wnoszę o zostawienie 21 dni. Proponuję ponadto korektę ust. 2. W obecnym momencie w okresie od uchwalenia budżetu Miasta do uchwalenia planu finansowego Osiedla nie jest możliwe wykonywanie wydatków. Proponuję „Do czasu uchwalenia planu finansowego, nie dłużej jednak niż do dnia upływu terminu wskazanego w ust. 3, wydatki Osiedla są dokonywane na podstawie projektu planu finansowego zgodnego z projektem budżetu.” L/ Skandaliczna propozycja. Okoliczności każdorazowo powinny być poddawane indywidualnej analizie. Temu służy tryb przewidziany w par. 42. Uznanie a priori, że naruszenie było rażące jest dalece posunięciem nadużyciem. W ogóle należałoby rozpocząć dyskusję nad rewizją i poddaniem kontroli społecznej uprawnień Rady Miejskiej wskazanych w par. 42. Wydarzenia ostatnich miesięcy pokazują, że decyzje wielokroć podejmowane są w sposób uznaniowy, w oparciu o prywatne antypatie członków komisji ds. Osiedli, nie zaś merytoryczne przesłanki, a tym bardziej dobro Miasta i Osiedli. M/ Treść uchylanego ustępu została ustalona w nowelizacji z 2020 roku. Miała ona na celu ograniczenie sytuacji zgłaszania „słupów”,
--	---

aby tylko zapewnić wymaganą liczbę osób. Proceder ten prowadził do absurdałnej konieczności wydatkowania środków publicznych na organizację wyborów (druk materiałów, przygotowanie lokalu wyborczego, diety komisji, wynagrodzenia pracowników obsługi etc.). Zmiana ta oznaczałaby również ograniczenie biernego prawa wyborczego osób, które zgłosiły się do wyborów. Rozwiązanie obecne jest analogiczne, jak w pozostałych poziomach samorządu. Stosowanie ostrzejszych norm dla poziomu jednostek pomocniczych jest nie tylko niezrozumiałe, ale też antydemokratyczne.

Indywidualne fiksacje wnioskodawców nie mogą decydować o braku reprezentacji mieszkańców Osiedle na kolejne lata. Dążenia wnioskodawców nie zmierzają do wzmocnienia, lecz osłabienia Osiedli. Są szkodliwe i destrukcyjne dla wrocławskiego społeczeństwa obywatelskiego. Istnieje prawdopodobieństwo, że ma to charakter intencjonalny i powodowane jest interesem prywatnym i politycznym wnioskodawców.

N/ Jak wyżej. Warto wskazać, że na terenie Polski stosowane są rozwiązania dopuszczające powołanie RO nawet w przypadku zgłoszenia się kandydatów w liczbie nie gwarantującej pełnego składu – np. do limitu 70–80%.

O/ Uwaga jak przy dwóch poprzednich ustępach.

P/ Proponowana zmiana może spowodować niepowstanie nawet kilkunastu Rad Osiedli. To mechanizm, który w praktyce eliminuje całe wspólnoty mieszkańców z lokalnej reprezentacji. Osiedla z niższą frekwencją, ale realnym zaangażowaniem? Zniknęłyby z mapy samorządowej.

4% to granica na wielu centralnych Osiedlach śródmiejskich w zasadzie nie do osiągnięcia. Nie z powodu lenistwa czy innych przywar ich radnych, lecz wynikająca z dobrze rozpoznanych –

również w naukowych opracowaniach zlecanych przez miasto – uwarunkowań socjologicznych, demograficznych i społecznych. Wnioskodawcy nie przedstawili jednocześnie jakichkolwiek badań wskazujących na prawdopodobieństwo i szanse osiągnięcia takiej frekwencji na poszczególnych Osiedlach. Próg ustanowiony został na podstawie widzimisię wnioskodawców.

Mówi się o „wzmacnianiu jakości” i „usprawnianiu systemu”. W rzeczywistości oznacza to jedno: podniesienie bariery tak wysoko, by część rad po prostu nie miała prawa powstać. To nie jest reforma. To selekcja. I to bardzo precyzyjnie celowana. Jeśli dziś ktoś mówi, że to tylko „4%”, to warto uczciwie powiedzieć mieszkańcom: w 2021 roku ten zapis odebrałby im Radę Osiedla. 216.781 zameldowanych (a wedle miejskich badań w rzeczywistości nawet o ok. 30% więcej) Wrocławianek i Wrocławian zostałoby pozbawione swojej reprezentacji. Wskazany próg sprawiłby również, że setki lub tysiące głosów de facto trafiłyby do śmietnika. Rozwiązanie takie jest antydemokratyczne, odbiera mieszkankom i mieszkańcom czynne, a osobom kandydującym bierne prawo wyborcze. Stoi w sprzeczności z zasadą równych wyborów.

Co więcej, przy stosunkowo niskiej ogólnomiejskiej frekwencji wprowadzanie wbrew pozorom wysokiego (sięgającego 2/3 wyniku z lat 2017 i 2021, ale już wyższa od przeciętnej frekwencji z 2009 czy 2013) progu to gra w ruletkę. Wystarczy, aby dzień wyborów był chłodny, wietrzny i deszczowy (co zniechęca mieszkańców do wyjścia z domu) lub wręcz przeciwnie: słoneczny i ciepły (co sprzyja weekendowym wyjazdom za miasto) i wybory mogą okazać się nieważne nawet na Osiedlach, które mogą wydawać się „bezpieczne”.

Jak miał powiedzieć Albert Einstein „głupotą jest robić wciąż to samo i oczekiwać różnych rezultatów”. Wnioskodawcy oczekują

wyższej frekwencji w sytuacji, gdy, nie zrobili nic (a wręcz blokowano takie inicjatywy), aby do tego doprowadzić. Reforma mająca nadać Osiedlom wysoką sprawczość i decyzyjność odsuwana jest w czasie. Od poprzednich wyborów nie zmieniło się w zasadzie nic, co mogłoby skłonić mieszkańców do tłumnego ruszenia do urn. Sukcesy i osiągnięcia Osiedli nie są komunikowane przez miejskie kanały medialne, a wręcz zdarzają się przypadki ich przywłaszczania sobie przez magistrat lub radnych miejskich. Nawet inwestycje Funduszu Osiedlowego nie doczekały się właściwego oznakowania. Osiedla w przekazie miejskim są w zasadzie nieobecne, pomimo że uczestniczą niemalże we wszystkich procesach odbywających się na ich terenie. Magistrat nie dopuszcza Osiedli do udziału w miejskiej debacie publicznej. Aby mieszkańcy chcieli iść do urn, trzeba im pokazywać, do czego służą Osiedla oraz jak wiele zawdzięczają im w codziennym życiu. Miasto musi wykreować modę na Osiedla, jeśli chce im stawiać jakiekolwiek progi.

W swym prymitywizmie wnioskodawcy za jedyną opcję potrafią uznać tylko metodę kija. Tymczasem inne polskie miasta stosują najczęściej marchewkę: np. premię budżetową w przypadku osiągnięcia wysokiej frekwencji.

O takim przepisie, owszem, możemy rozmawiać, ale dopiero od NASTĘPNEJ kadencji po wprowadzeniu rozwiązań dających Osiedlom realną decyzyjność i sprawczość, usprawniających działanie i zapewniających ku temu właściwe warunki materialno–techniczne. Po wprowadzeniu odsuwanej wciąż w czasie REFORMY. Dziś jest to sabotaż i próba zniszczenia ustroju osiedlowego we Wrocławiu.

Mając na uwadze potencjalną skalę wpływu zaproponowanego przepisu, można to także odczytać jako bezprawną próbę obejścia

przepisów dotyczących zniesienia jednostki pomocniczej. Ponadto zaproponowany przepis uznać można za sprzeczny z ustawą o samorządzie gminnym, stosując per analogiam zapisy art. 36 (w związku z brakiem zapisów normujących w art. 37), do czego w ostatnim okresie powstała utrwalona linia orzecznicza.

R/ Jak wyżej.

S/ Skandaliczny zapis. Wnioskodawcy starają się scementować sytuację braku reprezentacji mieszkańców, pomimo istnienia mechanizmów statutowych regulujących te kwestie.

Zaproponowany przepis jest m.in. sprzeczny z zapisami par. 35 ust. 6 ordynacji czy par. 66 ust. 1. Próba odebrania mieszkańcom możliwości wystąpienia o rozpoznanie przyspieszonych wyborów to zamach na ich prawo do reprezentacji. Ponadto zapis ten winien być zbędny w związku z odstąpieniem od wprowadzania progów.

Niezależnie od powyższego zaproponowane zmiany są do tego stopnia wątpliwe prawnie, że z prawdopodobieństwem granicznym z pewnością można mówić o zanegowaniu uchwały przez nadzór prawny wojewody. Sugeruję ograniczenie się do uchwalenia zapisów umożliwiających przesunięcie terminu wyborów, zaś wszelkie inne zmiany wprowadzać w ramach "kompleksowej reformy".

Skandaliczny jest również proces przeprowadzenia niniejszych konsultacji. Zwłaszcza w tak ważkim temacie nie powinny one być formalnością wpisaną między jedną a drugą datę w harmonogramie sesji. Powinny być rzeczywistym procesem rozmowy z tymi, których zmiany dotyczą, czyli Wrocławiankami i Wrocławianami. Bo w sprawie Rad Osiedli najważniejszym aktorem są mieszkanki i mieszkańcy. I to wobec nich ten pośpiech wygląda jak brak elementarnego szacunku.

Sprawa budzi ogromne emocje. Pytania są konkretne. Wątpliwości poważne. Głosów krytycznych nie brakuje. I trudno się temu dziwić –

	mówimy o zmianach ustrojowych na najniższym, najbliższym mieszkańcom poziomie samorządu. Prawda jest taka, że narzucany pośpiech potrzebny jest tylko w jednej kwestii: zmian umożliwiających przesunięcie terminu wyborów. Wszystkie pozostałe tematy mają wystarczająco wiele czasu. Jak już wcześniej wspomniani kwestię długości kadencji można najpierw skonsultować ze wszystkimi Radami i Zarządami Osiedli poprzez zwrócenie się do nich z prośbą o podjęcie stosownej uchwały. Mamy przestrzeń czasową, aby pomysły na zmiany poddać szerokiej i uczciwej, a nie tylko pozorowanej debacie publicznej. Takiej, w której uczestnicy są traktowani z należnym szacunkiem.
28	Próg 4 proc. to skandal. Wiadomo przeciwko komu jest ustanawiany. Chcecie po cichu zlikwidować kilka rad i rozmontować system osiedlowy we Wrocławiu. Dobrze wiecie, że na Hubach, Gajowicach, Przedmieściu i wielu innych osiedlach nie będzie 4 proc. To co robicie to skandal. Niszczycie coś co działa dobrze i służy ludziom.
29	Nie zgadzam się.
30	Dzień Dobry; Myślę że zmiany w prowadzeniu zmian statutowych są zbyteczne ponieważ, z Moich obserwacji nie zmienia się niewiele w transparentności na linii: radni osiedlowi a radnymi miejskimi (digitalizacja opracowań cyfryzacyjnych) ma się nijak do zmian statutowych; zmniejszenie czasu działalności rad osiedli, zmiana progu refrakcyjnego, czy przedłużenie terminu ogłoszenia o wyborach nie zmieni pracy w funkcjonowaniu instytucji. Z obserwacji reakcji rad osiedli (personelu) jest to tkanka jak najbardziej potrzebna, Jej działalność powinna być bardziej przejrzysta i sprawdzać się na sprawne działanie rad osiedli (personelu) dlatego też zmiany w statucie są niepotrzebne, nie

	zmieniać nic. Rozumiem że działalność poszczególnej/go działaczki/a jest całkowicie społeczna i jest bardzo ciężko działać na tym polu, ale przy prawie 700 tysięcy mieszkańców Wrocławia i 48 rad osiedli nie powinno być trudno znaleźć takie osoby. Dziękuję i pozdrawiam.
31	Najważniejsze zastrzeżenia Arbitralność terminów wyborów do Rad Osiedli Proponowane regulacje dopuszczają przeprowadzanie wyborów w dowolnym terminie, nawet do sześciu miesięcy po zakończeniu kadencji. Tworzy to nieakceptowalną przestrzeń do uznaniowego, a potencjalnie także politycznego sterowania lokalnym procesem wyborczym. Wprowadzenie mechanizmów represyjnych zamiast wsparcia Zamiast realnego wzmocnienia kompetencji osiedli projekt przewiduje możliwość rozwiązania Rady Osiedla w przypadku nawet drobnych uchybień formalnych, takich jak jednodniowe opóźnienie w złożeniu sprawozdania. Decyzja ta pozostaje w gestii organów miejskich, podczas gdy miasto nie ponosi żadnych konsekwencji za wieloletnie opóźnienia w realizacji np. projektów Funduszu Osiedlowego. Karanie osiedli za niską frekwencję wyborczą Wprowadzenie progu 4% frekwencji jako warunku istnienia Rady Osiedla może prowadzić do pozbawienia mieszkańców reprezentacji na całą kadencję. Jest to rozwiązanie bardziej restrykcyjne niż w wielu wyborach samorządowych. Odpowiedzialność za niską frekwencję przerzucana jest na osiedla, pomijając realny wpływ miasta na poziom zaangażowania mieszkańców. Ograniczenie autonomii komunikacyjnej Rad Osiedli Obowiązek kierowania całej korespondencji wyłącznie za

	pośrednictwem właściwych komórek Urzędu Miejskiego znacząco ogranicza samodzielność Rad Osiedli, zmniejsza ich sprawczość oraz wydłuża proces komunikacji z instytucjami zewnętrznymi. Brak realizacji zapowiadanych kompetencji Projekt nie wprowadza żadnych z wcześniej deklarowanych rozwiązań, takich jak udział przedstawicieli osiedli w pracach komisji Rady Miejskiej, realny wpływ na wysokość i tempo wdrażania Funduszu Osiedlowego, wzmocniona inicjatywa uchwałodawcza, skuteczne mechanizmy konsultacyjne czy system diet dla radnych osiedlowych. Usunięcie zapisów o reprezentowaniu mieszkańców osiedla Rezygnacja z zapisów o reprezentowaniu mieszkańców osiedla osłabia rolę Rad Osiedli jako głosu lokalnej wspólnoty i przesuwają ich funkcję w stronę ciała bardziej zależnego od administracji niż od woli mieszkańców. Regulamin współpracy Prezydenta z osiedlami Wprowadzenie możliwości określania szczegółowych zasad współpracy z organami osiedla w drodze odrębnego zarządzenia Prezydenta budzi poważne wątpliwości. Rozdzielenie zasad współpracy dla Rady i Zarządu osiedla może prowadzić do sztucznego wzmocnienia podziałów kompetencyjnych między tymi organami. Zarząd pełni funkcję wykonawczą wobec Rady i powinien pozostawać w jej strukturze organizacyjnej, zwłaszcza że to Rada powołuje Zarząd i ponosi polityczną odpowiedzialność za jego działania. Postulaty dotyczące reformy osiedli Postuluję wdrożenie rzeczywistej, kompleksowej reformy osiedli, obejmującej w szczególności: Kompleksową reformę osiedli • rzetelną analizę potrzebnych zmian,
--	--

	• szerokie konsultacje z mieszkankami, mieszkańcami i Radami Osiedli, • pełną transparentność prac Zespołu ds. Reformy Osiedli. Pilną cyfryzację osiedli • cyfrowy rejestr uchwał, pism i odpowiedzi, • obowiązkowe transmisje sesji i komisji oraz tryb hybrydowy, • jednolitą platformę komunikacji i konsultacji z mieszkańcami. Wzmocnienie kompetencji, sprawczości i znaczenia osiedli • mechanizm „interpelacji” z gwarantowanym terminem odpowiedzi, • udział przedstawicieli osiedli w komisjach i sesjach Rady Miejskiej, • dostęp do lokali gminnych oraz bezpłatnej pomocy prawnej. Stabilne finanse osiedli • przejrzysty algorytm podziału środków, • utworzenie Funduszu Infrastruktury Osiedlowej, • wprowadzenie diet dla Radnych Osiedlowych finansowanych z budżetu gminy. Wnoszę o natychmiastowe wstrzymanie prac nad procedowanymi zmianami statutów oraz o rozpoczęcie rzeczywistego, partnerskiego dialogu z przedstawicielami osiedli i mieszkańcami. Tylko kompleksowa reforma, przygotowana w sposób transparentny i we współpracy z lokalnymi społecznościami, może realnie wzmocnić osiedla i odbudować zaufanie do lokalnej demokracji.
32	Najważniejsze zastrzeżenia Arbitralność terminów wyborów do Rad Osiedli Proponowane regulacje dopuszczają przeprowadzanie wyborów w dowolnym terminie, nawet do sześciu miesięcy po zakończeniu kadencji. Tworzy to nieakceptowalną przestrzeń do uznaniowego, a potencjalnie także politycznego sterowania lokalnym procesem

	wyborczym. Wprowadzenie mechanizmów represyjnych zamiast wsparcia Zamiast realnego wzmocnienia kompetencji osiedli projekt przewiduje możliwość rozwiązania Rady Osiedla w przypadku nawet drobnych uchybień formalnych, takich jak jednodniowe opóźnienie w złożeniu sprawozdania. Decyzja ta pozostaje w gestii organów miejskich, podczas gdy miasto nie ponosi żadnych konsekwencji za wieloletnie opóźnienia w realizacji np. projektów Funduszu Osiedlowego. Karanie osiedli za niską frekwencję wyborczą Wprowadzenie progu 4% frekwencji jako warunku istnienia Rady Osiedla może prowadzić do pozbawienia mieszkańców reprezentacji na całą kadencję. Jest to rozwiązanie bardziej restrykcyjne niż w wielu wyborach samorządowych. Odpowiedzialność za niską frekwencję przerzucana jest na osiedla, pomijając realny wpływ miasta na poziom zaangażowania mieszkańców. Ograniczenie autonomii komunikacyjnej Rad Osiedli Obowiązek kierowania całej korespondencji wyłącznie za pośrednictwem właściwych komórek Urzędu Miejskiego znacząco ogranicza samodzielność Rad Osiedli, zmniejsza ich sprawczość oraz wydłuża proces komunikacji z instytucjami zewnętrznymi. Brak realizacji zapowiadanych kompetencji Projekt nie wprowadza żadnych z wcześniej deklarowanych rozwiązań, takich jak udział przedstawicieli osiedli w pracach komisji Rady Miejskiej, realny wpływ na wysokość i tempo wdrażania Funduszu Osiedlowego, wzmocniona inicjatywa uchwałodawcza, skuteczne mechanizmy konsultacyjne czy system diet dla radnych osiedlowych. Usunięcie zapisów o reprezentowaniu mieszkańców osiedla Rezygnacja z zapisów o reprezentowaniu mieszkańców osiedla
--	--

	osłabia rolę Rad Osiedli jako głosu lokalnej wspólnoty i przesuwa ich funkcję w stronę ciała bardziej zależnego od administracji niż od woli mieszkańców. Regulamin współpracy Prezydenta z osiedlami Wprowadzenie możliwości określania szczegółowych zasad współpracy z organami osiedla w drodze odrębnego zarządzenia Prezydenta budzi poważne wątpliwości. Rozdzielenie zasad współpracy dla Rady i Zarządu osiedla może prowadzić do sztucznego wzmacniania podziałów kompetencyjnych między tymi organami. Zarząd pełni funkcję wykonawczą wobec Rady i powinien pozostawać w jej strukturze organizacyjnej, zwłaszcza że to Rada powołuje Zarząd i ponosi polityczną odpowiedzialność za jego działania. Postulaty dotyczące reformy osiedli Postuluję wdrożenie rzeczywistej, kompleksowej reformy osiedli, obejmującej w szczególności: Kompleksową reformę osiedli • rzetelną analizę potrzebnych zmian, • szerokie konsultacje z mieszkankami, mieszkańcami i Radami Osiedli, • pełną transparentność prac Zespołu ds. Reformy Osiedli. Pilną cyfryzację osiedli • cyfrowy rejestr uchwał, pism i odpowiedzi, • obowiązkowe transmisje sesji i komisji oraz tryb hybrydowy, • jednolitą platformę komunikacji i konsultacji z mieszkańcami. Wzmocnienie kompetencji, sprawczości i znaczenia osiedli • mechanizm „interpelacji” z gwarantowanym terminem odpowiedzi, • udział przedstawicieli osiedli w komisjach i sesjach Rady Miejskiej, • dostęp do lokali gminnych oraz bezpłatnej pomocy prawnej. Stabilne finanse osiedli
--	---

	• przejrzysty algorytm podziału środków, • utworzenie Funduszu Infrastruktury Osiedlowej, • wprowadzenie diet dla Radnych Osiedlowych finansowanych z budżetu gminy. Wnoszę o natychmiastowe wstrzymanie prac nad procedowanymi zmianami statutów oraz o rozpoczęcie rzeczywistego, partnerskiego dialogu z przedstawicielami osiedli i mieszkańcami. Tylko kompleksowa reforma, przygotowana w sposób transparentny i we współpracy z lokalnymi społecznościami, może realnie wzmocnić osiedla i odbudować zaufanie do lokalnej demokracji.
33	W sprawie uchwały zmieniającej uchwały w sprawie nadania statutów rad osiedli. Punkt 15 a) zmiana dotycząca załącznika nr 2 – \$6 – zmiana ust 1 nie powinna być wprowadzana. c) zmiana dotycząca załącznika nr 2 – \$59 – dodanie ust 3 nie powinno być wprowadzana. W sprawie uchwały zmieniającej uchwały w sprawie nadania statutów rad osiedli. Punkt 15 a) zmiana dotycząca załącznika nr 2 – \$6 – zmiana ust 1 nie powinna być wprowadzana. Przedłużenie maksymalnego terminu wyborów Rady Osiedli do 180 dni po upływie kadencji spowoduje, że pracujący w tym czasie Zarząd Osiedla zostanie obciążony pracą wykonywaną przez pozostałych członków rady nawet na okres połowy roku. Należy zauważyć, że obecna kadencja jest 5 letnia, dłuższa niż poprzednia. W wielu radach można zauważyć wypalenie pracą społeczną, wielu radnych rezygnuje z mandatów, niektóre rady mają problem z

	uzyskaniem kworum. c) zmiana dotycząca załącznika nr 2 – §59 – dodanie ust 3 nie powinno być wprowadzana. Wprowadzenie minimalnej frekwencji 4% uprawnionych do głosowania jest swojego rodzaju karą, dla osiedli o niskiej frekwencji. Należy zadbać różnymi sposobami o popularyzację rad osiedli, czy zwracać uwagę na lokalny patriotyzm czy postawę obywatelską. "Likwidacja tych osiedli" tylko pogorszy sytuację i zaprzepaści pracę dotychczasowych radnych.
34	–wymóg frekwencji –konsultacje społeczne –Wprowadzenie progu 4% frekwencji jako warunku istnienia Rady Osiedla może prowadzić do pozbawienia mieszkańców reprezentacji na całą kadencję. Co to ma na celu? Zrobimy wybory do Rad Osiedli w tym samym czasie co do Rady Miasta i wtedy wymagajmy określonej frekwencji. –Zgłaszam zastrzeżenia do trybu i sposobu prowadzenia tychże konsultacji. Zamiast realnej reformy osiedli wraz z zapowiadaną korektą granic, mamy pokątnie wrzuconą "deformę", która przechodzi niemalże bez konsultacji z najbardziej zainteresowanymi, tj. radnymi osiedlowi. Nawet się urzędnicy miejscy nie postarali, by informację o konsultacjach wysłać na wszystkie skrzynki radnych osiedlowych...
35	w § 16: b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu: „3a. Projekty uchwał Przewodniczącemu przedkłada Przewodniczący Zarządu.” w § 39 po ust. 3 dodaje się ust. 4 w brzmieniu: „4. Niedopełnienie przez Radę obowiązku przyjęcia i złożenia sprawozdania z zachowaniem terminu, o którym mowa w ust. 3, stanowi rażące naruszenie Statutu i podlega

	ocenie przez organy nadzoru. Fakt niewykonania obowiązku, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym może stanowić podstawę do zastosowania środków nadzorczych przewidzianych w Statucie, w tym wszczęcia procedury, o której mowa w § 42.” w § 59 po ust. 2 dodaje się ust. 3 w brzmieniu: „3. Podział mandatów następuje wyłącznie w przypadku, gdy w wyborach na terenie Osiedla wzięło udział co najmniej 4% osób uprawnionych do głosowania.” w § 64 w ust. 2 po pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu: „4) stwierdzeniu nieważności wyborów w Osiedlu w przypadku nieosiągnięcia progu, o którym mowa w § 59 ust. 3.”; e) w § 66 po ust. 3 dodaje się ust. 4 w brzmieniu: „4. W przypadku stwierdzenia nieważności wyborów, o którym mowa w § 64 ust. 2 pkt 4, ponownych wyborów do Rady Osiedla nie zarządza się.” Opinia co do par. 16 – błędnie zakłada, że uchwały trafiają do PZO od radnych lub że PZO jest twórcą wszystkich uchwał. W praktyce wielu radnych proponuje samemu uchwały, przesyłając je do całego składu RO lub PRO, co więcej zapis ten nie uwzględnia proponowania uchwał przez PRO. Jeśli jego intencją jest wzmocnienie roli PZO w procesie tworzenia porządku obrad (tj. żadna uchwała nie wchodzi na sesję bez wiedzy PZO), to trzeba to ująć inaczej. Ad. par. 39 – tak surowe konsekwencje związane ze sprawozdaniem, które – umówmy się – nie jest najważniejszą sprawą do załatwienia w
--	---

	styczniu przez RO, to gruba przesada. Jak się realizuje wiele zadań społecznych, to styczeń i luty są pełne od sprawozdań związanych z wydatkowaniem środków i aplikowaniem o kolejne. Gdyby tak samo traktowano niedotrzymywanie terminów i obietnic ze strony UMW, jak chce autor tego zapisu, to urząd świeciłby pustkami. Ad. par. 59 i kolejne – "gratulacje" za ten pomysł; W sferze działań społecznych ludziom potrzeba marchewki, a nie kija. Nie dość, że kandydaci na radnych zwykle odwalają większość roboty profrekwencyjnej za Miasto i uświadamiają mieszkańców o istnieniu rad osiedli, to jeszcze zwiększa się ryzyko, przy którym ta praca miałaby pójść na marne, bo w przypadku nieosiągnięcia progu 4% RO w ogóle nie zostaje utworzona. Nawet nie daje się szansy w postaci ponownego przeprowadzenia wyborów. Po prostu smutne. Opinia co do całości proponowanych zmian – przedstawione propozycje nie mają nic wspólnego ze sprawieniem, by rady mogły działać sprawniej, projektują raczej zmiany, dzięki którym wiele z nich nie powstanie albo zostaną rozwiązane z powodu uchybień. Jedyna rozsądna poprawka to powrót do kadencji 4-letniej zamiast 5 lat i brak konieczności podejmowania uchwały przez RO w przypadku rezygnacji z funkcji. Poza tym język całości dokumentu znów nie uwzględnia zasiadania kobiet w organach Osiedla! Postrzegam to jako krok wstecz.
36	Cały projekt uchwały – tryb konsultacji społecznych. Projekt zmian dotyczący organizacji i funkcjonowania 48 jednostek pomocniczych gminy został poddany konsultacjom w czasie nieadekwatnym do jego rangi i złożoności. Co istotniejsze, rady osiedli – których projekt bezpośrednio dotyczy – nie zostały włączone do prac na etapie przygotowania propozycji. To właśnie te organy dysponują praktyczną wiedzą o tym, co w statutach rzeczywiście nie działa.

	Pominięcie ich na etapie tworzenia projektu, a następnie wyznaczenie krótkiego okna na zgłoszenie uwag, jest trudne do pogodzenia z deklarowanym celem wzmacniania partycypacji społecznej. Wnoszę o wydłużenie okresu konsultacji i przeprowadzenie ich bezpośrednio z radami osiedli.
37	§ 59 ust. 3 oraz § 64 ust. 2 pkt 4 i § 66 ust. 4 – próg frekwencji 4% Projekt wprowadza wymóg osiągnięcia 4% frekwencji jako warunek ważności wyborów, a w razie jego niespełnienia – unieważnienie wyborów bez możliwości ich powtórzenia. Uzasadnienie uchwały nie zawiera żadnych danych o historycznej frekwencji w poszczególnych osiedlach. Nie wiadomo zatem, ile osiedli w poprzednich wyborach osiągnęłoby ten próg, a ile nie. Z dostępnych informacji wynika, że część osiedli nie osiągnęłaby wymaganego poziomu. Podejmowanie decyzji o mechanizmie mogącym prowadzić do faktycznej likwidacji rad osiedli, bez analizy danych historycznych, jest działaniem nieodpowiedzialnym. Wnoszę o opublikowanie danych frekwencyjnych z ostatnich wyborów osiedlowych oraz o usunięcie proponowanego mechanizmu.
38	Uzasadnienie uchwały – diagnoza przyczyn niskiej frekwencji i aktywności mieszkańców. Najpoważniejszy zarzut dotyczy filozofii całej reformy. Niska frekwencja w wyborach do rad osiedli nie jest zjawiskiem przypadkowym – jest między innymi skutkiem wieloletnich zaniedbań po stronie miasta. Mieszkańcy angażujący się w lokalne sprawy przez lata doświadczali kilkuletnich opóźnień w realizacji środków z funduszy osiedlowych, braku realnego wpływu rad na decyzje miejskie oraz rosnącej biurokratyzacji działania organów osiedla bez poszerzenia ich kompetencji. Projekt uchwały nie odnosi się do tych przyczyn i nie przewiduje żadnych działań profrekwencyjnych. Wprowadzenie progu frekwencyjnego w takiej sytuacji oznacza, że miasto karze mieszkańców za skutki własnych

	zaniedbań.
39	w § 59 po ust. 2 dodaje się ust. 3 w brzmieniu: „3. Podział mandatów następuje wyłącznie w przypadku, gdy w wyborach na terenie Osiedla wzięło udział co najmniej 4% osób uprawnionych do głosowania.”; Wprowadzono minimalny próg frekwencji bez zapisu dot. powtórzenia wyborów do Rady Osiedla. Spowoduje to doprowadzenia do trwałego pozbawienia mieszkańców reprezentacji osiedlowej.
40	Opinia dotyczy całego projektu uchwały RM. – Brak realnego wzmocnienia kompetencji Rad Osiedli – projekt nie wprowadza zapowiadanych rozwiązań, i kompleksowych reform, takich jak udział przedstawicieli osiedli w pracach komisji Rady Miejskiej, realny wpływ na Fundusz Osiedlowy, wzmocniona inicjatywa uchwałodawcza czy system diet. – Osłabienie funkcji reprezentowania mieszkańców – usunięcie zapisów o reprezentowaniu mieszkańców przez Radę Osiedla ogranicza rolę Rad Osiedli jako głosu lokalnych wspólnot. – Ograniczenie autonomii komunikacyjnej – obowiązek prowadzenia korespondencji wyłącznie za pośrednictwem Urzędu Miejskiego zmniejsza samodzielność i sprawczość Rad Osiedli oraz działanie zgodnie z oczekiwaniami mieszkańców. – Wprowadzenie mechanizmów sankcyjnych zamiast wsparcia – projekt przewiduje możliwość rozwiązania Rady Osiedla nawet w przypadku drobnych uchybień formalnych, takich jak niewielkie opóźnienia w realizacji obowiązków sprawozdawczych, podczas gdy miasto nie ponosi żadnych konsekwencji za wieloletnie opóźnienia w realizacji własnych zobowiązań wobec osiedli, w tym związanych z wdrażaniem Funduszu Osiedlowego. – Nadmiernie restrykcyjny próg frekwencji wyborczej –

	wprowadzenie progu 4% frekwencji, połączone z zapisem uniemożliwiającym przeprowadzenie ponownych wyborów, może prowadzić do trwałego pozbawienia mieszkańców reprezentacji osiedlowej, co jest znacząco godzące w lokalną demokrację i pozbawia mieszkańców współdecydowania o własnej okolicy na kilka lat. – Uznaniowość terminów wyborów – dopuszczenie przeprowadzania wyborów do sześciu miesięcy po zakończeniu kadencji stwarza ryzyko arbitralnych i potencjalnie politycznych decyzji.
41	Miejsca o których będę pisać to zmiany w § 35, § 59, § 64, § 66, mówiące o wprowadzeniu ograniczeń ważności wyborów i powołaniu rad w wyniku niewystarczającej frekwencji lub liczby kandydatów. Uważam że zaproponowane zmiany są, z braku lepszego słowa, skandaliczne. O ile rozumiem idee że rady osiedla powinny być reprezentatywne. I aby to zrobić wybory powinny mieć jak największą frekwencję i odpowiedni wybór kandydatów. Niestety zaproponowane rozwiązanie (zwłaszcza biorąc pod uwagę § 66) przypomina amputację złamanej nogi. Zlikwidowanie niemałej liczby rad osiedli w naszym mieście tylko zmniejszy zaufanie mieszkańców do tej formy partycypacji społecznej i finalnie jeszcze bardziej zmniejszy udział obywateli w kolejnych wyborach do jednostek pomocniczych. Apeluje do radnych o odrzucenie tego projektu który zamiast polepszyć działanie RO doprowadzi do ich demontażu.
42	Fragment "Podział mandatów następuje wyłącznie w przypadku, gdy w wyborach na terenie Osiedla wzięło udział co najmniej 4% osób uprawnionych do głosowania". Jest to zapis szkodliwy dla rad osiedli przy obecnej strukturze partycypacji. W ostatnich wyborach do rad osiedli w Szczecinie w 2025 przy progu 5% 1/3 mieszkańców pozostała bez reprezentacji, w szczególności w centrum miasta. Przy frekwencji podobnej jak w roku 2021 we

	Wrocławiu nastąpi podobna sytuacja, czyli osiedla w środku miasta od Ołbina do Gaju pozostaną bez rad. Z jednej strony są to osiedla o dużym poziomie nieaktualnych zameldowań, choćby przez wyprowadzki do domków na przedmieściach bez przemeldowania, a z drugiej są to osiedla, które są istotne dla nie tylko dla mieszkańców, ale też przejezdnych (typowe dla centrum miasta) – taka rada osiedla dba o np. zabieganie o nasadzenia, które stanowią o jakości życia nie tylko swoich wyborców.
43	Projekt zmian statutów rad osiedli Wrocławia opublikowany w Biuletynie Informacji Publicznej. Rada Osiedla Kuźniki wyraża sprzeciw wobec projektu zmiany statutów rad osiedli wrocławskich i poddaje projekt krytyce w szczególności w następujących obszarach: 1. Wprowadzenie progu 4% (zmiana par 59 statutu) – próg frekwencyjny w wyborach powszechnych nie funkcjonuje polskiej demokracji. Uważamy, że wprowadzenie takiego progu, który miałby warunkować utworzenie rady na danym osiedlu to marnowanie istniejącego potencjału. Należy dążyć do aktywizacji mieszkańców, zapewnienia lepszej frekwencji poprzez wzmacnianie kompetencji rad osiedli (o co nie tylko my postulujemy od lat, widząc bierność magistratu i Rady Miejskiej w tym obszarze) i promowanie tej idei samorządności a nie karać Wrocławianki i Wrocławian za brak należytej frekwencji. Jeszcze raz zwracamy uwagę – to nie jest referendum. Nieutworzenie rady osiedla wobec nieprzekroczenia progu 4% oznaczałoby także zmarnowanie wypracowanego przez lata kapitału – identyfikacji, siedziby/majątku oraz prowadziłoby do nierównowagi praw mieszkańców miasta (mieszkańcy z podstawową reprezentacją w postaci rady osiedla i grupa takiej reprezentacji pozbawiona). 3. Brak corocznego sprawozdania dla Rady Miejskiej Wrocławia (zmiana par 39 statutu) – uważamy, że projektowana sankcja za brak

	złożenia sprawozdania dla RM Wrocławia w terminie, czyli możliwość rozwiązania rady poprzez organ nadzoru nie jest – tak jak przedstawiają autorzy projektu zmiana porządkową a kluczową, Organ nadzoru dostaje arbitralne prawo do rozwiązania rady osiedla za brak raportu a w naszej ocenie taki środek (wobec faktu, że rady osiedla pełnią swoją rolę z mandatu społecznego) jest rażąco dotkliwy. Rozumiemy sens dyscyplinowania rad w tym obszarze, lecz należy dążyć do tego innymi środkami. 2. Brak w projekcie rozwiązań cyfryzacyjnych w 2026 r. to skandal. Projekt w żaden sposób nie adresuje ponownie zgłaszanej od lat pilnej potrzeby likwidacji uciążliwej papierowej biurokracji poprzez cyfryzację obiegu dokumentów (i ogólnie procesów komunikacji pomiędzy magistratem a radami osiedli). Pozostawienie w projekcie wymogu posługiwania się przez osoby funkcyjne (zarząd osiedla i przewodniczących oraz wiceprzewodniczących rad osiedli) pieczęciami uważamy za żart w 2026 r. Pozostałe zmiany w tym – skrócenie kadencji, zmiany dotyczące uregulowania zastępstwa oceniamy pozytywnie.
44	c) w § 59 po ust. 2 dodaje się ust. 3 w brzmieniu: „3. Podział mandatów następuje wyłącznie w przypadku, gdy w wyborach na terenie Osiedla wzięło udział co najmniej 4% osób uprawnionych do głosowania.”; Brak opisanego mechanizmu rozpisania wyborów do Rady Osiedla na wypadek nie uzyskania frekwencji 4% przez cały okres trwania kadencji osłabia samorządność osiedlową i jest długoterminową, niesprawiedliwą karą dla mieszkańców osiedla, które nie uzyskało minimalnej frekwencji wyborczej. Proponuję dodanie mechanizmu jaki istnieje w Szczecinie, czyli możliwość złożenia wniosku przez mieszkańców o ponowne rozpisanie wyborów.
45	3. Przewodniczący zwołuje sesję i ustala porządek obrad oraz

	przedstawia ewentualne projekty uchwał. Celem ustalenia porządku obrad Przewodniczący przeprowadza konsultacje z Przewodniczącym Zarządu oraz przewodniczącymi Komisji. Do zawiadomienia o zwołaniu sesji dołącza się porządek obrad wraz z projektami uchwał.” Ten punkt jest nielogiczny. Wpierw używane jest słowo "ewentualne", po czym zobowiązuje się do wysyłania projektów uchwał. Należy usunąć słowo "ewentualne".
46	Nie zgadzam się z wykreśleniem zapisu , że rady osiedla reprezentują mieszkańców , Nie zgadzam się z zapisem ,że przy frekwencja poniżej 4% rada osiedla nie powstanie i nie będzie można zrobić ponownych wyborów. Nie akceptuję zapisu , że rada osiedla musi się zwracać z wszelkimi wnioskami i uwagami wyłącznie do jednostki nadrzędnej nad nimi a nie może zwrócić się bezpośrednio do konkretnej komórki w strukturze miejskiej lub bezpośrednio do innego podmiotu. Nowe propozycje są nie do przyjęcia , bo ograniczają kompetencje rad osiedli, osłabiają funkcje reprezentowania mieszkańców, ograniczają możliwość komunikacji rad osiedla z innymi podmiotami, wprowadzają mechanizmy sankcyjnej pod blachy mi pretekstami wobec rad osiedli , zamiast ich wspierać, restrykcyjny próg frekwencji przy wyborach. Uważam , że taki kierunek w zmianach w statucie rad osiedli jest nie do przyjęcia , bo podważa sens istnienia rad osiedli.
47	Brak punktu adresującego kwestię publikacji uchwał Rady Osiedla. Postuluję dodanie do projektu Uchwały Rady Miejskiej punktu zobowiązującego Zarząd Rady Osiedla do publikacji w BIP i stronie internetowej Rady Osiedla (jeśli istnieje) uchwał podjętych podczas sesji rady osiedla w czasie do 14 dni od momentu uchwalenia uchwały.

48	14) w § 44 ust. 2 otrzymuje brzmienie: „2. Prezydent, odrębnym zarządzeniem, może określić szczegółowe zasady współdziałania jednostek Miasta z organami Osiedla.”; Wskazany punkt daje potężną dowolność Prezydentowi Miasta w kształtowaniu zasad współpracy jednostek Miasta z organami Osiedla, co powinno być regulowane przez Radę Miejską. Wnioskuje o usunięcie tego punktu.
49	1. Zmiana kadencji RO; 2. Próg wyborczy w wyborach do RO; 3. Wyznaczenie terminu wyborów po 180 dniach od końca kadencji; 4. Zmiany postulowane, nieujęte w projekcie. 1. Zmiana kadencji RO– zmiana zdecydowanie pozytywna; 2. Próg wyborczy w wyborach do RO– ocena zdecydowanie negatywna, zaprzeczająca idei wolności wyboru (także w stosunku do braku udziału w wyborach). Próg określony uznaniowo, niewynikający z żadnych przemyślanych kryteriów (dlaczego nie np. 10 lub 20%?); 3. Wyznaczenie terminu wyborów po 180 dniach od końca kadencji– ocena zdecydowanie negatywna. Brak racjonalnych przesłanek wydłużania de facto kadencji Zarządów, po zakończeniu kadencji Rady; Zmiany postulowane, które powinny zostać dodane: – natychmiastowe wprowadzenie diet, systemowo ich powiązanie z dietami radnych miejskich; – przeniesienie ciężaru opisu finansowego rachunków do WCRS (jednostki miejskiej); pozostawienie w kompetencjach Zarządów opisu merytorycznego; – wprowadzenie menedżerów zadań osiedlowych jako etatowych pracowników miejskich do prowadzenia bieżącej obsługi administracyjnej Osiedli (do dyskusji, zakres ich funkcjonowania w

	siedzibie Rady– np. 1–2 razy w tygodniu; w miejsce Skarbnika i Sekretarza); – tym samym, niekonieczne powoływanie funkcji Skarbnika i Sekretarza (może pozostać dobrowolne). Za dużo funkcji w RO, które często obsadzane są dla samego ich obsadzenia. Ich zadania i tak często wykonuje PZO lub WZO; – wprowadzenie możliwości zawieszenia w pełnieniu mandatu radnego za rażące uchybienia itp.
50	Arbitralność terminów wyborów do Rad Osiedli Wprowadzenie mechanizmów represyjnych zamiast wsparcia Karanie osiedli za niską frekwencję wyborczą Ograniczenie autonomii komunikacyjnej Rad Osiedli Brak realizacji zapowiadanych kompetencji Usunięcie zapisów o reprezentowaniu mieszkańców osiedla Usunięcie zapisów o reprezentowaniu mieszkańców osiedla prowadzi do osłabienia roli Rad Osiedli jako głosu lokalnej wspólnoty i przesuwania ich funkcję w stronę ciała bardziej zależnego od administracji niż od woli mieszkańców Regulamin współpracy prezydenta z Osiedlami Wprowadzenie możliwości dookreślenia odrębnym zarządzeniem szczegółowe zasady współpracy osobna dla organów osiedla Rady i Zarządu a nie samej Rady to gra na podziały kompetencji i jeszcze większy chaos kompetencyjny niżeli jest obecnie. Dzisiaj organem uchwałodawczym jest Rada a wykonawczym Zarząd i tak powinno pozostać skoro w ramach przyjętych założeń Rada powołuje Zarząd. Niewłaściwy tryb konsultacji i brak rzetelnego dialogu Zgłaszamy zastrzeżenia do trybu i sposobu prowadzenia konsultacji. Przede wszystkim, dobrą praktyką konsultacji społecznych jest zapowiedzieć z około miesięcznym wyprzedzeniem, iż konsultacje określonego projektu będą mieć miejsce. W tym wypadku projekt

	ogłoszono 18.02.2026 r., zaś konsultacje, dopiero po pierwszych głosach krytyki projektu, tj. 24.02.2026 r. Ponadto wątpliwości budzi sam przebieg spotkania konsultacyjnego online, w którym główni autorzy zmian z ramienia Rady Miejskiej nie wzięli udziału. Spotkanie zostało gwałtownie zakończone przed planowanym czasem, po pojawieniu się kolejnych pytań. Zastrzeżenia budzi również, że wiele odpowiedzi miało charakter ogólnikowy, nierozszerzający informacji wynikających z uzasadnienia projektu. Co za tym idzie, udział w konsultacjach nie umożliwiał merytorycznego odniesienia się do skutków części proponowanych zmian. Wnosimy o uzupełnienie konsultacji o publiczny zestaw pytań i odpowiedzi, publikację pełnego nagrania oraz jasne uzasadnienie kluczowych rozwiązań. W ocenie Stowarzyszenia SOS Wrocław przedstawione propozycje stanowią krok wstecz, są sprzeczne z ideą dialogu obywatelskiego oraz są wyrazem lekceważenia wobec całego środowiska osiedlowego.
51	Większość punktów w załączniku w którym wprowadza się zmiany! Wyrażam stanowczy sprzeciw wobec procedowanych propozycji zmian w statutach wrocławskich osiedli dotyczących funkcjonowania Rad Osiedli. Przedstawione rozwiązania nie tylko nie realizują wcześniej zapowiadanych kierunków reformy, lecz stanowią ich zaprzeczenie i realne zagrożenie dla lokalnej demokracji. Propozycje te pozostają w sprzeczności z publicznymi deklaracjami składanymi przez przedstawicieli władz miasta, w których zapowiadano kompleksową reformę osiedli, obejmującą wzmocnienie ich kompetencji, zwiększenie sprawczości Rad Osiedli oraz partnerskie traktowanie lokalnych wspólnot. Tymczasem procedowane obecnie zmiany mają charakter wycinkowy i fragmentaryczny. Nie towarzyszy im żadna spójna wizja systemowa ani harmonogram dalszych prac nad reformą osiedli.

Brakuje informacji o kolejnych etapach oraz o docelowym modelu funkcjonowania osiedli. Taki sposób procedowania budzi uzasadnione obawy co do rzeczywistych intencji projektodawców i podważa zaufanie środowiska osiedlowego do deklarowanego dialogu.

NAJWAŻNIEJSZE ZASTRZEŻENIA:

– Arbitralność terminów wyborów do Rad Osiedli

Proponowane regulacje dopuszczają przeprowadzanie wyborów w dowolnym terminie, nawet do sześciu miesięcy po zakończeniu kadencji. Tworzy to nieakceptowalną przestrzeń do uznaniowego, a potencjalnie także politycznego, sterowania lokalnym procesem wyborczym.

– Wprowadzenie mechanizmów represyjnych zamiast wsparcia

Zamiast realnego wzmocnienia kompetencji osiedli projekt przewiduje możliwość rozwiązania Rady Osiedla w przypadku nawet minimalnych uchybień formalnych, takich jak jednodniowe opóźnienie w złożeniu sprawozdania. Decyzja ta pozostaje w gestii organów miejskich, podczas gdy miasto nie ponosi żadnych konsekwencji za wieloletnie opóźnienia w realizacji np. projektów Funduszu Osiedlowego.

– Karanie osiedli za niską frekwencję wyborczą

Wprowadzenie progu 4% frekwencji jako warunku istnienia Rady Osiedla może prowadzić do pozbawienia mieszkańców reprezentacji na całą kadencję. Jest to rozwiązanie bardziej restrykcyjne niż w przypadku wielu wyborów samorządowych, a odpowiedzialność za niską frekwencję przerzuca się na osiedla, pomijając realny wpływ miasta na poziom zaangażowania mieszkańców.

– Ograniczenie autonomii komunikacyjnej Rad Osiedli

Obowiązek kierowania całej korespondencji wyłącznie za pośrednictwem właściwych komórek Urzędu Miejskiego znacząco

	ogranicza samodzielność Rad Osiedli, zmniejsza ich sprawczość oraz wydłuża proces komunikacji z instytucjami zewnętrznymi. – Brak realizacji zapowiadanych kompetencji Projekt nie wprowadza żadnych z wcześniej deklarowanych rozwiązań, takich jak udział przedstawicieli osiedli w pracach komisji Rady Miejskiej, realny wpływ na wysokość i tempo wdrażania Funduszu Osiedlowego, wzmocniona inicjatywa uchwałodawcza, skuteczne mechanizmy konsultacyjne czy system diet dla radnych osiedlowych. – Usunięcie zapisów o reprezentowaniu mieszkańców osiedla Rezygnacja z zapisów o reprezentowaniu mieszkańców osiedla osłabia rolę Rad Osiedli jako głosu lokalnej wspólnoty i przesuwają ich funkcję w stronę ciała bardziej zależnego od administracji niż od woli mieszkańców. – Regulamin współpracy prezydenta z Osiedlami Wprowadzenie możliwości dookreślenia odrębnym zarządzeniem szczegółowe zasady współpracy osobna dla organów osiedla Rady i Zarządu a nie samej Rady to gra na podziały kompetencji i jeszcze większy chaos kompetencyjny niżeli jest obecnie. Dzisiaj organem uchwałodawczym jest Rada a wykonawczym Zarząd i tak powinno pozostać skoro w ramach przyjętych założeń Rada powołuje Zarząd. – Niewłaściwy tryb konsultacji i brak rzetelnego dialogu Zgłaszamy zastrzeżenia do trybu i sposobu prowadzenia konsultacji. Przede wszystkim, dobrą praktyką konsultacji społecznych jest zapowiedzieć z około miesięcznym wyprzedzeniem, iż konsultacje określonego projektu będą mieć miejsce. W tym wypadku projekt ogłoszono 18.02.2026 r., zaś konsultacje, dopiero po pierwszych głosach krytyki projektu, tj. 24.02.2026 r. Ponadto wątpliwości budzi sam przebieg spotkania konsultacyjnego online, w którym główni autorzy zmian z ramienia Rady Miejskiej nie wzięli udziału. Spotkanie
--	--

	zostało gwałtownie zakończone przed planowanym czasem, po pojawieniu się kolejnych pytań. Zastrzeżenia budzi również, że wiele odpowiedzi miało charakter ogólnikowy, nierozszerzający informacji wynikających z uzasadnienia projektu. Co za tym idzie, udział w konsultacjach nie umożliwiał merytorycznego odniesienia się do skutków części proponowanych zmian. Wnosimy o uzupełnienie konsultacji o publiczny zestaw pytań i odpowiedzi, publikację pełnego nagrania oraz jasne uzasadnienie kluczowych rozwiązań. Przedstawione propozycje stanowią krok wstecz, są sprzeczne z ideą dialogu obywatelskiego oraz są wyrazem lekceważenia wobec całego środowiska osiedlowego.
52	Paragraf 1 pkt 15 lit. C uchwały nowelizującej – dot. 4% progu frekwencji. W żadnych wyborach w Polsce nie ma progu frekwencyjnego – jest on jedynie w referendum, dlatego zaskakującym jest dodanie takiego progu w wyborach do rad osiedli we Wrocławiu. Takie rozwiązanie jest niekonstytucyjne i niedemokratyczne i powinno zostać usunięte z projektu nowelizacji, ponieważ godzi w podstawowe wartości jakimi są wolność wyboru, a ponadto mogą być demotywujące dla obywateli i zniechęcające do wzięcia udziału w wyborach, na zasadzie „skoro mój głos może być niewzięty pod uwagę to po co głosować”.
53	Wymóg osiągnięcia minimalnego progu frekwencji w wysokości 4% uprawnionych do głosowania. Jestem przeciwko temu zapisowi. Jako, że funkcja radnego osiedlowego jest uważana za pełnioną społecznie, wymaganie prowadzenia profesjonalnej kampanii wyborczej przez kandydatów (ulotki, billboardy, płatne ogłoszenia w mediach społ. etc.) z ich prywatnych środków, jest groteskowym pomysłem ludzi oderwanych od rzeczywistości. Można wprowadzić taki zapis, jeśli diety radnych osiedlowych będą podniesione do poziomu minimum 1/2 diety radnego miejskiego.

54	Usunąć Rady Osiedla. Przywrócić dzielnice i zatrudnić na umowę o pracę. Socjalizm dawno minął. Bez pieniędzy nie ma dobrze wykonanej pracy. Działalność charytatywna nie powinna dotyczyć działalności pomocniczych podmiotów.
55	§ 7 statutu osiedla – zasady opiniowania przez radę osiedla. Projekt uchwały nie wzmacnia kompetencji opiniodawczych rad osiedli. Wprowadzone zmiany mają głównie charakter proceduralny i porządkujący, nie zwiększając realnego wpływu rad osiedli na decyzje podejmowane przez organy Miasta. Statut powinien rozszerzać katalog spraw, w których organy Miasta mają obowiązek zasięgania opinii rady osiedla, w szczególności w sprawach dotyczących planowania przestrzennego, inwestycji miejskich, zmian organizacji ruchu oraz lokalizacji inwestycji publicznych na terenie osiedla. Realne kompetencje opiniodawcze są jednym z podstawowych instrumentów wpływu mieszkańców na sprawy lokalne. Brak ich wzmocnienia oznacza utrzymanie obecnego modelu, w którym rola rad osiedli jest ograniczona
56	§ 32 i § 35 statutu osiedla – gospodarka finansowa osiedla. Projekt uchwały nie przewiduje zwiększenia środków finansowych pozostających w dyspozycji rad osiedli ani nie wprowadza nowych mechanizmów ich ustalania. Dla zapewnienia realnej sprawczości rad osiedli konieczne jest zwiększenie budżetów osiedli. Środki te powinny być określone w sposób przejrzysty i przewidywalny, np. poprzez mechanizm oparty o liczbę mieszkańców osiedla oraz stałą kwotę bazową. Bez odpowiednich środków finansowych rady osiedli nie mają możliwości realizowania lokalnych inicjatyw i skutecznego reagowania na potrzeby mieszkańców.
57	§ 7 ust. 6 oraz § 44 statutu osiedla – współpraca jednostek miejskich z

	organami osiedla. Projekt uchwały nie wprowadza rozwiązań wzmacniających pozycję rad osiedli w relacjach z jednostkami organizacyjnymi Miasta. Jednostki miejskie powinny mieć obowiązek współpracy z radami osiedli oraz udzielania odpowiedzi na wnioski i postulaty rad w określonym terminie. Brak takich mechanizmów powoduje, że inicjatywy rad osiedli często pozostają bez odpowiedzi lub bez realnego wpływu na działania administracji miejskiej
58	Brak odpowiednich regulacji w projekcie statutu. Projekt uchwały nie zawiera rozwiązań wzmacniających udział rad osiedli w procesie konsultacji społecznych. Rady osiedli powinny być traktowane jako podstawowy partner konsultacyjny w sprawach dotyczących ich obszaru, a ich stanowisko powinno być publikowane wraz z raportem z konsultacji. Praktyka ostatnich konsultacji dotyczących statutów osiedli pokazuje, że rola rad osiedli w tym procesie jest niewystarczająca
59	§ 44 statutu osiedla – współdziałanie jednostek miasta z organami osiedla. Projekt uchwały nie przewiduje obowiązku informowania rad osiedli na wczesnym etapie planowania inwestycji lub zmian organizacyjnych dotyczących ich obszaru. Wprowadzenie takiego obowiązku zwiększyłoby przejrzystość procesu decyzyjnego oraz umożliwiło rzeczywisty udział mieszkańców w procesie planowania rozwoju miasta.
60	Załącznik nr 2 do statutu – § 59 ust. 3 oraz § 64 ust. 2 pkt 4. Projekt uchwały nie przewiduje obowiązku informowania rad osiedli na wczesnym etapie planowania inwestycji lub zmian organizacyjnych dotyczących ich obszaru. Wprowadzenie takiego obowiązku zwiększyłoby przejrzystość procesu decyzyjnego oraz umożliwiło rzeczywisty udział

	mieszkańców w procesie planowania rozwoju miasta.
61	§ 5 statutu osiedla – zasady działania osiedla. Projekt uchwały nie wzmacnia ustrojowej roli rad osiedli jako reprezentacji mieszkańców. Statut powinien jednoznacznie wskazywać, że rady osiedli są podstawowym forum reprezentacji mieszkańców na poziomie lokalnym oraz partnerem Miasta w prowadzeniu polityki lokalnej.
62	Projekt uchwały koncentruje się przede wszystkim na zmianach organizacyjnych i proceduralnych, nie wprowadzając rozwiązań zwiększających zakres kompetencji rad osiedli. W dłuższej perspektywie statut powinien wspierać proces decentralizacji zarządzania miastem poprzez przekazywanie radom osiedli większych kompetencji w zakresie spraw lokalnych
63	b) po ust. 5 dodaje się ust. 6 w brzmieniu: „6. Organy Osiedla mogą kierować korespondencję, w zakresie swoich kompetencji, do organów oraz instytucji zewnętrznych za pośrednictwem właściwego merytorycznie wydziału Urzędu Miejskiego Wrocławia lub właściwej merytorycznie jednostki organizacyjnej Miasta.”; Brakuje kluczowego zobowiązania w drugą stronę: Organy Miasta informują Organy Osiedla o wszelkich decyzjach dot. Osiedla.
64	w § 20: a) uchyla się ust. 1 § 20. 1. Radny reprezentuje mieszkańców Osiedla. Sprzeciw przeciwko usunięciu tego zapisu! Kogo ma reprezentować Radny, jak nie mieszkańców, którzy go w wyborach go wybrali?
65	w § 6 ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. Wybory do Rady Osiedla zarządza się nie później niż na 30 dni

	przed upływem kadencji Rady Osiedla. Datę wyborów wyznacza się na dzień wolny od pracy, przypadający w ciągu 180 dni po upływie kadencji Rady Osiedla, z zastrzeżeniem § 80.”; Sprzeciw przeciwko zapisowi o możliwości wydłużenia kadencji RO o blisko pół roku. Sprzeczne z poprawką, skracającą kadencję, z którą się zgadzam: 4) w § 13 ust. 2 otrzymuje brzmienie: „2. Kadencja Rady trwa 4 lata, licząc od dnia wyborów.”;
66	W §1 w akapicie "w załączniku wprowadza się następujące zmiany" (strona 3 i następne) – punkty: 3), 4), 7), 12), 13) oraz 15) ad 3) – wnoszę o odrzucenie tej poprawki (zmiany) w całości ad 4) – wnoszę o odrzucenie tej poprawki (zmiany) w całości ad 7) – wnoszę o odrzucenie tej poprawki (zmiany) w całości ad 12) – wnoszę o odrzucenie tej poprawki (zmiany) w całości ad 13) – wnoszę o odrzucenie tej poprawki (zmiany) w całości ad 15) – wnoszę o odrzucenie tej poprawki (zmiany) w całości
67	w § 44 ust. 2 otrzymuje brzmienie: „2. Prezydent, odrębnym zarządzeniem, może określić szczegółowe zasady współdziałania jednostek Miasta z organami Osiedla.”; To nie prawo, a obowiązek Prezydenta, aby dobrze zdefiniować współpracę na linii Miasto–Osiedla. Jednostki osiedla powinny mieć pełną i aktualną wiedzę o działaniach Miasta na terenie Osiedla, aby prawidłowo wypełniać swoją rolę względem mieszkańców. Propozycja: „2. Prezydent, odrębnym zarządzeniem, określa szczegółowe zasady współdziałania jednostek Miasta z organami Osiedla.”;
68	c) w § 59 po ust. 2 dodaje się ust. 3 w brzmieniu: „3. Podział mandatów następuje wyłącznie w przypadku, gdy w

	wyborach na terenie Osiedla wzięło udział co najmniej 4% osób uprawnionych do głosowania.”; Sprzeciw za odgórne karanie za niską frekwencję, choć reprezentuję osiedle, gdzie frekwencja była najwyższa. Co z przypadkiem, gdy jest kilka obwodów do głosowania, i jeden osiągnie próg – dlaczego jego mieszkańcy mieliby być ukarani za bierność mieszkańców innego obwodu i być pozbawieni swojej reprezentacji? Czy to jest zgodne z polskim ustawodawstwem?
69	Wnoszę o natychmiastowe wstrzymanie prac nad obecnym projektem, który nosi znamiona celowego działania na szkodę samorządności lokalnej. Szkodliwymi zapisami są: – brak określonego sposobu pracy RO pomiędzy końcem kadencji a rozpoczęciem działania rady w nowej kadencji (tu może być luka aż 7 miesięcy) – wymagana frekwencja 4% (1/3 rad osiedli nie powstałaby) Projekt nie uwzględnia: – mieszkańców niezameldowanych (np. studentów, osób wynajmujących które rzeczywiście mieszkają w mieście) – rzetelnej analizy potrzeb mieszkańców oraz rad osiedli (brak porządnych konsultacji i ankiet na osiedlach) – potrzeby cyfryzacji osiedli (brakuje cyfrowego rejestru takiego jaki jest w przypadku rady miejskiej)
70	wyrażam swój sprzeciw dla pospiesznego procedowania zmian do statutów, niedopuszczalne jest przeprowadzenie konsultacji w tej kwestii w ciągu zaledwie dwóch tygodni. Dodatkowo formularz w takiej formie jest pozbawiony sensu ponieważ BOT może wygenerować nieskończoną liczbę wypełnionych pozycji!
71	§1 projektu: punkt 3) – wnoszę o odrzucenie tej zmiany w całości

	punkt 4) – wnoszę o odrzucenie tej zmiany w całości punkt 7) – wnoszę o odrzucenie tej zmiany w całości punkt 12) – wnoszę o odrzucenie tej zmiany w całości punkt 13) – wnoszę o odrzucenie tej zmiany w całości punkt 15) – wnoszę o odrzucenie tej zmiany w całości. Z przykrością muszę stwierdzić, że aktualna dyskusja i projekty zmian (w tym zmian Statutów) nie odnoszą się do realnych problemów społeczności lokalnych. RO są traktowane jako przeszkody / intruzi w dobrze funkcjonującym ciele Miasta Wrocławia. Doświadczenia społeczności lokalnych wskazywałyby na konieczność zwiększenia, a nie zmniejszenia liczby jednostek reprezentujących poszczególne połączone wspólnymi problemami tereny. Digitalizacja współpracy z jednostkami miejskimi i realna, a nie pozorna współpraca, rozwiązałyby większość problemów.
72	§1 projektu: punkt 3) – wnoszę o odrzucenie tej zmiany w całości punkt 4) – wnoszę o odrzucenie tej zmiany w całości punkt 7) – wnoszę o odrzucenie tej zmiany w całości punkt 12) – wnoszę o odrzucenie tej zmiany w całości punkt 13) – wnoszę o odrzucenie tej zmiany w całości punkt 15) – wnoszę o odrzucenie tej zmiany w całości. Proponowane zmiany nie sprzyjają temu, aby Rady Osiedli działały sprawniej i efektywniej.
73	Paragraf 1 projektu: punkt 3) – wnoszę o odrzucenie tej zmiany w całości punkt 4) – wnoszę o odrzucenie tej zmiany w całości punkt 7) – wnoszę o odrzucenie tej zmiany w całości punkt 12) – wnoszę o odrzucenie tej zmiany w całości punkt 13) – wnoszę o odrzucenie tej zmiany w całości punkt 15) – wnoszę o odrzucenie tej zmiany w całości.

74	§1 projektu: punkt 3) – wnoszę o odrzucenie tej zmiany w całości punkt 4) – wnoszę o odrzucenie tej zmiany w całości punkt 7) – wnoszę o odrzucenie tej zmiany w całości punkt 12) – wnoszę o odrzucenie tej zmiany w całości punkt 13) – wnoszę o odrzucenie tej zmiany w całości punkt 15) – wnoszę o odrzucenie tej zmiany w całości. §1 projektu: punkt 3) – wnoszę o odrzucenie tej zmiany w całości punkt 4) – wnoszę o odrzucenie tej zmiany w całości punkt 7) – wnoszę o odrzucenie tej zmiany w całości punkt 12) – wnoszę o odrzucenie tej zmiany w całości punkt 13) – wnoszę o odrzucenie tej zmiany w całości punkt 15) – wnoszę o odrzucenie tej zmiany w całości.
75	w § 7: a) ust. 3 otrzymuje brzmienie: „6. Organy Osiedla mogą kierować korespondencję, w zakresie swoich kompetencji, do organów oraz instytucji zewnętrznych za pośrednictwem właściwego merytorycznie wydziału Urzędu Miejskiego Wrocławia lub właściwej merytorycznie jednostki organizacyjnej Miasta.”; usunąć wpis. Rady Osiedla działają dużo bardziej efektywnie, gdy mogą się kontaktować bezpośrednio z instytucjami zewnętrznymi
76	Popieram zapisy uchwały RO Muchobór w tym zakresie
77	Wrocław wrocław
78	§1 projektu: punkt 3) – wnoszę o odrzucenie tej zmiany w całości punkt 4) – wnoszę o odrzucenie tej zmiany w całości punkt 7) – wnoszę o odrzucenie tej zmiany w całości

	punkt 12) – wnoszę o odrzucenie tej zmiany w całości punkt 13) – wnoszę o odrzucenie tej zmiany w całości punkt 15) – wnoszę o odrzucenie tej zmiany w całości.
79	z uwagi na brak możliwości dołączenia załącznika – opieram treść Uchwały nr XLI/224/26 Rady Osiedla Muchobór Mały wraz załącznikiem
80	par 6 ust. 1 zd. 1 Ordynacji Wyborczej "Wybory do Rady Osiedla zarządza się nie później niż na 30 dni przed upływem kadencji Rady Osiedla" zmienić na "Wybory do Rady Osiedla zarządza się nie później niż w dniu upływu kadencji Rady Osiedla". Uzasadnienie: w przypadku wydłużenia terminu do przeprowadzenia wyborów termin zarządzenia wyborów powinien zostać dopasowany.
81	punkt 3) – wnoszę o odrzucenie tej zmiany w całości punkt 4) – wnoszę o odrzucenie tej zmiany w całości punkt 7) – wnoszę o odrzucenie tej zmiany w całości punkt 12) – wnoszę o odrzucenie tej zmiany w całości punkt 13) – wnoszę o odrzucenie tej zmiany w całości punkt 15) – wnoszę o odrzucenie tej zmiany w całości. punkt 3) – wnoszę o odrzucenie tej zmiany w całości punkt 4) – wnoszę o odrzucenie tej zmiany w całości punkt 7) – wnoszę o odrzucenie tej zmiany w całości punkt 12) – wnoszę o odrzucenie tej zmiany w całości punkt 13) – wnoszę o odrzucenie tej zmiany w całości punkt 15) – wnoszę o odrzucenie tej zmiany w całości.
82	b) po ust. 5 dodaje się ust. 6 w brzmieniu: „6. Organy Osiedla mogą kierować korespondencję, w zakresie swoich kompetencji, do organów oraz instytucji zewnętrznych za pośrednictwem właściwego merytorycznie wydziału Urzędu Miejskiego Wrocławia lub właściwej merytorycznie jednostki organizacyjnej

	Miasta.”; istotna zmiana w zakresie kompetencji, ograniczająca możliwości zarówno rady jak i zarządu, uniemożliwiająca de facto normalną komunikację z miastem.
83	12) w § 35: a) ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. Zarząd opracowuje projekt planu finansowego Osiedla w oparciu o wyodrębnione w projekcie budżetu Miasta środki oraz przedkłada go Prezydentowi za pośrednictwem jednostki organizacyjnej Miasta obsługującej Osiedle, zgodnie z terminem wskazanym w korespondencji jednostki. W przypadku niezłożenia przez Osiedle projektu planu finansowego we wskazanym terminie, jednostka organizacyjna Miasta obsługująca Osiedle przyjmuje jako projekt planu finansowego Osiedla na kolejny rok plan finansowy Osiedla w roku bieżącym.”, b) ust. 3 otrzymuje brzmienie: „3. Rada uchwała plan finansowy terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia otrzymania informacji o ostatecznych kwotach wydatków Osiedla przyjętych w uchwale budżetowej. ograniczony do 14 dni termin na przyjęcie przez radę ostatecznej kwoty wydatków jest nadmiernie skrócony – biorąc pod uwagę miesięczne cykle posiedzeń rady (i obowiązek posiedzeń co kwartał) ten 14 dniowy termin jest kuriozalny
84	15) w załączniku nr 2 wprowadza się następujące zmiany: a) w § 6 ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. Wybory do Rady Osiedla zarządza się nie później niż na 30 dni przed upływem kadencji Rady

	Osiedla. Datę wyborów wyznacza się na dzień wolny od pracy, przypadający w ciągu 180 dni po upływie kadencji Rady Osiedla, z zastrzeżeniem § 80. kontrowersyjna propozycja – , dotyczące wydłużenia kadencji zarządu osiedla o okres do 180 dni do czasu wyznaczenia wyborów. Tak długi okres należy uznać za rażąco nadmierny. W praktyce oznacza to możliwość funkcjonowania organu wykonawczego przez pół roku po zakończeniu kadencji rady osiedla, co de facto przedłuża ich kadencję do aktualnie 5,5 roku a po ewentualnych zmianach do 4,5 roku. Nie znajduję uzasadnienia dla ogłoszenia wyborów w terminie do pół roku po zakończeniu kadencji.
85	c) w § 59 po ust. 2 dodaje się ust. 3 w brzmieniu: „3. Podział mandatów następuje wyłącznie w przypadku, gdy w wyborach na terenie Osiedla wzięło udział co najmniej 4% osób uprawnionych do głosowania.”; Szczególnie kontrowersyjnym rozwiązaniem jest wprowadzenie minimalnego progu frekwencji w wyborach do rad osiedli w wysokości 4% uprawnionych do głosowania. W uzasadnieniu projektu wskazuje się, że próg ten ma wzmacniać społeczny mandat rady osiedla i zapewnić, że będzie ona powołana w wyniku rzeczywistego zainteresowania mieszkańców sprawami lokalnymi. Argumentacja ta pomija jednak specyfikę wyborów do jednostek pomocniczych gminy, które w całej Polsce charakteryzują się bardzo niską frekwencją. Wprowadzenie progu frekwencyjnego nie prowadzi do zwiększenia uczestnictwa mieszkańców, lecz stwarza ryzyko, że w wielu osiedlach rada w ogóle nie zostanie powołana, co naszym zdaniem stanowi ukryty cel tej reformy. Dodatkowo propozycja ta uderza w osiedla centralne, starzejące się, z określoną strukturą demograficzną oraz wysokim poziomem mieszkańców „tymczasowych”, studentów, pracowników i osób,

	które nie są związane z miastem a tym bardziej z osiedlem. Zadziwia fakt, że miasto, zaniepokojone niską frekwencją, w żaden sposób nie planuje zarządzić tym zagadnieniem, poprzez podjęcie działań profrekwencyjnych. Propozycja ta depcze powszechne i demokratyczne wybory, mając za nic głosy osób, które udadzą się do lokali wyborczych. Dodatkowo czynnikiem losowym, który może mieć istotny wpływ na brak osiągnięcia wymaganego progu – jest pogoda, która w drastycznych przypadkach może pozbawić osiedla ich rad.
86	§1 projektu: punkt 3) – wnoszę o odrzucenie tej zmiany w całości punkt 4) – wnoszę o odrzucenie tej zmiany w całości punkt 7) – wnoszę o odrzucenie tej zmiany w całości punkt 12) – wnoszę o odrzucenie tej zmiany w całości punkt 13) – wnoszę o odrzucenie tej zmiany w całości punkt 15) – wnoszę o odrzucenie tej zmiany w całości.
87	Wyrażam stanowczy sprzeciw wobec procedowanych propozycji zmian w statutach wrocławskich osiedli dotyczących funkcjonowania Rad Osiedli. Przedstawione rozwiązania nie tylko nie realizują wcześniej zapowiadanych kierunków reformy, lecz stanowią ich zaprzeczenie i realne zagrożenie dla lokalnej demokracji. Propozycje te pozostają w sprzeczności z publicznymi deklaracjami składanymi przez przedstawicieli władz miasta, w których zapowiadano kompleksową reformę osiedli, obejmującą wzmocnienie ich kompetencji, zwiększenie sprawczości Rad Osiedli oraz partnerskie traktowanie lokalnych wspólnot. Tymczasem procedowane obecnie zmiany mają charakter wycinkowy i fragmentaryczny. Nie towarzyszy im żadna spójna wizja

	systemowa ani harmonogram dalszych prac nad reformą osiedli. Brakuje informacji o kolejnych etapach oraz o docelowym modelu funkcjonowania osiedli. Taki sposób procedowania budzi uzasadnione obawy co do rzeczywistych intencji projektodawców i podważa zaufanie środowiska osiedlowego do deklarowanego dialogu. Najważniejsze zastrzeżenia Arbitralność terminów wyborów do Rad Osiedli. Proponowane regulacje dopuszczają przeprowadzanie wyborów w dowolnym terminie, nawet do sześciu miesięcy po zakończeniu kadencji. Tworzy to nieakceptowalną przestrzeń do uznaniowego, a potencjalnie także politycznego, sterowania lokalnym procesem wyborczym. Wprowadzenie mechanizmów represyjnych zamiast wsparcia Zamiast realnego wzmocnienia kompetencji osiedli projekt przewiduje możliwość rozwiązania Rady Osiedla w przypadku nawet minimalnych uchybień formalnych, takich jak jednodniowe opóźnienie w złożeniu sprawozdania. Decyzja ta pozostaje w gestii organów miejskich, podczas gdy miasto nie ponosi żadnych konsekwencji za wieloletnie opóźnienia w realizacji np. projektów Funduszu Osiedlowego. Karanie osiedli za niską frekwencję wyborczą Wprowadzenie progu 4% frekwencji jako warunku istnienia Rady Osiedla może prowadzić do pozbawienia mieszkańców reprezentacji na całą kadencję. Jest to rozwiązanie bardziej restrykcyjne niż w przypadku wielu wyborów samorządowych, a odpowiedzialność za niską frekwencję przerzuca się na osiedla, pomijając realny wpływ miasta na poziom zaangażowania mieszkańców.
--	---

	Ograniczenie autonomii komunikacyjnej Rad Osiedli Obowiązek kierowania całej korespondencji wyłącznie za pośrednictwem właściwych komórek Urzędu Miejskiego znacząco ogranicza samodzielność Rad Osiedli, zmniejsza ich sprawczość oraz wydłuża proces komunikacji z instytucjami zewnętrznymi. Brak realizacji zapowiadanych kompetencji. Projekt nie wprowadza żadnych z wcześniej deklarowanych rozwiązań, takich jak udział przedstawicieli osiedli w pracach komisji Rady Miejskiej, realny wpływ na wysokość i tempo wdrażania Funduszu Osiedlowego, wzmocniona inicjatywa uchwałodawcza, skuteczne mechanizmy konsultacyjne czy system diet dla radnych osiedlowych. Usunięcie zapisów o reprezentowaniu mieszkańców osiedla Rezygnacja z zapisów o reprezentowaniu mieszkańców osiedla osłabia rolę Rad Osiedli jako głosu lokalnej wspólnoty i przesuwają ich funkcję w stronę ciała bardziej zależnego od administracji niż od woli mieszkańców. Regulamin współpracy prezydenta z Osiedlami Wprowadzenie możliwości dookreślenia odrębnym zarządzeniem szczegółowe zasady współpracy osobna dla organów osiedla Rady i Zarządu a nie samej Rady to gra na podziały kompetencji i jeszcze większy chaos kompetencyjny niżeli jest obecnie. Dzisiaj organem uchwałodawczym jest Rada a wykonawczym Zarząd i tak powinno pozostać skoro w ramach przyjętych założeń Rada powołuje Zarząd. Niewłaściwy tryb konsultacji i brak rzetelnego dialogu Zgłaszamy zastrzeżenia do trybu i sposobu prowadzenia konsultacji. Przede wszystkim, dobrą praktyką konsultacji społecznych jest zapowiedzieć z około miesięcznym wyprzedzeniem, iż konsultacje określonego projektu będą mieć miejsce. W tym wypadku projekt ogłoszono 18.02.2026 r., zaś konsultacje, dopiero po pierwszych głosach krytyki projektu, tj. 24.02.2026 r. Ponadto wątpliwości budzi
--	--

sam przebieg spotkania konsultacyjnego online, w którym główni autorzy zmian z ramienia Rady Miejskiej nie wzięli udziału. Spotkanie zostało gwałtownie zakończone przed planowanym czasem, po pojawieniu się kolejnych pytań. Zastrzeżenia budzi również, że wiele odpowiedzi miało charakter ogólnikowy, nierozszerzający informacji wynikających z uzasadnienia projektu. Co za tym idzie, udział w konsultacjach nie umożliwiał merytorycznego odniesienia się do skutków części proponowanych zmian. Wnosimy o uzupełnienie konsultacji o publiczny zestaw pytań i odpowiedzi, publikację pełnego nagrania oraz jasne uzasadnienie kluczowych rozwiązań.

W ocenie Stowarzyszenia SOS Wrocław przedstawione propozycje stanowią krok wstecz, są sprzeczne z ideą dialogu obywatelskiego oraz są wyrazem lekceważenia wobec całego środowiska osiedlowego.

Postuluję wdrożenie rzeczywistej, kompleksowej reformy osiedli, obejmującej w szczególności:

Kompleksową reformę osiedli

- rzetelną analizę potrzebnych zmian,
- szerokie konsultacje z mieszkankami, mieszkańcami i Radami Osiedli,
- pełną transparentność prac Zespołu ds. Reformy Osiedli.

Pilną cyfryzację osiedli

- cyfrowy rejestr uchwał, pism i odpowiedzi,
- obowiązkowe transmisje sesji i komisji oraz tryb hybrydowy,
- jednolitą platformę komunikacji i konsultacji z mieszkańcami.

Wzmocnienie kompetencji, sprawczości i znaczenia osiedli

- mechanizm „interpelacji” z gwarantowanym terminem odpowiedzi,
- udział przedstawicieli osiedli w komisjach i sesjach Rady Miejskiej,
- dostęp do lokali gminnych oraz bezpłatnej pomocy prawnej.

	Stabilne finanse osiedli • przejrzysty algorytm podziału środków, • utworzenie Funduszu Infrastruktury Osiedlowej, • wprowadzenie diet dla Radnych Osiedlowych finansowanych z budżetu gminy. Wnoszę o natychmiastowe wstrzymanie prac nad procedowanymi zmianami statutów oraz o rozpoczęcie rzeczywistego, partnerskiego dialogu z przedstawicielami osiedli i mieszkańcami. Tylko kompleksowa reforma, przygotowana w sposób transparentny i we współpracy z lokalnymi społecznościami, może realnie wzmocnić osiedla i odbudować zaufanie do lokalnej demokracji.
88	Zmiany powinny zostać wprowadzone w kompleksowej reformie Rad Osiedli – o ile nie dotyczą uszczegółowienia statutu i potrzeby zmiany przepisów aby skrócić kadencję do 4 lat. Zmiany dotyczące frekwencji czy braku powoływania RO powinny nastąpić w kolejnej kadencji po wprowadzeniu reformy tak aby odbyła się jedna cała kadencja po całościowej reformie, czyli po kadencji 2026–2030 (jak zostanie skrócona). Zastępca PZO powinien mieć wskazany jasny pakiet przysługujących mu uprawnień w zastępowaniu PZO. Należy uszczegółowić co będzie się działo jak PZO nie przygotuje uchwał – nie jest to jasno zapisane
89	Wymagana frekwencja nie jest sprawiedliwym zapisem, powinno się szanować głos ludzi zaangażowanych w głosowanie. Szczególnie jeśli jest ich niewielu, należy ich wysłuchać.
90	§1 projektu: punkt 3) – wnoszę o odrzucenie tej zmiany w całości punkt 4) – wnoszę o odrzucenie tej zmiany w całości punkt 7) – wnoszę o odrzucenie tej zmiany w całości

	punkt 12) – wnoszę o odrzucenie tej zmiany w całości punkt 13) – wnoszę o odrzucenie tej zmiany w całości punkt 15) – wnoszę o odrzucenie tej zmiany w całości.
91	Próg wyborczy. Ta zmiana w poważny sposób ograniczy a raczej uniemożliwi powstanie Rad Osiedlowych w tych częściach miasta , gdzie zamieszkują osoby wynajmujące lokale mieszkalne. Niezależnie od najlepiej przeprowadzonej kampanii informacyjnej osoba przebywająca na tzw. wynajmie nigdy nie będzie zainteresowana głosowaniem do RO, ponieważ nie identyfikuje się z danym terenem. A przecież chodzi o rozwiązywanie lokalnych problemów , które są najlepiej rozpoznawane przez mieszkańców i ich przedstawicieli. Uważam ,że przedstawione propozycje zmian mają na celu poważne ograniczenie samorządności lokalnej, która jest podstawą Demokracji i sukcesu Małych Ojczyzn.
92	Zmiana w § 35 ust. 3. Rada uchwała plan finansowy terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia otrzymania informacji o ostatecznych kwotach wydatków Osiedla przyjętych w uchwale budżetowej. Zmiany w załączniku nr 2 do uchwały (Ordynacja wyborcza do Rady Osiedla): Zmiana w § 6 ust. 1: „1. Wybory do Rady Osiedla zarządza się nie później niż na 30 dni przed upływem kadencji Rady Osiedla. Datę wyborów wyznacza się na dzień wolny od pracy, przypadający w ciągu 180 dni po upływie kadencji Rady Osiedla, z zastrzeżeniem § 80. Zmiany w § 35: – uchyla się ust. 2, – ust. 3–4 otrzymują brzmienie: „3. Jeżeli pomimo postępowania, o którym mowa w ust. 1, w danym

okręgu wyborczym liczba zgłoszonych kandydatów jest równa lub mniejsza niż liczba mandatów, wskutek czego skład Rady Zmiany w § 35: ukształtowany zostałby na poziomie równym lub niższym niż 100% liczby radnych, wyborów do Rady nie przeprowadza się. 4. Przepisy ust. 3 stosuje się także w przypadku zmiany liczby kandydatów na skutek zdarzeń, o których mowa w § 36 ust. 1. Zmiana w § 59 polegająca na do dodaniu po ust. 2 ust. 3 w brzmieniu: „3. Podział mandatów następuje wyłącznie w przypadku, gdy w wyborach na terenie Osiedla wzięło udział co najmniej 4% osób uprawnionych do głosowania.”; Dot. zmiany w § 35 ust. 3. Okres 14 dni jest zbyt długi w sytuacji gdy uchwała budżetowa jest przyjmowana w grudniu, blisko okresu świątecznego. Ciężko w tym czasie będzie zwołać sesję RO i zebrać kworum. Dot. zmian w załączniku nr 2 do uchwały: Dot. zmiany w § 6 ust. 1: Okres 180 dni zbyt długi, mogący sprzyjać manipulacjom politycznym, znacząco wydłużający 5-letnią kadencję, która w myśl proj. uchwały już jest za długa. Dot. zmian w § 35 i § 59 Wymóg liczby kandydatów większej od liczby miejsc i osiągnięcia 4% frekwencji jest zbyt wymagający; na co najmniej kilku osiedlach nieosiągalny. W obecnym zróżnicowaniu Osiedli (bardzo małe, gdzie ograniczona liczba zaangażowanych osób oraz śródmiejskie, gdzie ciężko o zaangażowaną społeczność lokalną) i przy niskiej sprawczości rad osiedli (mały katalog kompetencji i znaczące

	opóźnienia w realizowaniu Funduszu Osiedlowego) ciężko zmobilizować mieszkańców do udziału w wyborach. By zwiększyć frekwencję potrzebujemy kompleksowej reformy i "marchewki", a nie "kija" (np. frekwencja powiązana z wysokością budżetu Osiedla lub środków w Funduszu Osiedlowym). Ponadto niniejsze konsultacje odbieram jako urągające standardom partycypacji społecznej: ogłoszone w dniu rozpoczęcia, z brakiem informacji w najpopularniejszych kanałach (wroclaw.pl, profile Wrocław [Wroclove], Biuro prasowe UM Wrocławia) i niewygodnym formularzem. Kluczowe, powyższe zmiany to ograniczenie reprezentacji mieszkańców i próba sabotażu ustroju osiedlowego we Wrocławiu.
93	Zmiana w § 35 ust. 3. Rada uchwala plan finansowy terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia otrzymania informacji o ostatecznych kwotach wydatków Osiedla przyjętych w uchwale budżetowej. Zmiany w załączniku nr 2 do uchwały (Ordynacja wyborcza do Rady Osiedla): Zmiana w § 6 ust. 1: „1. Wybory do Rady Osiedla zarządza się nie później niż na 30 dni przed upływem kadencji Rady Osiedla. Datę wyborów wyznacza się na dzień wolny od pracy, przypadający w ciągu 180 dni po upływie kadencji Rady Osiedla, z zastrzeżeniem § 80. Zmiany w § 35: – uchyla się ust. 2, – ust. 3–4 otrzymują brzmienie: „3. Jeżeli pomimo postępowania, o którym mowa w ust. 1, w danym okręgu wyborczym liczba zgłoszonych kandydatów jest równa lub mniejsza niż liczba

	mandatów, wskutek czego skład Rady Zmiany w § 35: ukształtowany zostałby na poziomie równym lub niższym niż 100% liczby radnych, wyborów do Rady nie przeprowadza się. 4. Przepisy ust. 3 stosuje się także w przypadku zmiany liczby kandydatów na skutek zdarzeń, o których mowa w § 36 ust. 1. Zmiana w § 59 polegająca na do dodaniu po ust. 2 ust. 3 w brzmieniu: „3. Podział mandatów następuje wyłącznie w przypadku, gdy w wyborach na terenie Osiedla wzięło udział co najmniej 4% osób uprawnionych do głosowania.”; Dot. zmiany w § 35 ust. 3 Czternastodniowy termin jest zbyt krótki, zwłaszcza gdy uchwała budżetowa przyjmowana jest w grudniu, w okresie poprzedzającym święta. W takim czasie zwołanie sesji Rady Osiedla oraz zapewnienie wymaganego kworum może okazać się bardzo trudne. Dot. zmian w załączniku nr 2 do uchwały – § 6 ust. 1 Termin 180 dni jest nadmiernie długi i może sprzyjać różnego rodzaju manipulacjom politycznym. Jednocześnie w praktyce wydłuża on pięcioletnią kadencję, która – zgodnie z projektem uchwały – już sama w sobie jest zbyt długa. Dot. zmian w § 35 i § 59 Wymóg zgłoszenia liczby kandydatów większej niż liczba mandatów oraz osiągnięcia co najmniej 4% frekwencji wyborczej jest zbyt rygorystyczny. Na części osiedli może okazać się wręcz niemożliwy do spełnienia. Przy obecnym zróżnicowaniu osiedli – od bardzo małych, z ograniczoną liczbą aktywnych mieszkańców, po średnie, gdzie trudniej o silnie zaangażowaną społeczność lokalną – oraz przy niewielkiej sprawczości rad osiedli (ograniczony
--	--

	zakres kompetencji i duże opóźnienia w realizacji Funduszu Osiedlowego) mobilizowanie mieszkańców do udziału w wyborach jest bardzo trudne. Zamiast zastrzegać wymagania, należałoby zwiększać frekwencję poprzez systemowe zmiany i pozytywne zachęty, np. powiązanie frekwencji z wysokością budżetu osiedla lub środków w Funduszu Osiedlowym. Uwagi dotyczące konsultacji: Ponadto sposób przeprowadzenia tych konsultacji oceniam jako niezgodny ze standardami partycypacji społecznej. Zostały one ogłoszone dopiero w dniu rozpoczęcia, bez informacji w najpopularniejszych kanałach komunikacji (takich jak wroclaw.pl, profile Wrocław [Wroclove] czy Biuro Prasowe UM Wrocławia), a zastosowany formularz jest niewygodny w użyciu. W mojej ocenie proponowane zmiany mogą prowadzić do ograniczenia reprezentacji mieszkańców i stanowią próbę osłabienia ustroju osiedlowego we Wrocławiu.
94	– Brak realnego wzmocnienia kompetencji Rad Osiedli – projekt nie wprowadza zapowiadanych rozwiązań, i kompleksowych reform, takich jak udział przedstawicieli osiedli w pracach komisji Rady Miejskiej, realny wpływ na Fundusz Osiedlowy, wzmocniona inicjatywa uchwałodawcza czy system diet. – Osłabienie funkcji reprezentowania mieszkańców – usunięcie zapisów o reprezentowaniu mieszkańców przez Radę Osiedla ogranicza rolę Rad Osiedli jako głosu lokalnych wspólnot. – Ograniczenie autonomii komunikacyjnej – obowiązek prowadzenia korespondencji wyłącznie za pośrednictwem Urzędu Miejskiego zmniejsza samodzielność i sprawczość Rad Osiedli oraz działanie zgodnie z oczekiwaniami mieszkańców. – Wprowadzenie mechanizmów sankcyjnych zamiast wsparcia – projekt przewiduje możliwość rozwiązania Rady Osiedla nawet w

przypadku drobnych uchybień formalnych, takich jak niewielkie opóźnienia w realizacji obowiązków sprawozdawczych, podczas gdy miasto nie ponosi żadnych konsekwencji za wieloletnie opóźnienia w realizacji własnych zobowiązań wobec osiedli, w tym związanych z wdrażaniem Funduszu Osiedlowego.

- Nadmiernie restrykcyjny próg frekwencji wyborczej – wprowadzenie progu 4% frekwencji, połączone z zapisem uniemożliwiającym przeprowadzenie ponownych wyborów, może prowadzić do trwałego pozbawienia mieszkańców reprezentacji osiedlowej, co jest znacząco godzące w lokalną demokrację i pozbawia mieszkańców współdecydowania o własnej okolicy na kilka lat.
- Uznaniowość terminów wyborów – dopuszczenie przeprowadzania wyborów do sześciu miesięcy po zakończeniu kadencji stwarza ryzyko arbitralnych i potencjalnie politycznych decyzji.
- Brak realnego wzmocnienia kompetencji Rad Osiedli – projekt nie wprowadza zapowiadanych rozwiązań, i kompleksowych reform, takich jak udział przedstawicieli osiedli w pracach komisji Rady Miejskiej, realny wpływ na Fundusz Osiedlowy, wzmocniona inicjatywa uchwałodawcza czy system diet.
- Osłabienie funkcji reprezentowania mieszkańców – usunięcie zapisów o reprezentowaniu mieszkańców przez Radę Osiedla ogranicza rolę Rad Osiedli jako głosu lokalnych wspólnot.
- Ograniczenie autonomii komunikacyjnej – obowiązek prowadzenia korespondencji wyłącznie za pośrednictwem Urzędu Miejskiego zmniejsza samodzielność i sprawczość Rad Osiedli oraz działanie zgodnie z oczekiwaniami mieszkańców.
- Wprowadzenie mechanizmów sankcyjnych zamiast wsparcia – projekt przewiduje możliwość rozwiązania Rady Osiedla nawet w przypadku drobnych uchybień formalnych, takich jak niewielkie

	opóźnienia w realizacji obowiązków sprawozdawczych, podczas gdy miasto nie ponosi żadnych konsekwencji za wieloletnie opóźnienia w realizacji własnych zobowiązań wobec osiedli, w tym związanych z wdrażaniem Funduszu Osiedlowego. – Nadmiernie restrykcyjny próg frekwencji wyborczej – wprowadzenie progu 4% frekwencji, połączone z zapisem uniemożliwiającym przeprowadzenie ponownych wyborów, może prowadzić do trwałego pozbawienia mieszkańców reprezentacji osiedlowej, co jest znacząco godzące w lokalną demokrację i pozbawia mieszkańców współdecydowania o własnej okolicy na kilka lat. – Uznaniowość terminów wyborów – dopuszczenie przeprowadzania wyborów do sześciu miesięcy po zakończeniu kadencji stwarza ryzyko arbitralnych i potencjalnie politycznych decyzji.
95	ad 3) – wnoszę o odrzucenie tej poprawki w całości ad 4) – wnoszę o odrzucenie tej poprawki w całości ad 7) – wnoszę o odrzucenie tej poprawki w całości ad 12) – wnoszę o odrzucenie tej poprawki w całości ad 13) – wnoszę o odrzucenie tej poprawki w całości ad 15) – wnoszę o odrzucenie tej poprawki w całości.
96	8) w § 20: a) uchyla się ust. 1, b) po ust. 4 dodaje się ust. 5 w brzmieniu: „5. Radny nie może pozostawać z Osiedlem w stosunku prawnym o charakterze odpłatnym ani otrzymywać wynagrodzenia z tytułu umów cywilnoprawnych finansowanych ze środków będących w dyspozycji Osiedla.”; Należy dodać ust. 6 w brzmieniu: Radny nie może w sposób bezpośredni lub pośredni pozostawać w stosunku prawnym ze

	stroną u której w relacji wzajemnej z Osiedlem może wystąpić konflikt interesów.
97	Z najwyższym oburzeniem przyjmuję sposób przeprowadzenia niniejszych konsultacji. Procedura została zorganizowana pośpiesznie, „na kolanie”, z rażącym lekceważeniem standardów rzetelnej debaty publicznej. Zamiast stacjonarnych, otwartych spotkań, na których mieszkańcy mogliby bezpośrednio konfrontować pomysłodawców zmian, ograniczono się do e-spotkań – formy wygodnej dla urzędników, a nie dla obywateli. Co najbardziej kompromitujące – żaden z radnych miejskich będących inicjatorami tych zmian nie znalazł w sobie odwagi, by pojawić się i odpowiedzieć na trudne pytania. Wybrano idiotyczny, krótki termin konsultacji, który uniemożliwia rzetelne zapoznanie się ze społecznością osiedlową z projektem i wypracowanie sensownych kontrpropozycji. Do dziś nie uzyskano żadnej informacji zwrotnej dotyczącej tego, co stało się z uwagami zgłaszanymi w poprzednich konsultacjach i dyskusjach nad statutami. Brak transparentności w tym zakresie każe poważnie podejrzewać, że cały proces ma charakter fasadowy, a proponowana „reforma” jest od początku skazana na niepowodzenie i realizowana celowo w sposób wadliwy, byle tylko przepchnąć kontrowersyjne zapisy. Najbardziej szkodliwym i jawnie antydemokratycznym elementem projektu jest wprowadzenie progu frekwencyjnego na poziomie 4%. Tego rodzaju bariera jest sprzeczna z samą istotą demokracji lokalnej. W efekcie jej wprowadzenia całe osiedla o niższej historycznej frekwencji zostaną całkowicie pozbawione jakiejkolwiek demokratycznie wybranej reprezentacji. Nie jest to wzmocnienie mandatu – jest to zamordyzm wyborczy wobec tych części miasta, w których mieszkańcy z różnych powodów (wiek, struktura społeczna, brak wiary w sens działania rad) głosują rzadziej. 4% to próg

	arbitralny, oderwany od realiów i mający charakter wyłącznie represyjny wobec słabszych osiedli. Równie krytycznie oceniam propozycję wydłużenia maksymalnego terminu wyznaczenia wyborów do 180 dni od zakończenia kadencji. To rozwiązanie absurdalne i szkodliwe. Już teraz zarządy osiedli są przeciążone, niedofinansowane i wypalone. Dodatkowe pół roku zawieszenia realnej reprezentacji osiedlowej oznacza paraliż decyzyjny, brak możliwości reagowania na bieżące potrzeby mieszkańców i dalsze osłabienie zaufania do samorządu osiedlowego. 180 dni bez rady to pół roku bezradności osiedla wobec urzędu i de facto czas administracyjnego zawieszenia demokracji lokalnej. Jedynym sensownym i wartym poparcia elementem proponowanych zmian jest skrócenie kadencji rad osiedli do 4 lat. Ta regulacja odpowiada realiom społecznym – funkcje osiedlowe pełnione są społecznie, a pięcioletni okres w praktyce prowadzi do wypalenia i stagnacji. Czteroletnia kadencja sprzyja większej rotacji, włączeniu nowych osób i dynamice działania. W związku z powyższym wnoszę o odrzucenie projektu uchwały w obecnym kształcie, a w szczególności o: 1) bezwzględne wykreślenie zapisu o progu 4% frekwencji, 2) pozostawienie obecnego (znacznie krótszego) terminu wyznaczania wyborów, 3) przeprowadzenie konsultacji w sposób rzetelny – z prawdziwymi spotkaniami stacjonarnymi, z udziałem radnych miejskich i z realną analizą poprzednich uwag. W obecnym kształcie projekt nie wzmacnia osiedli – osłabia je, ogranicza demokrację lokalną i pogłębia alienację mieszkańców wobec samorządu.
98	[Zanonimizowano] zachowują się jak baby z magla, które żyją

	plotkami i na ich podstawie chcą kształtować przepisy. To farsa. Wszędzie muszą mieć "odpowiedzialnego" lub "winnego". Radnych traktują jak oszustów i złodziei. To znany błąd poznawczy: ocenianie innych własną miarą. Pewna dowolność i niedoregulowanie strony formalnej to kwestia intencjonalna: Rady Osiedli jako struktura społeczna funkcjonują w ramach dobrowolnej pracy wolontaryjnej radnych. Pozostawienie niektórych kwestii do swobodnego ustalenia w ramach dobrej praktyki w danej RO nie jest błędem, lecz przemyślanym zabiegiem. Antycypuje on, że składy i ich kompetencje mogą być znacząco różne w ramach każdego z osiedli. Tymczasem tandem Suligowski z Czerwińskim jest oszalały na punkcie możliwości przypisania komuś winy za wyimaginowane przez siebie przewiny. Tak szkodliwych kreatur komisja ds. osiedli chyba nigdy nie widziała.
99	c) w § 59 po ust. 2 dodaje się ust. 3 w brzmieniu: „3. Podział mandatów następuje wyłącznie w przypadku, gdy w wyborach na terenie Osiedla wzięło udział co najmniej 4% osób uprawnionych do głosowania.”; Nie podoba mi się próg, nie powinien mieć miejsca, to może sprawić, że niektóre osiedla nie będą miały swoich radnych.
100	Autorzy tego zapisu po prostu sobie pajacują. Chcą pozbawić mieszkańców ich rad osiedli. Wiadomo: to potencjalna konkurencja dla tych sprzedawczyków, dlatego chcą zniszczyć osiedla. Za chwile zacznie się cyrk pt. no to zejdziemy do 3% albo zgodzimy się na kolejne wybory po pół roku byle tylko też z progiem. To farsa. Jedyna szansa na wycofanie się z twarzą to zmiana taktyki z kija na marchewkę. Zamiast progu GRUBA premia finansowa do budżetu lub funduszu osiedlowego za dobry wynik. Tylko czy ci judasze gotowi są się przyznać do błędu?

101	d) w § 64 w ust. 2 po pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu: „4) stwierdzeniu nieważności wyborów w Osiedlu w przypadku nieosiągnięcia progu, o którym mowa w § 59 ust. 3.”; Autorzy tego zapisu po prostu sobie pajacują. Chcą pozbawić mieszkańców ich rad osiedli. Wiadomo: to potencjalna konkurencja dla tych sprzedawczyków, dlatego chcą zniszczyć osiedla. Za chwilę zaczną się cyrk pt. no to zejdziemy do 3% albo zgodzimy się na kolejne wybory po pół roku byle tylko też z progiem. To farsa. Jedyna szansa na wycofanie się z twarzą to zmiana taktyki z kija na marchewkę. Zamiast progu GRUBA premia finansowa do budżetu lub funduszu osiedlowego za dobry wynik. Tylko czy ci judasze gotowi są się przyznać do błędu?
102	d) w § 64 w ust. 2 po pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu: „4) stwierdzeniu nieważności wyborów w Osiedlu w przypadku nieosiągnięcia progu, o którym mowa w § 59 ust. 3.”; Rada osiedla powinna być wybierana, nie powinno być nieważności wyborów przy niskiej frekwencji.
103	Oszczędźcie sobie wstydu i wycofajcie się z przegranej sprawy póki macie na to czas. Zostawić trzeba tylko przepisy przesuwające wybory na wiosnę.
104	„4. W przypadku stwierdzenia nieważności wyborów, o którym mowa w § 64 ust. 2 pkt 4, ponownych wyborów do Rady Osiedla nie zarządza się.”
105	Wyrażam stanowczy sprzeciw wobec procedowanych propozycji zmian w statutach wrocławskich osiedli dotyczących funkcjonowania Rad Osiedli. Przedstawione rozwiązania nie tylko nie realizują wcześniej zapowiadanych kierunków reformy, lecz stanowią ich

	zaprzeczenie i realne zagrożenie dla lokalnej demokracji. Propozycje te pozostają w sprzeczności z publicznymi deklaracjami składanymi przez przedstawicieli władz miasta, w których zapowiadano kompleksową reformę osiedli, obejmującą wzmocnienie ich kompetencji, zwiększenie sprawczości Rad Osiedli oraz partnerskie traktowanie lokalnych wspólnot. Tymczasem procedowane obecnie zmiany mają charakter wycinkowy i fragmentaryczny. Nie towarzyszy im żadna spójna wizja systemowa ani harmonogram dalszych prac nad reformą osiedli. Brakuje informacji o kolejnych etapach oraz o docelowym modelu funkcjonowania osiedli. Taki sposób procedowania budzi uzasadnione obawy co do rzeczywistych intencji projektodawców i podważa zaufanie środowiska osiedlowego do deklarowanego dialogu. Najważniejsze zastrzeżenia. Arbitralność terminów wyborów do Rad Osiedli Proponowane regulacje dopuszczają przeprowadzanie wyborów w dowolnym terminie, nawet do sześciu miesięcy po zakończeniu kadencji. Tworzy to nieakceptowalną przestrzeń do uznaniowego, a potencjalnie także politycznego, sterowania lokalnym procesem wyborczym. Wprowadzenie mechanizmów represyjnych zamiast wsparcia Zamiast realnego wzmocnienia kompetencji osiedli projekt przewiduje możliwość rozwiązania Rady Osiedla w przypadku nawet minimalnych uchybień formalnych, takich jak jednodniowe opóźnienie w złożeniu sprawozdania. Decyzja ta pozostaje w gestii organów miejskich, podczas gdy miasto nie ponosi żadnych konsekwencji za wieloletnie opóźnienia w realizacji np. projektów Funduszu Osiedlowego. Karanie osiedli za niską frekwencję wyborczą
--	--

	Wprowadzenie progu 4% frekwencji jako warunku istnienia Rady Osiedla może prowadzić do pozbawienia mieszkańców reprezentacji na całą kadencję. Jest to rozwiązanie bardziej restrykcyjne niż w przypadku wielu wyborów samorządowych, a odpowiedzialność za niską frekwencję przerzuca się na osiedla, pomijając realny wpływ miasta na poziom zaangażowania mieszkańców. Ograniczenie autonomii komunikacyjnej Rad Osiedli Obowiązek kierowania całej korespondencji wyłącznie za pośrednictwem właściwych komórek Urzędu Miejskiego znacząco ogranicza samodzielność Rad Osiedli, zmniejsza ich sprawczość oraz wydłuża proces komunikacji z instytucjami zewnętrznymi. Brak realizacji zapowiadanych kompetencji. Projekt nie wprowadza żadnych z wcześniej deklarowanych rozwiązań, takich jak udział przedstawicieli osiedli w pracach komisji Rady Miejskiej, realny wpływ na wysokość i tempo wdrażania Funduszu Osiedlowego, wzmocniona inicjatywa uchwałodawcza, skuteczne mechanizmy konsultacyjne czy system diet dla radnych osiedlowych. Usunięcie zapisów o reprezentowaniu mieszkańców osiedla Rezygnacja z zapisów o reprezentowaniu mieszkańców osiedla osłabia rolę Rad Osiedli jako głosu lokalnej wspólnoty i przesuwają ich funkcję w stronę ciała bardziej zależnego od administracji niż od woli mieszkańców. Regulamin współpracy prezydenta z Osiedlami Wprowadzenie możliwości dookreślenia odrębnym zarządzeniem szczegółowe zasady współpracy osobna dla organów osiedla Rady i Zarządu a nie samej Rady to gra na podziały kompetencji i jeszcze większy chaos kompetencyjny niżeli jest obecnie. Dzisiaj organem uchwałodawczym jest Rada a wykonawczym Zarząd i tak powinno pozostać skoro w ramach przyjętych założeń Rada powołuje
--	---

	Zarząd. Niewłaściwy tryb konsultacji i brak rzetelnego dialogu Zgłaszamy zastrzeżenia do trybu i sposobu prowadzenia konsultacji. Przed wszystkim, dobrą praktyką konsultacji społecznych jest zapowiedzieć z około miesięcznym wyprzedzeniem, iż konsultacje określonego projektu będą mieć miejsce. W tym wypadku projekt ogłoszono 18.02.2026 r., zaś konsultacje, dopiero po pierwszych głosach krytyki projektu, tj. 24.02.2026 r. Ponadto wątpliwości budzi sam przebieg spotkania konsultacyjnego online, w którym główni autorzy zmian z ramienia Rady Miejskiej nie wzięli udziału. Spotkanie zostało gwałtownie zakończone przed planowanym czasem, po pojawieniu się kolejnych pytań. Zastrzeżenia budzi również, że wiele odpowiedzi miało charakter ogólnikowy, nierozszerzający informacji wynikających z uzasadnienia projektu. Co za tym idzie, udział w konsultacjach nie umożliwiał merytorycznego odniesienia się do skutków części proponowanych zmian. Wnosimy o uzupełnienie konsultacji o publiczny zestaw pytań i odpowiedzi, publikację pełnego nagrania oraz jasne uzasadnienie kluczowych rozwiązań. W ocenie Stowarzyszenia SOS Wrocław przedstawione propozycje stanowią krok wstecz, są sprzeczne z ideą dialogu obywatelskiego oraz są wyrazem lekceważenia wobec całego środowiska osiedlowego. Postulaty dotyczące reformy osiedli Postuluję wdrożenie rzeczywistej, kompleksowej reformy osiedli, obejmującej w szczególności: Kompleksową reformę osiedli • rzetelną analizę potrzebnych zmian, • szerokie konsultacje z mieszkankami, mieszkańcami i Radami Osiedli,
--	---

	• pełną transparentność prac Zespołu ds. Reformy Osiedli. Pilną cyfryzację osiedli • cyfrowy rejestr uchwał, pism i odpowiedzi, • obowiązkowe transmisje sesji i komisji oraz tryb hybrydowy, • jednolitą platformę komunikacji i konsultacji z mieszkańcami. Wzmocnienie kompetencji, sprawczości i znaczenia osiedli • mechanizm „interpelacji” z gwarantowanym terminem odpowiedzi, • udział przedstawicieli osiedli w komisjach i sesjach Rady Miejskiej, • dostęp do lokali gminnych oraz bezpłatnej pomocy prawnej. Stabilne finanse osiedli • przejrzysty algorytm podziału środków, • utworzenie Funduszu Infrastruktury Osiedlowej, • wprowadzenie diet dla Radnych Osiedlowych finansowanych z budżetu gminy. Wnoszę o natychmiastowe wstrzymanie prac nad procedowanymi zmianami statutów oraz o rozpoczęcie rzeczywistego, partnerskiego dialogu z przedstawicielami osiedli i mieszkańcami. Tylko kompleksowa reforma, przygotowana w sposób transparentny i we współpracy z lokalnymi społecznościami, może realnie wzmocnić osiedla i odbudować zaufanie do lokalnej demokracji.
106	„4. W przypadku stwierdzenia nieważności wyborów, o którym mowa w § 64 ust. 2 pkt 4, ponownych wyborów do Rady Osiedla nie zarządza się.”. Zmiana jest sprzeczna z ideą społeczności lokalnych. Należałoby raczej zapewnić finansowanie na rozpropagowanie informacji o radzie osiedlowej, jej zadaniach, oraz odbywającym się głosowaniu, żeby zachęcić mieszkańców do głosowania.
107	4) w § 13 ust. 2 otrzymuje brzmienie: „2. Kadencja Rady trwa 4 lata, licząc od dnia wyborów. Zmiana jest sprzeczna z ideą społeczności lokalnych. Należałoby

	raczej zapewnić finansowanie na rozpropagowanie informacji o radzie osiedlowej, jej zadaniach, oraz odbywającym się głosowaniu, żeby zachęcić mieszkańców do głosowania.
108	14) w § 44 ust. 2 otrzymuje brzmienie: „2. Prezydent, odrębnym zarządzeniem, może określić szczegółowe zasady współdziałania jednostek Miasta z organami Osiedla.”; Pojęcie nieostre dające Prezydentowi nieograniczone uprawnienia w kształtowaniu samorządu osiedlowego lub ograniczeniu jego aktywności.
109	15) w załączniku nr 2 wprowadza się następujące zmiany: a) w § 6 ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. Wybory do Rady Osiedla zarządza się nie później niż na 30 dni przed upływem kadencji Rady Osiedla. Datę wyborów wyznacza się na dzień wolny od pracy, przypadający w ciągu 180 dni po upływie kadencji Rady Osiedla, z zastrzeżeniem § 80.”; Jest to legislacja ad hoc dopasowana do sytuacji. Całościową próbą przeforsowania ubogiej w jakość reformy Radnych Czerwińskiego i Suligowskiego. Wydłużenie kadencji Rad nie jest konieczne można wprowadzić zarząd jak w 2021. Jest to odpowiedź na upośledzony aparat urzędniczy który nie jest w stanie sobie poradzić z obsługą Rad i przygotowaniem nowych Radnych
110	w § 59 po ust. 2 dodaje się ust. 3 w brzmieniu: „3. Podział mandatów następuje wyłącznie w przypadku, gdy w wyborach na terenie Osiedla wzięło udział co najmniej 4% osób uprawnionych do głosowania.”; Jest to argument wysoce skandaliczny. Radni wykonują swój mandat społecznie, jest to działalność pro bono, mało prestiżowa

	wysoce absorbująca. Jednoczenie zainteresowanie wyborami do rad osiedli jest niskie z uwagi na małą sprawczość. Pozbawianie możliwości sprawowania mandatu przez radnych wybranych głosami grupy kilkuset osób (w przypadku dużych osiedli to będzie poniżej 4 procent) jest to uderzenie w rady osiedli i ma na celu wyłącznie ograniczenie ich liczebności. Jest to brak szacunku dla ludzi którym się chce i którzy podjęli się działalności społecznej a także tych którzy zdecydowali się głosować
111	w § 16 ust. 7 w § 16 ust. 7 otrzymuje brzmienie: Na wniosek Przewodniczącego Zarządu lub co najmniej 1/4 ustawowego składu Rady Przewodniczący jest zobowiązany zwołać sesję Rady na dzień przypadający w terminie 7 dni od dnia złożenia wniosku. Do wniosku dołączony jest porządek obrad oraz projekty uchwał. Zmiana porządku obrad sesji zwołanej w tym trybie wymaga uprzedniej zgody wnioskodawcy. O terminie sesji Przewodniczący informuje pisemnie lub przy pomocy środków komunikacji elektronicznej najpóźniej na dzień przed sesją.
112	w § 59 po ust. 2 dodaje się ust. 3 w brzmieniu: „3. Podział mandatów następuje wyłącznie w przypadku, gdy w wyborach na terenie Osiedla wzięło udział co najmniej 4% osób uprawnionych do głosowania.”; w historii demokratycznych wyborów w Polsce nie było sytuacji w której wybór byłby uzależniony od frekwencji. Proszę szanować demokrację to nie jest referendum!!!!
113	w § 59 po ust. 2 dodaje się ust. 3 w brzmieniu: „3. Podział mandatów następuje wyłącznie w przypadku, gdy w wyborach na terenie Osiedla wzięło udział co najmniej 4% osób uprawnionych do głosowania.”; na jednym osiedlu 4 procent to będzie 300 osób na drugim 3

	procent to będzie 600, dlaczego te 600 osób będzie miało mniejsze prawo do stanowienia niż 300 z drugiego osiedla ?
114	Załącznik : §7 ust. 6.; § 44 ust. 2., Załącznik 2: §6 ust.1.; §35 ust. 1. pkt 3., §35 ust. 3–4; § 59 ust.3 ; §64 ust.2, pkt 4. § 7 ust.6– Kierowanie całej korespondencji do instytucji zewnętrznych tylko poprzez Urząd Miejski Wrocławia, ogranicza podmiotowość Rady Osiedla, wprowadza niepotrzebną biurokrację. Chociażby zapytania nie wymagają pośredników. §44 ust.2– Zasady współpracy jednostek miasta z organami Osiedla nie mogą być zmieniane poza Statutem, Rada Osiedla przyjmuje uchwały a zarząd je wykonuje. Załącznik 2 §6 ust.1 – Za długi 180–dniowy termin wyznaczenia daty wyborów w przypadku bieżącej kadencji– kadencja może trwać nawet 5,5 roku– to za długo. § 35 ust.1. pkt 3– termin 14 dni na przedstawienie planu finansowego jest za krótki– oprócz opracowania planu trzeba skutecznie zwołać Radę w trudnym, świątecznym okresie. Zwłaszcza wobec możliwości zastosowania surowych kar w razie opóźnienia. § 35 ust. 3–4 – Wymóg minimalnej liczby zgłoszonych kandydatów w wyborach osiedlowych w ilości większej niż miejsc w Radzie, może pozbawić mieszkańców swojego przedstawicielstwa i podmiotowości. Rada mogłaby funkcjonować w mniejszym, np. 80% składzie. §59 ust.3, §64 ust.4– Wymóg 4% frekwencji wyborczej odbiera mieszkańcom realny wpływ na współdecydowanie w swojej własnej sprawie. To, że frekwencja była niska, nie oznacza, że mieszkańcy zrezygnowali z możliwości inicjowania i wpływania na sprawy ich dotyczące, poprzez właśnie Radę Osiedla, z którą mają bezpośredni, najłatwiejszy kontakt, chociażby fb.

115	Propozycje zmian w statucie osiedli są niedobrym prawem pisany ad hoc na potrzeby bieżącej chwili. Skandalicznym jest fakt wprowadzania istotnych zmian takich jak próg wyborczy czy długość kadencji na kolanie, w pośpiechu i z przeprowadzeniem 14 dniowych konsultacji, nie dając możliwości Radom Osiedli na wyrażenie pewnej przemyślanej opinii. Zmiany noszą znamiona przepchnięcia uchwały na siłę mającej na celu ograniczenie liczny osiedli. Nie da się odnieść wrażenia że orędownicy zmiany kierują się niezrozumiałą motywacją osobistą a nie troską o losy osiedli. Próg 4 procent dla ustanowienia Rady Osiedla jest zamachem na demokrację, jest sytuacja niespotykaną w dziejach polskiej demokracji. To nie referendum. To brak poszanowania dla wyborców i wybieranych. Brak szacunku dla osób którym się chce jeszcze cokolwiek robić dla osiedli mimo że latami są skutecznie zniechęcani do działań.
116	Popieram uwagi Rady Osiedla Grabiszyn–Grabiszyniek i jej szczegółową listę proponowanych zmian wraz opiniami i uwagami. w § 2 w ust. 1 po pkt 16 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt. 17–18 w brzmieniu: „17) Jednostka organizacyjna Miasta obsługująca Osiedle – jednostka organizacyjna Gminy Wrocław prowadząca obsługę osiedli w zakresie wynikającym ze statutu tej jednostki; 18) Wiceprzewodniczący Zarządu – Wiceprzewodniczący Zarządu Osiedla.”; Opinia Rady Osiedla: pozytywna bez uwag. w § 5 po ust. 3 dodaje się ust. 4–5 w brzmieniu: „4. Realizacja zadań Osiedla przez jego organy odbywa się w oparciu o obowiązujące przepisy prawa właściwe dla rodzaju i przedmiotu podejmowanych działań.

5. Osiedle prowadzi gospodarkę finansową osiedla w oparciu o niniejszy Statut oraz Zarządzenie Dyrektora jednostki organizacyjnej Miasta obsługującej Osiedle w zakresie obsługi finansowo- księgowej.”; Opinia Rady Osiedla: pozytywna bez uwag. w § 7: a) ust. 3 otrzymuje brzmienie: „3. Przekroczenie terminu, o którym mowa w ust. 2, zwalnia podmiot z obowiązku zasięgnięcia opinii, o ile przepisy szczególne nie nakładają obowiązku jej uzyskania.”, Opinia Rady Osiedla: pozytywna bez uwag. b) po ust. 5 dodaje się ust. 6 w brzmieniu: „6. Organy Osiedla mogą kierować korespondencję, w zakresie swoich kompetencji, do organów oraz instytucji zewnętrznych za pośrednictwem właściwego merytorycznie wydziału Urzędu Miejskiego Wrocławia lub właściwej merytorycznie jednostki organizacyjnej Miasta.”; Opinia Rady Osiedla: negatywna. Tak sformułowany przybiera formę cenzury i nosi znamiona ograniczenia głosu Rady Osiedla. w § 13 ust. 2 otrzymuje brzmienie: „2. Kadencja Rady trwa 4 lata, licząc od dnia wyborów.”; Opinia Rady Osiedla: pozytywna. Z praktyki działania Rada Osiedla uznaje 5 letni okres kadencji za zbyt wydłużony. w § 15: a) ust. 5 otrzymuje brzmienie: „5. Przewodniczący lub Wiceprzewodniczący Rady mogą złożyć pisemną rezygnację z funkcji. Dniem

	zakończenia sprawowania funkcji jest dzień złożenia rezygnacji odpowiednio Wiceprzewodniczącemu lub Przewodniczącemu Rady.”; b) uchyla się ust. 6; c) ust. 7 otrzymuje brzmienie: „7. W przypadku odwołania lub rezygnacji Przewodniczącego lub Wiceprzewodniczącego Rady, Rada dokonuje wyboru nowego Przewodniczącego lub Wiceprzewodniczącego, na tej samej sesji lub kolejnej sesji, ust. 2 stosuje się odpowiednio. ”; Opinia Rady Osiedla: pozytywna bez uwag. w § 16: a) ust. 2–3 otrzymują brzmienie: „2. Przewodniczący może wyznaczyć Wiceprzewodniczącego do wykonywania swoich zadań, w szczególności do zwołania sesji. W przypadku nieobecności Przewodniczącego, skutkującej brakiem możliwości wykonywania obowiązków, zadania Przewodniczącego wykonuje Wiceprzewodniczący. 3. Przewodniczący zwołuje sesję i ustala porządek obrad oraz przedstawia ewentualne projekty uchwał. Celem ustalenia porządku obrad Przewodniczący przeprowadza konsultacje z Przewodniczącym Zarządu oraz przewodniczącymi Komisji. Do zawiadomienia o zwołaniu sesji dołącza się porządek obrad wraz z projektami uchwał.”, Opinia Rady Osiedla: pozytywna bez uwag. b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu: „3a. Projekty uchwał Przewodniczącemu przedkłada Przewodniczący Zarządu.”; Opinia Rady Osiedla: negatywna.
--	---

W praktyce działania naszego osiedla Przewodniczący Zarządu Osiedla jest osobą z dużą ilością obowiązków. Podczas konsultacji przed zwołaniem sesji Przewodniczący Rady Osiedla zbiera ogólne założenia uchwał od PZO i Zarządu oraz szykuje treść uchwał, które poddawane są pod konsultacje przed Sesją. Rozkłada to pracę na większą ilość radnych. Jednocześnie tak sformułowana zmiana może prowadzić do kolizji z inicjatywą uchwałodawczą komisji i grupy radnych, gdzie PZO nie ma wpływu na treść uchwał.

w § 17:

a) w ust. 1 w pkt 3 po lit. b dodaje się lit. ba w brzmieniu:

„ba) sprawdzenie przez Przewodniczącego lub osobę prowadzącą sesję Rady kworum niezbędnego do poddania projektu uchwały oraz wniosków o zmianę projektu uchwały pod głosowanie,”;

Opinia Rady Osiedla: pozytywna bez uwag.

po ust. 7 dodaje się ust. 8–9 w brzmieniu:

„8. Za każdym razem przed rozpoczęciem sesji Rady sporządza się pisemną listę obecności radnych na sesji, zawierającą odręczny podpis radnych uczestniczących w sesji. W przypadku osób z niepełnosprawnością, niemogących samodzielnie pisać, na liście obecności dopuszczalna jest adnotacja Przewodniczącego lub osoby prowadzącej sesję o udziale radnego w sesji Rady.

Opinia Rady Osiedla: pozytywna bez uwag.

9. W przypadku przybycia radnego na sesję po jej rozpoczęciu lub opuszczenia sesję przed jej zakończeniem, prowadzący obrady dokonuje stosownej adnotacji na liście obecności wraz z godziną przybycia bądź opuszczenia sesji przez radnego.”;

Opinia Rady Osiedla: negatywna.

Z praktyki prowadzenia sesji Przewodniczący Rady Osiedla jest wystarczająco zaabsorbowany samym prowadzeniem obrad i dokładanie kolejny obowiązków wpłynie negatywnie na jakość

przewodzenia obrad. Jeśli celem jest zapewnienie kworum podczas głosowania uchwał, wystarczy sprawdzenie kworum przed każdym głosowaniem i adnotacja na uchwale o wynikach głosowania.

w § 20:

a) uchyla się ust. 1,

Opinia Rady Osiedla: negatywna.

b) po ust. 4 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Radny nie może pozostawać z Osiedlem w stosunku prawnym o charakterze odpłatnym ani otrzymywać wynagrodzenia z tytułu umów cywilnoprawnych finansowanych ze środków będących w dyspozycji Osiedla.”;

Opinia Rady Osiedla: negatywna.

W przypadku realizacji zadań społecznych w ramach funduszy dodatkowych dostępnym z WCRSu realizowane są umowy z radnymi prowadzącymi różne dodatkowe zajęcia albo opiekującymi się np. Klubem Seniora. Ponieważ te obowiązki nie wynikają wprost ze statutu, Rada Osiedla stoi na stanowisku, że powinny być wynagradzane na zasadach rynkowych. Jeśli jest potrzeba zwiększenia nadzoru nad takim finansowaniem należy rozważyć wprowadzenie kontroli przez Radę i wyrażenie akceptacji dla takich wydatków w formie uchwały.

w § 21 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Po odczytaniu roty ślubowania przez prowadzącego sesję, Radni obecni na sesji, wyczytani w kolejności alfabetycznej, powstają i wypowiadają słowo „Ślubuję” lub formułę „Ślubuję, tak mi dopomóż Bóg”. Radni nieobecni na pierwszej sesji oraz radni, którzy uzyskali mandat w czasie trwania kadencji, składają ślubowanie po otwarciu pierwszej sesji, na której są obecni.”;

Opinia Rady Osiedla: pozytywna bez uwag.

w § 30:

	a) ust. 2 otrzymuje brzmienie: „2. Przewodniczący Zarządu ustala porządek obrad Zarządu i przewodniczy obradom. W razie jego nieobecności, skutkującej brakiem możliwości wykonywania obowiązków, obradom przewodniczy Wiceprzewodniczący Zarządu.”; Opinia Rady Osiedla: pozytywna bez uwag. b) po ust. 3 dodaje się ust. 4–5 w brzmieniu: „4. Przewodniczący Zarządu może wyznaczyć Wiceprzewodniczącego Zarządu do wykonywania swoich zadań, w tym w zakresie, o którym mowa w ust. 3. 5. W przypadku nieobecności Przewodniczącego Zarządu, skutkującej czasowym brakiem możliwości wykonywania przez niego zadań, zadania, w tym w zakresie, o którym mowa w ust. 3, wykonuje Wiceprzewodniczący Zarządu.”; Opinia Rady Osiedla: pozytywna bez uwag. w § 32: a) ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. Skarbnik przygotowuje dokumenty dotyczące projektu planu finansowego Osiedla na podstawie informacji przedstawionych przez jednostkę organizacyjną Miasta obsługującą Osiedle.”, b) po ust. 2 dodaje się ust. 3 w brzmieniu: „3. Skarbnik kontrasygnuje dokumenty, które dotyczą planowania oraz realizacji planu finansowego Osiedla, w tym takie, które mogą spowodować powstanie zobowiązań finansowych.”; Opinia Rady Osiedla: negatywnie. Nie wnosi zmian w istniejącym statucie. w § 35: a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
--	--

„1. Zarząd opracowuje projekt planu finansowego Osiedla w oparciu o wyodrębnione w projekcie budżetu Miasta środki oraz przedkłada go Prezydentowi za pośrednictwem jednostki organizacyjnej Miasta obsługującej Osiedle, zgodnie z terminem wskazanym w korespondencji jednostki. W przypadku niezłożenia przez Osiedle projektu planu finansowego we wskazanym terminie, jednostka organizacyjna Miasta obsługująca Osiedle przyjmuje jako projekt planu finansowego Osiedla na kolejny rok plan finansowy Osiedla w roku bieżącym.”, Opinia Rady Osiedla: pozytywna bez uwag. b) ust. 3 otrzymuje brzmienie: „3. Rada uchwala plan finansowy terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia otrzymania informacji o ostatecznych kwotach wydatków Osiedla przyjętych w uchwale budżetowej.”; Opinia Rady Osiedla: negatywna. Postuluje się utrzymanie obowiązujących 21 dni na uchwalenie planu. Plan uchwalany jest w trakcie okresu świąteczno–noworocznego, skrócenie tego terminu negatywnie wpłynie na jakość pracy Rady Osiedla. w § 39 po ust. 3 dodaje się ust. 4 w brzmieniu: „4. Niedopełnienie przez Radę obowiązku przyjęcia i złożenia sprawozdania z zachowaniem terminu, o którym mowa w ust. 3, stanowi rażące naruszenie Statutu i podlega ocenie przez organy nadzoru. Fakt niewykonania obowiązku, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym może stanowić podstawę do zastosowania środków nadzorczych przewidzianych w Statucie, w tym wszczęcia procedury, o której mowa w § 42.”; Opinia Rady Osiedla: Negatywna. Obecne środki nadzoru nad Osiedlami przez Radę Miasta są wystarczające. Tak sformułowany punkt jest niepotrzebnym

	uszczegółowieniem zapisów Statutu. w § 44 ust. 2 otrzymuje brzmienie: „2. Prezydent, odrębnym zarządzeniem, może określić szczegółowe zasady współdziałania jednostek Miasta z organami Osiedla.”; Opinia Rady Osiedla: pozytywna z uwagami. Rada wnosi o wydanie przez Prezydenta Miasta zarządzenia podobnego do zarządzenia Prezydenta Poznania nr 25/2024/K. Zmiany w ordynacji. 15) w załączniku nr 2 wprowadza się następujące zmiany: a) w § 6 ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. Wybory do Rady Osiedla zarządza się nie później niż na 30 dni przed upływem kadencji Rady Osiedla. Datę wyborów wyznacza się na dzień wolny od pracy, przypadający w ciągu 180 dni po upływie kadencji Rady Osiedla, z zastrzeżeniem § 80.”; Opinia Rady Osiedla: negatywna. Wyznaczenie daty wyborów w ciągu 180 dni po upływie kadencji Rady Osiedla wprowadza możliwość znaczącego sterowania datą wyborów i może pozostawić Osiedle bez pełnej reprezentacji na okres pół roku. b) w § 35: – uchyla się ust. 2, – ust. 3–4 otrzymują brzmienie: „3. Jeżeli pomimo postępowania, o którym mowa w ust. 1, w danym okręgu wyborczym liczba zgłoszonych kandydatów jest równa lub mniejsza niż liczba mandatów, wskutek czego skład Rady ukształtowany zostałby na poziomie równym lub niższym niż 100% liczby radnych, wyborów do Rady nie przeprowadza się. Opinia Rady Osiedla: negatywna. W przypadku liczby kandydatów równej liczbie radnych Rada powinna być powołana. Na małych Osiedlach często trudno zebrać
--	---

	wystarczającą liczbę kandydatów i tak sformułowany przepis utrudni powoływanie Rad. 4. Przepisy ust. 3 stosuje się także w przypadku zmiany liczby kandydatów na skutek zdarzeń, o których mowa w § 36 ust. 1.”; c) w § 59 po ust. 2 dodaje się ust. 3 w brzmieniu: „3. Podział mandatów następuje wyłącznie w przypadku, gdy w wyborach na terenie Osiedla wzięło udział co najmniej 4% osób uprawnionych do głosowania.” Opinia Rady Osiedla: negatywna. Niska frekwencja nie powinna być powodem pozbawienia Osiedla reprezentacji jednostki pomocniczej. d) w § 64 w ust. 2 po pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu: „4) stwierdzeniu nieważności wyborów w Osiedlu w przypadku nieosiągnięcia progu, o którym mowa w § 59 ust. 3.”; e) w § 66 po ust. 3 dodaje się ust. 4 w brzmieniu: „4. W przypadku stwierdzenia nieważności wyborów, o którym mowa w § 64 ust. 2 pkt 4, ponownych wyborów do Rady Osiedla nie zarządza się.”. Opinia Rady Osiedla: według uwag do poprzedniego punktu.
117	§ 5 ust. 5 zmienionego statutu § 7 ust. 6 zmienionego statutu § 13 ust. 2 zmienionego statutu § 17 ust. 8 i 9 zmienionego statutu § 35 ust. 3 zmienionego statutu § 6 ust. 1 zmienionej ordynacji wyborczej § 59 ust. 4 zmienionej ordynacji wyborczej § 5 ust. 5 zmienionego statutu – dobra zmiana polegająca na upoważnieniu dyrekcji WCRS do wydawania zarządzeń w kwestii obsługi finansowo–księgowej osiedli. § 7 ust. 6 zmienionego statutu – proponuję umożliwienie

	prorowadzenie bezpośredniej korespondencji do organów oraz instytucji zewnętrznych. Można rozważyć konieczność informowania o tej korespondencji WCRS lub menagera osiedlowego. § 13 ust. 2 zmienionego statutu – opowiadam się za utrzymaniem pięcioletniej kadencji Rad Osiedli. § 17 ust. 8 i 9 zmienionego statutu – zmiana niepotrzebna i chyba niepraktykowana w innych kolegialnych organach. § 35 ust. 3 zmienionego statutu – termin 14 dni jest zbyt krótki, proponuję 1 miesiąc. § 6 ust. 1 zmienionej ordynacji wyborczej – uważam, że wybory powinny się odbywać w terminie do 1 miesiąca przed upływem kadencji lub do 1 miesiąca po upływie kadencji § 59 ust. 4 zmienionej ordynacji wyborczej – niedopuszczalna zmiana. Jeżeli ma być wskazany próg ważności wyborów, to proponuję ustalenie tego progu na 1,5 procenta i dopuszczenie zwiększenia tego progu w kolejnych wyborach ale wyłącznie po zapewnienia Radom Osiedli faktycznej sprawczości zwłaszcza w kwestiach infrastrukturalnych. Można mieć także zastrzeżenia do terminu i formy przeprowadzenia niniejszych konsultacji. Od kilku lat działał zespół ds. reformy Rad Osiedli i takie konsultacje powinny zostać przeprowadzone zdecydowanie wcześniej.
118	niekorzystne propozycje zmian w zapisach paragrafów Statutu Osiedli. Proponowane regulacje dopuszczają przeprowadzanie wyborów w dowolnym terminie, nawet do sześciu miesięcy po zakończeniu kadencji. Tworzy to nieakceptowalną przestrzeń do uznaniowego, a potencjalnie także politycznego, sterowania lokalnym procesem wyborczym. Zamiast realnego wzmocnienia kompetencji osiedli projekt

	przewiduje możliwość rozwiązania Rady Osiedla w przypadku nawet minimalnych uchybień formalnych, takich jak jednodniowe opóźnienie w złożeniu sprawozdania. Decyzja ta pozostaje w gestii organów miejskich, podczas gdy miasto nie ponosi żadnych konsekwencji za wieloletnie opóźnienia w realizacji np. projektów Funduszu Osiedlowego. Wprowadzenie progu 4% frekwencji jako warunku istnienia Rady Osiedla może prowadzić do pozbawienia mieszkańców reprezentacji na całą kadencję. Jest to rozwiązanie bardziej restrykcyjne niż w przypadku wielu wyborów samorządowych, a odpowiedzialność za niską frekwencję przerzuca się na osiedla, pomijając realny wpływ miasta na poziom zaangażowania mieszkańców. Obowiązek kierowania całej korespondencji wyłącznie za pośrednictwem właściwych komórek Urzędu Miejskiego znacząco ogranicza samodzielność Rad Osiedli, zmniejsza ich sprawczość oraz wydłuża proces komunikacji z instytucjami zewnętrznymi. Projekt nie wprowadza żadnych z wcześniej deklarowanych rozwiązań, takich jak udział przedstawicieli osiedli w pracach komisji Rady Miejskiej, realny wpływ na wysokość i tempo wdrażania Funduszu Osiedlowego, wzmocniona inicjatywa uchwałodawcza, skuteczne mechanizmy konsultacyjne czy system diet dla radnych osiedlowych. Rezygnacja z zapisów o reprezentowaniu mieszkańców osiedla osłabia rolę Rad Osiedli jako głosu lokalnej wspólnoty i przesuwają ich funkcję w stronę ciała bardziej zależnego od administracji niż od woli mieszkańców. Wprowadzenie możliwości dookreślenia odrębnym zarządzeniem szczegółowe zasady współpracy osobna dla organów osiedla Rady i Zarządu a nie samej Rady to gra na podziały kompetencji i jeszcze
--	---

	większy chaos kompetencyjny niżeli jest obecnie. Dzisiaj organem uchwałodawczym jest Rada a wykonawczym Zarząd i tak powinno pozostać skoro w ramach przyjętych założeń Rada powołuje Zarząd. Zgłaszam zastrzeżenia do trybu i sposobu prowadzenia konsultacji. Przede wszystkim, dobrą praktyką konsultacji społecznych jest zapowiedzieć z około miesięcznym wyprzedzeniem, iż konsultacje określonego projektu będą mieć miejsce. W tym wypadku projekt ogłoszono 18.02.2026 r., natomiast konsultacje, dopiero po pierwszych głosach krytyki projektu, tj. 24.02.2026 r. Ponadto wątpliwości budzi sam przebieg spotkania konsultacyjnego online, w którym główni autorzy zmian z ramienia Rady Miejskiej nie wzięli udziału. Spotkanie zostało gwałtownie zakończone przed planowanym czasem, po pojawieniu się kolejnych pytań. Zastrzeżenia budzi również, że wiele odpowiedzi miało charakter ogólnikowy, nierozszerzający informacji wynikających z uzasadnienia projektu. Co za tym idzie, udział w konsultacjach nie umożliwiał merytorycznego odniesienia się do skutków części proponowanych zmian. Wnosimy o uzupełnienie konsultacji o publiczny zestaw pytań i odpowiedzi, publikację pełnego nagrania oraz jasne uzasadnienie kluczowych rozwiązań.
119	§1 punkt 15. Próg frekwencyjny 4% to ukryta próba likwidacji Rad Osiedli. Ten zapis powinien zostać zlikwidowany.
120	Moja opinia dotycząca projektu: Ad 1) Brak uwag. Ad 2) Wnioskuje o wpisanie do § 5 ust 5. dodatkowo w oparciu o „uchwałę Rady Miasta”. Ad 3) Wnioskuje o wykreślenie proponowanego ust. 6 w zakresie obowiązku kierowania korespondencji zewnętrznej jedynie za

	pośrednictwem jednostek Urzędu Miasta. Powyższe zapisy blokują Radzie Osiedla sprawne interweniowanie w sytuacjach pilnych związanych np. współpracy z dzielnicowym Policji, funkcjonowania urzędów pocztowych, czy też spraw związanych z liniami kolejowymi. Warto też podkreślić, że tego typu regulacje uniemożliwiłyby Radom Osiedli społeczne działania w takich tematach jak Zielony Klin Południa Wrocławia, w którym to właśnie przedstawiciele RO prowadzili apolityczny i skuteczny dialog z jednostkami zewnętrznymi pomimo politycznego konfliktu Urzędu Miasta Wrocławia z KOWR oraz Władzami Krajowymi. Ad 4) Popieram skrócenie kadencji Rady Osiedla do 4 lat. Ad 5) Oceniam pozytywnie możliwość przyspieszenia procedur. Ad 6) W ust. 2 wnioskuję o wpisanie okresu braku kontaktu z Przewodniczącym w zakresie 21 dni. W proponowanym ust. 3a wnioskuję o dopisanie „lub Przewodniczący Komisji”. Ad 7) W proponowany lit. ba) oraz ust. 8–9 wnioskuję o dopisanie, możliwości weryfikacji kworum przez sekretarza lub wyznaczonego protokolanta. Proponowane zapisy pozwalają odciążyć pracę Przewodniczących. Wnioskuję o wykreślenie zapisów dotyczących godzinowej weryfikacji opuszczenia sesji przez poszczególnych Radnych, gdyż takie rygorystyczne warunki nie są stosowane nawet w sytuacji obrad Rady Miasta. Ad 8) Wnioskuję o pozostawienie zapisów dotyczących reprezentowania mieszkańców przez Radnych lub na wzór Statutu Wrocławia par.11 ust. 2 zamianę słowa mieszkańców na wyborców. Całkowite usunięcie ust. 1 narusza godność Radnych Osiedlowych jak funkcji wybieralnej przez mieszkańców osiedla / wyborców. W proponowany ust. 5 wnioskuję o dopisanie ewentualnej zgody Rady Osiedla w formie uchwały. Ad 9) Wnioskuję o korektę w zakresie po przyjęciu porządku obrad w
--	--

	którym kolejnym punktem jest obligatoryjnie złożenie ślubowania przez nowych radnych. Ad 10) W ust. 2 i 5 wnioskuję o wpisanie okresu braku kontaktu z Przewodniczącym Zarządu w zakresie 7 dni. Ad 11) W proponowanym ustępie 1 wnioskuję o dopisanie przez „dyрекcję” jednostki organizacyjnej Miasta. Ad 12) W ust. 3 wnioskuję o zachowanie dotychczasowego terminu 21 dni. Ad 13) Wnioskuję o wprowadzenie zapisów związanych podjęciem procedur jedynie w sytuacji niedostarczenia sprawozdania pomimo upomnienia w ciągu kolejnych 30 dni. Ad 14) Wnioskuję o wykreślenie tych zapisów gdyż nie powinno się zmieniać reguł funkcjonowania Rady w trakcie jej kadencji. Ad 15) a) Wnioskuję o pozostawienie okresu ustalenia daty wyborów 60 dni. b) wnioskuję o pozostawienie doczasowych starych zapisów statutowych. c) d) e) Wnioskuję o wykreślenie proponowanych nowych zapisów i pozostawienie dotychczasowych. Ad paragraf 2 Wnioskuję o wprowadzenie stosowanych zapisów w statucie osiedli pozwalających Zarządom Osiedli w okresie do powołania nowych Rad / Zarządów pełnić wszystkie funkcje Rady Osiedla w tym wnioskowanie i opiniowanie. Proszę o korektę aby było to możliwe już w najbliższym okresie pomiędzy zakończeniem funkcjonowania obecnej Rady a powołaniem nowej. UWAGA NR 1: Dot. „§ 5. 3. Organy Osiedla w zakresie swojego działania, w granicach obowiązujących przepisów prawa, mają dostęp do wszelkich materiałów i informacji znajdujących się w posiadaniu jednostek organizacyjnych Miasta.” Wnioskuję o dodanie do tej treści statutu, zapisów związanych z określeniem maksymalnego terminu udostępnienia materiałów i
--	---

informacji przez Miasto. Obecny zapis nie określa terminu udostępnienia informacji przez jednostki organizacyjne Miasta, co w praktyce prowadzi do przewlekłości postępowań i utrudnia Radom Osiedli skuteczne wykonywanie swoich zadań. W wielu przypadkach brak odpowiedzi w rozsądnym czasie uniemożliwia podejmowanie decyzji lub reagowanie na problemy mieszkańców w odpowiednim momencie. Wprowadzenie terminu np. 30 dni zapewni przejrzystość i przewidywalność procedur, a jednocześnie jest zgodne ze standardami przewidzianymi w ustawie o dostępie do informacji publicznej oraz w Kodeksie postępowania administracyjnego. Takie rozwiązanie zwiększy efektywność współpracy pomiędzy Miastem a Osiedlami i wzmocni podmiotowość jednostek pomocniczych.

UWAGA NR 2:

Dot. „§ 13. 2. Kadencja Rady trwa 5 lat, licząc od dnia wyborów.”

Wnioskuje o skrócenie kadencji do okresu 4 lat. Pięcioletnia kadencja jest zbyt długa dla organów o charakterze społecznym, w których członkowie pełnią swoje funkcje bez wynagrodzenia, a często muszą godzić działalność samorządową z obowiązkami zawodowymi i rodzinnymi. W ciągu pięciu lat może dojść do znacznych zmian w życiu osobistym, miejscu zamieszkania lub pracy radnych, co prowadzi do spadku aktywności, wypalenia oraz licznych rezygnacji w trakcie kadencji. Skrócenie kadencji do 4 lat pozwoli zwiększyć rotację i dopływ nowych osób z energią, pomysłami i zaangażowaniem, co pozytywnie wpłynie na jakość pracy Rad Osiedli. Krótsza kadencja to także większa elastyczność w dostosowywaniu struktur i programów działań do zmieniających się potrzeb społeczności lokalnej. W wielu miastach w Polsce kadencje jednostek pomocniczych trwają 4 lata, co jest standardem adekwatnym do społecznego charakteru tej funkcji.

UWAGA NR 3:

	Dot. „§ 23. 1. Radny ma prawo składania interpelacji, wniosków i zapytań wyłącznie do organów Osiedla.” Możliwość wysyłania wniosków jedynie przez RO jest zrozumiałe natomiast proszę o korektę statutu w zakresie umożliwienia samodzielnego wysyłania przez Radnych zapytań o udzielenie informacji wprost do organów Miasta. Obowiązujący zapis ogranicza możliwość kierowania zapytań wyłącznie do organów Osiedla, co w praktyce prowadzi do niepotrzebnego obciążenia Zarządów i wydłuża proces uzyskiwania informacji. Każdy mieszkaniec gminy – na mocy ustawy o dostępie do informacji publicznej – ma prawo zwracać się bezpośrednio do organów Miasta z pytaniami o informacje publiczne. Ograniczanie tego prawa w odniesieniu do radnych osiedlowych jest nieuzasadnione i może być postrzegane jako ograniczenie ich funkcji kontrolnych i reprezentacyjnych. Wprowadzenie możliwości samodzielnego występowania radnych do jednostek miejskich usprawni pracę Rad, przyspieszy przepływ informacji i umożliwi sprawniejszą reakcję na potrzeby mieszkańców, jednocześnie zachowując przejrzystość działań. UWAGA NR 4: Dot. „§ 23. 3. Radnemu przysługuje dieta na zasadach określonych w uchwałach Rady Miejskiej.” oraz „§ 26. 4. Członkom Zarządu przysługuje dieta na zasadach określonych w uchwale Rady Miejskiej.” Wnioskuje o wydzielenie diety Radnych z budżetu osiedla i ustalenie jednolitych stawek dla poszczególnych funkcji wypłacanych bezpośrednio z budżetu gminy. W obecnym systemie diety dla radnych osiedlowych są finansowane z budżetu poszczególnych osiedli, co powoduje nierówności pomiędzy jednostkami – zwłaszcza w sytuacji, gdy ich budżety różnią się znacznie. Ujednolicenie zasad i włączenie finansowania diet bezpośrednio do budżetu Miasta
--	---

pozwole na zapewnienie równego traktowania wszystkich radnych osiedlowych, niezależnie od wielkości i zamożności danego osiedla. Takie rozwiązanie zwiększy przejrzystość finansową, uprości rozliczenia i pozwole osiedlom w pełni przeznaczać swoje środki na działania lokalne, inwestycje i projekty społeczne. Jest to również krok w kierunku profesjonalizacji pracy Rad Osiedli i podkreślenia ich znaczenia w strukturze samorządowej Wrocławia.

UWAGA NR 5:

Dot. „§ 30. 1. Zarząd obraduje na posiedzeniach zwoływanych przez Przewodniczącego Zarządu w miarę potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz w miesiącu.”

Wnioskuje o wykreślenie zapisów dotyczących konieczności zwoływania posiedzeń Zarządu co miesiąc. Zapis o obowiązku odbywania posiedzeń Zarządu co najmniej raz w miesiącu jest w praktyce martwy i nie odzwierciedla rzeczywistego sposobu pracy wielu Zarządów. W dobie powszechnego korzystania z komunikacji elektronicznej (e-mail, komunikatory, platformy współpracy) bieżące sprawy są skutecznie załatwiane bez konieczności formalnych spotkań. Wymóg comiesięcznych posiedzeń generuje niepotrzebną biurokrację, obciążenie czasowe i sprawozdawcze, nie przekładając się na efektywność działania. Pozostawienie decyzji o częstotliwości posiedzeń w gestii Zarządu umożliwi dostosowanie pracy do rzeczywistych potrzeb i specyfiki danego osiedla, przy zachowaniu zasady jawności i odpowiedzialności.

UWAGA NR 6:

Dot. „§ 30. 3. Do wyłącznej właściwości Przewodniczącego Zarządu należy: 2) reprezentowanie Osiedla, w szczególności wobec organów i jednostek organizacyjnych Miasta;”

Nie wszyscy Przewodniczący Zarządów dysponują wystarczającą ilością czasu, wiedzą czy doświadczeniem, aby uczestniczyć we

wszystkich spotkaniach lub prowadzić każdą sprawę reprezentacyjną. Wprowadzenie możliwości formalnego upoważniania poszczególnych członków Zarządu do reprezentowania Osiedla w określonych sprawach pozwoli na bardziej elastyczne i efektywne działanie. Taki zapis nie tylko usprawni reprezentację interesów osiedla wobec Miasta, ale również wzmocni współodpowiedzialność członków Zarządu za decyzje i komunikację zewnętrzną. Jest to rozwiązanie praktyczne, zgodne z zasadami pomocniczości i decentralizacji, zwiększające efektywność pracy organu wykonawczego Osiedla.

UWAGA NR 7:

Dot. „§ 42. 5. W razie rozwiązania organów Osiedla w przypadkach, o których mowa w ust. 1–3, Prezydent może powołać zarząd tymczasowy Osiedla, składający się z 3–5 osób, do czasu wyboru Rady na kolejną kadencję.”

Wnioskuje o korektę. Obecny zapis nadaje wyłączone prawo powołania zarządu tymczasowego Prezydentowi Miasta.

Wprowadzenie współudziału Rady Miejskiej w tej decyzji zwiększy demokratyczną legitymację takiego organu i ograniczy możliwość uznaniowego działania. Rada Miejska, jako organ stanowiący gminy, powinna mieć udział w procesie powoływania zarządów tymczasowych, zwłaszcza że to ona sprawuje nadzór nad funkcjonowaniem jednostek pomocniczych. Proponowany zapis („Prezydent powołuje zarząd tymczasowy na wniosek lub za zgodą Rady Miejskiej”) zapewni większą przejrzystość, równowagę kompetencyjną i kontrolę demokratyczną nad decyzjami o istotnym znaczeniu dla społeczności lokalnych.

UWAGA NR 8:

Wnioskuje o wprowadzenie do statutu nowych zapisów uniemożliwiających jednoczesne łącznie funkcji Radnego

Osiedlowego oraz Radnego Miejskiego. Łączenie funkcji Radnego Osiedlowego z funkcją Radnego Miejskiego może prowadzić do konfliktu interesów i naruszenia zasady równowagi pomiędzy poziomem samorządu lokalnego a jednostkami pomocniczymi. Radny Miejski posiada wpływ na uchwały dotyczące finansów, zadań i kompetencji Rad Osiedli, a jednoczesne zasiadanie w Radzie Osiedla może prowadzić do sytuacji, w której jedna osoba nadzoruje lub ocenia decyzje, w których sama uczestniczy. Wprowadzenie zakazu łączenia tych funkcji pozwoli zachować niezależność i transparentność działań obu szczebli samorządu. Takie rozwiązania obowiązują w niektórych gminach w Polsce, co potwierdza ich zgodność z zasadami etyki publicznej i dobrego zarządzania.

Wyrażam stanowczy sprzeciw wobec procedowanych propozycji zmian w statutach wrocławskich osiedli dotyczących funkcjonowania Rad Osiedli. Przedstawione rozwiązania nie tylko nie realizują wcześniej zapowiadanych kierunków reformy, lecz stanowią ich zaprzeczenie i realne zagrożenie dla lokalnej demokracji. Propozycje te pozostają w sprzeczności z publicznymi deklaracjami składanymi przez przedstawicieli władz miasta, w których zapowiadano kompleksową reformę osiedli, obejmującą wzmocnienie ich kompetencji, zwiększenie sprawczości Rad Osiedli oraz partnerskie traktowanie lokalnych wspólnot.

Tymczasem procedowane obecnie zmiany mają charakter wycinkowy i fragmentaryczny. Nie towarzyszy im żadna spójna wizja systemowa ani harmonogram dalszych prac nad reformą osiedli. Brakuje informacji o kolejnych etapach oraz o docelowym modelu funkcjonowania osiedli. Taki sposób procedowania budzi uzasadnione obawy co do rzeczywistych intencji projektodawców i podważa zaufanie środowiska osiedlowego do deklarowanego dialogu.

	Najważniejsze zastrzeżenia Arbitralność terminów wyborów do Rad Osiedli Proponowane regulacje dopuszczają przeprowadzanie wyborów w dowolnym terminie, nawet do sześciu miesięcy po zakończeniu kadencji. Tworzy to nieakceptowalną przestrzeń do uznaniowego, a potencjalnie także politycznego, sterowania lokalnym procesem wyborczym. Wprowadzenie mechanizmów represyjnych zamiast wsparcia Zamiast realnego wzmocnienia kompetencji osiedli projekt przewiduje możliwość rozwiązania Rady Osiedla w przypadku nawet minimalnych uchybień formalnych, takich jak jednodniowe opóźnienie w złożeniu sprawozdania. Decyzja ta pozostaje w gestii organów miejskich, podczas gdy miasto nie ponosi żadnych konsekwencji za wieloletnie opóźnienia w realizacji np. projektów Funduszu Osiedlowego. Karanie osiedli za niską frekwencję wyborczą Wprowadzenie progu 4% frekwencji jako warunku istnienia Rady Osiedla może prowadzić do pozbawienia mieszkańców reprezentacji na całą kadencję. Jest to rozwiązanie bardziej restrykcyjne niż w przypadku wielu wyborów samorządowych, a odpowiedzialność za niską frekwencję przerzuca się na osiedla, pomijając realny wpływ miasta na poziom zaangażowania mieszkańców. Ograniczenie autonomii komunikacyjnej Rad Osiedli Obowiązek kierowania całej korespondencji wyłącznie za pośrednictwem właściwych komórek Urzędu Miejskiego znacząco ogranicza samodzielność Rad Osiedli, zmniejsza ich sprawczość oraz wydłuża proces komunikacji z instytucjami zewnętrznymi. Brak realizacji zapowiadanych kompetencji Projekt nie wprowadza żadnych z wcześniej deklarowanych rozwiązań, takich jak udział przedstawicieli osiedli w pracach komisji
--	---

	Rady Miejskiej, realny wpływ na wysokość i tempo wdrażania Funduszu Osiedlowego, wzmocniona inicjatywa uchwałodawcza, skuteczne mechanizmy konsultacyjne czy system diet dla radnych osiedlowych. Usunięcie zapisów o reprezentowaniu mieszkańców osiedla Rezygnacja z zapisów o reprezentowaniu mieszkańców osiedla osłabia rolę Rad Osiedli jako głosu lokalnej wspólnoty i przesuwają ich funkcję w stronę ciała bardziej zależnego od administracji niż od woli mieszkańców. Regulamin współpracy prezydenta z Osiedlami Wprowadzenie możliwości dookreślenia odrębnym zarządzeniem szczegółowe zasady współpracy osobna dla organów osiedla Rady i Zarządu a nie samej Rady to gra na podziały kompetencji i jeszcze większy chaos kompetencyjny niżeli jest obecnie. Dzisiaj organem uchwałodawczym jest Rada a wykonawczym Zarząd i tak powinno pozostać skoro w ramach przyjętych założeń Rada powołuje Zarząd. Niewłaściwy tryb konsultacji i brak rzetelnego dialogu Zgłaszamy zastrzeżenia do trybu i sposobu prowadzenia konsultacji. Przede wszystkim, dobrą praktyką konsultacji społecznych jest zapowiedzieć z około miesięcznym wyprzedzeniem, iż konsultacje określonego projektu będą mieć miejsce. W tym wypadku projekt ogłoszono 18.02.2026 r., zaś konsultacje, dopiero po pierwszych głosach krytyki projektu, tj. 24.02.2026 r. Ponadto wątpliwości budzi sam przebieg spotkania konsultacyjnego online, w którym główni autorzy zmian z ramienia Rady Miejskiej nie wzięli udziału. Spotkanie zostało gwałtownie zakończone przed planowanym czasem, po pojawieniu się kolejnych pytań. Zastrzeżenia budzi również, że wiele odpowiedzi miało charakter ogólnikowy, nierozszerzający informacji wynikających z uzasadnienia projektu. Co za tym idzie, udział w
--	---

	konsultacjach nie umożliwiał merytorycznego odniesienia się do skutków części proponowanych zmian. Wnosimy o uzupełnienie konsultacji o publiczny zestaw pytań i odpowiedzi, publikację pełnego nagrania oraz jasne uzasadnienie kluczowych rozwiązań. W ocenie Stowarzyszenia SOS Wrocław przedstawione propozycje stanowią krok wstecz, są sprzeczne z ideą dialogu obywatelskiego oraz są wyrazem lekceważenia wobec całego środowiska osiedlowego. Postulaty dotyczące reformy osiedli Postuluję wdrożenie rzeczywistej, kompleksowej reformy osiedli, obejmującej w szczególności: Kompleksową reformę osiedli - rzetelną analizę potrzebnych zmian, - szerokie konsultacje z mieszkankami, mieszkańcami i Radami Osiedli, - pełną transparentność prac Zespołu ds. Reformy Osiedli. Pilną cyfryzację osiedli - cyfrowy rejestr uchwał, pism i odpowiedzi, - obowiązkowe transmisje sesji i komisji oraz tryb hybrydowy, - jednolitą platformę komunikacji i konsultacji z mieszkańcami. Wzmocnienie kompetencji, sprawczości i znaczenia osiedli - mechanizm „interpelacji” z gwarantowanym terminem odpowiedzi, - udział przedstawicieli osiedli w komisjach i sesjach Rady Miejskiej, - dostęp do lokali gminnych oraz bezpłatnej pomocy prawnej. Stabilne finanse osiedli - przejrzysty algorytm podziału środków, - utworzenie Funduszu Infrastruktury Osiedlowej, - wprowadzenie diet dla Radnych Osiedlowych finansowanych z
--	---

	budżetu gminy. Wnoszę o natychmiastowe wstrzymanie prac nad procedowanymi zmianami statutów oraz o rozpoczęcie rzeczywistego, partnerskiego dialogu z przedstawicielami osiedli i mieszkańcami. Tylko kompleksowa reforma, przygotowana w sposób transparentny i we współpracy z lokalnymi społecznościami, może realnie wzmocnić osiedla i odbudować zaufanie do lokalnej demokracji.
121	§7, następujący zapis: „6. Organy Osiedla mogą kierować korespondencję, w zakresie swoich kompetencji, do organów oraz instytucji zewnętrznych za pośrednictwem właściwego merytorycznie wydziału Urzędu Miejskiego Wrocławia lub właściwej merytorycznie jednostki organizacyjnej Miasta.” Jest to zapis potencjalnie paraliżujący możliwości działania Rady, ponieważ wymaga kierowania całej korespondencji za pośrednictwem UM, który jak wynika z naszego doświadczenia nie jest zbyt szybki i konsekwentny w realizowaniu postulatów i próśb RO. Do tego przy interpretacji, mówiącej iż jedyną osobą, która może podpisać korespondencję w imieniu RO jest Przewodniczący Zarządu, jest to również zapis paraliżujący działanie radnych i tłumiący ich inicjatywę. w § 13 ust. 2 otrzymuje brzmienie: „2. Kadencja Rady trwa 4 lata, licząc od dnia wyborów.”; Skrócenie kadencji zwiększy koszty funkcjonowania rad (częstsze wybory, zmiany e-maili, etc) i zmniejszy poczucie stabilności radnych, argumentacja na temat rotacji jest chybiona, gdyż właśnie dłuższa kadencja zapewnia naturalną wymianę części Rady i czasami znalezienie nowych, chętnych do pracy osób, przy zapewnieniu większej stabilności planowania i realizacji zadań przez radnych pracujących całą kadencję

c)	w § 59 po ust. 2 dodaje się ust. 3 w brzmieniu: „3. Podział mandatów następuje wyłącznie w przypadku, gdy w wyborach na terenie Osiedla wzięło udział co najmniej 4% osób uprawnionych do głosowania.”; – wprowadzenie tego przepisu wygląda na celowe niedopuszczenie do funkcjonowania jednej z najbardziej aktywnych i potrzebnych RO – Stare Miasto, która ze względu na specyfikę osiedla ma małe szanse na dobrą frekwencję
----	--

Załącznik nr 5 – Opinie przesłane mailowo oraz uchwały Rad Osiedli

Zachowano pisownię oryginalną.

Uchwała 1. (Rada Osiedla Krzyki – Partynice)

UCHWAŁA LI/384/26

z dnia **24 lutego 2026 r.**

w sprawie opinii projektu uchwały Rady Miejskiej Wrocławia zmieniającej statuty jednostek pomocniczych gminy Wrocław

Na podstawie § 6 pkt 5 załącznika do uchwały nr XIII/409/03 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 16 października 2003 r. w sprawie nadania Statutu Osiedla Krzyki–Partynice (Dz. Urz. Woj. Doln. z 2017 r. poz. 2157 i 1471, z 2018 r. poz. 4613, z 2020 r. poz. 6534 oraz z 2021 r. poz. 2796) Rada Osiedla Krzyki–Partynice uchwala, co następuje:

§ 1.

Negatywnie opiniuje się propozycję wymogu osiągnięcia minimalnego progu frekwencji w wysokości 4% uprawnionych do głosowania w

wyborach do rad osiedli jako warunku stwierdzenia ważności wyborów i ukonstytuowania rady osiedla.

§ 2.

Negatywnie opiniuje się propozycję wydłużenia terminu wyznaczenia daty wyborów przez Radę Miejską do 180 dni od dnia zakończenia kadencji rady osiedla.

§ 3.

Negatywnie opiniuje się propozycję skrócenia terminu uchwalenia planu finansowego do 14 dni od dnia otrzymania informacji o ostatecznych kwotach wydatków osiedla przyjętych w uchwale budżetowej gminy.

§ 4.

Za wykonanie uchwały odpowiedzialny jest Zarząd.

§ 5.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§ 6.

Uchwała kierowana jest do Komisji Osiedli, Partycypacji, Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego Rady Miejskiej Wrocławia oraz Departamentu Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego Wrocławia.

Uzasadnienie

Jak pokazują doświadczenia z wcześniejszych wyborów do rad osiedli, osiągnięcie czteroprocentowego progu wyborczego lub zgłoszenie się liczby kandydatów większej od liczby mandatów może być szczególnie trudne na osiedlach śródmiejskich, gdzie trudno o silną lokalną tożsamość, a struktura ludności jest zmienna i w dużej części tworzona przez studentów czy migrantów. Wzrost frekwencji względem lat poprzednich może być również trudny wobec braku wyraźnego wzrostu widoczności i

sprawczości osiedlowych samorządów, w tym opóźnień w realizacji inwestycji w ramach Funduszu Osiedlowego. Lepszym rozwiązaniem byłoby powiązanie frekwencji w wyborach do rad osiedli ze środkami na inwestycje na konkretnym osiedlu, poprzez wprowadzenie zasady: im większa frekwencja, tym większe środki w Funduszu Osiedlowym danej jednostki (frekwencja dopisana do aktualnego wzoru wyliczania kwot w Funduszu Osiedlowym).

Okres 180 dni od zakończenia kadencji rady jako czas na wyznaczenie terminu wyborów jest zbyt długi i może pogłębić problem wypalenia obecnych radnych. Wyznaczenie daty wyborów zsynchronizowanej z terminami obowiązków sprawozdawczych organów osiedli mogłoby obowiązywać dla organów przyszłej kadencji, a kadencja trwałaby w praktyce około 4,5 roku.

Wprowadzenie terminu 14 dni na uchwalenie planu finansowego od otrzymania informacji o kwocie tworzy mało realną, a na pewno niekomfortową sytuację, gdy rada będzie musiała spotykać się w okresie świątecznym (np. uchwała budżetowa miasta w 2025 roku została przyjęta 19 grudnia).

Uchwała 2. (Rada Osiedla Huby)

UCHWAŁA NR XXII/135/26

dnia 25 lutego 2026 r.

w sprawie stanowiska Rady Osiedla Huby dotyczącego propozycji i kierunku zmian statutów osiedli

Na podstawie §5 ust. 1 i 2 oraz §6 ust. 1 i 3 Statutu Osiedla Huby stanowiącego załącznik do uchwały nr XXXVIII/979/21 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 20 maja 2021 r., zmieniającej uchwałę nr XIII/405/03 Rady

Miejskiej Wrocławia w sprawie nadania statutu Osiedla Huby, Rada Osiedla Huby uchwala, co następuje:

§1

Rada Osiedla Huby negatywnie opiniuje projekt zmian w statutach osiedli przekazany przez Komisję Osiedli, Partycypacji, Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego Rady Miejskiej Wrocławia w dniu 19 lutego 2026 r.

§2

Rada Osiedla Huby uznaje większość proponowanych zmian za:

- a) mające charakter kosmetyczny i odnoszące się do sfery dobrych praktyk, a tym samym niewymagające regulacji statutowej – w szczególności dotyczy to kwestii podpisywania list obecności podczas sesji, stwierdzania quorum, kierowania korespondencji oraz innych zagadnień organizacyjnych;
- b) regulowane przez inne przepisy prawa, a tym samym zbędne – w szczególności zapisy dotyczące pozostawania radnych w stosunku prawnym o charakterze odpłatnym z gminą. Wprowadzanie takich regulacji do statutu wymagałoby stałego monitorowania przepisów nadrzędnych oraz ich aktualizacji, co mogłoby prowadzić do powstawania niespójności i niejednoznaczności;
- c) nieuzasadnione oraz sprzeczne z zasadą spójności systemu samorządowego – w szczególności proponowane zmiany dotyczące okresu sprawowania mandatu rad osiedli. Kadencja rad osiedli powinna pozostawać zbieżna z kadencją innych organów samorządu terytorialnego, w tym Rady Miejskiej Wrocławia;
- d) nieadekwatne do realiów funkcjonowania osiedli, w szczególności w zakresie proponowanych zmian dotyczących progu frekwencji wyborczej. W ocenie Rady Osiedla Huby w uzasadnieniu projektu błędnie określono

relację przyczynowo-skutkową. Istotą działalności rad osiedli jest budowanie poczucia sprawczości mieszkańców oraz wzmacnianie ich zaangażowania w sprawy lokalne. Podwyższenie progu frekwencji wyborczej nie będzie sprzyjać realizacji tych celów. Dotychczasowe rozwiązania umożliwiały dostosowanie procesu wyborczego w poszczególnych okręgach do rzeczywistego potencjału społecznego i aktywności mieszkańców.

§3

Rada Osiedla Huby postuluje, aby Komisja Osiedli, Partycypacji, Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego Rady Miejskiej Wrocławia w dalszych pracach nad zmianami statutów osiedli uwzględniła potrzebę uproszczenia języka prawnego, tak aby był on przejrzysty, zrozumiały dla mieszkańców, zwięzły oraz pozbawiony nadmiernego żargonu prawniczego.

§4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uchwała 3. (Zarząd Osiedla Nowy Dwór)

Uchwała nr XXX/159/26

Rady Osiedla Nowy Dwór

z dnia 2 marca 2026 r.

w sprawie stanowiska Rady Osiedla NOWY DWÓR w ramach konsultacji społecznych dotyczących projektu uchwały Rady Miejskiej Wrocławia zmieniającej statuty jednostek pomocniczych Gminy Wrocław

Na podstawie uchwały nr XIII/415/03 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 16.10.03 w sprawie nadania statutu Osiedla Nowy Dwór, Rada uchwała następujące stanowisko:

§1

Rada Osiedla Nowy Dwór przedstawia następujące stanowisko:

1. Rada Osiedla Nowy Dwór popiera zapis:

„1. Wybory do Rady Osiedla zarządza się nie później niż na 30 dni przed upływem kadencji Rady Osiedla. Datę wyborów wyznacza się na dzień wolny od pracy, przypadający w ciągu 180 dni po upływie kadencji Rady Osiedla, z zastrzeżeniem § 80.”

Rada osiedla NOWY DWÓR uważa że wybory do Rad powinny być przeprowadzone, tak jak w latach ubiegłych na wiosnę każdego roku.

2. Rada Osiedla NOWY DWÓR wskazuje na zmianę następującego zapisu, w zakresie jego możliwości wprowadzenia, wysokość powinna objąć max 3% jeśli większość Rad Osiedli wyrazi na to zgodę:

„3. Podział mandatów następuje wyłącznie w przypadku, gdy w wyborach na terenie Osiedla wzięło udział co najmniej 4% osób uprawnionych do głosowania.”

3. W pozostałych zakresach Rada Osiedla NOWY DWÓR opiniuje proponowany zakres zmian pozytywnie.

§2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem przyjęcia.

Uchwała 4. (Zarząd Osiedla Powstańców Śląskich)

UCHWAŁA NR 1/26

Zarządu Osiedla Powstańców Śląskich

z dnia 8 marca 2026 r.

w sprawie zaopiniowania propozycji zmian w statutach osiedli

Na podstawie § 6 pkt 2 i 3 Statutu Osiedla Powstańców Śląskich stanowiącego załącznik do uchwały nr XIII/422/03 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 16 października 2003 r. w sprawie nadania Statutu Osiedla Powstańców Śląskich, Zarząd Osiedla Powstańców Śląskich uchwala, co następuje:

§ 1

W związku z poddaniem pod konsultacje społeczne projektu uchwały Rady Miejskiej Wrocławia zmieniającej statuty jednostek pomocniczych Gminy Wrocław przyjmuje się stanowisko samorządu Osiedla Powstańców Śląskich w przedmiotowej sprawie.

§ 2

Stanowisko, o którym mowa w § 1, stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 3

Realizację uchwały powierza się Przewodniczącemu Zarządu Osiedla.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Zarządu
Osiedla Powstańców Śląskich

Uzasadnienie

Mając na uwadze przedłożony pod konsultacje społeczne projekt zmian w statutach Osiedli, przede wszystkim pragniemy skupić się na skandalicznych propozycjach dotyczących ordynacji wyborczej.

Zaproponowane wprowadzenie progu 4% frekwencji w wyborach, aby uznane zostały one za ważne, może spowodować nie powstanie nawet kilkunastu Rad Osiedli. To mechanizm, który w praktyce eliminuje całe wspólnoty mieszkańców z lokalnej reprezentacji. Osiedla z niższą frekwencją, ale realnym zaangażowaniem? Zniknęłyby z mapy samorządowej.

4% to granica na wielu centralnych Osiedlach śródmiejskich w zasadzie nie do osiągnięcia. Nie z powodu lenistwa czy innych przywar ich radnych, lecz wynikająca z dobrze rozpoznanych również w naukowych opracowaniach zleczanych przez miasto – uwarunkowań socjologicznych, demograficznych i społecznych. Wnioskodawcy nie przedstawili jednocześnie jakichkolwiek badań wskazujących na prawdopodobieństwo i szanse osiągnięcia takiej frekwencji na poszczególnych Osiedlach. Próg ustanowiony został na podstawie widzimisię wnioskodawców.

Mówi się o „wzmacnianiu jakości” i „usprawnianiu systemu”. W rzeczywistości oznacza to jedno: podniesienie bariery tak wysoko, by część rad po prostu nie miała prawa powstać. To nie jest reforma. To selekcja. I to bardzo precyzyjnie celowana. Jeśli dziś ktoś mówi, że to tylko „4%”, to warto uczciwie powiedzieć mieszkańcom: w 2021 roku ten zapis odebrałby im Radę Osiedla. 216.781 zameldowanych (a wedle miejskich badań w rzeczywistości nawet o ok. 30% więcej) Wrocławianek i Wrocławian zostałoby pozbawione swojej reprezentacji. Wskazany próg sprawiłby również, że setki lub tysiące głosów de facto trafiłyby do śmietnika.

Rozwiązanie takie jest antydemokratyczne, odbiera mieszkańcom i mieszkańcom czynne, a osobom kandydującym bierne prawo wyborcze. Stoi w sprzeczności z zasadą równych wyborów.

Co więcej: przy stosunkowo niskiej ogólnomiejskiej frekwencji wprowadzanie wbrew pozorom wysokiego (sięgającego 2/3 wyniku z lat 2017 i 2021, ale już wyższa od przeciętnej frekwencji z 2009 czy 2013) progu to gra w ruletkę. Wystarczy, aby dzień wyborów był chłodny, wietrzny i deszczowy (co zniechęci mieszkańców do wyjścia z domu) lub wręcz przeciwnie: słoneczny i ciepły (co sprzyja weekendowym wyjazdom za miasto) i wybory mogą okazać się nieważne nawet na Osiedlach, które mogą wydawać się „bezpieczne”.

Jak miał powiedzieć Albert Einstein „głupotą jest robić wciąż to samo i oczekiwać różnych rezultatów”. Wnioskodawcy oczekują wyższej frekwencji w sytuacji, gdy, nie zrobili nic (a wręcz blokowano takie inicjatywy), aby do tego doprowadzić. Reforma mająca nadać Osiedlom wysoką sprawczość i decyzyjność odsuwana jest w czasie. Od poprzednich wyborów nie zmieniło się w zasadzie nic, co mogłoby skłonić mieszkańców do tłumionego ruszenia do urn.

Sukcesy i osiągnięcia Osiedli nie są komunikowane przez miejskie kanały medialne, a wręcz zdarzają się przypadki ich przywłaszczania sobie przez magistrat lub radnych miejskich. Nawet inwestycje Funduszu Osiedlowego nie doczekały się właściwego oznakowania. Osiedla w przekazie miejskim są w zasadzie nieobecne, pomimo że uczestniczą niemalże we wszystkich procesach odbywających się na ich terenie. Magistrat nie dopuszcza Osiedli do udziału w miejskiej debacie publicznej. Aby mieszkańcy chcieli iść do urn, trzeba im pokazywać, do czego służą Osiedla oraz jak wiele zawdzięczają im w codziennym życiu. Miasto musi wykreować modę na Osiedla, jeśli chce im stawiać jakiegokolwiek progi.

Sprzeciwiamy się również propozycji, aby w przypadku równej liczby kandydatów (w którymkolwiek z okręgów wyborczych), co miejsc także „skasować” Radę Osiedla. Treść proponowanego do uchylecia przepisu została ustalona w nowelizacji z 2020 roku. Miała ona na celu ograniczenie sytuacji zgłaszania „słupów”, aby tylko zapewnić wymaganą liczbę osób. Proceder ten prowadził do absurdałnej konieczności wydatkowania środków publicznych na organizację wyborów (druk materiałów, przygotowanie lokalu wyborczego, diety komisji, wynagrodzenia pracowników obsługi etc.). Zmiana ta oznaczałaby również ograniczenie biernego prawa wyborczego osób, które zgłosiły się do wyborów.

Rozwiązania obecne (zarówno odnośnie braku progu frekwencji, jak i sytuacji równej liczby kandydatów co mandatów) są analogiczne, jak w pozostałych poziomach samorządu. Stosowanie ostrzejszych norm dla poziomu jednostek pomocniczych jest nie tylko niezrozumiałe, ale też antydemokratyczne. Indywidualne fiksacje wnioskodawców nie mogą decydować o braku reprezentacji mieszkańców Osiedla na kolejne lata.

Dążenia wnioskodawców nie zmierzają do wzmocnienia, lecz osłabienia Osiedli. Są szkodliwe i destrukcyjne dla wrocławskiego społeczeństwa obywatelskiego. Istnieje prawdopodobieństwo, że ma to charakter intencjonalny i powodowane jest interesem prywatnym i politycznym wnioskodawców. W swym prymitywizmie wnioskodawcy za jedyną opcję potrafią uznać tylko metodę kija. Tymczasem inne polskie miasta stosują najczęściej marchewkę: np. premię budżetową w przypadku osiągnięcia wysokiej frekwencji.

O progu, owszem, możemy rozmawiać, ale dopiero od NASTĘPNEJ kadencji po wprowadzeniu rozwiązań dających Osiedlom realną decyzyjność i sprawczość, usprawniających działanie i zapewniających ku temu właściwe warunki materialno–techniczne. Po wprowadzeniu

odsuwanej wciąż w czasie REFORMY. Dziś jest to sabotaż i próba zniszczenia ustroju osiedlowego we Wrocławiu.

Mając na uwadze potencjalną skalę wpływu proponowanego przepisu, można to także odczytać jako bezprawną próbę obejścia przepisów dotyczących zniesienia jednostki pomocniczej. Ponadto zaproponowany przepis uznać można za sprzeczny z ustawą o samorządzie gminnym, stosując per analogiam zapisy art. 36 (w związku z brakiem zapisów normujących w art. 37), do czego w ostatnim okresie powstała utrwalona linia orzecznicza.

Niezależnie od powyższego zaproponowane zmiany (omówione powyżej, jak również kilka innych punktów projektu) są do tego stopnia wątpliwe prawnie, że z prawdopodobieństwem granicznym z pewnością można mówić o zanegowaniu uchwały przez nadzór prawny wojewody.

Sugerujemy ograniczenie się do uchwalenia zapisów umożliwiających przesunięcie terminu wyborów, zaś wszelkie inne zmiany wprowadzać w ramach obiecaniej "kompleksowej reformy".

Skandaliczny jest również proces przeprowadzenia niniejszych konsultacji. Zwłaszcza w tak ważkim temacie nie powinny one być formalnością wpisaną między jedną a drugą datę w harmonogramie sesji. Powinny być rzeczywistym procesem rozmowy z tymi, których zmiany dotyczą, czyli Wrocławiankami i Wrocławianami. Bo w sprawie Rad Osiedli najważniejszym aktorem są mieszkanki i mieszkańcy. I to wobec nich ten pośpiech wygląda jak brak elementarnego szacunku.

Sprawa budzi ogromne emocje. Pytania są konkretne. Wątpliwości poważne. Głosów krytycznych nie brakuje. Na projekcie suchej nitki nie zostawiły również środowiska pozarządowe zajmujące się tematyką osiedlową. I trudno się temu dziwić – mówimy o zmianach ustrojowych na najniższym, najbliższym mieszkańcom poziomie samorządu.

Prawda jest taka, że narzucany pośpiech potrzebny jest tylko w jednej kwestii: zmian umożliwiających przesunięcie terminu wyborów. Wszystkie pozostałe tematy mają wystarczająco wiele czasu. Mamy przestrzeń czasową, aby pomysły na zmiany poddać szerokiej i uczciwej, a nie tylko pozorowanej debacie publicznej. Takiej, w której uczestnicy są traktowani z należnym, szacunkiem

Uchwała 5. (Rada osiedla Pawłowice)

Uchwała nr LIX/136/26 Rady Osiedla Pawłowice z dnia 9 marca 2026 r.

W sprawie projektu zmian statutów Osiedli.

Działając na podstawie § 6 oraz § 8 Statutu Osiedla Pawłowice stanowiącego załącznik do Uchwały nr XIII/441/03 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 16 października 2003 r. w sprawie nadania Statutu Osiedla Pawłowice (tj. Dz. Urz. Woj. Doin. z 2022 r., poz. 2741), w związku z opublikowanym projektem uchwały RADY MIEJSKIEJ WROCŁAWIA zmieniającej uchwały w sprawie nadania statutów osiedli Rada Osiedla uchwala co następuje:

§1

Rada Osiedla Pawłowice wyraża swój zdecydowany sprzeciw dla pośpiesznego i gwałtownego procedowania zmian do statutów Osiedli z jednoczesnym planem wydłużenia kadencji Osiedli; absolutnie niedopuszczalne i sprzeczne z ideą samorządności jest przeprowadzenie konsultacji w tej kwestii w ciągu zaledwie dwóch tygodni, przez co znaczna część Rad Osiedli, zbierająca się zwykle raz w miesiącu, została pozbawiona w rzeczywistości prawa głosu w tej sprawie.

Rada Osiedla Pawłowice, odnosząc się do poszczególnych punktów projektu uchwały Rady Miejskiej uchwala co następuje:

ad 1) i ad 2) – nie zgłaszamy uwag

- ad 3) – wnosimy o odrzucenie tej poprawki w całości
- ad 4) – wnosimy o odrzucenie tej poprawki w całości
- ad 5) – nie zgłaszamy uwag
- ad 6) – nie zgłaszamy uwag
- ad 7) – wnosimy o odrzucenie tej poprawki w całości
- ad 8) – nie zgłaszamy uwag
- ad 9)– nie zgłaszamy uwag
- ad 10) – nie zgłaszamy uwag
- ad 11) – nie zgłaszamy uwag
- ad 12)– wnosimy o odrzucenie tej poprawki w całości
- ad 13) – wnosimy o odrzucenie tej poprawki w całości
- ad 14) – nie zgłaszamy uwag
- ad 15) – wnosimy o odrzucenie tej poprawki w całości.

§2

Wykonanie niniejszej Uchwały Rada Osiedla Pawłowice powierza Zarządowi Osiedla Pawłowice. Rada Osiedla Pawłowice niniejszym zobowiązuje Zarząd Rady Osiedla Pawłowice oraz wyznaczonych przez Zarząd członków Rady Osiedla do podejmowania wszelkich możliwych i niezbędnych działań i czynności zmierzających do realizacji celu opisanego w ust. 1 powyżej, w tym do współpracy ze wszystkimi jednostkami organizacyjnymi Miasta Wrocławia oraz innymi podmiotami oraz osobami zaangażowanymi w działania opisane powyżej.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

Uchwała 6. (Rada osiedla Grabiszyn–Grabiszyniek)

Na podstawie § 6 ust. 3 lit. a Statutu Osiedla Grabiszyn–Grabiszyniek – załącznik do uchwały nr XIII/404/03 ze zmianami Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 16 października 2003 r. w sprawie nadania Statutu Osiedla Grabiszyn–Grabiszyniek (Dz. Urz. Woj. Dol. Z 2017 r. poz. 2152 i 1471, z 2018 r. poz. 4613, z 2020 r. poz. 6534 oraz z 2021 r. poz. 2788), Rada Osiedla Grabiszyn–Grabiszyniek, uchwala, co następuje:

§1

Całościowa opinia na temat każdej zmiany jest załącznikiem do uchwały.

§2

W szczególności wyraża się pozytywną opinię o następujących zmianach:

- Skrócenie kadencji Rady Osiedla z 5 do 4 lat.

§3

W szczególności wyraża się negatywną opinię o następujących zmianach:

- Nałożenie na Przewodniczącego Rady Osiedla dodatkowych obowiązków związanych z prowadzeniem obrad.
- Ograniczeń w prowadzeniu korespondencji przez organy Rady Osiedla
- Wprowadzenie zakazu zawierania umów między Radnym a Osiedlem.
- Nałożenie na Przewodniczącego Zarządu Osiedla dodatkowych zadań związanych z przygotowaniem uchwał na sesję Rady Osiedla
- Przeprowadzanie wyborów w terminie 180 dni od zakończenia kadencji.
- Wprowadzenie progu 4% i liczby kandydatów równej liczbie Radnych jako przesłanki niepowołania Rady.

§4

Zwraca się uwagę na skandalicznie krótki czas prowadzenia konsultacji społecznych postulowanych zmian.

§5

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi.

§6

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

Załącznik 1 do uchwały nr LII/214/26 Rady Osiedla Grabiszyn – Grabiszynek

Szczegółowa lista proponowanych zmian wraz opiniami i uwagami.

w § 2 w ust. 1 po pkt 16 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt. 17–18 w brzmieniu:

„17) Jednostka organizacyjna Miasta obsługująca Osiedle – jednostka organizacyjna Gminy Wrocław prowadząca obsługę osiedli w zakresie wynikającym ze statutu tej jednostki;

18) Wiceprzewodniczący Zarządu – Wiceprzewodniczący Zarządu Osiedla.”;

Opinia Rady Osiedla: pozytywna bez uwag.

w § 5 po ust. 3 dodaje się ust. 4–5 w brzmieniu:

„4. Realizacja zadań Osiedla przez jego organy odbywa się w oparciu o obowiązujące przepisy prawa właściwe dla rodzaju i przedmiotu podejmowanych działań.

5. Osiedle prowadzi gospodarkę finansową osiedla w oparciu o niniejszy Statut oraz Zarządzenie Dyrektora jednostki organizacyjnej Miasta obsługującej Osiedle w zakresie obsługi finansowo– księgowej.”;

Opinia Rady Osiedla: pozytywna bez uwag.

w § 7:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Przekroczenie terminu, o którym mowa w ust. 2, zwalnia podmiot z obowiązku zasięgnięcia opinii, o ile przepisy szczególne nie nakładają obowiązku jej uzyskania.”,

Opinia Rady Osiedla: pozytywna bez uwag.

b) po ust. 5 dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. Organy Osiedla mogą kierować korespondencję, w zakresie swoich kompetencji, do organów oraz instytucji zewnętrznych za pośrednictwem właściwego merytorycznie wydziału Urzędu Miejskiego Wrocławia lub właściwej merytorycznie jednostki organizacyjnej Miasta.”;

Opinia Rady Osiedla: negatywna.

Tak sformułowany przybiera formę cenzury i nosi znamiona ograniczenia głosu Rady Osiedla.

w § 13 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Kadencja Rady trwa 4 lata, licząc od dnia wyborów.”;

Opinia Rady Osiedla: pozytywna.

Z praktyki działania Rada Osiedla uznaje 5 letni okres kadencji za zbyt wydłużony.

w § 15:

a) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Przewodniczący lub Wiceprzewodniczący Rady mogą złożyć pisemną rezygnację z funkcji. Dniem zakończenia sprawowania funkcji jest dzień złożenia rezygnacji odpowiednio Wiceprzewodniczącemu lub Przewodniczącemu Rady.”;

b) uchyla się ust. 6;

c) ust. 7 otrzymuje brzmienie: „7. W przypadku odwołania lub rezygnacji Przewodniczącego lub Wiceprzewodniczącego Rady, Rada

dokonuje wyboru nowego Przewodniczącego lub Wiceprzewodniczącego, na tej samej sesji lub kolejnej sesji, ust. 2 stosuje się odpowiednio.”;

Opinia Rady Osiedla: pozytywna bez uwag.

w § 16:

a) ust. 2–3 otrzymują brzmienie:

„2. Przewodniczący może wyznaczyć Wiceprzewodniczącego do wykonywania swoich zadań, w szczególności do zwołania sesji. W przypadku nieobecności Przewodniczącego, skutkującej brakiem możliwości wykonywania obowiązków, zadania Przewodniczącego wykonuje Wiceprzewodniczący. 3. Przewodniczący zwołuje sesję i ustala porządek obrad oraz przedstawia ewentualne projekty uchwał. Celem ustalenia porządku obrad Przewodniczący przeprowadza konsultacje z Przewodniczącym Zarządu oraz przewodniczącymi Komisji. Do zawiadomienia o zwołaniu sesji dołącza się porządek obrad wraz z projektami uchwał.”,

Opinia Rady Osiedla: pozytywna bez uwag.

b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Projekty uchwał Przewodniczącemu przedkłada Przewodniczący Zarządu.”;

Opinia Rady Osiedla: negatywna.

W praktyce działania naszego osiedla Przewodniczący Zarządu Osiedla jest osobą z dużą ilością obowiązków. Podczas konsultacji przed zwołaniem sesji Przewodniczący Rady Osiedla zbiera ogólne założenia uchwał od PZO i Zarządu oraz szykuje treść uchwał, które poddawane są pod konsultacje przed Sesją. Rozkłada to pracę na większą ilość radnych.

Jednocześnie tak sformułowana zmiana może prowadzić do kolizji z inicjatywą uchwałodawczą komisji i grupy radnych, gdzie PZO nie ma wpływu na treść uchwał.

w § 17:

a) w ust. 1 w pkt 3 po lit. b dodaje się lit. ba w brzmieniu:

„ba) sprawdzenie przez Przewodniczącego lub osobę prowadzącą sesję Rady kworum niezbędnego do poddania projektu uchwały oraz wniosków o zmianę projektu uchwały pod głosowanie,”;

Opinia Rady Osiedla: pozytywna bez uwag.

po ust. 7 dodaje się ust. 8–9 w brzmieniu:

„8. Za każdym razem przed rozpoczęciem sesji Rady sporządza się pisemną listę obecności radnych na sesji, zawierającą odręczny podpis radnych uczestniczących w sesji. W przypadku osób z niepełnosprawnością, niemogących samodzielnie pisać, na liście obecności dopuszczalna jest adnotacja Przewodniczącego lub osoby prowadzącej sesję o udziale radnego w sesji Rady.

Opinia Rady Osiedla: pozytywna bez uwag.

9. W przypadku przybycia radnego na sesję po jej rozpoczęciu lub opuszczenia sesję przed jej zakończeniem, prowadzący obrady dokonuje stosownej adnotacji na liście obecności wraz z godziną przybycia bądź opuszczenia sesji przez radnego.”;

Opinia Rady Osiedla: negatywna.

Z praktyki prowadzenia sesji Przewodniczący Rady Osiedla jest wystarczająco zaabsorbowany samym prowadzeniem obrad i dokładanie kolejny obowiązków wpłynie negatywnie na jakość prowadzenia obrad. Jeśli celem jest zapewnienie kworum podczas głosowania uchwał, wystarczy

sprawdzenie kworum przed każdym głosowaniem i adnotacja na uchwale o wynikach głosowania.

w § 20:

a) uchyla się ust. 1,

Opinia Rady Osiedla: negatywna.

b) po ust. 4 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Radny nie może pozostawać z Osiedlem w stosunku prawnym o charakterze odpłatnym ani otrzymywać wynagrodzenia z tytułu umów cywilnoprawnych finansowanych ze środków będących w dyspozycji Osiedla.”;

Opinia Rady Osiedla: negatywna.

W przypadku realizacji zadań społecznych w ramach funduszy dodatkowych dostępnym z WCRSu realizowane są umowy z radnymi prowadzącymi różne dodatkowe zajęcia albo opiekującymi się np. Klubem Seniora. Ponieważ te obowiązki nie wynikają wprost ze statutu, Rada Osiedla stoi na stanowisku, że powinny być wynagradzane na zasadach rynkowych. Jeśli jest potrzeba zwiększenia nadzoru nad takim finansowaniem należy rozważyć wprowadzenie kontroli przez Radę i wyrażenie akceptacji dla takich wydatków w formie uchwały.

w § 21 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Po odczytaniu roty ślubowania przez prowadzącego sesję, Radni obecni na sesji, wyczytani w kolejności alfabetycznej, powstają i wypowiadają słowo „Ślubuję” lub formułę „Ślubuję, tak mi dopomóż Bóg”. Radni nieobecni na pierwszej sesji oraz radni, którzy uzyskali mandat w czasie trwania kadencji, składają ślubowanie po otwarciu pierwszej sesji, na której są obecni.”;

Opinia Rady Osiedla: pozytywna bez uwag.

w § 30:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przewodniczący Zarządu ustala porządek obrad Zarządu i przewodniczy obradom. W razie jego nieobecności, skutkującej brakiem możliwości wykonywania obowiązków, obradom przewodniczy Wiceprzewodniczący Zarządu.”;

Opinia Rady Osiedla: pozytywna bez uwag.

b) po ust. 3 dodaje się ust. 4–5 w brzmieniu:

„4. Przewodniczący Zarządu może wyznaczyć Wiceprzewodniczącego Zarządu do wykonywania swoich zadań, w tym w zakresie, o którym mowa w ust. 3.

5. W przypadku nieobecności Przewodniczącego Zarządu, skutkującej czasowym brakiem możliwości wykonywania przez niego zadań, zadania, w tym w zakresie, o którym mowa w ust. 3, wykonuje Wiceprzewodniczący Zarządu.”;

Opinia Rady Osiedla: pozytywna bez uwag.

w § 32:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Skarbnik przygotowuje dokumenty dotyczące projektu planu finansowego Osiedla na podstawie informacji przedstawionych przez jednostkę organizacyjną Miasta obsługującą Osiedle.”,

b) po ust. 2 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Skarbnik kontrasygnuje dokumenty, które dotyczą planowania oraz realizacji planu finansowego Osiedla, w tym takie, które mogą spowodować powstanie zobowiązań finansowych.”;

Opinia Rady Osiedla: negatywnie.

Nie wnosi zmian w istniejącym statucie.

w § 35:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zarząd opracowuje projekt planu finansowego Osiedla w oparciu o wyodrębnione w projekcie budżetu Miasta środki oraz przedkłada go Prezydentowi za pośrednictwem jednostki organizacyjnej Miasta obsługującej Osiedle, zgodnie z terminem wskazanym w korespondencji jednostki. W przypadku niezłożenia przez Osiedle projektu planu finansowego we wskazanym terminie, jednostka organizacyjna Miasta obsługująca Osiedle przyjmuje jako projekt planu finansowego Osiedla na kolejny rok plan finansowy Osiedla w roku bieżącym.”,

Opinia Rady Osiedla: pozytywna bez uwag.

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Rada uchwala plan finansowy terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia otrzymania informacji o ostatecznych kwotach wydatków Osiedla przyjętych w uchwale budżetowej.”;

Opinia Rady Osiedla: negatywna.

Postuluje się utrzymanie obowiązujących 21 dni na uchwalenie planu. Plan uchwalany jest w trakcie okresu świąteczno-noworocznego, skrócenie tego terminu negatywnie wpłynie na jakość pracy Rady Osiedla.

w § 39 po ust. 3 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Niedopełnienie przez Radę obowiązku przyjęcia i złożenia sprawozdania z zachowaniem terminu, o którym mowa w ust. 3, stanowi rażące naruszenie Statutu i podlega ocenie przez organy nadzoru. Fakt niewykonania obowiązku, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym może stanowić podstawę do zastosowania środków nadzorczych przewidzianych w Statucie, w tym wszczęcia procedury, o której mowa w § 42.”;

Opinia Rady Osiedla: Negatywna.

Obecne środki nadzoru nad Osiedlami przez Radę Miasta są wystarczające. Tak sformułowany punkt jest niepotrzebnym uszczegółowieniem zapisów Statutu.

w § 44 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Prezydent, odrębnym zarządzeniem, może określić szczegółowe zasady współdziałania jednostek Miasta z organami Osiedla.”;

Opinia Rady Osiedla: pozytywna z uwagami.

Rada wnosi o wydanie przez Prezydenta Miasta zarządzenia podobnego do zarządzenia Prezydenta Poznania nr 25/2024/K.

Zmiany w ordynacji.

15) w załączniku nr 2 wprowadza się następujące zmiany:

a) w § 6 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wybory do Rady Osiedla zarządza się nie później niż na 30 dni przed upływem kadencji Rady Osiedla. Datę wyborów wyznacza się na dzień wolny od pracy, przypadający w ciągu 180 dni po upływie kadencji Rady Osiedla, z zastrzeżeniem § 80.”;

Opinia Rady Osiedla: negatywna.

Wyznaczenie daty wyborów w ciągu 180 dni po upływie kadencji Rady Osiedla wprowadza możliwość znaczącego sterowania datą wyborów i może pozostawić Osiedle bez pełnej reprezentacji na okres pół roku.

b) w § 35:

– uchyla się ust. 2,

– ust. 3–4 otrzymują brzmienie:

„3. Jeżeli pomimo postępowania, o którym mowa w ust. 1, w danym okręgu wyborczym liczba zgłoszonych kandydatów jest równa lub mniejsza niż liczba mandatów, wskutek czego skład Rady ukształtowany zostałby na poziomie równym lub niższym niż 100% liczby radnych, wyborów do Rady nie przeprowadza się.

Opinia Rady Osiedla: negatywna.

W przypadku liczby kandydatów równej liczbie radnych Rada powinna być powołana. Na małych Osiedlach często trudno zebrać wystarczającą liczbę kandydatów i tak sformułowany przepis utrudni powoływanie Rad.

4. Przepisy ust. 3 stosuje się także w przypadku zmiany liczby kandydatów na skutek zdarzeń, o których mowa w § 36 ust. 1.”;

c) w § 59 po ust. 2 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Podział mandatów następuje wyłącznie w przypadku, gdy w wyborach na terenie Osiedla wzięło udział co najmniej 4% osób uprawnionych do głosowania.”

Opinia Rady Osiedla: negatywna.

Niska frekwencja nie powinna być powodem pozbawienia Osiedla reprezentacji jednostki pomocniczej.

d) w § 64 w ust. 2 po pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) stwierdzeniu nieważności wyborów w Osiedlu w przypadku nieosiągnięcia progu, o którym mowa w § 59 ust. 3.”;

e) w § 66 po ust. 3 dodaje się ust. 4 w brzmieniu: „4. W przypadku stwierdzenia nieważności wyborów, o którym mowa w § 64 ust. 2 pkt 4, ponownych wyborów do Rady Osiedla nie zarządza się.”.

Opinia Rady Osiedla: według uwag do poprzedniego punktu

Uchwała 6. (Rada osiedla Muchobór Mały)

UCHWAŁA nr XLI / 224 /26 RADY OSIEDLA MUCHOBÓR MAŁY z dnia 04 marca 2026 roku

Na podstawie Załącznika do Uchwały nr XXXVIII/992/21 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 20 maja 2021 r w sprawie nadania Statutu Osiedla Muchobór Mały (DZ. URZ. WOJ. 2021.2802) Rada Osiedla Muchobór Mały uchwala, co następuje:

§ 1

1. Rada Osiedla Muchobór Mały przedstawia swoją opinię nt zaproponowanych zmian statutowych.
2. Na projekcie Uchwały RMW naniesiono oznaczenia P (opinia pozytywna); N (opinia negatywna); BO (brak opinii)
3. Projekt Uchwały RMW wraz z oznaczeniami stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Osiedla

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

*[zmiany naniesione odręcznie na projekcie konsultowanej uchwały] –
komentarz redakcyjny*

“w załączniku wprowadza się następujące zmiany:

P (opinia pozytywna)

1) w § 2 w ust. 1 po pkt 16 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt. 17–18 w brzmieniu:

„17) Jednostka organizacyjna Miasta obsługująca Osiedle – jednostka organizacyjna Gminy Wrocław prowadząca obsługę osiedli w zakresie wynikającym ze statutu tej jednostki;

18) Wiceprzewodniczący Zarządu – Wiceprzewodniczący Zarządu Osiedla.”;

P (opinia pozytywna)

2) w § 5 po ust. 3 dodaje się ust. 4–5 w brzmieniu:

„4. Realizacja zadań Osiedla przez jego organy odbywa się w oparciu o obowiązujące przepisy prawa właściwe dla rodzaju i przedmiotu podejmowanych działań.

5. Osiedle prowadzi gospodarkę finansową osiedla w oparciu o niniejszy Statut oraz Zarządzenie Dyrektora jednostki organizacyjnej Miasta obsługującej Osiedle w zakresie obsługi finansowo–

księgowej.”;

3) w § 7:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Przekroczenie terminu, o którym mowa w ust. 2, zwalnia podmiot z obowiązku zasięgnięcia opinii, o ile przepisy szczególne nie nakładają obowiązku jej uzyskania.”,

P (opinia pozytywna)

b) po ust. 5 dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. Organy Osiedla mogą kierować korespondencję, w zakresie swoich kompetencji, do organów oraz instytucji zewnętrznych za pośrednictwem

właściwego merytorycznie wydziału Urzędu Miejskiego Wrocławia lub właściwej merytorycznie jednostki organizacyjnej Miasta.”;

P (opinia pozytywna)

N (opinia negatywna)

4) w § 13 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Kadencja Rady trwa 4 lata, licząc od dnia wyborów.”;

5) w § 15:

a) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Przewodniczący lub Wiceprzewodniczący Rady mogą złożyć pisemną rezygnację z funkcji. Dniem zakończenia sprawowania funkcji jest dzień złożenia rezygnacji odpowiednio Wiceprzewodniczącemu lub Przewodniczącemu Rady.”;

b) uchyla się ust. 6;

P (opinia pozytywna)

c) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. W przypadku odwołania lub rezygnacji Przewodniczącego lub Wiceprzewodniczącego Rady, Rada dokonuje wyboru nowego Przewodniczącego lub Wiceprzewodniczącego, na tej samej sesji lub kolejnej sesji, ust. 2 stosuje się odpowiednio.”;

P (opinia pozytywna)

P (opinia pozytywna)

6) w § 16:

a) ust. 2–3 otrzymują brzmienie:

„2. Przewodniczący może wyznaczyć Wiceprzewodniczącego do wykonywania swoich zadań, w szczególności do zwołania sesji. W przypadku nieobecności Przewodniczącego, skutkującej brakiem możliwości wykonywania obowiązków, zadania Przewodniczącego wykonuje Wiceprzewodniczący.

3. Przewodniczący zwołuje sesję i ustala porządek obrad oraz przedstawia ewentualne projekty uchwał. Celem ustalenia porządku obrad Przewodniczący przeprowadza konsultacje z Przewodniczącym Zarządu oraz przewodniczącymi Komisji. Do zawiadomienia o zwołaniu sesji dołącza się porządek obrad wraz z projektami uchwał.”,

b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Projekty uchwał Przewodniczącemu przedkłada Przewodniczący Zarządu.”;

7) w § 17:

a) w ust. 1 w pkt 3 po lit. b dodaje się lit. ba w brzmieniu:

„ba) sprawdzenie przez Przewodniczącego lub osobę prowadzącą sesję Rady kworum niezbędnego do poddania projektu uchwały oraz wniosków o zmianę projektu uchwały pod głosowanie,”;

P (opinia pozytywna)

b) po ust. 7 dodaje się ust. 8–9 w brzmieniu:

„8. Za każdym razem przed rozpoczęciem sesji Rady sporządza się pisemną listę obecności radnych na sesji, zawierającą odręczny podpis radnych uczestniczących w sesji. W przypadku osób z niepełnosprawnością, niemogących samodzielnie pisać, na liście obecności dopuszczalna jest

adnotacja Przewodniczącego lub osoby prowadzącej sesję o udziale radnego w sesji Rady.

9. W przypadku przybycia radnego na sesję po jej rozpoczęciu lub opuszczenia sesję przed jej zakończeniem, prowadzący obrady dokonuje stosownej adnotacji na liście obecności wraz z godziną przybycia bądź opuszczenia sesji przez radnego.”;

P (opinia pozytywna)

P (opinia pozytywna)

8) w § 20:

a) uchyla się ust. 1,

b) po ust. 4 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Radny nie może pozostawać z Osiedlem w stosunku prawnym o charakterze odpłatnym ani otrzymywać wynagrodzenia z tytułu umów cywilnoprawnych finansowanych ze środków będących w dyspozycji Osiedla.”;

P (opinia pozytywna)

9) w § 21 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Po odczytaniu roty ślubowania przez prowadzącego sesję, Radni obecni na sesji, wyczytani w kolejności alfabetycznej, powstają i wypowiadają słowo „Ślubuję” lub formułę „Ślubuję, tak mi dopomóż Bóg”. Radni nieobecni na pierwszej sesji oraz radni, którzy uzyskali mandat w czasie trwania kadencji, składają ślubowanie po otwarciu pierwszej sesji, na której są obecni.”;

10) w § 30:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przewodniczący Zarządu ustala porządek obrad Zarządu i przewodniczy obradom. W razie jego nieobecności, skutkującej brakiem możliwości wykonywania obowiązków, obradom przewodniczy Wiceprzewodniczący Zarządu.”;

P (opinia pozytywna)

b) po ust. 3 dodaje się ust. 4–5 w brzmieniu:

„4. Przewodniczący Zarządu może wyznaczyć Wiceprzewodniczącego Zarządu do wykonywania swoich zadań, w tym w zakresie, o którym mowa w ust. 3.

5. W przypadku nieobecności Przewodniczącego Zarządu, skutkującej czasowym brakiem możliwości wykonywania przez niego zadań, zadania, w tym w zakresie, o którym mowa w ust. 3, wykonuje Wiceprzewodniczący Zarządu.”;

P (opinia pozytywna)

N (opinia negatywna)

11) w § 32:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Skarbnik przygotowuje dokumenty dotyczące projektu planu finansowego Osiedla na podstawie informacji przedstawionych przez jednostkę organizacyjną Miasta obsługującą Osiedle.”,

b) po ust. 2 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Skarbnik kontrasygnuje dokumenty, które dotyczą planowania oraz realizacji planu finansowego Osiedla, w tym takie, które mogą spowodować powstanie zobowiązań finansowych.”;

N (opinia negatywna)

12) w § 35:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zarząd opracowuje projekt planu finansowego Osiedla w oparciu o wyodrębnione w projekcie budżetu Miasta środki oraz przedkłada go Prezydentowi za pośrednictwem jednostki organizacyjnej Miasta obsługującej Osiedle, zgodnie z terminem wskazanym w korespondencji jednostki. W przypadku niezłożenia przez Osiedle projektu planu finansowego we wskazanym terminie, jednostka organizacyjna Miasta obsługująca Osiedle przyjmuje jako projekt planu finansowego Osiedla na kolejny rok plan finansowy Osiedla w roku bieżącym.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Rada uchwała plan finansowy terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia otrzymania informacji o ostatecznych kwotach wydatków Osiedla przyjętych w uchwale budżetowej.”;

N (opinia negatywna)

13) w § 39 po ust. 3 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Niedopełnienie przez Radę obowiązku przyjęcia i złożenia sprawozdania z zachowaniem terminu, o którym mowa w ust. 3, stanowi rażące naruszenie Statutu i podlega ocenie przez organy nadzoru. Fakt niewykonania obowiązku, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym może

stanowić podstawę do zastosowania środków nadzorczych przewidzianych w Statucie, w tym wszczęcia procedury, o której mowa w § 42.”;

P (opinia pozytywna)

14) w § 44 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Prezydent, odrębnym zarządzeniem, może określić szczegółowe zasady współdziałania jednostek Miasta z organami Osiedla.”;

15) w załączniku nr 2 wprowadza się następujące zmiany:

a) w § 6 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wybory do Rady Osiedla zarządza się nie później niż na 30 dni przed upływem kadencji Rady Osiedla. Datę wyborów wyznacza się na dzień wolny od pracy, przypadający w ciągu 180 dni po upływie kadencji Rady Osiedla, z zastrzeżeniem § 80.”;

P (opinia pozytywna)

b) w § 35:

– uchyla się ust. 2,

– ust. 3–4 otrzymują brzmienie:

„3. Jeżeli pomimo postępowania, o którym mowa w ust. 1, w danym okręgu wyborczym liczba zgłoszonych kandydatów jest równa lub mniejsza niż liczba mandatów, wskutek czego skład Rady ukształtowany zostałby na poziomie równym lub niższym niż 100% liczby radnych, wyborów do Rady nie przeprowadza się.

4. Przepisy ust. 3 stosuje się także w przypadku zmiany liczby kandydatów na skutek zdarzeń, o których mowa w § 36 ust. 1.”;

N (opinia negatywna)

c) w § 59 po ust. 2 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Podział mandatów następuje wyłącznie w przypadku, gdy w wyborach na terenie Osiedla wzięło

udział co najmniej 4% osób uprawnionych do głosowania.”;

N (opinia negatywna)

d) w § 64 w ust. 2 po pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) stwierdzeniu nieważności wyborów w Osiedlu w przypadku nieosiągnięcia progu, o którym mowa w § 59 ust. 3.”;

N (opinia negatywna)

e) w § 66 po ust. 3 dodaje się ust. 4 w brzmieniu: „4. W przypadku stwierdzenia nieważności wyborów, o którym mowa w § 64 ust. 2 pkt 4, ponownych wyborów do Rady Osiedla nie zarządza się.”.

N (opinia negatywna)

§ 2. Przepis § 13 ust. 2 załącznika do uchwał zmienianych w § 1, w brzmieniu nadanym niniejszą uchwałą, stosuje się do kadencji Rad Osiedli następujących po kadencji, w czasie której uchwała weszła w życie.

P (opinia pozytywna)

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Wrocławia.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

[w dalszej części – uzasadnienie konsultowanej uchwały bez uwag Rady osiedla] – komentarz redakcyjny

Uchwała 6. (Rada osiedla Sołtysowice)

Uchwała NR XXXIX/195/26

RADY OSIEDLA SOŁTYSOWICE

z dnia 26 lutego 2026 r.

w sprawie sprzeciwu proponowanych zmian w Statutach Osiedli

Na podstawie § 8 ust. 1 Załącznika do uchwały XXXVIII/1009/21 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 20 maja 2021 r. zmieniającą uchwałę nr XIII/443/03 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie nadania statutu osiedla Sołtysowice (Dz. Urz. Woj. Doln. z 2022 r. poz. 2750) Rada Osiedla Sołtysowice uchwala, co następuje:

§1

Radni osiedla Sołtysowice podjęli stanowisko sprzeciwiające się proponowanym zmianom w Statutach Osiedli.

§2

Uzasadnienie uchwały wskazujące punkty propozycji zmian w Statutach Osiedli, wobec których Rada Osiedla Sołtysowice wyraża zastrzeżenia stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§3

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi osiedla.

§4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

Rada Osiedla Sołtysowice wskazuje zastrzeżenia wobec następujących aspektów propozycji zmian w Statutach Osiedli:

- **Brak realnego wzmocnienia kompetencji Rad Osiedli** – projekt nie wprowadza zapowiadanych rozwiązań, i kompleksowych reform, takich jak udział przedstawicieli osiedli w pracach komisji Rady Miejskiej, realny wpływ na Fundusz Osiedlowy, wzmocniona inicjatywa uchwałodawcza czy system diet.
- **Osłabienie funkcji reprezentowania mieszkańców** – usunięcie zapisów o reprezentowaniu mieszkańców przez Radę Osiedla ogranicza rolę Rad Osiedli jako głosu lokalnych wspólnot.
- **Ograniczenie autonomii komunikacyjnej** – obowiązek prowadzenia korespondencji wyłącznie za pośrednictwem Urzędu Miejskiego zmniejsza samodzielność i sprawczość Rad Osiedli oraz działanie zgodnie z oczekiwaniami mieszkańców.
- **Wprowadzenie mechanizmów sankcyjnych** zamiast wsparcia – projekt przewiduje możliwość rozwiązania Rady Osiedla nawet w przypadku drobnych uchybień formalnych, takich jak niewielkie opóźnienia w realizacji obowiązków sprawozdawczych, podczas gdy miasto nie ponosi żadnych konsekwencji za wieloletnie opóźnienia w realizacji własnych zobowiązań wobec osiedli, w tym związanych z wdrażaniem Funduszu Osiedlowego.
- **Nadmiernie restrykcyjny próg frekwencji wyborczej** – wprowadzenie progu 4% frekwencji, połączone z zapisem uniemożliwiającym przeprowadzenie ponownych wyborów, może prowadzić do trwałego pozbawienia mieszkańców reprezentacji osiedlowej, co jest znacząco godzące w lokalną demokrację i pozbawia mieszkańców współdecydowania o własnej okolicy na kilka lat.

- **Uznaniowość terminów wyborów** – dopuszczenie przeprowadzania wyborów do sześciu miesięcy po zakończeniu kadencji stwarza ryzyko arbitralnych i potencjalnie politycznych decyzji.